

A-000121

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

Contents.

	PAGES
Oral Answers to Questions	... 1— 41
Calling attention to a matter of Urgent Public Importance :	
re: Enhancement of water rate on dry lands in Andhra area.	... 42— 44
Business of the House.	... 44— 45
Convention.	
re: Right of the Leader of the Opposition to wind up the Debate on Budget.	... 45— 59
General Discussion on the Annual Financial Statement (Budget) for the year, 1963-64. (Concluded)...	60—112
Annual Financial Statement (Budget) for the year 1963-64: Voting of Demands for Grants :	... 112—175
Demand No. I—Land Revenue Rs.—91,93,000	...
Demand No. X—District Administration and Miscellaneous Rs.—5,32,17,000	...
Demand No. XLII— Compensation to Zamindars Rs.—1,55,41,000.	...
Appendix.	.. 176—204

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT.

Twenty-first day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 4th March, 1963.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

INDUSTRIES RECOMMENDED TO THE CENTRE FOR
LOCATION IN THE STATE

1243—

*1510 (797) Q—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya (Sattenapalli)*: Will Hon the Chief Minister be pleased to state :

The Industries recommended by the State Government to the Government of India for their location in Andhra Pradesh ?

The Chief Minister (Sri N. Sanjeeva Reddy) : The State Government had urged its claims for location of the followings Central Sector Projects in Andhra Pradesh.

1. Synthetic Drugs Project
2. Heavy Electrical Project.
3. Heavy Machine Tools Plant.

4. Heavy Plates and Vessels Plant;
5. Precision Instruments Factory.
6. Heavy Structural Plant.
7. Hindustan Machine Tools Factory's unit.
8. Heavy Marine Diesel Engines Factory.
9. Small Car Project.

Of these the Synthetic Drugs Project and the Heavy Electrical Plants are being set up in Andhra Pradesh. It is understood that the Defence Ministry are establishing the Marine Diesel Engines Project at Ennore near Madras and that they have deferred their proposal on the Small Car Project.

The State Government have also recommended applications received from private parties for grant of Licences under the Industries (Development and Regulation) Act, 1951 during 1961-62 for establishment of various industries in the State such as the manufacture of Cotton Yarn, Detonators and fuse head, Steel structurals, Malleable Iron castings, Forge foundries Gun-beets. Acetate flakes and various drugs and pharmaceuticals, machine tools, ball-bearings, glass products etc.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అగ్రిటర్, ఇంజనీర్ మరియు State sector లో నిర్వహించినప్పటికీ, Central Government డిప్యూటీ కమిషనరీ ఆధిగించా ?

శ్రీ ఎన్. సంతోషరెడ్డి : State sector లో Industrial Development Corporation వాళ్లు application పెట్టారు. కొన్ని sanction కూడా అయినాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : డినికొరకు apply చేశారో చెప్పారా?

శ్రీ ఎన్. సంతోషరెడ్డి : వారు తెలిసినంత వరకు cement factory కి apply చేసినారు. దానికి licence కూడా వచ్చిందని అనుకుంటున్నాను. తరువాత small iron plant కు apply చేసినట్లున్నాడు. దానికి ఇంకా licence వచ్చిందో లేదో చెప్పలేను. అయినా రెండు, మూడింటికి apply చేసినారు. ఒకటి,

రెండో తై సెన్సులు కూడా వచ్చినాయి. అది ఏవో నేను detailed గా ఇప్పుడు చెప్పతేను.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) : Pig iron industries ఏదైనా మన రాష్ట్రములో పెట్టడానికి మన ప్రభుత్వంవారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇంతకు ముందు, Kalinga Industries వారికి, ఇంకెవరికో ఇచ్చారు. మనవాళ్లుకూడా apply చేశారు, Industrial Development Corporation కూడా apply చేశారు. కలింగ వారికి licence దొరికింది. మనవాళ్ళకు licence pending లో ఉన్నదో, లేకుంటే sanction అయిందో నేను తన మేరచెప్పలేకుండా ఉన్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) : Atomic Nuclear Station గురించి కూడా కేంద్రాన్ని అడిగినట్లు 1961-62 Administration Report లో ఉన్నదికదా! అది సరియైనదేనా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఏదో ఒక team of officers స్థలాన్ని examine చేసి ఏదో recommend చేశారు. మన స్థలం కూడా ఉన్నది, అదేదో ఇంకా final decision అందులో తీసుకొన్నట్లు లేదనుకొంటున్నాను. మనకు ఏమీ ఇంతవరకు information లేదు. మనము అడగలేదు కూడా.

శ్రీ సి. డి. నాయుడు (చిత్తూరు) : ఎవరికైనా private parties కు licence ఇచ్చారా, ఏదైనా industries గురించి.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : చాలా ఇచ్చినారనుకొంటాను. ఇంతకుముందు చెప్పినట్లుగా Kalinga Industries కు Pig Iron కు ఇచ్చినట్లు ఉన్నాడు. ఇతరులకు కూడా ఎన్నో licences ఇచ్చినట్లు ఉన్నాడు. అవన్నీ నేను ఇప్పుడు చెప్పలేకుండా ఉన్నాను. కానీ చాలమంది తై సెన్సులు తీసుకొన్న తరువాత, వాళ్ళు ఇంకా సక్రమంగా start చేయలేక పోతున్నారు. అది విచారకరము. తై సెన్సులు తీసుకొని పోవడము, తరువాత వాటిని తొందరగా establish చేయలేక పోవడం, ఇలాంటి ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి.

శ్రీ కె. బి. నారాయణరెడ్డి (కమలాపూర్) : ఈమధ్యను కేంద్రప్రభుత్వములోని సుబ్రహ్మణ్యంగారు బొంబాయిలోనో ఏక్కడో చెప్పబూ ఉందిరి. అసలు pig iron small industries plants public sector లో licence ఇవ్వడం చాలా బాగా ఉంటుంది. private sector లో ఇవ్వవద్దు అని అన్నారు. కాబట్టి Central Government private sectorకు ఇవ్వకూడదనే decision తీసుకొన్నారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : వాళ్ళకు కూడా ఒక clear-cut policy ఉన్నట్లు లేదు. ఇప్పుడు pig iron plant ను Kalinga Industries కు ఇచ్చారుకదా అది private sector. ఇంకా ఏదో విశాఖపట్నంలో పెట్టాలని అనుకుంటున్నారు. i. e. based on the imported coal and the raw material here; మరి pig iron plant ఏదో పెట్టాలనేది కూడా consideration లో ఉన్నది. అది public sector లోనో లేదా private sector లోనో అనేది కూడా consideration లో ఉన్నది. Final గా ఏది establish అవుతుందో చెప్పలేము.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) : ముఖ్యమంత్రిగారు, 61-62 లో చదివినారు. మొన్న latest గా 63-64 పై నా industries recommend చేయబడినాయా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇప్పుడు కొత్తగా recommend చేసినది ఏమీ లేవండీ— మన public sector లో Central Government establish చేసే industries ఏవో వస్తాయని నిన్నతరువాత, దానికి కావలసిన land వగైరా ఇవ్వగలుగుతామని Defence Minister గారికి నేను ప్రత్యేకంగా ఒక జానీ వ్రాశాను. ప్రత్యేకంగా ఫలానిదే ఇవ్వండినీ నేను వ్రాయలేదు. గాని కొత్తగా industries ఏవో establish చేయబోతారుకదా, వాటికి కావలసిన భూమి వగైరా కల్పిస్తామని వ్రాశాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరవాపు(నరసంపేట) : మీరు పెట్టుకుంటారా అని వారు అడిగారా లేక సరైన మనవైపు నుంచి recommend చేసేకొరకు కోరారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : మనవైపు నుంచి recommendation కోరారా అంటే ఎవరు కోరేది! అదేమీ లేదు. Central Government వారు ఏదైనా పెట్టుతారేమో అని ఊరికే జాబ్ వ్రాశాను Defence Minister గారికి, ఈ state లో కూడా పెట్టితే దానికి కావలసిన వసతులు కల్పిస్తాము అని. వాళ్లు ఎవరూ కోరలేదు ఇంతవరకు మేము పెడతాము, దానికి కావలసింది ఇవ్వండి అని వాళ్లు వ్రాయలేదు. వాళ్లు వ్రాయకపోయినా మనమే initiative తీసుకొని దానికి కావలసిన భూమి వగైరా ఇస్తాము మీరు ఇక్కడ start చేస్తే అని వ్రాశాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) : మన రాష్ట్రంలో చాలామంది private వ్యాపారస్తులు industries కోసం apply చేసుకోవడం జరుగుతుంది. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు, చాలామంది in time లో వాటిని start చేయలేకపోతున్నారు. అటువంటప్పుడు మనము pig iron plant అడిగితే, కలిగ

వారికి ఇచ్చారు. కాని మనకు ఇంకా sanction కాలేదు. అందుచేత private వ్యర్థులకు ఇస్తూంటే వాళ్లు in time లో పెట్టలేక పోతున్నారు, అలస్యం అవుతున్నది. అందుచేత private వ్యర్థులకు వారు ఒక సంవత్సరంలో పెట్టలేకపోతే, ఇంకొకరికి ఇస్తామని చెప్పడమే, లేకపోతే మన ప్రభుత్వమే పెట్టేటటువంటి విధానమో అనుసరించడానికి ప్రభుత్వమునకు ఏమైనా అభ్యంతరం ఉన్నదా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : వారు చెప్పిన ప్రకారంగా ఇదివరకే rules ఉన్నాయి. అది ఇప్పుడు కొత్త కాదు వారికి తెలియకపోవచ్చు. వారు ప్రతి సంవత్సరము అడుగుతారు. progress report ఇవ్వమని. మీ industries ప్రారంభించారా లేదా అని అడుగుతారు. వారు ప్రతిసారి ఏవో కారణాలు చెప్పతూ ఉంటారు. foreign exchange లేదనో, collaboration సరిగా లేదనో, shares float చేస్తున్నామనీ, భూమి ఇప్పుడే కొన్నామనో ప్రతి year ఏదో report పోతూ ఉంటుంది. వాళ్ళు అది చూచి progress లేదనుకొంటే, అప్పుడు అది cancel చేసి, ఇంకొకరికి ఇస్తారు.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు) : లై సెన్సులు పొంది అవి ఏర్పాటు చేయలేకుండా ఉన్నవారికి ప్రత్యేకంగా ఇబ్బందులు ఉన్నట్లయితే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని దానిని pursue చేయడానికి ఏమైనా ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : తప్పక ఉండాలి, కాని unfortunately మనము చేయగలిగిన సహాయం చాల తక్కువ, Foreign exchange కానివ్వండి, shares float చేయడంలో గానివ్వండి, collaboration కానివ్వండి, ఇవన్నీ కూడా Central Government సహకారంతోనే జరగాలి. మనము ఇస్తే ఏమి ఇవ్వగలము. ఏదో భూమిగాని, నీరుగాని ఇప్పించగలము, అంతే. State Government చేయగలిగిన సహాయము చాలా కొద్ది. ఎందుకంటే పరిశ్రమలు ముఖ్యంగా foreign exchange వగైరాలపైన ఆధారపడి ఉంటాయి.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : మనం కోరినటువంటి పరిశ్రమల విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వము తీసుకొన్నటువంటి చర్య ఏమిటి? మళ్ళీ వాళ్ళు నిరాకరించడం జరిగే వరకు ఆ విషయం తెలియకుండా ఉండే సందర్భం కూడా ఉన్నది కాబట్టి ఎప్పటికప్పుడు ఆ stage తెలుసుకోడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు ఏమైనా ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ప్రత్యేకమైన చర్యలు ఏమీ ఉన్నాయుండీ. మనం కోరినట్లే ఇతర రాష్ట్రాలవారు కూడా Central Government ను కోరి ఉంటారు. అన్నీ మనకే ఇవ్వడంగాని లేక ఇంకొకరికి ఇవ్వడంగాని జరగదు. Synthetic drugs, fertilizers వగైరా factories, private sector లోనేగానివ్వండి.

ఇలాంటివి వస్తున్నాయి. మనము అప్పుడప్పుడు వాటిని గురించి reminders వ్రాస్తూ ఉంటాము. అక్కడికి పోయినప్పుడు మాట్లాడుతూ ఉంటాము, official level లో కూడా వ్రాస్తూ ఉంటాము. దానికి మించి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వేయలేదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : News print factory విషయంలో, ఇంతకు ముందు ముఖ్యమంత్రిగారు House లో మాట్లాడుతూ ఒకసారి చెప్పారు - దానిని మొట్టమొదట్లో sanction చేసిన తరువాత అది మనకు రాకుండాపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. మరి news print factory లేకపోయినట్లయితే, paper factory అయినా కొత్తగా పెట్టేదానికి అవకాశం ఉన్నదా అనేవిషయం పరిశీలన జరిపించారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇది చాలా పాత ప్రశ్న. News print factory మనకు second five year plan లోనే వచ్చి ఉండవలసివచ్చింది. కాని, దెగాన్ ద్వారా ఏమైనా news print factory పెట్టేదానికి వీలుంటుందేమో అది పరిశీలన చేసి, అది not feasible అని experts opinions ఇచ్చారు. కాబట్టి Government of India వారు news print factory ప్లోథన్ దగ్గరి పెట్టాలనే proposal drop చేశారు. కాని paper factory పెట్టకొవచ్చు. దానికేమీ technical knowledge అవసరం లేదు. అదే paper factory పెట్టాలని State Government వారు నిర్ణయించుకొన్న తరువాత, దానికోసం private వారు ఎవరో apply చేస్తే వారి applications Government of India కు recommend చేసి పంపించడం జరిగింది. అది మంజూరై వస్తే ప్లోథన్ దగ్గర దెగాన్ raw material లో ఒక paper factory పెట్టడానికి ఏమీ ఆటంకం ఉండదనుకొంటున్నాము.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) : ఈ కళింగ ఇండస్ట్రీస్ వారు ఎవరండి ? దాని బోర్డు అఫ్ డైరెక్టర్స్ పేర్లు, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ పేరు చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : వేరే ప్రశ్న వేస్తే జవాబు చెప్పగలను.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి : కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యములో రాష్ట్రాలలో నెల కొల్పబడే భారీపరిశ్రమలు 1200 ఉన్నవి. వాటిలో ఎన్ని మనరాష్ట్రములో నెలకొల్పబడినవో చెప్పగలరా ? మనరాష్ట్రానికి యీ మూడు ప్రణాళికలలో మొత్తం 300 కోట్ల రు. ల విలువైన భారీ పరిశ్రమలు రావలసి ఉండగా, 3వ ప్రణాళిక అయ్యేసరికి 60 కోట్ల రు. ల విలువైన పరిశ్రమలే వస్తున్నవి. దీనిమీద మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి protest తెలియజేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Protest అన్నది లేదుగాని- మాకు న్యాయంగా రావలసినవి ఇవ్వాలని, రీజియన్ లో ఇంటాలెన్స్ పోగొట్టటానికి కావలసిన అవకాశాలు మాకు కల్పించటంలేదని, మాకు పరిశ్రమలు రాలేదని ప్రతి మీటింగులో latest ఎన్. డి. సి. మీటింగులో కూడ నేను vehement గా చెప్పానండి. తత్ఫలితంగానే మనకు కొన్ని లై సెన్సులు పెట్టుకొన్నప్పుడు వస్తున్నవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మొదట కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇండస్ట్రీయల్ ప్రాజెక్టు వేర్లు ఉదహరిస్తే- రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వాటికి కావలసిన recoverables ఏమి ఉన్నవో తయారుచేసి రిపోర్టు పంపిస్తే, దానినిబట్టి మేము ఇండస్ట్రీస్ ఇవ్వడం జరుగుతున్నదని మొన్న సుబ్రహ్మణ్యంగారు మాట్లాడినదాంట్లో ఉంది. ఆ విధంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సూచించిన ఇండస్ట్రీస్ లో చేతివేటికి మనం details work out చేసి పంపించామో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇవి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇండస్ట్రీస్. వాటిని మనం work out చేయటమేమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. అయినా వేరే ప్రశ్న వేస్తే, ప్రశ్న అర్థం చేసుకొని సమాధానం ఇవ్వగలను.

SUGAR FACTORIES

1244—

*1659 (2087) Q. Sri P. O. Satyanarayanaraju : Kosigi
Will Hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) as to how many sugar factories are there in the State ;

(b) how many of them are in the Public sector and how many are in the private sector ;

(c) what is the total out-put of each factory per year ; and

(d) what is the foreign exchange earned out of the export of sugar to foreign countries ?

Sri N. Sanjiva Reddy : (a) Nineteen factories have so far been licenced in the State :

(b) of these, only one, the Nizam Sugar Factory is in the Public sector; the rest in the private sector.

(c) total-production figures of sugar in the (13) factories now in production for the crushing season 1958-59 and 1959-60 are indicated in the statement placed on the table of the House.

(d) Information is not available with the State Government for the present.

Statement placed on the Table of the House.

S. No.	Names of Factories.	Season	Total Suagar produced (in Maunds)
1	The Anakapalli Co-operative & Agricultural Society Ltd., Ankapalli Visakhapatnam District.	1958-59 1959-60	98,104 95,019
2	Sri Rama Sugars & Industries Ltd., Seethanagar, Srikakulam	1958-59 1959-60	1,07,433 1,25,617
3	Sri Rama Sugar & Industries Ltd., Bobbili, Srikakulam District.	1958-59 1959-60	1,74,785 2,34,541
4	K.C.P. Ltd., Sugar Factory, Vuyyuru, Krishna Dist.	1958-59 1959-60	5,60,873 6,02,317
5	The Kirlampudi Sugar Mills Ltd., Pitapuram, East Godavari Dist.	1958-59 1959-60	2,62,896 2,96,291
6	The Deccan Sugar & Abkari Co., Ltd., Samalakov, West Godavari District.	1958-59 1959-60	2,48,625 3,64,284

S. No.	Names of Factories.	Season	Total produced (in Maunds)
7	The Andhra Sugars Ltd., Tanuku, West Godavari	1958-59 1959-60	3,51,718 3,03,851
8	Elukoppaka Sugar Factory Dharlapudi, Visakhapatnam	1958-59 1959-60	1,48,993 2,28,481
9	Nizam Sugar Factory Ltd., No. 1 Shakarnagar, Nizamabad.	1958-59 1959-60	4,88,332 4,71,185
10	Nizam Sugar Factory Ltd., No. 2 Shakarnagar, Nizamabad.	1958-59 1959-60	7,18,780 9,22,763
11	Challapalli Sugars Ltd., Lakshmipuram, Divi Taluk, Krishna Dist.	1958-59 1959-60	6390,8 1,01,252
12	Sarvaraya Sugars Ltd., Ranachandrapuram, East Godavari.	1958-59 (The Factory did not commence work during this year.	
13	V.V.S. Sugars Ltd, Repalli Taluk, Guntur District.	1959-60 1958-59	51,568 28,314

శ్రీ పి. బి. సత్యనారాయణరాజు : హిందుపురంలోని కో-ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీ పనిచేస్తున్నదా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : నాకు తెలిసినంతవరకు లేదు. హిందుపురంలో కో-ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి లైసెన్సు ఇచ్చి ఉన్నారు. మూడేండ్లనాడే షేర్ కేపిటల్ వలె రాకతెట్టు కాకపోవటంవల్ల అది కేన్సిల్ అయినది. ఇప్పుడు మంగళద్రవ పరియంలో పడి ఉన్నట్లు నాకు తోచదు.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్ రెడ్డి : నిజాంసుగర్ ఫ్యాక్టరీలో వచ్చేసంవత్సరం 10 వేల టన్నుల సుగర్ ప్రొడక్షన్ రకువ అవుతుంది. ఈ సంవత్సరం 20 లక్షల రూలు రైతులకు తక్కువ ఎడ్యూస్ చేసినారు. ఒక్క ఫ్యాక్టరీలోనే ఇంత మొత్తం ప్రొడక్షన్ తగ్గుతున్నది. ఇది గవర్నమెంట్ విచారణ చేయిస్తారా ? ఇప్పుడైతే అక్కడ ఉత్పత్తి ఎక్కువ చేయించటానికి రైతులకు ఎక్కువ ఎడ్యూస్ ఇచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఈ మధ్యనే నిజాంసుగర్ ఫ్యాక్టరీకి వెళ్ళినూసి వచ్చానంది. అక్కడి మేనేజ్ మెంట్ తో మాట్లాడాను. రోజుకు production maximum limit 4 వేల టన్నులు 62-63లో అంతరం ఉన్నాడ ప్రొడక్షన్ ఎక్కువ అవుతుందేగాని తక్కువ కాదని చెప్పారు. ఇంకా ప్రొడక్షన్ పెంచటానికి ఏదైనా ఎక్స్ ప్లెంట్ అవసరమని రోస్టే - రఫ్ ఫురుండా ప్రభుత్వం సహకారం ఇవ్వటానికి సిగ్గుగా ఉన్నది

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి : సుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు రై సెస్సు ఇచ్చే నియమంలో కో-ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో పెట్టేవాటికి ప్రాధాన్యమిస్తారా ? కార్పొరేట్ సెక్టారులో పెట్టేవాటికీ కూడా ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : నీటికి రై సెస్సులిచ్చేది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్. ఈ తూరి - కో-ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు రై సెస్సులివ్వము అన్నారు. ఇంకా కొన్ని కావాలని కొన్ని రాష్ట్రాలవారు అడుగుపన్నారు. ఇప్పుడు కేంద్రం తమసొంత రిస్కే చేసుకొంటారేమో తెలియదు. ఇప్పుడు మనస్టేటులో ఉన్నవికాక, పనిచేస్తున్నవికాక ఇంకా అదనంగా ఒకటి, రెండు కావాలని కొందరు దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నారు. అవి రికమెండ్ చేసి ఫిల్లికి పంపుతున్నాము. వారిస్తారేమోనని ఆశిస్తున్నాము.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : సొలకొల్లులోని కో-ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీని యీ మధ్యనే మత ముఖ్యమంత్రిగారు ఓపెన్ చేయటం జరిగింది దానికి లక్ష రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టాము. ఈ సంవత్సరం 1,500 టన్నులు మాత్రమే క్రష్ చేసింది. అందుచేత యీ సంవత్సరం సప్లం 3 లక్షల రు.ల పరకు వస్తుందనుకొంటున్నాము. వచ్చే సీజనుకు కూడ రైతులకు అప్పులు ఇవ్వటం వగైరా కార్యక్రమం డిపార్టుమెంట్ వారు తీసుకోలేదు. అక్కడ కేన్ పండించటానికి తగిన పరిస్థితులు సృష్టించకపోతే ఆ ఫ్యాక్టరీకి సప్లం వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ఆ సుగర్ ఫ్యాక్టరీ. మేనేజ్ మెంట్, అక్కడి ఏర్పాట్ల విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకొంటుందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఈ విషయాలన్నీ నేను ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభం చేసినరోజే చెప్పాను. గత సంవత్సరం డైప్స్ తీసుకొని ఉంటే, ఇప్పటికి కేన్ ఉత్పత్తి అయిఉండేది. ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభంకాగానే, దానికి కావలసిన కేన్ సరఫరా లేక

పోయింది. జెల్లం ధర బాగా హెచ్చుగా ఉండటంవల్ల యీ కేస్ పండించిన వారు జెల్లం ధర తీసుకొంటే యీ సంవత్సరం ఎక్కువ paying ఉంటున్నది. ఇక మీదట కొంతమంది రైతులచేత తాము యీ ఫ్యాక్టరీకిగాను చెరకు వండిస్తామని మాట అని పించుకొని, వారికి నీట్స్ సరఫరా, అప్పులు ఇస్తే తప్పనిసరిగా ఆ కేస్ అంతా ఫ్యాక్టరీకి వచ్చే చీలు ఉంటుంది, నేను వారికి చెప్పాను. ఇకమీదట ఇందుకు పైప్స్ తీసుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : (మొలవరం) : ఈ 13 సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ కాకుండా ఇంకా మరికొన్ని సుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు లైసెన్స్ లిచ్చారా? అవి ఎప్పుడు ప్రొడక్షన్ లోకి వస్తాయి?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇప్పుడు సుగర్ ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్న ఫ్యాక్టరీలు సంఖ్య 13. సుగర్ ఇంకా ప్రొడ్యూసు చేయని ఫ్యాక్టరీలకూడ కలుపుకొని 19 ఉన్నవి. వాటిలో కొన్ని కంప్లీట్ అయినవి. కొన్ని కంప్లీట్ అవుతున్నవి. నిజామబాద్ లో సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి మెషిన్స్ వచ్చినవి. ప్రొడక్షన్ వచ్చే సంవత్సరం నుండి పూర్తిగా ప్రారంభమవుతుంది.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : (నందిగామ) కేంద్రప్రభుత్వం ఇకమీదట సుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు లైసెన్స్ లివ్వకూడదని నిర్ణయించటానికి కారణాలేమిటి?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇప్పుడు తయారవుతున్న సుగర్ ఖర్చు కావటంలేదు. బోధన్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీలో ఎన్నోలక్షల బాగ్స్ నిలిచిపోయాయి. ఇప్పుడే సుగర్ ఎక్కువ ఉండటంవల్ల, యీ కో-ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ నష్టపడతాయనే ఉద్దేశంతో సుగర్ కు ఫారెన్ ఎక్స్ చాంజ్ బిల్లిప్ చేసేంతవరకు కొంతకాలం కొత్తవాటికి లైసెన్సు లివ్వకూడదనుకొన్నారేమో. నాకు కరెక్టుగా reasons తెలియవనుకోండి. నేను అట్లా ఉహిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నాయుడు : చిత్తూరు 'కో-ఆపరేటివ్' సుగర్ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభమైంది. పిప్లస్ చెడిపోయినందువల్ల ప్రొడక్షన్ నిలిచిపోయింది. ఆ పిప్లస్ రివేర్ అయిందా? తిరిగి ప్రొడక్షన్ ప్రారంభమైందా? ఎంత ప్రొడక్షన్ అయింది?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : సెవరేట్ ప్రశ్నవేస్తే జవాబు చెప్పటానికి వీలవుతుంది.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) : సుగర్ బాగా ఉన్నప్పుడు, దాని ధర పెరగటానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : దానికి కాస్ట్‌జాఫ్ కట్టేవేషన్ ఎక్కువ అవుతుంది ; లేబర్‌చార్జెస్ ఎక్కువయినవి. రూపాయికి వెల తగ్గింది. కాబట్టి సుగర్‌లో పెరిగింది.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : (ధువనగిరి) మనరాష్ట్రంనుండి విదేశాలకు ఎక్కువ టన్నుల చక్కెర ఎగుమతి అవుతున్నది ? తద్వారా మనకు వస్తున్న ఫారెన్ ఎక్స్‌చేంజ్ ఎంత ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఎక్స్‌పోర్ట్. ఫారన్ ఎక్స్‌చేంజ్ మనకు సంబంధించిన సెక్టార్స్ కావు. ఆ సమాచారం మనం ఢిల్లీకి వ్రాసి తెప్పించుకోవాలి.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య : (పేకారావుపేట) సుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటిరెండు సంవత్సరాలు పనిచేసిన తర్వాత, దానివల్ల ఇతర చోట్ల లాభం కలుగవలెననే ఉద్దేశ్యంతో, ఆ ఫ్యాక్టరీని సుగర్ ప్రాంతానికి తరలిస్తున్న ఘటనలు ఉన్నవి. రేపల్లె తాలూకాలో ౧౯౬౨ లో విధంగా జరిగింది. ఢిల్లీలో అయినా అలా తరలించకుండా ఉండే ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం చేస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అది ప్రయివేట్ సెక్టార్ ఫ్యాక్టరీ అవుతుంది. చాఫ్కు ఎక్కడ లాభం వస్తే అక్కడ లై సెన్సుకుగాను సెట్టుకొంటారు ఈ ముగ్గి యారన్ మిల్ ఒకచోటనుండి ఇంకోచోటికి మార్చటానికి నా వద్దకు వచ్చి ప్రసన్నం చేశారు. కాని అది మేము రెహ్మాజ్ చేశాము. అదిలాబాద్‌లోని యూనిట్‌లకు మైదరాబాద్ కు మార్చాలని చాలా ప్రయత్నం చేశారు. లై సెన్సు కేన్సిల్ చేయబడినది గాని మార్చటానికి సిలులేదు, అదిలాబాద్ వెనుకబడిన పరియా ; అది ఎక్కడ పెట్టాలన్నాము. కాబట్టి ఆ సుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏ కారణాలవల్లనో మార్చి ఉంటారు. ఇప్పుడు అలాంటి సమస్య లేదు.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్‌రెడ్డి : (మైదారం) నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీలో (వచ్చే సంవత్సరానికి) ఐదువేల ఎకరాలలో చెరుకు సేవ్యం తక్కువ అయినది. అందువల్ల దాదాపు అర, అక్షర టన్నుల చెరుకు ఉత్పత్తి తక్కువ అవుతుంది. అందుకు ప్రభుత్వం ఆ సుగర్ ఫ్యాక్టరీనుండి సజాయిషీ అడగదలచుకొన్నారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : తక్కువ అవుతుందని మాకు తెలియదు. తక్కువ అవుతుందని తెలిస్తే—అప్పుడు అడగవచ్చును.

SURVEY REPORTS OF THE INDUSTRIES DEPARTMENT
1245—

*1778 Q—*Sarvasri K. Appala Naidu (Revidi) on 1 P. O. Sityanarayana Raju* : Will Hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are in receipt of the survey reports prepared by the Industries (Survey) Department during 1961—'62;

(b) if so, whether it has been suggested that there is scope for establishing any industry in Bhimunipatnam town, Visakhapatnam District ; and

(c) if so, the names of the industries for which the said place is stated to be particularly suitable ?

Sri N. Sanjiva Reddy :

(a) The Industrial Survey started in 1959 was completed in the year 1960. The scrutiny of the statistics collected for each district has also been completed. The completion of the statistics at the State level is on hand and on its completion the results of the survey will be published. The printed survey reports are likely to be available early in 1963.

(c) The scope for the establishment of industries in any particular block will have to be separately examined on the basis of the statistics collected.

శ్రీ వి. శ్రీ రామమూర్తి : ముని పట్నంలో ఏవైనా ఇండిస్ట్రీస్ పెట్టే అంశం ఆ రిపోర్టులో ఉంటే తెలియపరుస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇంకా ఆ రిపోర్టు పూర్తిగా మాడగ్గలేదు.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : అన్ని జిల్లాలలో పూర్తిగా సర్వేచేసి ఆ రిపోర్టు అందించబడిందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అదే ప్రయత్నమంది. క్లాక్ మిటి రెవల్ లో కూడ చేయాలని ప్రయత్నము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) : మనరాష్ట్రానికి కేంద్రప్రభుత్వమునుండి రావలసిన పరిశ్రమలు రాకపోవటానికి మనం డిటెయిల్డ్ ప్లాన్ కేంద్రప్రభుత్వానికి సకాలంలో మంజూరు-అందించగలగటమే కారణమని లోగడ ముఖ్యమంత్రిగారు యీ సభలోనే చెప్పారు. ఈ ఇండస్ట్రీయల్ డిపార్ట్ మెంట్ సర్వే చేసినటువంటి రిపోర్టులు 1960 లోనే వచ్చినవని చెబుతున్నారు. వాటిని ప్రభుత్వం త్వరగా తెప్పించుకొని పరిశీలించి,

కావలసిన డిటెయిల్డ్ ప్లాన్స్ ముందుగానే కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపితే మనం రాబట్టగలిగిన పరిశ్రమలు ఎక్కువ రాబట్టటానికి అవకాశముంటుంది కాబట్టి, ప్రభుత్వం అలస్యం చేయకుండా వెంటనే అందుకు పూనుకొంటారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : గౌరవ సభ్యులు సరిహా ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : 1962 లో మన రాష్ట్రములోగల ఇంజనీరింగ్ యల్ పాటన్ పియాలిటీస్ కు సంబంధించిన రిపోర్టు వచ్చాయి. వాటిప్రకారం మనం ఎంతవరకు వెర్ష ఇంజనీరింగ్ డినుకొన్నాము ? ఇంకా ఇతరులెవరై నా లై సెన్స్ లడిగారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే ఆ డిటెయిల్స్ తెప్పించి ఇవ్వగలము.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : శాశ్వతకరువుకు గురిఅవుతున్న అనంతపురంజిల్లాలో పరిశ్రమలు పెట్టటానికి తగు ప్రాధాన్యత ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అక్కడ ఎవరై నా లై సెన్సుకు అప్లయిచేస్తే తప్పకుండా సహకరిస్తాము.

FERTILISER FACTORY AT PALVANCHA

1246—

*2011 (2524-W). Q. — Sri N. Prasad Rao : (Put by Sri S. Vemayya) : Will Hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether is a fact that land acquisition proceedings in connection with setting up of the proposed fertiliser factory at Palvancho near Kothagudem in Khammam district have been stayed ;

(b) the reasons thereof ;

(c) when the said factory is expected to produce fertilizers ;

(d) what sort of chemical fertilizers will be produced in the said factory ; and

(e) whether it is a fact that the Government have agreed to supply water to the factory from Kinnerasani

Project and if so, what are the terms of the agreement to supply water ?

Sri N. Sanjiva Reddy: (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

(c) According to the terms of the licence granted to the sponsors of the fertiliser factory, the factory should be established by the end of April, 1964.

(d) Urea

(e) The Government have agreed in principle to supply water to the fertiliser factory. The terms and rates to be charged for the supply of water have yet to be finalised.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : మనం ఫ్యాక్టరీకి నీరు సప్లయ్ చేయటంకొరకు ఎంతో చట్టు ఖర్చుపెట్టి ఆ ప్రాజెక్టు కడుతున్నాము. ఆ డబ్బుతో యూరియా ఫ్యాక్టరీ ప్రభుత్వరంగంలోనే పెట్టుకొని ఉండేవారముకదా? ఆ ఫ్యాక్టరీ ప్రభుత్వరంగంలో పెట్టినందువల్ల రైతులకు సక్రమమైన ధరలకు ఎరువులు సప్లయ్ చేయించటానికి వీలు పడుతుందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : వల్లిక్ సెక్టార్ లో పెట్టాలనే ఇంతకుముందు అనుకొన్నాము. ఈ బడ్జెట్ చర్చసందర్భంలో నేను మాట్లాడటంబట్టి ఆ డిటెయిల్స్ అన్నీ చెబుతాను. ఈ కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టు ఏ ఫేజ్ లో ఉన్నదో చెబుతాను.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : ఆ ఫ్యాక్టరీకి నీరు సప్లయ్ చేయటానికి మనకు డబ్బు ఎంత ఖర్చవుతుంది ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : కేవలం దానికొరకు మాత్రమే కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టు కట్టటంలేదు. దాని చుట్టుప్రక్కల ఎన్నో ప్రాజెక్టులు రాబోతున్నవి. వాటన్నిటికొరకు కలిపి కడుతున్నాము. వాటి కవరమైన నీరు ఇవ్వగా, ఇంకా సర్వైస్ వాటర్ ఉంటే ఇరిగేషన్ కు సరఫరా చేయటానికి వీలవుతుందేమోనని అంటున్నారు. ఇరిగేషన్ కు ఇప్పుడే కమిటీ కావటం మంచిది కాదేమోనని నేను అనుకొంటున్నాను. ముఖ్యంగా థర్మల్ ప్లాంటుకు ఎక్కువ నీరు కావాలి. అక్కడ ప్రొడక్షన్ నీరు, బొగ్గుపై ననే ఆధారపడి ఉంటుంది కాబట్టి కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టు కట్టటం అవసరం. ఈ

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : ఎక్కువ కొబ్బరికాయలు ఉత్పత్తిచేసే రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రం ఒకటి. మనం ఇతర రాష్ట్రాలనుండి కొబ్బరికాయలు దిగుమతి చేసు కొంటున్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ముందే చెప్పాను. అయినా—మనం కోకోనట్ ఎక్కువగా ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నమాట నిజమే.

PILOT SCHEME OF INTEGRATED RURAL CREDIT

1248—

*2553 Q. -*Sri P. Rajagopal Naidu (Put by Sri Ramachandra Rao Desapande): Will the Hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state.*

The taluks in which the pilot scheme of integrated rural credit was started during 1961-62?

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) No such scheme was started in the State during the year 1961-62.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : 1956-57లో పైలట్ జేసిన పైన కొన్ని అనకా పల్లి, ఎలమంచిలి, ఏలూరు, తాడేపల్లిగూడెం, ఆలూరు, అదోని, పత్తికొండ తాలుకా లలో స్టార్ట్ చేశారు. అవసరమైనంత ఫండ్స్, తగిన స్టాఫ్ లేనందువల్ల అవి స్టాప్ చేయ బడినవి. ఇప్పుడు మార్జినల్ సబ్ మార్జినల్ కల్లివేటర్స్ కు క్రెడిట్ ప్రొవైడ్ చేయటానికి అవుట్ రేట్ గ్రాంట్స్ లు కో-ఆపరేటివ్ క్రెడిట్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ అనే స్కీమును టైటులో ఇంట్రడ్యూస్ చేసినారు. ఇందుకు 12 లక్షల రు. లు యీ 62-63 బడ్జెట్ లో కేటాయించబడింది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : ఇప్పుడు జరుగుతున్న స్కీము అన్ని జిల్లాలలో ఎక్స్ పెండ్ చేయబడుతున్నావా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఆ స్కీము లేదని మనవి చేశాను. అస్కీము డ్రాప్ అయినది. మార్జినల్, సబ్ మార్జినల్ కల్లివేటర్స్ కు సహాయం చేయటానికి అవుట్ రేట్ గ్రాంట్స్ కో-ఆపరేటివ్ క్రెడిట్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ వర్సరచే స్కీము ఉన్నది. దీనికి కొన్ని లక్షలు కేటాయించామని చెప్పాను,

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : కొత్తగా పెట్టిన స్కీముకు యీ 12 లక్షలు గవర్నమెంటు ఇస్తున్నదా? లేక గవర్నమెంటు హామీ తీసుకొని రిజర్వు బాంక్ ఇస్తున్నదా? ఈ 12 లక్షల రూపాయలు ఎంతవరకు కవర్ చేయగలుగుతారని గవర్నమెంటు అభిప్రాయపడుతున్నది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఈ 12 లక్షల రూపాయలు గవర్నమెంటు ఇస్తున్నది. ఎంతవరకు అంటే - నాధ్యమైనంతవరకు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : 12 లక్షల రూపాయలు loan provision క్రింద యిస్తారా? లేకపోతే అడబ్బు distribute చేసేవారికి grant క్రింద యివ్వడానికి 12 లక్షల రూపాయలు sanction చేశారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Loan కాదు. For out right grants to co-operative credit institutions.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : 62-63 సంవత్సరానికి ఈ grant ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. 63-64 లో ఈ provision పెట్టారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నేను off-hand గా చెప్పలేమని, provision repeat అయి ఉండవచ్చు. కొంచెం ఎక్కువగా repeat అయిందేమో నేను చెప్పలేను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటస్వామి : మంత్రిగారు 12 లక్షల రూపాయలదాకా ఈ సంవత్సరం ఖర్చు పెడుతున్నామని అంటున్నారు. అన్ని క్లాసులలో ఖర్చు పెడతారా? లేక ఎక్కడైనా ఒక ప్రాంతంలో ఖర్చు పెడతారో తెలివిస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy : Notice Sir.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : Finance Minister, Co-operative Minister రెండు వారే. Budget repeat అయింది అంటున్నారు. కాని Budget లో ఉన్న provision సంగతి తెలియదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Budget లో ప్రతి item ఎంతెంత include అయింది చెప్పడం పై నాన్ను మినిస్టర్ గారికే కాదు, ఇంకెవరికికూడ సాధ్యం కాదు. ఆ head చూసుకున్నప్పుడు ఈ సంవత్సరం 12 లక్షలు పెట్టారో, 4 లక్షలు పెట్టారో ఎంత పెట్టారు అనేది తెలుస్తుంది.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : ఇప్పుడు ఏమి చెప్పలేపోతున్నారు ఆ scheme యొక్క main features ఏమిటో తననం table మీదనైనా పెట్టి నమోదు చేయడం జరుగలేదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Main features తంతు రుది పెద్ద scheme అని కాదు. Cultivators కు కొంతవరకు credit యిచ్చే సదుపాయం చేయడానికి co-operative credit institutions కు 12 లక్షల రూపాయలు out right grant క్రింద యిచ్చేదానికి కేటాయించినారు.

AIDED SCHOOLS IN THE AGENCY AREAS

1249—

*463 (2115) Q—*Sri K. Babu Rao (Put by Sri V. Sathyanarayana)* :—Will the Hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of aided schools in the Agency areas of Andhra Pradesh so far taken over by the Government and the number of them yet to be taken over by the Government;

(b) whether the pay scales revised by the Government in 1958 have been implemented for the teachers working in the said schools.

(c) if not, the reasons therefor ; and

(d) when they will be implemented ?

The Minister for Education (Sri P. V. G. Raju) :—(a) No aided Elementary School in the Agency area has so far been taken over.

(b) Orders have since been issued to the Director of Public Instruction to refix the pay scales of the Aided Elementary schools in Agency areas as Expediously as possible.

(c) & (d) do not arise.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : Aided Elementary Schools Agency area లో ఎన్ని ఉన్నాయి ? వాటిని తీసుకోకపోవడానికి ఏమైనా యిబ్బందులు ఉన్నాయా?

Sri P. V. G. Raju : We have 437 aided elementary schools in the agency area. Our policy is that we have not taken them over so far, Sir.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : Revised Scales యివ్వవలసిందని orders issue చేశాము అన్నారు, ఆ Order ప్రకారం యిస్తున్నారా ?

శ్రీ పి. వి. జి. రాజు : అవునండీ.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : Agency area లో Aided Schools తీసుకోకుండా ఉండడము ప్రభుత్వ పాలనీ అని మంత్రిగారు తెలివిచ్చారు. ఇంతకుమునుపు సాధ్యమైనంతవరకు aided schools తీసుకోవాలని, compulsory primary education ప్రభుత్వ policy. అందుచేత ఇకనుంచి aided schools తీసుకోమని cabinet నిర్ణయించేసినదా ?

Sri P. V. G. Raju : We have no such policy to take over such aided schools. In the last Session we had a debate on this issue and I have given a clear answer in the House.

శ్రీ ఎమ్. పిచ్చయ్య : Agency అంటే అక్కడ private management అసమర్థతతో ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం తీసుకోవానికి సిద్ధంగా లేదా ? Is it a policy of Government ?

Sri P. V. G. Raju : That is an assumption that we do not take over schools which are badly managed. We do take over schools which are badly managed.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : Agency ప్రాంతాలలో Schools ఎలా manage చేయబడుతున్నాయో మంత్రిగారికి ఒక picture ఉండిఉంటుందనుకుంటాను. General impression is the schools are badly managed అట్లాంటి Badly managed schools తీసుకుంటామని చెప్పినప్పుడు agency ప్రాంతానికి మేము తీసుకోవోవడం లేదు అని categorical గా reply యిచ్చారు. దానికి కారణం ఏమటి ?

Sri P. V. G. Raju : That is wrong. Wherever they are badly managed we take over the schools. At the moment we are not taking them over because they are not being badly managed.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : Aided schools విషయంలో ఒక చట్టం pass చేశాము. Aided schools ప్రభుత్వమే manage చేయాలని, అన్ని ప్రభుత్వ management క్రింద తీసుకోవాలని చేశాము. కృష్ణా జిల్లాలో యింకా ఇతర

చోట్ల తీసుకోవడం జరిగింది. గవర్న మెంటు యిచ్చిన నిర్ణయాల ప్రకారం ఆ స్కూల్స్ అమలు జరపడంలేదు. ప్రభుత్వం ఆ schools అన్ని తీసుకోవాలని G. O. లో ఉన్నట్లుగా చెప్పారు. గవర్న మెంటు దగ్గర నుంచి school management కోసం special grants యిచ్చినప్పటికీ కూడ ఆ grants ఆ schools ఉపయోగం కొరకు ఖర్చు పెట్టడం లేదని ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిన తరువాత ఇంక bad management గాక మరేమని నిలవాలో మంత్రిగారు తెలివిస్తారా?

Sri P.V.G. Raju : Hon'able Members are repeating themselves. We had a debate on this issue in the last Session. We do take over schools which are badly managed. But our general policy is not to disturb the position as far as elementary education is concerned.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : Schools management కోసం grants యిస్తున్నారు. ఆ management కొరకు యిచ్చిన grants కూడ proper గా ఖర్చు పెట్టినప్పుడు వాటిని తీసుకోకుంటే అవి badly managed అవునో కాదో అని మంత్రిగారికి ఎలా తెలుస్తుంది?

Sri P.V.G. Raju : If he brings a particular case to my notice I will go into it. But to a general blanket question an answer cannot be given, Sir.

WITHHOLDING OF RESULTS OF S.S.L.C. AND VII FORM EXAMINATIONS

1250—

*834 (2862) Q—*Sri B. Srirama Murthy :* Will the Hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) in how many cases the results of candidates of (a) S.S.L.C. examinations (b) VII form were withheld during the year 1962 ; and

(b) in how many cases the results were announced after (a) one month (b) 2 months (c) 3 months and are still pending ?

Sri P. V. G. Raju :—(a) In 1399 cases, the results of candidates of (a) S.S.L.C examination and (b) in 1017 cases, the results of candidates of VII form were withheld during the year 1962.

(b) The results were released in 636 cases within one month, in 1280 cases after one month, in 171 cases after two months, in 196 cases after three months, and 133 cases are still pending.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : ఇంతకు ఆ పరీక్షా ఫలితాలు ప్రకటించకుండా ఉంటే విద్యార్థులు తిరిగి class లో చదువుకోవాలా వద్దా? వారి భవిష్యత్తు ఏమవుతుంది? దానిని గురించి ప్రభుత్వం యోచించి వెంటనే ఫలితాలు ప్రకటించేందుకు ఆలోచన చేస్తారా?

Sri P.V.G. Raju : There are 133 cases pending Sir. Cases of irregularities are pending. Obviously the Department cannot give them certificates till the matter has been cleared.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : Irregularity ఉండబట్టే విచారణ చేస్తున్నారు. అది నిజమే. ఆ irregularity అవుననో, కాదనో విచారణ పూర్తి అయ్యేవరకు చెల్లించడం కష్టం. విచారణ తొందరలో చేయకపోతే దానివల్ల విద్యార్థులకు దుష్ఫలితాలు ఉంటాయి కాబట్టి దానిని గురించి ప్రత్యేకించి ఆలోచన చేస్తారా?

Sri P.V.G. Raju : We are doing it as quickly as we can.

ఎస్. వేమయ్య : Academic year లోపల యివన్నీ final చేస్తేనే వేరే పోయి చదువుకొడానికి వీలు అవుతుంది. ఆ విధంగా జరగకుండా మంత్రిగారి జవాబు లోనే యింకా pending లోనే ఉన్నాయి. కొంత machinery వేసుకొని ఆ academic year లోనే final చేసినట్లయితే వాళ్ళు చదువుకొనేదానికి, ఏదైనా course కు పోవడానికి వీలు అవుతుంది. అటువంటి విచారణాన్ని అవలంబించి యిక పిచ్చట జరగకుండా చేస్తారా?

Sri P.V.G. Raju : How can we stop even copying in the examination or somebody doing something wrong. When there are thousands of students studying there will

be a few irregularities and some action must be taken against those who commit these irregularities. There are 133 cases pending for the whole State. I think this is a very small figure. We do not feel so much sorrow for pupils who misbehave in the examinations.

Mr Speaker : They only request that the matter must be expedited.

Sri P. V. G. Raju : It is true. That is being done.

Shri V. Visweswararao : It amounts to rustication when we withhold the result of 133 cases for over one year. It may be decided one way or the other. Instead of this, the 133 students are asked to go about places and they are not allowed to study or do anything. Simply they are asked to go to the farms and work there. Why was it delayed for over one year ?

Sri P.V.G Raju : Because a due enquiry must be made. We cannot rusticate a person without due evidence. I cannot go into all the 133 cases. If the Hon'ble Member wants the papers to be placed on the table of the House, I will call for the papers and have them placed on the Table of the House.

Shri V. Visweswararao : Our request is that the results may be expedited in these 133 cases.

Shri P.V.G. Raju : How can we dispose of them quicker than the procedure allows for disposal.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ప్రతి individual caseకు సంబంధించిన ఫోగట్టా యిక్కడ పెట్టమని మేము అడగలేదు. సంవత్సరాల తరబడి యీ కేసులను పరిష్కరించకుండా వుంచేయడమంటే వారినక్కడ గొడ్లను కాసుకోమని చెప్పడమే అవుతుంది. త్వరగా వీటిని పరిష్కరించడానికి మంత్రిగారు ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకుంటారా?

Sri P. V. G. Raju : How can we dispose of them quicker than the procedure which allows for disposal.

శ్రీ యం. పిచ్చయ్య : ఇంకా 130 కేసులు పెండింగుగా వున్నాయన్నారు. ఇదివరలో మూడు నెలలోపలనే పరిష్కరించిన గణనీయమైన కేసులుకూడా కొన్ని వున్నాయి. పరీక్షలలో అవినీతికరంగా ప్రవర్తించినవారు రక్షింపబడాలని మా ఫుడ్డేశం కాదు, ఈ కేసులు త్వరగా పరిష్కారం కావడంవలన వారు తమ భవిష్యత్తుగూర్చి ఆలోచించుకోవడానికి వీలు వుంటుంది. ఈ విధంగా **delay** జరగడానికి **administration** లోని **impotency** తప్ప మరొకటి కారణం కాదు. దీనిని తొలగించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P.V.G. Raju : I will see next time the procedure is made quicker.

Sri T. Balakrishnayya : Such of the students whose results are withheld, are they informed of the reasons why their results are withheld.

Sri P.V.G. Raju : The usual procedure is they will be given some notice and then only a decision is taken after enquiry.

S. S. L. C. REGISTERS OF STUDENTS

1251—

*833 (2851) Q.— *Sri B. Srirama Murthy :* Will the Hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of cases pending uptodate in the office correction of the relevant entry against caste in the S.S.L.C. register of students ;

(b) how many of them are pending for over 6 months, one year and 2 years ;

(c) whether there are any instances wherein the results of some of the candidates are not announced as the registers are held up in the Director of Public Instruction's office for the above reasons without transmission to the office of the Commissioner of Government Examinations ; and

(d) what action was taken to expedite final action in the matter ?

Sri P.V.G. Raju : (a) 8 Cases as on 30-11-62

(b) Pending over six months	— 1
do do 1 year	— 2
do do 2 years	— 5

(c) There is only one instance.

(d) Necessary action is being taken by the Director of Public Instruction to expedite final action in the cases referred to in clauses (a) and (b) above. As regards the case mentioned in clause (c) above, the S. S. L. C. of the candidate has been returned to the District Educational Officer concerned on 15th October 1962 after completion.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : ఈ caste correction కొరకు పెట్టిన దరఖాస్తులు పరిష్కారం కాకుండా చాలా కాలం వున్నందువల్ల ఆ కాండిడేట్స్ వుద్యోగాలలో ప్రవేశించడానికి వీలులేకపోతున్నది. కొంతమైనా నిర్ణయించి చర్యలు తీసుకొనడానికిగాను ఇన్స్పెక్షన్స్ యివ్వడానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తుందా ?

Sri P.V.G. Raju : Sir, when a candidate wants to changes his caste, what is it the department can do ? It is not part of the department to agree to a change of caste, but nowadays, caste gives some prerogatives and rights to individuals and the lists keep altering from time to time. The citizens may also like to change their caste. Therefore whenever there is a claim for changes of caste, some enquiry becomes necessary. The Revenue Department has to go into the records and the back-ground of the family, and whether it is a genuine claim for a change. It is not the Education Department that makes the enquiry, but the Revenue Department does it. There are 5 cases at the moment for change of caste in the depart-

ment. It takes its normal course and then only we can change the caste.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : ఈ విధంగా వారు caste change కొరకు దరఖాస్తులు పెట్టుకొనడానికి కారణం వుంది. మొదటినుండి విశాఖ శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో కాపులను కొండ కాపులని వ్యవహరిస్తున్నారు. వారి ఫోర్టుఫారమ్ రిజిస్ట్రేషన్లుండి, యస్. యస్. యల్. సి. రిజిస్ట్రేషన్లలో కూడా ఆ విధంగానే వ్రాసి వుంది. ఆ తరువాత దీనికి సుబంధించి ప్రభుత్వం ఒక జి. ఓ. ను జారీచేసింది. విశాఖ శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో వారిని కొండ కాపులని అనడానికి ఏమిలేదని అందులో అన్నారు. అందువలన వారికి కావలసిన పాకర్చాలన్నీ పోతాయి. జనరల్ జి. ఓ. వుంది కాబట్టి, దానిక్రిందనే ఆ విధంగా కాపుగా మార్చమని వారు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. దీనివలన వారు యస్. యల్. సి. పాస్ అయినప్పటికీ ఉద్యోగాలకు వెళ్లినప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్లలో కొండ కాపు అని వుంటున్నందువలన వారికి ఉద్యోగాలు దొరకడంలేదు. ఈ విషయములో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకుంటుందా అని అడుగుతున్నాను.

Sri P.V.G. Raju : Sir, I sympathies with the Hon. Member's difficulties. How can the Education Department agree to change the caste in a certificate without due reference to the Revenue authority and other authorities. How can we do it whatever may be the difficulties. It is not caused by the Education Department. It is a general question of policy of the Government.

Sri B. Sriramamurthy : There is a definite G. O. to the effect that everybody belonging to the Konda Kapu community cannot be considered as Konda Kapus and therefore on the basis of the G. O., they want to change to that effect and no enquiry need be made and it could be disposed of immediately on the basis of the G. O. issued by the Government.

Sri P.V.G. Raju : I do not mind anybody claiming to be a Konda Kapu, but this is not the 'subject-matter' of the question. A general question may be asked. One of my colleagues dealing with this will answer.

Sri T. Viswanadham : In this matter as well as in the previous matter, will the Minister be pleased to see that

these new orders are passed before the academic year begins instead of throwing them in the streets. I suggest it may be before the academic year begins.

Sri P.V.G. Raju : On the face of it, if a man says that he is a Konda Kapu, what is it the Department can do? We have to make an enquiry and how can I say how long the enquiry will take.

Mr. Speaker : For this enquiry they are taking nearly one year or six months. The Members complain that the enquiries may be expedited and the cases disposed of as early as possible.

Sri P.V.G. Raju : They are being expedited. The only difficulty is how are we to do?

Mr. Speaker : Prescribe a time-limit and say that the enquiry should be completed within six months.

Sri P.V.G. Raju : I have no objection to everybody getting educational concessions.

Mr. Speaker : With regard to the disposal of the cases, they want that it should be expedited.

Srs P.V.G. Raju : We will go into it.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : విద్యాశాఖామంత్రిలు టైమ్ ఫాక్టర్ ను అసలు దృష్టిలో పెట్టుకుంటున్నట్లు కనబడడం లేదు. రెండు సంవత్సరాలుగా మూడు కేసులు పెండింగులో వుండడమూ, ఎంక్వయిరీ జరిపి, ఆ సమాచారం ప్రారాజాదు రావడానికి రెండు సంవత్సరాలు పడుతుందా. ఈ ప్రొసీజరును cut short చేయడానికి మంత్రిగారు ప్రయత్నిస్తారా?

Mr. Speaker : We have sufficiently emphasised about the delay.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : అవునంది. తమరింతకుముందే ఆ విషయాన్ని గూర్చి కాగా చెప్పారు.

Sri P.V.G. Raju : I think change of caste may be a subject-matter of the Revenue Department, than the subject-matter of the Education Department because we do not fix the caste on birth. That is a matter for God and accident.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : 'change of caste' అంటున్నాడు. వారు కులాన్ని మార్చుకుంటామని అనడం లేదు. ఆ వదాన్ని మార్చడం మాత్రమే అక్కడ చేయవలసింది.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : You must have to say that Konda Kapu should be corrected by the Education Department and not by the Revenue Department.

Sri P.V.G. Raju . When a person says that he belongs to a caste, there must be some proof and some enquiry should be made whether he really belongs to such a caste. Really it does not matter. I feel we should not have castes at all. So far as the caste and the prerogatives and rights are concerned, enquiry becomes necessary.

*STUDENTS SENT TO LUMAMBA UNIVERSITY AT
MOSCOW*

1252—

*912 *Sri K. Guruswamy Reddy* : Will the Hon. Minister of Education be pleased to state :

(a) the number of students sent from our State during 1960-61 and 1961-1962 respectively for the study of Medical and Engineering Courses in the Lumamba University at Moscow in Soviet Russia ;

(b) the names of the Districts and Taluqs to which they belong ; and

(c) whether there are women students among them ?

Sri P.V.G. Raju : (a) Nil, Sir,

(b) Does not arise

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : ఆ యూనివర్సిటీకి వెళ్లడం కొరకు అసలు ఎవరూ అప్లికేషన్స్ పెట్టలేదా ?

Sri P.V.G. Raju : The applications for this Moscow University may have gone directly to Moscow. Hon. friends would know better. May be through the Government of India, but nothing through the State Government.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : లుమంబా యూనివర్సిటీపై రెట్టుగా అప్లికేషన్స్ పెట్టడానికి వీలు లేదు. ప్రభుత్వానికే పెట్టుకోవాలి. ప్రభుత్వం మెరిట్ను చూసి కేంద్రానికి రిక్ మెండ్ చేస్తుంది. ఆ విధంగా మర ప్రభుత్వానికి ఎంత మంది దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారో మంత్రిగారు చెప్పగలరా ?

Sri P.V.G. Raju : I have said; no students have made applications through our Government. We do not know whether they have made the applications through the Government of India.

PENSION SCHEMES TO THE TEACHERS

1253—

*1001 Q.—*Sri G. C. Kondaiiah (Nellore) :* Will the Hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government has decided to implement the pension scheme to the teachers of Andhra Pradesh; and

(b) if so, whether the scheme will be implemented with effect from 1-11-1958 ?

Sri P.V.G. Raju : (a) Yes, Sir.

(b) No Sir. The scheme is implemented with effect from 1-4-61.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య : ఇంతవరకు అమలు జరగడం లేదంటున్నారు. కారణం ఏమిటి ?

Sri P.V.G. Raju : I have laid the whole G. O. on the table of the House in the last Assembly Session in answer to Question No. 176 starred. It is being implemented.

GRANT TO THE HEAD QUARTERS HOSPITAL NELLORE
1254—

*2189 Q—*Sri G. C. Kondaiah :* Will the Hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the grant given to the Head-quarters Hospital, Nellore in 1962-63 ; and

(b) the number of Government Hospital in Nellore District with their location and the grants given to them in 1962-63 to buy medicines ?

The Minister for Health and Medical (Sri Y. Sivarama Prasad) : (a) Rs. 1,43,800/—

(b) A statement is placed on the table of the House.

Statement placed on the Table of the House.

Sl. No.	Name of the Hospital or Dispensary and its location	Grants allotted during 1962-63 under the head medicine, equipment and other Hospital necessities.		
		Non-Plan	Plan	Total.
1	2	3	4	5
1.	Government Hospital;			
	Gudur	15,000	Nil	15,000

Sl. No.	Name of the Hospital or Dispensary and its location	Grants allotted during 1962-63 under the head medicine, equipment and other Hospital necessities.		
		Non-Plan	Plan	Total.
1	2	3	4	5
2	Government Hospital, Kavali	15,000	800	15,800
3	Government Hospital, Kanigiri	11,000	4,500	15,500
4	Government Hospital, Allur	10,000	4,500	14,500
5	Government Hospital, Udayagiri	8,000	Nil	8,000
6	Government Hospital, Atmakur	8,000	Nil	8,000
7	Government Hospital, Kandukur	8,000	900	8,900
8	Government Dispensary, Sriharikota	5,000	Nil	5,000
9	Government Hospital, Vidavalur	Nil	9,000	9,000
10	Government Hospital, Venkatagiri	2,500	Nil	2,500
11	Government Dispensary, Sullurpet	1,500	Nil	1,500
12	Government Dispensary, Podili	1,500	Nil	1,500
13	Government Dispensary, Darisi	1,500	Nil	1,500
14	Government Dispensary, Rapur	1,500	Nil	1,500

1	2	3	4	5
15	Government Dispensary, Kovuru	1,500	Nil	1,500
16	Government Dispensary, Pamur	Nil	3,000	3,000
17	Government Leprosy Subsidiary Central, Venkatagiri	20,000	Nil	20,000
18	Government Mobile Medical Unit, Sriharikota	Budget allotment not received.		

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య : ప్రభుత్వం ఇచ్చిన grants లో సగం establish-
ment side కే వెళ్ళిపోతున్నాయి, మిగిలిన సగంలోనే మందులు కొంటే 3 నెలలు
కూడా రావడం లేదు. మిగతా 9 నెలలలోను hospitals లో patientsను
meet కాలేకపోతున్నారు. Grantsను ఎక్కువ చేసి, midical purposes
కోసం ఎక్కువగా యిచ్చేందుకు ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : Hospitals కు Dispensariesకు grants
చాలడం లేదు. రూ. 1,21,330 లు అదనంగా యివ్వమని D. M. O. గారు
ప్రశ్నారు. D.M.S. గారు కూడ ఒప్పుకొన్నారు. ధనాభావంవల్ల అది యివ్వడం జరగ
లేదు. ఈ బడ్జెటు అయిన తరువాత provision ను బట్టి ఎక్కువ చేయడానికి
ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య : Budget అయిన తరువాత ఎట్లా? సొంతంగా
యిచ్చేదికాదు కదా ! D.M.O. ప్రశ్నారని. D. M. S. గారు ఒప్పుకొన్నారని
అంటున్నారు. మందులు లేక patients బాధలు పడుతున్నారు కాబట్టి యీ
Budget లోనే provision కల్పిస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : State లోని హాస్పిటల్స్ అన్నిటికీ చేయవలసి.
ఉంటుంది. ఇబ్బంది లేకుండా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

REPAIRS TO THE GOVT. HEAD QUARTERS
HOSPITAL, NELLORE

(a) whether the Government are aware of the fact that the Government Head-quarters Hospital, Nellore is affected badly owing to the heavy rains in the month of October, 1962 and certain wards are unfit to accommodate the patients now ; and

(b) if so, the action taken by the Government in the matter.

Sri Y. Sivarama Prasad : (a) The answer is in the affirmative.

(b) Steps have been taken by the District Medical Officer Nellore to have the essential repairs carried out.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : Building పడిపోయింది. దానికి D. M. S. తీసుకో దగిన action ఏమీలేదు. ప్రభుత్వం P. W. D. డబ్బు యిచ్చి repair చేయించ దానికి పూనుకోవాలి. కాబట్టి దీనికి డబ్బు కేటాయించారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : Building పడిపోయిందికనుక D. M. S. చేయవలసింది ఏమీలేదని తెలుసు. అధికవర్గా లున్నాయనే సంగతి అందరికీ తెలుసు. అది పాత బిల్డింగు అగుటవలన చెబ్బితింది. మరమ్మత్తుకోసం రు. 7,900 లకు ఇంజనీ రింగు డిపార్టుమెంటు estimate పంపారు. అది ఆమోదించబడింది. Repairs carry out అవుతున్నా యని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : Heavy rains వల్ల hospital పడిపోయిందని చెప్పారు. రాష్ట్రం మొత్తంమీద కొత్తగా కట్టినవిగాని, పాతవిగాని ఎన్ని hospital buildings పడిపోయాయి; ఎన్నిటిగురించి ప్రభుత్వనోటీసుకు వచ్చింది; దానిమీద ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి ?

Mr. Speaker : A separate question may be put.

INTEGRATION OF SERVICES OF GOVERNMENT PRESS EMPLOYEES

1256—

*2491 Q—*Sri P. Subbiah (Put by Sri V. Satyanarayana) :*
Will the Hon. Minister for Industries be pleased to state :

Whether the Government are considering to integrate the services of Government Press Employees of Andhra Pradesh ?

The Minister for Industries (M. N. Lakshminarasayya) :
Yes, Sir.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : కర్నూలు ప్రెస్ తోసహా అందరి సర్వీసులు integrate చేస్తారా ? ఎప్పటిలోపల అవుతుంది ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : అరే చేస్తున్నాము. Pay scales వగైరా integrate చేయబడినాయి. సర్వీసెస్ విషయం కొద్దిమాసాలలో తయారవుతుంది.

శ్రీ నావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Wages మున్నగువాటి గురించి కమిటీ వేయాలని ఆలోచించారు. వేళారా ? అయితే, రిపోర్టు వచ్చిందా ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఒక Special Committee వేళాము. Revision of scales, integration of services అవుతున్నాయి. దై రెక్టరు గారు integration of services విషయంకూడ కమిటీకే యిస్తే జాగుంటుందన్నారు. కాని, ప్రభుత్వం “మల్లా కమిటీ ఎందుకు, మీరే చేయాలి” అని ఆదేశం యిచ్చింది. చేస్తున్నారు. కొద్దిమాసాలలో అవుతుంది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : ప్రభుత్వప్రెస్సులో పని తొందరగా, efficient గా జరగాలని ఒక Special officer ను కూడ పిలిపించి వేళాము. ఆ Special officer యీ విషయాలమీద రిపోర్టు లిచ్చారా ? ఆయన రావడం, పోవడం జరిగింది. కమిటీకి Special officer యిచ్చిన రిపోర్టులు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాయా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : Special officer ను వేస్తే special గా పని జరుగుతుందని వేళాము. కాని special గా జరగకపోవడంవల్ల ఆయనను వావసు పంపించాము. ఇక్కడ మన work జాగానే నడుస్తోంది.

**PRIMARY TEACHERS OF SOCIAL WELFARE DEPT.
IN KRISHNA DISTRICT**

1257—

*387 (1962) Q—*Sri G. Bapanayya (Put by Sri S. Vemayya) :* Will the Hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the C. P. P. F. is not being deducted from the salaries of Primary teachers of Social Welfare Department every month in Krishna District ; and

(b) if so, the reasons for the same ?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M. R. Appa Rao) : (a) No, Sir. The subscription towards the Fund is being deducted every month.

(b) Does not arise.

*SEPARATION OF HARIJAN WELFARE FROM THE
ZILLA PARISHADS*

1258—

*1438 Q—*Sri P. Rajagopal Naidu (Put by Sri Ramachandra Desapande) :* Will the Hon. Minister for Excise and prohibition be pleased to State :

(a) whether there is any proposal with the Government to separate Harijan Welfare from the Zilla Parishads ; and

(b) if so, when it will be done ?

Sri M. R. Appa Rao : (a) and (b) The question of retransfer of Social Welfare functions from Zilla Parishads to the Social Welfare Department has been considered and it has been decided to review the matter at the end of the current financial year.

**TESTING OF DRINKING WATER IN THE GOVT. PUBLIC
HEALTH LABORATORY AT VISAKHAPATNAM**

1259—

*2370 Q—*Sri P. V. Ramana (Kondakarla)* : Will the Hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the drinking water at Visakhapatnam was tested in the Government Public Health Laboratory at Visakhapatnam ;

(b) if so, whether a copy of the report will be placed on the Table of the House ; and

(c) the action taken by the Government on the report ?

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkata-ramayya) : (a) Yes, Sir.

(b) A copy of the report is placed on the table of the House.

(c) The Commissioner and Special Officer, Visakhapatnam has been instructed to rectify the defects pointed out by the Laboratory Authorities. He has reported that water is being superchlorinated in storage tank and a minimum chlorine testing of 1 P. P. M. is being maintained. He further stated that every effort is being made to supply best chlorinated water to the public in Visakhapatnam town.

(ఎ) చేశారు.

(బి) రిపోర్టు యొక్క కాపీ సభ వారిముందు పెట్టబడింది. తోపాటను సరిదిద్దవలసిందిగా విశాఖవట్టణ మునిసిపలు కమిషనరుకు ఉత్తరువులు జారీచేయబడినవి. Storage

tank లో నీరు chlorinate చేయబడుచున్నవని, విశాఖపట్టణంలోని ప్రజలకు మంచి నీరు సరఫరా చేయుటకు ప్రతిచర్య తీసికొనబడుచున్నదని కూడ తెలియజేశారు.

Paper placed on the Table of the House

Copy of the Report of the Official-in-charge, Regional Laboratory, Visakhapatnam

“A. The physical and chemical composition of the River Gosthani Water Supply is satisfactory. The following is the position regarding the bacteriological quality of the various water service reservoirs and the distribution tap waters.

(1) The water samples from the 1st and the 2nd tanks in the Yendada Service reservoir are bacteriologically satisfactory, while the third tank shows slight contamination (Most Probable Number of Bacterial Poli in 100 c. c. Value being only 5.0.). The tank No. 2 of the Old Town Service Reservoir is bacteriologically satisfactory, while tank No. 1 of the same is unsatisfactory. Similarly tank No. 2 of the New Town Service Reservoir is bacteriologically satisfactory, while tank No. 1 of the same is unsatisfactory. Both the Tank Water from the High level reservoir are bacteriologically unsatisfactory.

(2) Regarding the tap waters from the distribution system, about Nine tap waters out of 13 Nos. sampled are satisfactory, as shown nil and very low values of Most Probable Number of Bacterial Poli in 100 c. c. of coliform Bacteria.

Hence it is recommended that proper daily chlorination treatments may be maintained at all the water service reservoirs i. e. at Yendada, Old Town Service Reservoir, New Town Service Reservoir etc.

B. It is observed that the Mudasarlova Water works was not under service, when water specimens were sampled on 7th instant.

The raw water from the Mudasarlova impounding reservoir, continues to be dangerously polluted, as cholera vibrios are isolated from the same. Hence in the circumstances the importance of effective, daily chlorination treatment at the water works should not be underestimated by the concerned people and whenever the Mudasarlova waters are supplied the same should be suitably chlorinated."

*DRINKING WATER SUPPLY SCHEME TO
GUDIVADA MUNICIPALITY*

1260—

*2682 Q.—*Sri G. Rama Rao (Gudivada)* : Will the Hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) when the drinking water supply scheme was sanctioned to Gudivada Municipality, Krishna District ;

(b) how far the work has been completed and the amount spent thereon ; and

(c) when the work will be completed ?

Sri A. Venkataramayya : (a) In the year 1959.

(b) The following works have been completed so far :

(i) Reinforced Cement Concrete Elevated Service Reservoir.

(ii) Pumping Main and

(iii) Distribution system except under Railway level crossing.

The amount spent on these schemes from its inception is Rs. 6.72 lakhs.

(c) It is too early to say when the scheme would be completed,

(a) 1959 వ సంవత్సరములో.

(b) ఇంతవరకు యీ క్రింది పనులు పూర్తిచేయబడినవి.

(i) రీ-ఇన్‌ఫోర్స్డ్ సిమెంటు కాంక్రీటు ఎలివేటెడ్ సర్వీసు రిజర్వాయర్.

(ii) Pumping main.

(iii) రైల్వే లెవెల్ క్రాసింగు క్రింద తప్ప పంపిణీ ఏర్పాటు.

ఈ పథకం ప్రారంభించబడినప్పటినుంచి 6 లక్షల 72 వేల రు.లు ఖర్చు అయింది.

(స) ఈ పథకం ఎప్పుడు పూర్తయ్యేదీ యిప్పుడే చెప్పడం సాధ్యంకాదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ఈ పథకానికి ఎంత sanction చేశారు ?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య : మొత్తం సుమారు 12 లక్షల చిల్లర.

*DEVELOPMENT WORKS CONNECTED WITH
SRISAILAM TEMPLE*

1261—

*1393 Q.— *Sri E. Ayyapu Reddy (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnayya)*: Will the Hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) the development works connected with the Srisailam temple that are now under immediate execution; and

(b) the amount estimated or allotted for each work ?

(The Minister for Law and Information deputised the Minister for Religious and Charitable Endowments and Answered the Questions)

The Minister for Law and Information (Sri P. V. Narasimha Rao): (a) The following works are under immediate

execution :

(1) Construction of Devasthanam staff quarters.

(2) Renovation of Salu mandapam on the west and northern sides of the main temple in fort area;

(b) Rs. 20,000/- for item (1) above and Rs. 60,000/- for item (2) above.

*
*GOLD AND OTHER VALUABLE ARTICLES OF
SRISAILAM TEMPLE*

1262—

*2487 Q— *Sri A. Sarveswara Rao* : Will the Hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) whether it is a fact that gold and other valuable articles of Srisailam Temple were shifted for preservation in Madras museum some years ago;

(b) the present value of the gold and other valuable articles of Srisailam Temple kept in Madras museum; and

(c) the steps taken by the Government to get back those articles ?

Sri P. V. Narsimha Rao : (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు : శ్రీతైలదేవాలయానికి చెందిన వస్తువులు మ్యూజియం లో ఉన్నాయనేది వివరంగా తెలుస్తోంది. పత్రికలలో కూడా రిపోర్టులు వచ్చాయి. అసలు ఎన్నావా, లేదా అనేది స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : మద్రాసు మ్యూజియము నడిగి తెల్పుకోవడంవల్ల తెలిసిందేమంటే Over 30 years ago 5 copper plates with gold gilt

with figures which are like that of Dakshinamurti were sold to the museum by the temple authorities.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : మూర్తియముకు ఎందుకు అమ్మారో చెబుతారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : ఇది రెండుసంవత్సరాలక్రితం జరిగింది. అప్పుడు gold plating వుంటుంది. Tribale వచ్చి దొంగతనాలు చేస్తున్నారు, protect చేయలేము అనే పరిస్థితివచ్చి అమ్మనట్లు రికార్డులలో ఉన్నట్లు చెప్పారు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : ఆ అమ్మకంవల్ల ఎంతడబ్బు వచ్చింది ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : 30 పదిళ్లక్రితం జరిగింది, వివరాలులేవు. ఎంతకు అమ్మారు అనేది negligible. They are after all copper plates with gold gilt. The amount that was got by sale was negligible.

శ్రీ విశ్వేశ్వరరావు : ఎంత డబ్బు వచ్చిందనేది ప్రధానమైన point కాదు. ఇది 30 పదిళ్లక్రితం అమ్మినా, శ్రీశైలదేవస్థానానికి సంబంధించిన monument వంటిది. కనుక మళ్లా తెప్పించి దేవాలయంలోవుంచే చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : అమ్మినాము. ఇప్పుడు మళ్లా తెప్పించడానికి I do not think it would be possible.

శ్రీ తెన్నేటి విస్వనాథం : Temple property మదరాసు మ్యూజియంలో ఉంది. అందుచేత historical value ఉంటే దానిని తెప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : Historical value ఉన్నట్లులేదు. దక్షిణా మూర్తి బొమ్మలున్నాయి బంగారు మలామా ఉండడంవల్ల రక్షించడం కష్టమని ఆమ్రుడం జరిగింది. అంతకంటే Importance ఉన్నట్లు లేదనుకుంటాను. తెలుసుకొనడానికి ఆశ్చర్యంలేదు.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : అసలు అవి మదరాసు మ్యూజియంలో ఉన్నట్లు ప్రభుత్వదృష్టికి నడుడు తెచ్చాడో నారాయణుడు తెచ్చాడో చెప్పగలరా ?

(No answer was given)

Mr. Speaker : Questions and answers are over.

**CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE :**

Re:— Enhancement of water rate on dry lands in Andhra area.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, మనకు direct taxes, indirect taxes ఉన్నాయనుకుంటున్నా. మన రాష్ట్రంలో రెజిస్ట్రేషను ద్వారా కొన్ని పన్నులు, ఎగ్జిక్యూటివు ఆర్డరు ద్వారా కొన్ని పన్నులు వదుతున్నాయి. క్రిందటి సెషను అంతా రెజిస్ట్రేషను ద్వారా వేసేపన్నులు అయిపోయాయి. రాబోయే సెషనులో అవే రాబోతున్నాయి. క్రిందటివారి ప్రభుత్వ లెక్క ప్రకారమే 6 కోట్లు రూపాయలు అదనపు పన్ను వేశారు. ఆరోజునే draft notification ఇచ్చారు. ఇక్కడ వున్నా మెట్టభూములలో నీటితీరువ యిదివరకటికంటే 25% ఎక్కువ వేశారు. 1957లో, అటుతర్వాత 1958లో అది 50% వేశారు. అది మిల్లా cent per cent చేస్తూ క్రిందటి సంవత్సరం జూలై ఒకటో తారీఖున draft notification ఇరిగేషన్ ఆఫ్ఫీ ప్రకారం వేయాలి కనుక వేశారు. వేసినప్పుడు అడిగితే యిది తాత్కాలికంగా వేశాము ఎందుకువచ్చి, వదలమన్నారు. అంత seriousగా లేదనుకున్నాము. కాననసభకు వచ్చే ముందు ఫిబ్రవరి 13 వ తారీఖున గెజిటు నోటిఫికేషను ఇచ్చారు. 19వ తేదీన పత్రికలో వచ్చింది. 25వ తేదీవరకు రెజిస్ట్రేచరుకి కూడా ఫోగోట్టా దొరకలేదు. దానిలో cent per cent మెట్ట భూములలో నీటి తీరువ హెచ్చు చేస్తున్నామని ప్రకటన వేశారు. అది వేయడం న్యాయం కాదు. ఇరిగేషను సెన్సు అనేది కూడా మార్చి assessment వేశారు. మెట్ట భూముల మీద 75% చొప్పున పన్నులు ఎక్కువ చేసుకుని కూడా సిల్లమీద పన్ను వేయడం న్యాయానికి చాలా దూరం. రైతు భరించడానికి కష్టం. కేంద్ర ప్రభుత్వం indirect taxes ఇక్కడ ఉన్న direct taxes వాటితో పాటు యిది వేయడం చాలా ఎక్కువైనది. అందువల్ల ఇది తీసుకు రావడం తప్పు. దీనిలో ఒక anomaly చూపిస్తున్నాము. క్రిందటి సారి additional assessment విల్లు తెచ్చినప్పుడు తరాలవారి మార్పు చేశామని చెప్పారు. ఒకటో తరం నుంచి అయిదవ తరం వరకు minimum 20 రూపాయలు minimum 24 రూపాయలు ఉంది. దీనిలో ఒకటో తరం భూమి 8-25 నయా పైసలు అసలు పన్ను 75% చొప్పున ఎక్కువ చేసేటప్పటికి 6 రూపాయల 20 నయా పైసలు అదనంగా వదుతుంది. అంటే రూ 14-40 నయా పైసలైనది దానిమీద నీటి తీరువ చెల్లించాలి. అదే ఆరు రూపాయలు ఇరవై యైదు నయా పైసలు ఉన్నది. దానిని cent per cent వేశారు గనుక పన్నెండు రూపాయల యాభై నయా పైసలు ఎక్కువ పడింది. ఆ పైది 14-50 కి 12-40 కలిపితే 26-90 నయా పైసలవుతుంది. కాని assessment చట్టంలో చెప్పింది ఏమిటంటే మొదటి తరం నుంచి 5వ తరం వరకు 20 రూపాయలు minimum, 24 రూపాయలు minimum. 24 రూపాయలకు మించ కూడదని taxation ఉద్దేశ్యం. ఇప్పటి

నోటిఫికేషన్ వల్ల జరిగింది ఏమిటి? 26-90 పడుతుంది. అది equityకి వ్యతిరేకం ఉన్న పద్ధతికి వ్యతిరేకం. భారం ఎక్కువ చేయడం అన్యాయం కాబట్టి ఉపసంహరింతు కోవాలి. ఈ anomaly ని జ్ఞాపకం పెట్టుకోవాలని ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇట్లాంటిది ఒక జిల్లాలో కాదు. దాదాపు 5-6 జిల్లాలకు ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చెందింది మాత్రమే. ఆంధ్రప్రాంతంలో కృష్ణా, గుంటూరు, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు. నెల్లూరు గురించి నాకు తెలియదు మొదటితరంకు ఉదాహరణం చెప్పాను. కాని మొత్తం రాయలసీమజిల్లాలు నర్సారూ జిల్లాలు మొత్తం 11 జిల్లాలకు కూడా పడుతుంది, ఇనాంలో మార్పులు తీసుకువచ్చారు. పొలాల పని చేయకుండా నీళ్లకు సౌకర్యాలు యివ్వకుండా వన్ను వసూలుచేయడం తప్పడం లేదు. Taken over estates ఉన్నాయి. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో యితర జిల్లాలలో రేట్లు నిర్ణయించేటప్పుడు దాదాపు 5వ తరం 8వ తరం నిర్ణయించవలసిన వాటికి మొదటితరం నిర్ణయించడం జరిగింది. అపీలు చేసుకునే స్థితి కూడా లేకుండా పోయింది తరాలు నిర్ణయించడంలో ఎక్కువ తరాలుమీద ఎక్కువ. చెరువుల పని ప్రభుత్వం చేసినదిలేదు. ఎప్పుడో జమీందారులూ త్రవ్వించిన చెరువులు లేక వారే త్రవ్వకొన్న చెరువులు. గవర్నమెంటు పెట్టిన ఖర్చులేదు. Return కావాలను కుంటారా, ఆ ప్రశ్నలేదు. ఈ పరిస్థితులన్నీ ఆలోచించినప్పుడు యిది అన్యాయంగా ఉంది. దీనిని ఉపసంహరించాలి. లేకపోతే ఇది జ్ఞాపకం చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ): నేనుకూడా ఇదే రంగంపైన నోటిసు ఇచ్చాను ఒక యుఖ్యమైన పాయంటున్నది. దానిగురించి మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రివిన్యూ డిమాండుపైన మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : జి. టి. లో ఒక చిన్న మార్పుచేస్తే సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. Cent percent చేస్తూ అవి పంపించారు. అది కూడా కలిపి నవ్వుటికే 24. కంటే మించకూడదు అని సరిచేస్తే సరిపోతుంది. ప్రభుత్వ పాలసీకూడా ఖిన్నంకాదు.

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy) :
Mr. Speaker, Sir, under the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess Revision Act, 1962 the existing dry assessments have been increased by 75%

subject to a minimum of 50 nP. per acre and the existing wet assessments are enhanced by 100% subject to certain maxima and minima depending on the class of irrigation source under which such wet lands are irrigated. When wet lands are irrigated with water, no separate charge for water is levied as the wet assessment includes the element of charge for water also. But in the case of dry lands irrigated with water, a separate charge for water is levied in Andhra region under the provisions of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Irrigation Cess Act, 1865. Separate water rates have been fixed for dry lands irrigated under irrigation sources in the Andhra region under the Irrigation Cess Act of 1865. The rates are subject to enhancement at a suitable percentage increase whenever enhancement in wet assessment is contemplated, in order to maintain parity in the total land revenue chargeable for wet lands and for irrigated dry lands of similar term and classification. When the wet assessments in Andhra region were increased by 18-2/3% and 37½% in the years 1956 and 1957 respectively, the water rates in Andhra region were also increased suitably by 25% and 50% respectively. Since the wet assessments are now increased by 100% subject to certain maxima and minima, it is considered justifiable to increase the basic water rates in Andhra region also by 100% with a view to maintain uniformity in the matter of total land revenue chargeable for wet land and irrigated dry lands.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ జి. లచ్చన్న (పోంపేట) : స్వర్ణకారుల దరఖాస్తులను తమకు దాఖలు చేయడానికి లెటర్ వ్రాసి ఉంటిని. సెక్రటరీగారికి ఇచ్చి వారం రోజులై సతీ. దానిని ఎప్పటికీ పోస్టు చేశాడు?

మిస్టర్ స్పీకర్ : రేపు చూద్దాం. నాకు ఇంకా రాలేదు.

.. శ్రీ వావిలూరి గోపాలకృష్ణయ్య : నిన్నునే మైసూరు ముఖ్యమంత్రిగాను...

Mr. Speaker : When the hon. Chief Minister is in the House, it is better you bring it to his notice.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : I agree, Sir.

శ్రీ సి. డి. నాయుడు : ఈ నెల 8, 9 తేదీలలో ప్రాచరాజాదు ఫతేమైదాన్ లో ముఖ్యమంత్రి 11కు స్టార్ లెట్ 11కు క్రికెట్ పోటీ జరుగుతుంది. మనకు ఆ రోజులలో శాసనసభ సమావేశం ఉంది. దానిని మనమందరం కలిసి చూస్తే బాగుంటుంది, శాసన సభ time ను అందుకు వీలుగా సర్దితే బాగుంటుంది. So I would suggest that the timings of the Assembly sittings may be suitably adjusted.

Mr. Speaker : I think cricket will be played from 10 a. m. to 5 p. m.

Sri C. D. Naidu : We can have a holiday on the 8th and instead work on Sunday, if there is no objection to the Members.

Mr. Speaker : We shall see later. We can sit from 3 to 8 p. m. or 4 to 9 p. m.

Sri V. Visweswara Rao : That can be discussed later. We need not fix the time now.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : క్రికెట్ మాచ్ లో మంత్రులు కూడా ఆడుతున్నారా?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఆ క్రికెట్ మాచ్ కు అటువంటి అదృష్టంపడితే మన మంత్రులుకూడా ఆడుతారు.

CONVENTION

*re : Right of the Leader of the Opposition to wind up
the Debate on Budget.*

Mr. Speaker : Day before yesterday, a question was raised by some of the hon. Members in the opposition parties, whether, after the conclusion or at the end of the discussion or debate on a particular motion, particularly

the budget, the Chief Minister or any other Minister can be permitted to speak before the reply is given by the Mover of the motion, say, the Finance Minister on the budget. It is said that practically it amounts to a violation of certain convention which has been in vogue for some time. I should be thankful if any of the Members are prepared to offer their views on that before I give a ruling.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : నేను మనవి చేస్తాను. Budget matters లో opposition కే preference ఇవ్వడం మామూలుగా ఉంది. Opposition demands ను close చేస్తుంది. ఆ కారణం చేతనే winding up privilege ని కూడా opposition కే ఇచ్చారు. ఏ మినిస్టరు అయినా discussion లో at any stage participate చేయవచ్చును అని ఉంది. ఏ మినిస్టరు ఎప్పుడైనా మాట్లాడవచ్చు. Reply మాత్రం అధికమంత్రిగారు ఇస్తారు. Opposition party కి winding up చేసే privilege ఇవ్వకపోతే చాలా disadvantage అయిపోతుంది.

Mr. Speaker : That is not denied. Winding up is done by the opposition party; somebody on behalf of the opposition party will wind up the discussion. If the discussion is wound up by the opposition, the question is, before the Mover of the motion gives a reply whether any other Minister can be permitted to speak.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అదే మనవి చేస్తున్నాను. ఏ stage లోనైనా మినిస్టర్ మాట్లాడితే winding up కాదు. Participants అందరూ మాట్లాడిన తరువాత winding up అవేది జరుగుతుంది. ముఖ్యమంత్రి అయినా మరొక మంత్రి అయినా భేదం లేదు. అధికమంత్రి final గా reply ఇస్తారు కాబట్టి opposition wind up చేయడానికి ముందే మిగిలిన మంత్రులు మాట్లాడాలి, ఇతర మంత్రులు మాట్లాడుతూ winding up అంటే ఇబ్బంది ఇవ్వతుంది. క్రొత్తగా points గ్రేమేనా, తెన్నే నాటిని meet అవడానికి opposition కు chance ఉండదు. Winding up కింద opposition party కే final గా chance ఇవ్వాలని

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఇదివరకు కూడా మన శాసనసభలో ఒక సాంప్రదాయం ఉన్నది. గౌరవ సభ్యులు విశ్వనాథంగారు చెప్పినట్లుగానే, opposition సభ్యులు wind up చేసిన తరువాత mover of the resolution reply ఇవ్వాలనేది సాంప్రదాయంగా నెలకొల్పడం జరిగింది. గత శాసనసభలో సంజీవయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా అల్లూరి సత్యనారాయణరాజుగారు కొన్ని ప్రతిపాదనలు చేసినప్పుడు ఇంటువంటిది వచ్చింది. మంత్రిగారు కలగజేసుకొని మాట్లాడారు. మాట్లాడిన తరువాత opposition party కి సంబంధించినవారు wind up చేసిన తరువాత mover of the resolution సమాధానం ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ సాంప్రదాయం ఎట్లా జరిగిందో మన proceedings చూస్తే ఉంటుంది. కామినేల్ మంత్రి కలుగ చేసుకుని మాట్లాడినప్పుడు కొన్ని క్రొత్త పాయింట్లు తీసుకొని రావచ్చు. వాటికి సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం opposition party కి ఉంటుంది. లేకపోతే మంత్రులు ఒకరి తరువాత ఒకరు మాట్లాడిన తరువాత opposition party తమ అభిప్రాయాన్ని express చేసే వీలు లేకుండాపోతుంది. Reply కాకుండా మధ్యలో intervene అయి కొన్ని points చెప్పడం జరిగితే వాటికి సమాధానంలేని పరిస్థితి ఉంటుంది. అటువంటి అవకాశం ఉండకూడదని opposition party వారే wind up చేసే అవకాశం ఉండాలనేది సాంప్రదాయంగా ప్రతి శాసన సభలో అమలు జరుగుతోంది. దానిని అలాగే కొనసాగించాలని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : అధ్యక్షా, ఈ సాంప్రదాయం ఎన్నాళ్ళనుంచో వస్తోంది. తమరు చెప్పినదానిలో ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆర్థికమంత్రిగారు కూడా ప్రభుత్వ నిర్ణయాల్లో భాగస్వాములు కాబట్టి వారు కొంత, వీరుకొంత సమాధానం చెప్పవచ్చుననే భావం ఇమిడి ఉందని అనుకుంటాను. మంత్రివర్గంలోని సభ్యులు ఏ సమస్యపైన అయినా చర్చలో జోక్యం కల్పించుకుని తగిన సమాధానం చెప్పే liberty ఉండనే ఉన్నది. ఈ సాంప్రదాయం ఎన్నాళ్ళనుండో వస్తోంది. నాకు ఖోగట్టా లేదుకాని ముఖ్యమంత్రి గారే ఆర్థికమంత్రిగారికి బదులు బాధ్యత వహించి సమాధానం చెబితే అందుకు కొంత వరకు అవకాశం ఉంటుందేమో.

Mr. Speaker: The mover of the motion will have a right of reply at the end of the discussion, whether it be bill or budget.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : Mover of the resolution ప్రభుత్వ పక్షం నుంచి వచ్చినప్పుడు పూరికే right ఉంటుంది. మంత్రివర్గంలో సమిష్టి బాధ్యత కాబట్టి ఒక మంత్రిగారు చెప్పిన మాటపై ప్రతిపక్షం మంత్రివర్గాన్నే నియమించిన సభా నాయకులు

[4th March, 1963]

బాధ్యత వహించడంలో పెద్ద objection ఉండదనుకుంటాను. కాని motion చర్చించినపుడు చర్చ ముగింపునకు ప్రతిపక్షానికి అవకాశం, అర్హత, హక్కు ఉన్నపుడు సమాధానం చెప్పడానికి ఇద్దరు మంత్రులకు అవకాశం ఇవ్వడం మంచి సాంప్రదాయం కాదేమో అని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker : Perhaps we may take up this tomorrow, because I feel most of the hon. Members have not come prepared and they have been taken by surprise. తమరుకూడ May's parliamentary practice, Lok Sabha procedure చూడండి. Then you can enlighten me. ఆ రెండింటిలోను కూడ ఇటువంటి case లేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: అధ్యక్షా, illegal, unconstitutional అని కాదు ఒక సంప్రదాయాన్ని develop చేశాము. ఇదివరకు ఎవ్వరూ పార్లమెంటులో claim చేయకపోవడమువల్ల మనకు precedent కనుపించదు. అటు dispute వస్తేకా precedent ఉండడానికి. Winding up చేయడము opposition వారికి వదిలిపెట్టారు.

మిష్టర్ స్పీకర్: వచ్చింది. They permitted more than one Minister; they say it is permissible. They allowed it with the permission of the Speaker.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: ఆరుగురు మంత్రులు మాట్లాడవచ్చు కాని winding up : Finance Minister reply : మధ్య మరొకరు interpose కాకూడదు. మేమూ కాకూడదు. వారూ కాకూడదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, క్రిందటి అసెంబ్లీలో ఇటువంటి పాయింటు వచ్చినది. ఒక డిమాండును అల్లూరి సత్యనారాయణరాజుగారు move చేశారు. ఆ డిమాండుపైన మధ్యలో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి సంతకవయ్యగారు కలుగజేసుకొని మాట్లాడడము జరిగినది. సంతకవయ్యగారు మాట్లాడిన తరువాత అప్పజిషన్ లీడరుగావున్న సుందరయ్యగారు మాట్లాడడము జరిగింది. సుందరయ్యగారే చర్చను wind up చేయడము జరిగింది. ఒక సంప్రదాయాన్ని నెలకొల్పిన తరువాత దానిని deviate అవడము న్యాయముకాదు.

Mr. Speaker : Has any ruling been given by my predecessor? Under Rule-54 the Finance Minister has got a

right to reply Sri V. Visweswararao : If we look at the previous proceedings we may be able to find out.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: అధ్యక్షా, తమరు శలవిచ్చిన ప్రకారము ఎవరయితే resolution గాని మరొకటిగాని move చేస్తున్నారో వారికే చివర reply ఇచ్చే అధికారము వున్నది. బడ్జెటు దీనికి move చేసినది ఎవరు అంటే.....

మిస్టర్ స్పీకర్: The Finance Minister has got a right of reply అని rules లోనే వుంది,

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: Budget proposals ను వారు move చేస్తారు. మేము వంపించిన cut motions ను budget motions అంటారు బడ్జెటుకు. తక్కిన ప్రాసీజరుకు చాల తేడా వుంది. బడ్జెటును తీసుకొని వచ్చేవరకు initiative వారిది. Discussion ను initiative తీసుకొని, తరువాత close చేస్తే దానికి మంత్రి reply ఇస్తారు. విశ్వేశ్వరరావుగారు ఒక ఉదాహరణ చూపించారు. ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రము మొత్తానికి పెద్ద, Leader of the House, absolute అధికారం వుంది. బడ్జెటును ముఖ్యమంత్రి కాకుండా ప్రైనాన్సుమంత్రి present చేయడమువల్ల ప్రైనాన్సుమంత్రి ముఖ్యమంత్రికన్న ఎక్కువ advantageous position లోకి వస్తాడు, అది బడ్జెటువల్ల వచ్చిన ప్రత్యేక గౌరవము న్యాయముగా ముఖ్యమంత్రిదే అని చెప్పడములో సందేహము లేదు. ముఖ్యమంత్రి బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టడానికి తన చేతిలోవున్న అధికారాన్ని ఆర్థికమంత్రిగారికి ఇచ్చారు, మొత్తం రాష్ట్రం యొక్క వ్యవహారమంతా దానిలో వుంది. ఇక general discussion దానిలో ముఖ్యమంత్రిగారికి కొన్ని సబ్జెక్టు వున్నవి. వాటికి ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు చెప్పతామని అంటున్నారు, వారు జవాబు చెప్పాలనే మా కోరిక సంబంధరెడ్డిగారు మాట్లాడాలనే మా కోరిక. Misunderstand కావద్దు అని చెప్పుతున్నాను. క్రిందటిసారి industries కి సంబంధించి small scale industries, medium industries అని పుంఖే రెండింటికి ఎవరు సమాధానము చెప్పాలన్న పుడు ఇద్దరు మంత్రిలూ చెప్పారు. State administration విషయము వచ్చేటప్పటికి ముఖ్యమంత్రి absolute Head గా వస్తారు. ఆర్థికశాఖను ఎప్పుడయితే ఇంకొకమంత్రికి ఇచ్చారో అప్పుడు ముఖ్యమంత్రి తనహక్కును కోల్పోయినట్లే అర్థము. కిలకమయిన రాజకీయ పాలన విషయాలు ఆర్థికమంత్రి ఉపన్యాసములో వస్తాయి. అది పాలసీకి సంబంధించినది కనుక Lower House లోనే ఇచ్చాలి కాని Upper Houseలో ఇవ్వవద్దు అని గుర్తుకొనము చెప్పారు. అది నిరసావహించాము. అందువల్ల ఆర్థికమంత్రికి ఇచ్చిన గౌరవాన్ని తగ్గించడము న్యాయము కాదు.

[4th March, 1963]

Winding up Opposition వారి చేతుల్లోనుంచి పోకుండా ముందు ఎవరయినా మాట్లాడవచ్చు.

Mr. Speaker: When the reply has to be made on behalf of the Government, ordinarily the Minister who has tabled the motion is called upon to reply. It is permissible that any of the Ministers may also rise to reply.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: అది ఇప్పుడు కూడ వుంది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మాని పేసి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానము ఇస్తారు అని చెప్పవచ్చు చెప్పకుండానే చేయవచ్చు.

Mr. Speaker: It is permissible that any of the Ministers may also rise to reply.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: ఆర్థికమంత్రి ఏ కారణముచేత అయినా ఎక్కడికయినా వెడితే మరొకమంత్రి జవాబీయవచ్చు.

Mr. Speaker: "In addition to, including." It is also the ruling of the Lok Sabha.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: అసలు ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడితే సంతోషమే. Last Speaker గా కాకపోతే "I am not anxious to speak" అని వారు అన్నారు. అందుచేత ఇదంతా వచ్చింది.

Mr. Speaker : He did say that. What the Chief Minister said was "I am not very anxious to participate in the debate. If the House so feels I might participate in the debate." But at what stage he wanted to participate in the debate, is not stated.

Sri. Tenneti Viswanatham: I am sorry for the mistake.

Mr. Speaker: It is not a mistake. That is how I understood the Chief Minister.

4th March, 1963]

Convention re : Right of the Leader
of the Opposition to wind
up the Debate on Budget. 51

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: అయితే మేము misunderstand చేసుకొన్నాము. వారు మాట్లాడతే చాల సంతోషము. మాట్లాడితే వింటాము.

Mr. Speaker: It is not that way. Under Art. 164 of the Constitution the Council of Ministers is collectively responsible to the House. Similarly, I think under Article 75 of the Constitution, the Ministers are collectively responsible to the Lok Sabha. Now the Leader of the Opposition while winding up the debate might raise very important points about the State affairs and perhaps it may be better that the Chief Minister replies, in addition to the Finance Minister. During the course of the general discussion on the Budget a number of important points are brought to the notice of the Government. The Finance Minister himself may not be in a position to answer all the important points raised in the course of the general discussion. Particularly, the Chief Minister, as head of the State Can reply. I think we can expect some important statements from the Chief Minister. Particularly when the Leader of the Opposition might raise a number of points I think we expect the Chief Minister to reply to all those things.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: Chief Minister గారు ముఖ్యమైన policy statement చేయించి చాలా సంతోషం. అలా చేయవచ్చును. ఇది క్రొత్త సాంప్రదాయం. Statement చేయవద్దని అనలేదు. కానీ డిబేట్ వైన్ డౌన్ అయిన తర్వాత గవర్నమెంటు తరపున reply మధ్య మరొక speech వుండకూడదు. ఇంతవరకు ఎవరూ ఎక్కడా claim చేయలేదు కాబట్టి లేదే ruling లేదు.

Mr. Speaker: I have tried to come across a similar ruling in some book—either in May's Parliamentary Practice.....

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: ఇవాళ కాము ruling ఇస్తే సరిపోతుంది.

[4th March, 1963]

Mr. Speaker: I might give a ruling. I would like Members to enlighten me. More in the interests of general public, we expect the Chief Minister to reply to the points raised here. Let us not be strict about these things.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న: సభా నాయకులకు reply ఇచ్చే అవకాశం వుండకూడదని గాని, వారు మాట్లాడకూడదు అనిగాని ఇక్కడ సమస్య కాదు. సమిష్టి బాధ్యత అనే విషయంలో ఎవరికీ భిన్నాభిప్రాయం లేదు. సమిష్టి బాధ్యత అనే point మీద తమరు ఒక ruling చదివారు. “Any other Minister may also have the privilege to reply అని మీరు చెప్పారు. కాని దానిలో ‘any other Minister may have the privilege to reply one after another’ అని వ్రాయలేదు. కామూ జోక్యం కల్పించుకొని సమాదానం చెప్పే right వారికి వుండనే వుంది. ఇది ప్రత్యేకమైనవిషయం. భారతదేశంలో ఎన్నాళ్ళ సుండ్లోవస్తున్న సాంప్రదాయం. ఈనాడు ఒక ప్రశ్న ఉదయించింది. ఇప్పుడు తమరు ఇచ్చే ruling వస్తున్న సాంప్రదాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇవ్వవలసిన ruling ఆవు తుంది. అంతేగాని వారు సమాదానం చెప్పకూడదనికాదు. ఇందాక తమరు చదివిన ruling ప్రకారం, తమరు చెప్పిన ప్రాథమిక సూత్రం ప్రకారం సమిష్టి బాధ్యత కాబట్టి ఎవరైతే నా reply ఇవ్వవచ్చు. వారు సభానాయకులు వారు ఏర్పాటు చేసిన మంత్రివర్గం ఇది. వారు ఏర్పాటు చేసిన పాలిసిని అనుసరించి వస్తున్నది. కాబట్టి reply ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తే మరింత సవ్యంగా వుంటుంది. కాని debate ముగిసిన తరువాత అంటే Leader of the Opposition party మాట్లాడిన తరువాత అంటే ఆ speech main reply కు మధ్య మరొకరు పాల్గొనటం మంచి సాంప్రదాయం కాదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధానపాత్ర వహించే వారు కనుక వారు policy statement ఏదైనా చేస్తే ఉపయోగంగా వుంటుంది. అది మేము ఒప్పుకొంటాము కాని ఆ policy statement ఎప్పుడైతే వా చేయవచ్చు. అంతా అయిన తరువాత మాట్లాడమనండి. కాని అధికమంత్రిగారికి చర్చించిన మాట్లాడిన సభ్యునికి మధ్య మాట్లాడటం అంటే అది ఇదివరకునుండి ఆచరిస్తున్న పార్లమెంటరీ విధానానికి భిన్నంగా వుంటుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : గౌ. సభ్యుడు raise చేసిన point కు సమాధానం ముఖ్యమంత్రి చెబుతారు, లేక మరోమంత్రి చెబుతారు. మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానం కంటే అగనంగా అధికమైన వివరాలు అందించాల్సిన అవసరం వుంటే... total picture present చేయాలనుకొంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడైనా interfere అయి చెప్పవచ్చు. అలా చెప్పడం సామాన్యంగా పరిపాటి. ఇప్పుడు జరిగిన discussion కు reply ఇచ్చేది ఆర్థికమంత్రిగారే. ఆ ఒకంగా సమాధానం ఇచ్చే సందర్భంలో అవసరమైన stage లో ముఖ్యమంత్రిగారు interfere అయి అంతకన్న complete picture present చేయటానికి ప్రయత్నిస్తే అది రెండు సమాధానాలుగా తీసుకోవలసిన అవసరంలేదు. అది ఒకటే సమాధానం ఇచ్చేది Finance Minister గారు. కాని అవసరమైన సందర్భంలో 'more comprehensive and more complete picture on any particular aspect as it is fitted in to the general pattern of things...' అరకంగా present చేస్తే అదంతా ఒకటే సమాధానం క్రిందవస్తుంది కనుక ఇది ప్రాపర్-ఇమ్-ప్రాపర్ అని చర్చించవలసిన అవసరంలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : Leader of the opposition తరువాత మాట్లాడవలసింది ముఖ్యమంత్రిగారా ఆర్థికమంత్రిగారా అన్నది సమస్య. పూర్వం ఒక సాంప్రదాయం సంజీవరెడ్డిగారే creat చేశారు. సుందరయ్యగారు leader of opposition గా వున్నప్పుడు తాము మాట్లాడిన తరువాత వారు మాట్లాడలేరనే సాంప్రదాయం సంజీవరెడ్డిగారే creat చేశారు. సామాన్యంగా దానికి Finance Minister గారు reply ఇస్తారు. He is expected to be thorough with all these things. Policy matters గురించి Chief Minister గారు మాట్లాడిన తరువాత opposition కు మాట్లాడటానికి అవకాశం వుండాలి. Chief Minister గారు మాట్లాడిన తరువాతకలిగే అనుమానాలను మళ్ళీ raise చేయటానికి అవకాశం వుండాలనే ఉద్దేశంతో గతంలో ఈ సాంప్రదాయం ఏర్పాటు చేయబడింది. ఇది చాలా సంవత్సరాలనుండి వస్తున్నది కనుక ఇట్లా కొనసాగించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా ! లోకసభలో ఇటువంటి ప్రాసీజర్ వుందని చెప్పురు, లోకసభలో Prime Minister మాట్లాడిన వెంటనే మరొక Minister గారు మాట్లాడటం జరిగినట్లు వున్నదా చూడాలి. Only అన్నారు. అంటే వారు కూడా లేకపోతే హోరీతరపున యుంకోకరు కానీ ఇవ్వవచ్చు అనే అర్థమే వస్తుంది.

కాని Finance Minister ముందు Prime Minister మాట్లాడటం
అవసరమేమిట.

Mr. Speaker : The wording is clear. It is permissible
that any other Minister may also rise to reply. Reply
means reply only after the conclusion of the debate.

శ్రీ కె. యల్. నలసింహారావు (ఎల్లెండు): Cabinet కు joint responsi-
bility వుందనటంలో ఎవరికి అభ్యంతరం లేదు. ఆ cabinet కు తలమానికంగా Chief
Minister గారు వున్నారనటంలోనూ అభ్యంతరం లేదు. Motion ను move
చేసింది Finance Minister గారు. Debate ను close చేసేది opposi-
tion party. కాని చర్చకు సమాధానాన్ని Finance Minister గాని లేదా
వారి తరపున మరొకరుగాని ఇవ్వవచ్చు. అందుకు మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇప్పుడు
శ్రీరామమూర్తిగారు ఒక point raise చేశారు. Finance Minister గారు
reply ఇస్తున్నప్పుడు యింకా ఏమైనా వివరించ దలచుకొన్నప్పుడు Chief
Minister గారు interfere కావచ్చు. ఏదైనా వివరించటానికి ప్రయత్నం
చేయవచ్చు. దానినిబట్టి మేము question చేయలేదు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు
reply చేస్తున్న సందర్భంలో, ఒక point ను స్పష్టపరచడంలో, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు
ఆ point ను సక్రమంగా deal చేయడంలేదని అనుకుంటున్నప్పుడు, Chief
Minister దానిని కాస్తా clarify చేయవచ్చు. దానిని కాస్తా వివరంగా సభకు
చెప్పే అవకాశం ఉన్నది. అందుకని ఒక motion move చేసిన అతను reply
ఇవ్వడానికి, close చేయడానికి మధ్యన మరొక Minister రావడం సరిఅయినది
కాదు. ఇప్పుడు Budget general discussion అన్ని portfolios కు
సంబంధించి ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు, each and every Minister
తనదైనా point ఫలానావారు discuss చేశారు కాబట్టి దానికి reply ఇవ్వదలచు
కొన్నాను అన్నట్లయితే, 14 Ministers reply ఇచ్చే అవకాశం ఉన్నది, ఆ అధి-
కారం ఉన్నది అనే point పోయే అవకాశం ఉన్నదన్నమాట. ఎందుకంటే ఇదివరకు
ఉన్న అచారాన్నిబట్టిగాని.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఒకటి చదివారు

I do not know whether he made it seriously—he
made one suggestion that all the Ministers should be
present at the time of the general discussion on the

budget; that every one of the Ministers concerned should be given an opportunity to reply to the several points raised so far as his portfolio is concerned and that more time is allotted for that and that when the individual demands are taken up for consideration, much time need not be wasted. We were generally discussing this matter.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఆమాట అని ఉంటే అని ఉండవచ్చు. కాని, అది బహుళ Council లో అవసరమైతే కావచ్చు. ఎందుకంటే అక్కడ Demands discussion కు రావు. కాని అక్కడ ప్రతి Demand discussion కు వస్తున్నది. దానిమీద reply ఇచ్చే అధికారము మంత్రి గారికి ఉన్నది. అట్లాంటప్పుడు మళ్ళీ ప్రతి Minister టీంట్లో reply ఇవ్వాలనడం సరిఅయినది కాదు. Conclusion కు reply కు మధ్యన మరొక మినిస్టరు ప్రవేశించడం అనేది గతములో ఎప్పుడు అలవాటులో లేనిది, అటువంటి ఆచారము లేదు. అది సరియైనది కూడా కాదు. కాని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మాట్లాడేటప్పుడు Chief Minister అవసరమైనప్పుడు interfere కావచ్చు, policy statement ఇవ్వవచ్చు. దానికి మాకేమీ ఆభ్యంతరం లేదు. Policy statement ఇవ్వడంకొరకు చారు ఎప్పుడై నాసరే interfere కావచ్చు. ఏ క్షణంలోనైనా debate ను ఆపి policy statement గురించి చెప్పే అధికారం వారికి ఉన్నది. కాని Finance Minister గారి reply లో ఒక భాగంగా, as a reply, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి కంటే ముందుగా మాట్లాడుతారని చెప్పడం అనేది it is not correct.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అసలు ముఖ్యమైన point మనము miss అయి పోతున్నాము. Debate ను wind up చేసేటటువంటి అవకాశం అది legal హక్కు కాకపోయినా, సాంప్రదాయము అని చెప్పవచ్చు. ఆ అవకాశం opposition వారికి ఎప్పుడూ ఉండేది. When the hon. Chief Minister's reply is part of my reply, the question does not arise. That is the main point. Winding up of the debate according to convention is a matter for the leader of the opposition. When it is a question of reply, it is the Finance Minister's prerogative to reply to budget debate, even according to our Rules, unless he surrenders. The hon. Chief Minis-

[4th March, 1963]

ter's intervention is a part of the reply of the Finance Minister. Therefore, that is final.

బడ్జెట్ లో winding up the debate అనేది, సాంప్రదాయం ప్రకారం opposition వారికి ఇచ్చుకున్నాము. కాబట్టి ఊరికే, we need not beat about the bush and lay all that. When the hon. Chief Minister intervenes as a part of the reply to refer to some important items that took place in the debate and replies thereto, it is a part of the reply of the Finance Minister. Therefore, the issue of prerogative of winding up the debate does not arise at all,

శ్రీ కె. ఎల్. సరసింహారావు : వారు interruption చేయడానికి మేము ఎప్పుడూ అభ్యంతరం చెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఏ stage లో నైనా Chief Minister గారు లేని policy statement కు కానివ్వండి, raise చేసిన points కు సమాధానం చెప్పడానికి కానివ్వండి, interruption చేయవచ్చు, మాట్లాడవచ్చు అనేది గౌరవనీయులు ఒప్పుకొంటున్నారు. మరి అది ఒప్పుకొన్న తరువాత, then it is a question of time. Hon. Chief Minister's reply may be for one hour or half an hour. That is the discretion of the Speaker. Once you agree that the hon. Chief Minister has a right to get up to explain matters which arise in the course of discussion, then it is a question of time. That is all.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అటువంటి explanation Chief Minister గారే కాదు, ఏ Minister అయినాగాని, ఏ మంత్రి అయినాగాని ఇవ్వవచ్చు. కాని ఇప్పుడు Finance Minister గారు చెప్పినదాంట్లో ఒక కొత్త point తీసుకు వచ్చారు— Chief Minister గారు మాట్లాడేది నా reply లో ఒక భాగమేనని. కాని Chief Minister గారు అలాగ అనలేదు.

"I want to intervene in the debate if the hon. Speaker permits. Otherwise I am not anxious to participate or intervene." That is what he said ?

Mr. Speaker : That is all right. What I consider about this matter is this. Since under Article 164 of the Constitution, the Council of Ministers is collectively responsible to the Assembly....

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు మీరు ఒక విషయం చెప్పారు. May's Parliamentary Practice వగైరా పుస్తకాలు study చేసి రండి అని మాతో అన్నారు. మరి ఇప్పుడు మీరు final గా reply ఇచ్చినట్లయితే రేపు మేము దానిని study చేయడంగాని, దానిని enlighten చేయడంగాని అనమస్యే ఉద్భవించదు. అందువల్ల ఈనాడు మీరు రూలు 164 ను ఆధారం చేసుకొని దానికి reply చెప్పి ఆ విధంగా ఒక తాత్కాలిక సాంప్రదాయాన్ని ప్రవేశ పెట్టడం మాత్రం మంచిదికాదు. దీనిని study చేయడానికి రేవటివరకు అవకాశ మిచ్చారు. అవిధంగానే చేయాలని కోరుచున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ రోజున discussion close అవుతుంది. General discussion కు Finance Minister's reply కూడా ఈరోజు అయిపోతుంది కాబట్టి రేవటివరకు దీనిని postpone చేయడానికి నీలుండదు. ఆ difficulty కూడా మీరు consider చేయాలి.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : అందుకనే, opposition నుంచి, మేము debate ను wind up చేసేముందే వారు మాట్లాడడంలో ఇబ్బంది ఏమిటి అనేది నాకు అర్థం కావడంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ఇంకొకటి ఆలోచించలేదు. The leader of the opposition in winding up the debate may raise so many points, involving policies of the Government. Then hon. Chief Minister will be the proper person to reply to particular points involving Government policy.

Sri Pillamarri Venkateswarlu : If what you say is to be accepted, we have to change the Rules. Under Rule 156 (2) "The Finance Minister shall have a general right of reply at the end of the discussion."

ఈవిధంగా Finance Minister గారే reply చెప్పాలని categorical గా ఉన్నది. మరి ఆ report మేము surrender చేసుకొన్నామంటే, we cannot help it. Nobody can force him to speak. Then

[4th March, 1963]

let us agree to change the rules so that the hon. Chief Minister will generally reply instead of the hon. Finance Minister and be done with it.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ముఖ్యమంత్రిగారు debate wind up చేసే ముందు మాట్లాడినట్లయితే జాగుంటుంది. వారు ఏవైనా కొత్త points raise చేసినట్లయితే వాటిమీద మేము మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ తరువాత Finance Minister గారు మాట్లాడవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇంకొక point మీరు ఆలోచించడంలేదు. Opposition వారు debate wind up చేస్తూ కొత్త points ఏవైనా policy statement involve అయినటువంటివి raise చేస్తే వాటిని గురించి reply చెప్పడానికి Chief Minister గారికి అవకాశం ఉంటుంది, వారు తరువాత మాట్లాడినట్లయితే.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : కాని, ముఖ్యమంత్రిగారు discussion లోని points పైన వారు మాట్లాడినప్పుడు, వారు చెప్పినదానిపైన మా re-action చూడ వాడువలె జాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : దానికంటే, మిమ్ములను పూర్తిగా విన్న తరువాత, దానిమీద Chief Minister గారి reaction ఏమిటో మీరు వింటే జాగుంటుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : మరి వారు చెప్పినదానిని మా అభిప్రాయం చెప్పితే అది ఏవిధంగా ఉంటుందో తెలుసుకోవచ్చు.

Mr. Speaker : Then there is no end for the discussion.

Sri N. Sanjeeva Reddy : It seems to be an embarrassing situation, Sir. If they desire, I do not mind speaking at any stage. If I am creating any embarrassing situation and inconvenient situation to the Opposition and if you ask me to speak before the hon. Leader of the Opposition speaks, I do not find any objection to it.

Mr. Speaker : It is not a situation created by the hon. Chief Minister. We are considering more in the interests of general public.

శ్రీ జి. భిచ్చన్న : ఇప్పుడు ఈ debate కు reply అనేది వారు ఇరువురూ ఒకరి తరువాత ఒకరు ఇవ్వవచ్చును అన్నట్లుగా చెప్పబడుతున్నది. అప్పుడు ఈ ప్రభుత్వము

*of the Opposition to wind
up the Debate on Budget.*

యొక్క policies విషయంలో ఏమైనా సమస్యలు వచ్చినప్పుడు వాటిని దేశమ అభిప్రాయము చెప్పే హక్కు ముఖ్యమంత్రిగారికి, సభానాయకులకు ఎల్లిప్పుడూ ఉంటుంది. కనుక debate అయినతరువాత దానికి జవాబు ఇద్దరు చెప్పడం అనే సాంప్రదాయం మంచిది కాదు. Finance Minister గారు ఏదైనా ఒక దాన్ని గురించి అసంతృప్తిగా incomplete గా reply చెప్పినప్పుడు వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారు లేచి దానితో ఇంకా ఈ విధంగా ఉన్నదని దానిని clear గా, complete గా చెప్పవచ్చు. అంత గాని debate close అయినతరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు, ఒక జవాబు, తరువాత Finance Minister గారు మరొక జవాబు, ఈ విధంగా ఇద్దరు జవాబులు చెప్పేటట్లుంటే ఈ సాంప్రదాయం అంత బాగుండదేమోనని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : ఈ చర్యను ఇంతటితో ముగిద్దాము. ముఖ్యమంత్రిగారే ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేశారు. కనుక దేవిగారికి వూర్వం మీట్లాడటానికి వారికి అధ్యంతరం ఏమీ లేదన్నారు. ఈ సమస్య యిప్పటికి వదిలివేసి యెప్పుడైనా అవసరమైతే మేన్ పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీస్

Mr. Speaker : I am not giving my ruling.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇప్పుడు మనం ఎకడమిక్ ఇంటర్నేషల్ ఈ చర్య జరుపుకున్నాము. ఈ ప్రాజెక్టును ముఖ్యమంత్రిగారే సాల్వుచేశారు.

Mr. Speaker : I am thinking of future also. It has to be decided once for all. For the time being some more hon. Members may be willing to speak. After that the hon. Chief Minister will speak. Then some body on behalf of the Opposition will speak, and only with the permission of the Chair if there are any points to be clarified, either the hon. Chief Minister or any other Minister may speak. If any important points arise, the hon. Chief Minister will have a right to explain them.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఈ వేళ ఎవరు ముందు మాట్లాడడమో అన్న ప్రశ్న లేదు. అనుకున్న ప్రకారం లీడర్ ఆఫ్ ది ఆపొజిషన్ కు 45 నిమిషాలు యిచ్చారు. వారు ఎప్పుడు మాట్లాడినా మాకు అధ్యంతరం లేదు.

**GENERAL DISCUSSION ON THE ANNUAL FINANCIAL
STATEMENT (BUDGET), FOR THE YEAR, 1963—64**

శ్రీ పి. కృష్ణమందురరావు (అచంట) : అధ్యక్షా ! ఈ కొద్ది సమయంలో మాట్లాడాలంటే చాల కష్టం. అందుచేత కొద్దిగా పాయింట్స్ మాత్రమే చెబుతాను. ఇండాక ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో పాలకొల్లు సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి కావలసిన చెటుకు లేకపోవడం, సుగర్ ఫ్యాక్టరీ పని చేయలేని పరిస్థితి యేర్పడడం గురించి ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం చెప్పివున్నారు. దానిలోని ఒక విషయం మనందరం గమనించాలి. లోకల్ షేషన్ ప్రకారంగా సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి దగ్గరగా ఉన్న గ్రామాలలో చెటుకు అయ్యేటటువంటి భూములలో చెటుకు వేయటానికి వీలులేకుండా పోయింది. ఉదాహరణకు జిన్నూరు గ్రామంలో చెటుకు వేసేటటువంటి భూములకు లోకల్ షేషన్ వల్ల నీరు వెళ్లేవైపు లైను మూసివేయడం జరిగింది. అందువల్ల నీరు వెట్టుకోడానికి వీలులేని పరిస్థితి తయారైంది. అందుచేత లోకల్ షేషన్ స్కీము తయారు చేసే ముందు సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి దగ్గరగా ఉన్న గ్రామములలోని భూముల గురించి జాగ్రత్తగా పరిశీలించి నిర్ణయము చేయవలెనని మనవి చేస్తున్నాను.

గోదావరి, కృష్ణా నదులలో లంకలు వున్నాయి. ఆ లంకలు గురించి రెవిన్యూ మినిష్టరుగారు సమాధానం చెబుతూ లంక భూములు ప్రభుత్వానిది అన్నారు. అనేక సంవత్సరాలుగా లంకలు వున్నాయి. వాటికి పట్టాలిచ్చే విషయం ఆలోచించవలెనని ఎంతో కాలంగా ఆందోళన ఉన్నది. వాటి విషయం సమాధానం చెబుతూ అవి స్థిరంగా ఉండవని అందుచేత పట్టాలు ఇచ్చే సమస్యలేదని చెప్పారు. అయితే వందల యేండ్ల నుంచి కూడా స్థిరంగా ఉన్న లంకలు ఉన్నాయి. వాటిని గురించి పరిశీలిస్తారా అంటే ఆయన యేమీ సమాధానం చెప్పలేదు. వందల యేండ్ల నుండి కొట్టుకొని పోకుండా స్థిరంగా ఉన్న లంకలకు పట్టాలిచ్చే విషయం ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ లంకలు గురించి మరో విషయం సొసైటీల లంకలు హరిజనులు మొదలగువారు చేసుకొనే లంకలు ఉన్నాయి. వాటికి ఏకరేఖ రెంటల్ వేల్వూ కట్టి యిస్తున్నారు. ఇవే కాక పాత లంకలు కొన్ని ఉన్నాయి. వాటిని ఎప్పటికప్పుడు ప్లానికంగా ఉండే రైతాంగం వాడుకుంటూ ఉంటారు. హరిజనులు చేసుకొనే సొసైటీ లంకల కంటే పాత లంకలు చాల తక్కువ రేటుకు యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఈ లంక భూములలో పొగాకు వేయడంలో కూడా కొంత అన్యాయం జరుగుతున్నది. పాత లంకలలో పొగాకు వేస్తే పెనాల్టీ లేదు. హరిజనులు, పేదవారు చేసుకొనే సొసైటీ లంకలలో పొగాకు వేసినట్లయితే ఎకరానికి ఆరున్నర ధూపాయలు పెనాల్టీ వేస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. ఈ వ్యత్యాసాన్ని తొంగించాలని పెనాల్టీలను రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను. సొసైటీ లంకలను పొగాకు వేయటానికి వీలులేవట్టి వేస్తున్నారు. కనుక పెనాల్టీ యివ్వాలంటున్నారు. గోదావరిలో వకడలు వచ్చినప్పుడు లంకలలో యిసుక మేట వేస్తుంది. ఆ యిసుకలో జొన్నగాని, మరే యితర కాయ, ధాన్యాలు గాని పండవు.

అందుచేత రైతులు యిసుకలో గోవులు తీసి చల్లమట్టి వేపి నాటిలో పొగాకు మొక్కలు నాటి నీళ్లు పెట్టుకొని వాటిని పెంచుతారు. ఆ లంకలలో పొగాకు శుష్ప ఇంకొకటి వేయటానికి వీలుండదు. అందుచేత వాటికి పెనాల్టీలు విధించటం సరికాదని రద్దుచేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఎన్. డి. యఫ్. విషయంలో ఎన్నో సూచనలు చేశారు. నిర్బంధంలేదు. ఆన్న విషయం కల్ల. నిర్బంధం జరుగుతున్నది. ల్యాండ్ సీలింగు యాక్టు క్రింద కొంతమందికి నోటీసులు పంపించి మీ దస్తావేజులు మొదలగునవి తీసుకొని వచ్చి హాజరు కావాలని, మా చర్చిషన్ యిచ్చేవరకు తిరిగి వెళ్ళటానికి వీలులేదని నోటీసులు యిచ్చిన ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. కావలసిన వారి పేర్లతో సహా చెబుతాను. నిర్బంధం జరుగుతున్నది. నిర్బంధం లేదన్నది వాస్తవం కాదు. ప్రజలను ప్రోత్సహింపవలసి వాళ్ళ దగ్గర నుంచి వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని ప్రస్తుతం నిర్బంధ విధానాన్ని మానుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక కుక్కల విషయం ఉంది. దీనిని గురించి పత్రికలలో అనేక స్టేటుమెంట్లు చూస్తున్నాము. కుక్కలు కరుస్తున్నాయి. కాని వైద్యం సరిగ్గాలేదు. కుక్క కరచిన పబ్లిక్ వైద్యం చేయించుకోవాలంటే మురసబుగారి సర్టిఫికేట్ తీసుకోవాలి. తహసిల్దార్ గారి సర్టిఫికేట్ తీసుకోవాలి. ఇవన్నీ పుచ్చుకొని డాక్టరుగారు దగ్గరకు వెళ్లాలి. కుక్క కాటు ప్రమాదమైనదని అందరికీ తెలిసినదే. ఈ మధ్య నర్సాపురంలో ఒక కుక్క ఒక గాడిదను కరచింది. ఆ గాడిదకు పిచ్చెక్కి రెండు మూడు గాడిదలను కరచింది. ఎజారులో తిరిగే మనుష్యులను కరవడానికి సిద్ధపడింది. అప్పుడు కొంతమంది సాహసమంతులు దానిని చంపడం జరిగిందన్నమాట. వేసవికాలంలో ముఖ్యంగా కుక్కలకు పిచ్చెక్కుతూ ఉంటుంది. అవి గ్రామాలలోను, పట్టణాలలోను స్వైర విహారం చేస్తూ ఉంటాయి. కుక్కలను పట్టాలని, చంపాలని చట్టమైతే ఉంది. కాని అది ఎక్కడా ఆమలు జరగటంలేదు. కుక్కలను చంపాలంటే గేప్ స్లాంటు కావాలి. ఆ స్లాంట్ పెట్టుకోవాలంటే డబ్బు కావాలి గవర్నమెంటు ఖాండును కావాలి. ఇవన్నీ జరగాలంటే అసాధ్యం అవుతుంది. నానాటికీ కుక్కల ప్రమాదం పెరుగుతూనే ఉంది. ఈ కుక్కలకు ఇంజక్షన్లు యిస్తే శ్వరగా చస్తాయని, పశువులు డాక్టర్లకు మందులు నిర్దుష్టం యిచ్చి వారిచేత ఇంజక్షన్లు చేయిస్తే ఏమి కుక్కలను నిర్మూలించవచ్చని తెలియ జేస్తున్నాను. ఇంజక్షన్లు యిచ్చిన ఊణంలోనే చచ్చిపోతాయి. వాటిని తీసుకువెళ్లి ఎక్కడో పాతి పెట్టడానికి కూడా సాధ్యం అవుతుంది. అందువల్ల గేప్ స్లాంటు కావాలని అది వస్తేగాని వీల్లేదనడం బాగుండదు.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ కె. రాఘవులు : అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ చాలా లోపభూయిష్టంగాను, ఆనమగ్రంగాను ఉన్నది. ఇందులో వేయవలసిన పరిపై పన్నులు వేయక వేయరా నటువంటి మధ్యతరగతి రైతులపై పన్నులు వేయడం జరిగింది. శీస్తు హెచ్చింపుతో బాటు వారే యింకా రక్షణనిధికి కూడా యిచ్చుకోవడం జరుగుతున్నది. అయితే దేశ స్త్రీయ న్నను దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ యమర్జున పరిస్థితులలో మనం యివ్వాలని రైతులు యిస్తున్నారు. అయితే భూస్వాములకు రాజాలకు, మహారాజాలకు ఎన్నో సదుపాయాలు జరుగుతున్నాయి. వారిపైస ఎలాంటి పన్నులులేవు. నిజాం నవాబుకు కొట్ట దగ్గవ్వం ఉన్నదని జగద్విదితమైనా వారి మోటార్లకు వారి యిండ్లకు వారు వాడుకొనే కరెంటుకు, ఎలాంటి పన్నులేదు. అట్టివారిపై పన్ను వేయక వీధి రైచాంగంపై పన్నులు వేయడం చూస్తే కాకులను కొట్టి గ్రద్దలకు వేస్తున్నట్లు కనపడుతున్నది. భూస్వాములకు ధనిక రైతులకు ఎక్కువ సదుపాయాలు కలుగ జేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు నేను ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. బావులు త్రవ్వకోటానికి నల్పిడిలు యిస్తున్నారు. ఈ నల్పిడిలు రైతులకు యివ్వాలన్నారు. అయితే ఎట్టి రైతులకు అవి వస్తున్నాయి. ఎన్నో తరగతుల రైతులున్నారు. భూములుండి బావి లేకపోతే అట్టి రైతులకు యివ్వాలని ఉన్నది. కాని ఎన్నో బావులుండి కరెంటు మోటారులు. యితర విషయాల నడుస్తున్నటువంటి రైతులకు నల్పిడి యివ్వడం జరుగుతున్నది. తోట తక్కువీలన్నీ పెద్ద రైతులకే యివ్వడం జరుగుతున్నది. అలాంటి వారిపై యిదివరలో వున్న ఇంకంటాక్స్ ను కూడా రద్దు చేశారు. పన్నుల భారాన్ని హెచ్చుగా మోస్తున్నవారికి రగిన సౌకర్యాలు లేవు. ఇళ్లు కట్టుకోవడానికి కూడా దబ్బుగల వారికే హౌసింగ్ సొసైటీల ద్వారా ఒక్కొక్క ఇంటికి 10 వేల రూపాయలు చాకా 25 సంవత్సరాలలో పీచుకొనే సౌకర్యం కలుగ జేస్తున్నారు. ఇట్టి సౌకర్యం పేదవారికి కలుగ జేయటంలేదు.

పేదవారికి ఇల్లులేనివారికి ఇల్లు కట్టించి ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవటం లేదు. ఉన్నవారికే గృహాలు కట్టుకోటానికి హౌసింగ్ సొసైటీల ద్వారా ఒక్కొక్కరికి 10 వేల రు. చొప్పున అప్పు ఇచ్చే సౌకర్యాలు కలుగ జేస్తున్నారు. ఇల్లులేని వారికి పేదవారికి ఆ సౌకర్యాలు కలుగ జేయటంలేదు. హరిజనులకు గిరిజనులకు ఇళ్లకొరకు ఇస్తున్నది 300 రు. లకు మించి ఉండదు. ఒక జ్ఞాకులో 40 గ్రామాలు ఉంటే. ఒక గ్రామంలో 12 ఇళ్లకు మాత్రమే లోన్స్ ఇస్తున్నారు. ఇది అన్యాయం. ఇల్లులేనివారి కివ్వకుండా, ఇళ్లు ఉన్నవారికే ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. వారు ఇళ్లు కట్టి కిరాయిలకు ఇచ్చుకొంటున్నారు. ప్రభుత్వంలో దుబారా ఖర్చుకూడ ఎక్కువ అవుతున్నది. జనగాం జ్ఞాకులో చేనేత పారిశ్రామికులకు కాలనీ కట్టించారు, 4 లక్షలరు. అ ఖర్చు పెట్టి 100 ఇళ్లు కట్టించారు. ఆ 100 ఇళ్లలో 29 ఇళ్లలో మాత్రమే కార్మికులు ఉంటున్నారు. మిగతా ఇళ్లన్నీ కూలిపోయినవి. వాటి ఖాటోలు ప్రభుత్వానికి చూప మంటే చూపుతాను. 71 ఇళ్లలో ఎవరూ ఉండటంలేదు. అవి కూలిపోతాయేమోనని

భయపడుతున్నారు. ఈ విధంగా 'దుబారా' జరుగుతున్నది. ఆ ఇండ్లు 'వీడుపడి' ఉన్నవి. ఇందుకు ఎవరు కారకులో ప్రభుత్వం విచారించి, చారినండి యీ సప్టేన్ని—డబ్బును వసూలు చేయాలి. అక్కడ గుత్తేదార్లు, సూపర్ వైజ్ చాలా జాధ్యతావహితంగా పనులు చేసినట్లు బోధపడుతున్నది. దానిని అజ్ఞాయీషి చేసేవారు యీ ప్రభుత్వంలో ఎవరవి అడుగుతున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎన్. సంచీవరెడ్డి : అధ్యక్షా, మహాశయా, ఇప్పుడు నేను కొత్త విషయాలుగాని, కొత్త పాయింట్స్ గాని చెప్పబోవటంలేదు. కొత్త అసెంబ్లీ, కొత్త ప్రభుత్వము ఏర్పడి సంవత్సరమయింది. కాబట్టి ఒక సర్పాయిము యీ సంవత్సరంలోని కార్యక్రమాలు, ఇంకా మనం చేసుకోవలసిన విషయములు యీ సభముందు పెట్టటం మంచిదేమోనని అనుకొంటున్నాను. ఈ సంవత్సర కాలంలో కొన్ని ముఖ్యమైన సంఘటనలు జరిగినవి. ఆ విషయాలు నేను సభ్యుల ముందు ఉంచితే, వారు యీ వివిధ డిమాండ్స్ పై చర్చ వచ్చినప్పుడు తగు సలహాలు సూచనలు చేయటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందరికీ తెలిసిన విషయాలే ఒక్కటూరి యీ సభముందు పెట్టదలచుచున్నాను.

కొత్త విషయాలుగాని, పాలసీ స్టేటు మెంట్స్ గాని ఇప్పుడు చెప్తున్నదిలేదు. రెండు నూడు సమస్యలు మాత్రం మన రాష్ట్రాన్ని రాష్ట్ర ప్రజానీకాన్ని జాధ పెడుతున్నాయనేది మనకు తెలుసు. నీటి సమస్య; విద్యుచ్ఛక్తి సమస్య. పరిశ్రమల సమస్య—ఇలాంటివి ఉన్నవి. ఏమిట్టన్నీ పరిస్థితి ఏర్పడటం, యద్ధం రావటం, దేశానికి ప్రమాదం. సంభవింపటం తలవంతలంపుగా వచ్చినది. ఈ మూడు నాలుగు విషయాలు గూర్చి మాత్రమే కొన్ని అభిప్రాయాలు యీ సభముందు ఉంచదలచుకొన్నాను విశ్వసాధంగా మూట్లాడుతూ, "జాతీయత మాకుకూడ ఉంది. దేశాన్ని మేముకూడ ప్రేమిస్తున్నాము. మేము ప్రేమించటంలేదని పొరపాటు పడకండి" అని చెప్పారు. వారావిధంగా చెప్పి సక్కరలేదు. వారి 40 ఏళ్ళ సర్వీసు మా ఎదుట ఉంది; దేశంముందు ఉంది. వారు 40 బట్లు దేశానికిగాను చేసిన సేవ, త్యాగము చరిత్రలో ఉన్నవి. వారు కొత్తగా చెప్పవలసిన అవుసరంలేదు. దానిని గురించి ఎవరూ సందేహిస్తారనుకోనక్కరలేదు. ఎవరూ సందేహించరని యీ పక్షంగా చెబుతున్నాను. ఎవరూ సందేహించే అవకాశం కూడా లేదు. అయితే నేను కోరుతున్నది—ఆంధ్ర దేశానికి మ్యేమేదో లోటు. గబ్బుగ తేస్తున్నామని, మాలో ఆంధ్రత్వపు పర్సంటేజ్ తక్కువ ఉన్నదనేది మాత్రం ఎవరూ అపార్ధించవద్దనిమాత్రమే ప్రార్థిస్తున్నాము. మొత్తం భారతదేశ జాతీయతలో ఆంధ్ర జాతీయత ఒక భాగం కాబట్టి మన కార్యక్రమాలు సాధించుకోవటం, మన సమస్యలను పరిష్కరించుకోవటం అందరి జాధ్యత కాబట్టి అటుప్రక్కవారికి జాతీయత తక్కువ అనో, ఇటుప్రక్క వారికి ఆంధ్రత్వము తక్కువ అనో—ఒకరినొకరు అనుకోవటం

మంచిది కాదు, తప్పకుండా ఎప్పుడూ మరము అనుకోము. ఆ విశ్వాసం నాకు ఉంది. మన సమస్యలు మనమందరం కలిసి చర్చించుకొంటున్నాము; సమస్యలు పరిష్కరించుకోవటానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. మేమే యీ పనులను తీరుస్తామని. మిగిలిన వారు పరిష్కరించటము లేదనే భావం మాకు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్లనే సీలేరులాంటి ముఖ్యమైన సమస్య వచ్చినప్పుడు అది ఏ కాంగ్రెస్ పార్టీ సమస్య అనో, మంత్రివర్గం సమస్య అనో మేము అనుకోలేదు. ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవలసి వచ్చినప్పుడు—మనమందరం కలిసి చర్చించుకొని ఆలోచించుకొని చేయవలసిన ఉద్దేశ్యంతోనే అపోజిషన్ పార్టీ నాయకులను ఆహ్వానించవలసిందిగా ఇరిగేషన్ మంత్రి సుబ్బారెడ్డిగారితో చెప్పాను. వారందరికీ ఆహ్వానం పంపినారు. వారింటికి అపోజిషన్ పార్టీల నాయకులను ఆహ్వానించారు. నేను ఆ నాడు అక్కడ ఉండటం జరిగింది. కె. ఎల్. రావు గారిని రమ్మన్నాము. విజయనంద్ పట్నాయక్ గారు మైదరాబాద్ రాకముందే యీ విషయాన్ని సమగ్రంగా చర్చించుకొన్నాము. ఆ సాటి సమావేశంలో అపోజిషన్ పార్టీల తరపున అచ్చన్నగారు, నారాయణరెడ్డిగారు, సుందరయ్యగారు పాల్గొన్నారు. గురద్యష్టవశాత్తు సుందరయ్యగారు మాత్రం ఇప్పటికక్కడలేరు. అది ఏదో పార్టీ సమస్య అని, ప్రభుత్వపార్టీకి సంబంధించిన సమస్య అని అనుకోలేదు. ఇది దేశానికి సంబంధించిన సమస్య. ఇవాళ కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉండవచ్చును. రేపు ఇంకా కరు అధికారంలోకి రావచ్చును. కాని ఇప్పుడు తీసుకొన్న నిర్ణయాలు దేశంలో భవిష్యత్ లో రాబోయే ప్రజలకు అన్వయిస్తాయి: అన్న విషయం దృష్టిలో ఉంచుకొన్నాము. ఆ నాడు మిత్రుల ముందు సుబ్బారెడ్డిగారి ఇంట్లో రెండు మూడు పాయింట్స్ తెలియజేశాను. ఇప్పుడు ఆంధ్ర దేశానికి వవర్ పార్టీ ఉంది. మాచి ఖండ్ వవర్ మనకు ఉంది. అందులో 30 వర్సెంట్ ఒరిస్సాకు భాగం ఉంది. కాని ఒరిస్సావారు వారి 30 వర్సెంట్ భాగం విద్యుచ్ఛక్తి వాడటంలేదు. ఆ విద్యుచ్ఛక్తిలో హెచ్చుభాగాన్ని మనమే వాడుతున్నాము, అంటే వారికి మనకు ఉన్నంత వవర్ అవ్వని లేదన్నమాట. వారి భాగం వవర్ మకూడ వాడవలసిన అగత్యం వారికి కనజడ టులేదన్నమాట. కాబట్టి రిజర్వాయ్డ్ బలిమెల దగ్గర కట్టాలా, గుంటువాడ దగ్గర కట్టాలా అన్న సమస్య పెరిగితే యీ రెండు రాష్ట్రాలలో ఎవరికి ఎక్కువ నష్టము అన్నది చర్చించుకొన్నాము. దాని వల్ల ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ఎక్కువ నష్టమని తేలింది. మనం వవర్ లో చాలా లోటు గలిగి ఉన్నాము. మనకు నష్టం ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి యీ సమస్యను ఏదో ఒక వద్దతిలో తేల్చుకోవాలి అనుకొన్నాము. ఆ విషయాన్ని అందరం ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాము. బలిమెల, గుంటువాడ ఎక్కడ కట్టాలి? ఎక్కడ చీఫర్ అయితే అక్కడ కట్టాలని 1959 లో నేను శ్రీ హరేశ్వర్ మెహతాగారు చేసుకొన్న ఒడంబడికలో ఉంది. మొదట పంపిన అంచనాబట్టి మన గుంటువాడ దగ్గర కడతేనే చీఫర్ అనేది పెట్రోల్ వాటర్ వవర్ కమిషన్ వారు అంగీకరించటం జరిగింది. కొన్ని నెలల తర్వాత మళ్ళీ ఇంజనీర్స్ అక్కడకుపోయి పరిశీలించామని చెప్పి మరొక రిపోర్టు తయారు

చేయటం జరిగింది. అందులో కూడ గుంటువాడ దగ్గర కడిలేనే చీఫర్ అని తేలింది. కాని మళ్ళీ ఏమి జరిగిందోగాని—పునః పరిశీలనలు జరగటం ద్వారా బలిమెల దగ్గర గుంటువాడ దగ్గరకన్నా 50 లక్షలు చీఫర్ అనే రిపోర్టుకూడ వారివద్ద ఉండినది. ఈ విధంగా యీ ఇన్ఫ్యూ కొంచెం కన్ఫ్యూజ్ అయినది. మనం అప్పర్ సీలేరు ద్వారా 62-63 కు పవర్ ప్రొడ్యూస్ చేయాలని ఆనుకొన్న కార్యక్రమం ఏ విధంగా కుంటు పడిందో మనకు తెలుసు. 61 వ సంవత్సరంలో మన ఉద్యోగస్థులు అక్కడకు పోతే ఒరిస్సా భాగంలో మన ఉద్యోగస్థులను ఆరెస్టులో పెట్టటం, రివర్ లో సగభాగం వారిది కాబట్టి, వారి భాగంలోకి మనవారెవరూ ప్రవేశించకుండా నిరోధించటం వగైరా సంగతులు గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఈ ప్రాజెక్టు ఎట్లాగైనా కట్టి కనీసం లక్షా 20 వేల కిలోవాట్స్ పవర్ మన రాష్ట్రానికి సంపాదించకపోతే లాభం లేదనుకొన్నాము రెండేళ్ళలో ఇంత తొందరగా పవర్ కాగలిగిన ప్రాజెక్టు ఇంకోటి మనకు లేదు. ఇంకొకటి ఉంటే ఆల్ టర్ నేటివ్ గా అది తీసుకోవటానికి వీలయ్యేది, అప్పర్ సీలేరు ఒకటే కాదు; లోయర్ సీలేరుకూడ బ్లాకు అవుతుంది. అక్కడ కూడ నది సగం ఒరిస్సా భాగంలో ఉంది. అది ప్లాన్ అవుతుంది. కాబట్టి మనకు సులభంగా, తొందరగా విద్యుచ్ఛక్తి లభించే ప్రాజెక్టు కుంటు పడనివ్వకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో ఏమైనా ఈ ప్రాజెక్టు సాల్వ్ చేయాలని అక్కడ చేరిన మొత్తం బిడారుమంది ఆనుకోవటం జరిగింది.

Power యిప్పుడు వెంటనే వారికి అవసరం లేదు. కాబట్టి కొంత ఆలస్యం అయినా యిబ్బంది లేదు కాబట్టి **block** చేయడానికి మనకన్న ఎక్కువ అవకాశాలు వారికి ఉన్నాయి. రిజర్వాయర్ బెల్లమల దగ్గర కట్టడమూ గుంటువాడ దగ్గర కట్టడమూ అని ఆలోచిస్తే రెంటికీ 7 మైళ్ళ తేడా ఉన్నది. గుంటువాడకు పై భాగంలో 7 మైళ్ళలో బెల్లమల ఉన్నది. అది మంచి స్థలం అంటారు వాళ్ళు. **Experts** ఎవరైనా సరే యిది మంచి స్థలం అనుకుంటే అక్కడ కట్టినా మనకు నష్టం లేకుండా సగం నీరు మనకు యిచ్చేటట్లుగా ఈ **project** **joint** గా ఉండేటట్లుగా, **prestige point** **consider** చేయడం ద్వారా **maximum benefits** మనం సంపాదించుకోవడానికి ఏ వరకులు పెట్టినా వారు అంగీకరించే వద్దతిలో ఉన్నారు. కాబట్టి ఇది ఏమైనా చేసుకుంటే బాగా ఉంటుందేమో నని కూడ ఆలోచించడం జరిగింది. **Dam, reservoir** బెల్లమలదగ్గర కడతారు. **Reservoir** దగ్గర ఉన్న **Power House** లో సర్వ హక్కులు మనం సంపాదించుకోగలిగితే అది **additional advantage** అవుతుంది. అది **Orissa State** లో ఉంటుంది. **Reservoir** దగ్గర ఉన్న **power house** అంతా మనకే వచ్చేటట్లు అవకాశం సంపాదించుకుంటే బాగా ఉంటుందనికూడ సర్పంచిచున్నాము. ఇంతే కాదు. మధ్యప్రదేశ్ సుంచి ప్రవహించే నదులలో దేనినుంచి అయినా సరే నీళ్ళు, ఈ **basin**కు సంబంధించినటువంటి నీళ్ళు **additional** గా ఎప్పుడైనా తెచ్చి

ఈ సదులలో కలవడం ఆ నీటిలో కూడ మాకు భాగం యివ్వాలి అనే విషయాన్ని ప్రస్తావన చేస్తే దానిని కూడ వారు అంగీకరించడం జరిగింది. అలాంటి అవకాశం ఉన్నది. లేకపోలేదు, మన ఇంజనీర్లు పరిశీలన చేసినారు. ప్రక్కన ఉన్నటువంటి చిన్న చిన్న సదులలో నీరు separate basin అయినా సరే వాటిని తెచ్చి ఇందులో కలపడానికి వీలు ఉన్నది ఆంధ్రరాష్ట్రానికి సంబంధం లేని సదులు అవి. మధ్యప్రదేశ్, ఒరిస్సాకు సంబంధించినవి. ఆ నీటిలోకూడ మనకు భాగం యివ్వడం, జరుగుతుంది. మనం వెంటనే గుంటువాడ దగ్గర ఉన్న మన ఆనకట్టను particular height కు power produce చేసుకోవడానికి మనకు వారు కావలసిన అవకాశం కల్పించడం అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది ఇకమీదట మనం Lower Sileru, ఎప్పుడైనా వని ప్రారంభించుకుంటే మాకు ఎలాంటి ఆక్షేపణ లేదు అన్నట్లుగా వారు అంగీకరించడం మనకు కావలసిన 4 అనుకూలాలు ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ఆనాడు యిది అందరి సమ్మతిని పొంది మిత్రులందరి ఎదుట ఒరిస్సావారితో మనం agreement కు రావడం జరిగింది. ఈ రాజీ కుదుర్చుకున్న తరువాతనే మన వని చురుకుగా జరుగుతున్నది. రెండేళ్ళలోపలనే Upper Sileru లో లక్షా 20 వేల కిలోవాట్ల power, మనకు ఎంతో అవసరమైనటువంటి విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేసుకోవడానికి వీలు అవుతుంది. అంతే కాదు. Lower Sileru కూడ యింకా అలస్థం అయితే దీనికి యిబ్బందులు కలుగుతాయోమోననే దృష్టితో Lower Sileru కూడ investigation కు special staff ను post చేశాము. Lower Sileru Third Plan లో పూర్తి చేయలేకపోయినా ప్రారంభించడానికి అయినా వీలు అవుతుందేమో, ఎప్పుడైనా future లో objective రావచ్చు యిది యిట్లే కుంటుంది పోతుందేమోనని మన ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు Lower Sileru investigation కు కూడ పని ప్రారంభించడం జరుగుతూ ఉన్నది. ఈ విధంగా అందరి సమ్మతితో గ్రూపు, పార్టీ, ప్రభుత్వం అని కాకుండా దేశ శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని సమస్యను తీర్చుకోవడం ద్వారా దేశానికి ప్రతిష్ట పెరిగింది కాని ప్రతిష్ట తగ్గలేదని నా ఉద్దేశ్యం. దేశంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఎంత లోటుగా ఉన్నదో మిత్రులందరికీ తెలుసు. ఎక్కడా మనం produce చేయడానికి వీలు లేదు. భారతదేశంలో per capita consumption తీసుకుంటే Assam, Andhra మొదలు ఎల్లా అయితే ఉన్నాయో అట్లాగే మన పేర్లు త్రిప్పివేసుకోవలసిందిగా ఉన్నది. per capita consumption భారతదేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలలో పోల్చిచూచుకుంటే ఆంధ్ర తరువాత అస్సాము వస్తుంది. కాబట్టి production ముఖ్యం. produce చేయడానికి మనకు ఎక్కడెక్కడ అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఇంకా మనకు ఉన్న major scheme శ్రీశైలం తీరి కూడ తగాయిదాలతో కూడుకొని ఉన్నది, సులభంగా produce చేయగలిగింది మచ్ ఖండ్ లో నీళ్లు వస్తున్నాయి కాబట్టి క్రిందికి దిగిపోతాయి. Upper Sileru, Lower Sileru. అని కూడ తగాయిదాలతో కూడుకొని ఉన్నాయి. ఇంకా పైన ఉన్నది చేసుకోగలిగితే నెల్లూరులో ఒక ధర్మల్ plant

తుంగభద్రలో ఒక ధర్మల్ plant, రామగుండంలో ఒక unit పెట్టుకోవడం, యిలాంటివి కొద్దికొద్దిగా చేసుకోవడానికి వీలు అవుతుంది. గట్టిగా సుశ్చారెడ్డిగారు ప్రయత్నం చేస్తే రెండు gas turbines సంపాదించగలిగినాము అవి కూడ, యుద్ధ పరిస్థితులో ఉన్నాయి, తీవ్రమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి అందులో మాకు ఒకటి కావాలి, అవి శ్రీ హఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు వచ్చినప్పుడు చెప్పితే సుశ్చారెడ్డిగారు ఒకటి కాదు రెండు తీసుకోండి దేశానికి కావలసి వస్తే మేము వద్దంటామా అయినా మేమే దొరికినామా emergency లో మిమ్మల్ని రక్షించడానికి ఎక్కడనో అడుగున ఉన్నటువంటి మేమే దొరికినామా అని గట్టిగా వాదించడం ద్వారా, రెండు gas turbines వంపుతున్నాము, మీరు చెప్పినది నిజమే, మీకు యిచ్చిన turbines తీసుకోవడం న్యాయం కాదు కాబట్టి రెండు తీసుకోండి, పంపిస్తున్నామని హఫీజ్ అహమ్మద్ ఇబ్రహీం గారు సుశ్చారెడ్డిగారికి 4, 5 రోజుల క్రితం జాబు వ్రాయడం వాటిని భద్ర పరుచుకోవడం జరిగింది. Bulk supply బాగా పెంచుకోవడానికి అవకాశాలు లేనేలేవు. Gas turbine పెట్టుకున్నా, యింకా ఏదైన పెట్టుకున్నా 10, 20 units మాత్రమే వస్తున్నాయి. ఇప్పుడు మనకు వందల యూనిట్లలోనే సరఫరా ఉన్నది. 200 mega watts of power. 205 m. w. అంత ఇంత తక్కువ power production యింకెక్కడా ఏ రాష్ట్రంలోను లేదు. అస్సాములో కూడ ఉన్నదో లేదో నాకు అనుమానం. Third plan లో ఆశించిన పథకాలు Upper Sileru కాని, కొత్తగూడెంలో ఆశించినది కాని; తుంగభద్రలో పెట్టే separate unit కాని నెల్లూరులో రామగుండం అన్ని కలిపితే 500 mega watts of power మనం చేకూర్చుకోవడానికి వీలు ఉన్నది. Third Five year plan అఖరకు యివన్నీ సక్రమంగా జరిగితే, plan ప్రకారం works గాని, Foreign exchange కాని కొత్తగూడెం ధర్మల్ plant గాని యివన్నీ సవ్యంగా జరిగితే 5 లక్షల కిలోవాట్ల power మనకు లభ్యం అవుతుంది. మద్రాసులో దాదాపు మూడవ ప్రణాళిక అంత్యానికి 1500 మెగావాట్స్ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి అవుతుంది. అంతో యింతో కాదు. మన రాష్ట్రానికి దానికి మూడింతలు తేడా ఉన్నది, ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఎత్తైన ఉపాయంగా సప్తకుంటే బాగా ఉంటుంది. మనం యింత వెనుకబడి ఉన్నాము అని చెప్పినప్పుడు మిత్రులు స్వతంత్ర పార్టీవారు గాని, కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు, democratic party వారు, Independents అందరు చేరి అంగీకరించి ఏదో చేసుకోవడం జరిగింది ఈ పద్ధతిలోనే శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు కూడ సాధించుకుంటే బాగుంటుందా? సాధించుకోవడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయా అని ఈ దృష్టితో అలోచిస్తున్నాము. ఆంధ్రులకు ఉన్న హక్కులను తీసివేస్తామని, ఆంధ్రులకు ఉన్న హక్కును వదలి పెడదామనే సమస్యే లేదు. ఇందులో రహస్యం కూడ లేదు. జూలైలో జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు హైదరాబాద్ వచ్చినప్పుడు 200 మైగా శాసనసభ్యులు కాంగ్రెసు పార్టీవారు, కాన్సిలు సభ్యులు పార్లమెంటు సభ్యులు ఉన్నారు. అందరి ఎదురుగా చెప్పాను, ఎప్పుడో ఒకతూరి చేసుకున్న agreements ను ఎప్పుడంటే అప్పుడు కాదనడానికి వీలు. అయితే లేవు చేసుకోబోయే

agreement కు sanctity ఏమి ఉంటుంది? ఈ agreements ఎప్పుడైనా గారవిస్తారా? ఏదైనా adjustment కావలసియుంటే చేసుకోవడానికి వీలు ఉంటుంది గాని agreements ను మనం యింత సులభంగా త్రోసివేస్తే రేపు చేసుకోబోయే agreement next Chief Minister, Next Government అంగీకరిస్తారనే హామీ ఎక్కడుంది? దీనివల్ల ఎంతవరకూ వస్తుందో ఆలోచించండి అని అందరి ఎదురుగా జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారికి విన్నవించడం జరిగింది. గడచిన నెలలో హఫీజ్ అహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు వచ్చినప్పుడు సమావేశంలో సుబ్బారెడ్డిగారు మిగిలిన officials అందరు ఉన్నప్పుడు agreements కు లోబడి ఏమి మార్పులు చేసినా సరే మేము అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. అగ్రిమెంటును దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని writing లో యివ్వడంకూడా జరిగింది. అంతే కాదు. ఏ తగాయిదా లేనటువంటి శ్రీశైలం పోచంపాడు ప్రాజెక్టులకు అంగీకారం యివ్వకపోతే యిలాంటి మీటింగులు గాని యిలాంటి ఆలోచనలు గాని నిరుపయోగం. దానివల్ల అంద్రదేశం ఏమిత్తుంది వడదు. మేము అలాంటి సమావేశాలలో పాల్గొనికూడా లాభం లేదు అని ఖచ్చితంగా గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. దేశానికి ఉన్న హక్కును ఎక్కడైనా కొంచెమైనా వదలిపెడతామని గాని లేక ఏదో చెడుపు చేస్తామని గాని కాదు. అలాంటి సమస్య ఎప్పుడైనా వచ్చి రాజీకుధుర్నుకోవలసివస్తే, కొంచెం concessions యివ్వవలసివస్తే Sileru Project విషయంలో ఎట్లా నలుగురిని సంప్రదించిపు చేసుకున్నామో ఆ రకంగానే చేసుకోవాలని ఆశ. అలాంటి stage రావాలి. అలాంటి stage వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా పెద్దలను నలుగురిని ఆలోచించి decision తీసుకోవలసివస్తుంది. Water సమస్య అంతా యిప్పుడే తీరుస్తామని కాదు. ఇంకా పూనుకోలేదు. ఇప్పుడు సాధ్యం కాదేమోనని నా ఉద్దేశ్యం. ప్రస్తుతం యొక్క objective గాని ఈ రెండు ప్రాజెక్టులకు వెంటనే sanction తెప్పించుకోవాలి. వాటికి controversy ఉండాలి అవసరం లేదు శ్రీశైలం power project, veaporationలో అంతో యింతో పోతుంది తప్పితే ఎవరికి నష్టం లేని ప్రాజెక్టు. నాగార్జునసాగర్ కు పోతున్న నీళ్ళు శ్రీశైలం ద్వారా పోతాయి. కాబట్టి యిది sanction చేయండి, ఎవరు దీనిని ఆక్షేపిస్తారో ఎందుకు ఆక్షేపిస్తారో చెప్పమని మేము అడుగుతున్నాము. మైసూరు వారికి వచ్చిన నష్టం ఏమి? మహారాష్ట్రకు వచ్చిన నష్టం ఏమి చెప్పండి ఏదైనా ఉంటే మేము చాటిపి, convince చేయడమో, convince కావడమో ఉంటుంది. Limited objective యిది. పోచంపాడు విషయం. గోదావరిపైన పోచంపాడు ప్రాజెక్టు కట్టుకోవడానికి మహారాష్ట్రలో ఆక్షేపణ. మొదలు మనం పోచంపాడు దగర reservoir కడదాము అనుకున్నాము. ఎవ్వరో యింకా పెంచుకుంటూపోవడానికి వీలు ఉండేటట్లుగా small reservoir కట్టుకొని future లో నీళ్ళు ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు పెద్ద resesvoir కట్టుకొని జరిగినగర్, వరంగల్ ప్రాంతాలకు వచ్చి యింకా నీళ్ళు ఎక్కువగా ఉన్నాయి అంటే, ఇప్పుడు నా కట్టలో కలుపుకోవడానికి, నాగార్జునసాగర్ లో కలుపుకోవడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. Levels permit చేస్తాయి. నీళ్ళు ఉన్నాయని సేపు చెప్పను.

ఉన్నాయో లేదో future generations decide చేయవలసిన విషయం ఎక్కువగా ఉంటే నాగార్జునసాగర్ లో drop చేయడానికి కావలసినటువంటి levels కూడ permit చేస్తాయి.

మనం ఒరిజినల్ గా అనుకుంది అక్కడ రిజర్వాయరు కట్టాలని. కానీ దానికి అబ్జెక్టు చేశారు. నీళ్ళు లేవు. 220 TMC ఐనా కావాలని వుంటుంది. 'మీ రిజర్వాయరు కట్టదలచుకున్నారు. అది మహారాష్ట్రకు చాలనష్టం కలిగిస్తుంది' అని అబ్జెక్షన్ తెలియజేశారు. అవిధంగా అనగానే దానిని మార్చి ఆనకట్ట కట్టుకొనడానికి ఏర్పాట్లు సిద్ధం చేసుకున్నాం. నదిలో ప్రవహిస్తున్న నీటినిబట్టి భవిష్యత్తులో ఎప్పుడైనా పెంచుకుంటే వీలువుండేవిధంగా foundation వేసుకుని ఒక చిన్న ఆనకట్ట కట్టుకుంటాము. ఒకవంట అయినా పండించుకొనడానికి వీలవుతుంది' అని చెప్పితే దానికి ఆక్షేపణేమీ తెలియజేయలేదు. లేక, దానికి వారేమీ ఆక్షేపణ చెప్పడానికి వీలులేక పోయింది. కానీ, ఇప్పుడు మహారాష్ట్రవారు కానివ్వండి, CWPC వారు కానివ్వండి నిన్న వచ్చిన పెద్దలు కానివ్వండి ఏమంటున్నారో చూశారా! ఇక్కడ రిజర్వాయరు కట్టడమే మంచిది అంటున్నారు. మొదట మనం రిజర్వాయరు కట్టుకుంటామంటే అబ్జెక్షన్ తెలియజేశారు. దానిని మార్చుకుని ఆనకట్ట కట్టుకుంటామంటే తిరిగి రిజర్వాయరు మంచిది అంటున్నాడు. కానీ, ఆ రిజర్వాయరు యింత ఎత్తులోనే వుండాలి, యింతకంటే హెచ్చుగా పెంచడానికి వీలేదు, 120 TMC మాత్రమే వుపయోగించాలి అని మొదలు పెట్టారు. 'మీ మహారాష్ట్ర నీళ్లు మాకు అవసరంలేదు. మహారాష్ట్ర బోర్డర్ వరకు ఎన్ని ప్రాజెక్టులైనా కట్టుకోండి. మేము అబ్జెక్టు చెయ్యం. ఆ తరువాత వచ్చే నీళ్ళు మా ప్రాజెక్టుకు సరిపోతాయని చెబుతున్నాము' అని అంటే 'మీరు చెప్పింది చాలా రిజనబుల్ గా వుంది' అంటున్నారు. శ్రీశైలంవిషయం చెప్పినప్పుడూ, 'మీరు చెప్పింది న్యాయంగా వుంది' అంటారు. పోచంపాడు విషయం చెప్పినప్పుడూ, 'మీరు చెప్పింది న్యాయంగా వుంది' అంటారు. ఆ రెండు కూడా మూడవ ప్రణాళికలో వున్నాయి. వచ్చు కేటాయించుకున్నాం కూడా. అప్పుడే ఘోషణ ప్రణాళికలో మూడవ సంవత్సరంలోనికి వచ్చేశాము. ప్రణాళికలో కేటాయించుకున్న మొత్తమేగాక యింకొక 4, 5 కోట్లు అదనంగా ఖర్చుచేసుకుందామని ఆలోచించుకుంటే, యీ విధంగా చెబుతుంటే వాద కలుగుతుంది. మనది చాలా లిమిటెడ్ అబ్జెక్టు. ఇది అందరి సమ్మతి పొందాలని మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఈమధ్య మైసూరు శాసనసభ్యులను కొంతమందిని నేను ఢిల్లీలో కలుసుకొనడం జరిగింది. Problem solve అయిపోతుందని, మైసూరువారు ఒప్పుకుంటారని, లేక వారు ఒప్పిస్తారని కాదు. మన point of view explain చేస్తున్నాం. వారి point of view అర్థం చేసుకుంటాము. ఎందుకని చుట్టూ వున్న రాష్ట్రాలన్నీ 'అండప్రండేక్ enemy No. 1' అని అనుకుంటున్నారు? మనం ఒరిస్సా వారికేమైనా నష్టం కలిగించామా. మైసూరు వారికేమైనా కలిగించామా, మహారాష్ట్ర వారికేమైనా కలిగించామా? లేదే. నేను వారితో చెప్తాను, 'నీటితో ఆహారం వుత్పత్తిచేయడానికి వీలవుతుంది. నీటిని ఆహారోత్పత్తికి వుపయోగించనివ్వకుండా

సముద్రంలో పోస్తామనడం ఎంతవరకు న్యాయంగా వుంటుంది? ఆ నీటిని మహారాష్ట్రలోనే వాడనివ్వండి, వదిలతల ఎకరాలు సాగుచెయ్యనివ్వండి. వవర్ ను బొగ్గుతో పుత్పత్తి చేయవచ్చు, నూనెతో పుత్పత్తి చేయవచ్చు, అటోమిక్ ఎనర్జీ ఏదో వచ్చింది అంటున్నారు, దానితో పుత్పత్తి చేయవచ్చు. కాని ఆహారాన్ని బొగ్గుతోనూ, నూనెతోనో పుత్పత్తి చేసే విధానం యింకా రాలేదు. కనుక నీటితోనే యింకా పండించవలసి వస్తోంది. ఆ నీటిని తీసికెళ్ళి ఆ రేవియన్ సీలో పోస్తామనడం న్యాయమేనా? అని అడిగాను. వారు యీవిధంగా నేను చెప్పడంవలన పరిస్థితి అర్థంచేసుకోగలిగారు. నేనేదో problem solve చేశాననో, లేక వారిని ఒప్పించి ఏదో చేశానని కాదు. Facts ఏమిటో కొన్ని రాష్ట్రాల్లోనా అర్థంచేసుకోవడం మంచిది. ప్రక్కనున్న మద్రాసు మనకు విరోధి, ఒరిస్సా విరోధి, మైసూరు విరోధి, మహారాష్ట్ర విరోధి, ఎందు కీవిధంగా వుంటున్నారు? మనం ఎవరిపైన అయినా దుర్మార్గాన్ని తలపెట్టామా? మనం వారికంటే ఎక్కువగా యింకేమైనా సంపాదించుకోవా లనుకుంటున్నామా? అటువంటి దేమీ లేదే! మరాట్వాడా పోతే వారు అక్కడ అడిగారు. 'ఏమండీ మీ ఆంధ్రులు మా ప్రాజెక్టులకు అడ్డుపడుతున్నారు' అని అడిగారు. ఇంకా ఎన్ని అవసరమైతే అన్ని కట్టుకోమని చెబుతున్నాం, కాని wastage మాత్రం వద్దు, అనవసరంగా ఆ నీళ్ళనంతా తీసుకెళ్ళి సముద్రంలో పోయవద్దు అని మాత్రమే చెబుతున్నామని చెప్పాను. చుట్టూవున్న అయిదు గురితో కొంతమంది అయినా పరిస్థితి అర్థంచేసుకుంటే మంచిదేమోనని నా వుద్దేశం

ఇక మద్రాసు రాష్ట్ర విషయం. వారు కోరిన కోరిక తమ కందరికీ తెలుసు. ఇక్రిగేషన్ కొరకు నీరు కావాలని ఎక్కడైనా ఉపన్యాసాలలో అన్నారేమో తెలియదు కాని, నీటికిమాత్రం త్రాగడానికి నీరు యివ్వమని కోరారు. తె వెర్స్ పద్మిటు చేయవు, కావేరివరకు వెళ్ళాలంటే దూరం అయిపోతుంది. అంతేగాక లెవెర్స్ కూడా అంతగా free గా లేవు. ఎలాగూ నెల్లూరువరకూ యిది వస్తున్నది కాబట్టి 15 T. M. C. మాత్రం యివ్వమని అడిగారు. మొన్న హఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు, అలిగేజన్ గారు వచ్చినప్పుడు అడిగారు. మహారాష్ట్రకు పోయినాము, 5 T. M. C. నీరు యివ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు వాళ్ళు. మైసూరుకు పోయినప్పుడూ యిప్పుడే, వాళ్ళకూడా 5 T. M. C. యివ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు. మీ రేమంటారు?" అని అడిగారు. వాళ్ళిద్దరూ యిచ్చినానరే పొరుగునవున్న రాష్ట్రానికి త్రాగడానికి నీళ్ళు యివ్వననే సాహసం ఎవరికి వుంటుంది? కాబట్టి మాకేమీ ఆశ్చర్యం లేదు. మేముకూడా 5 T. M. C. యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నాం అన్నాం. కాని వాడు తీసుకోవడం ఎట్లా? ఇది చాలా ఖర్చుతో కూడిన విషయం అని చెప్పాము. మైసూరు శాసనసభలోని చర్చల గురించి చదివేయటం. ఇంతకుముందే విశ్వనాథంగారుకూడా గుర్తుచేశారు. ఈ 5 T. M. C. నీళ్ళకూడా ఎప్పుడో గోదావరినీళ్ళు వచ్చి కృష్ణలో పడినతరువాత కృష్ణలో అదనంగా నీరు ఉంటే అప్పుడుమాత్రమే యిస్తామని మైసూరువారు మద్రాసు వారికి చెప్పారట. దీనివ్వండి. వాళ్ళనంగతి వాళ్ళు చెప్పుకున్నారు. ఇప్పుడు మనం యివ్వాలన్నా మన ఆంధ్రదేశంలో 200 మైళ్ళకు పైగా ముందు కాల్యలు త్రవ్వాలి. అంతగా త్రవ్వినతర్వాత మధ్యలో ఆంధ్రులకు ఎవరికీ యివ్వకుండా తిన్నగా తీసికెళ్ళి

వారికి యివ్వడంకాదు. దానికి దేశమేమీ పూరుకోదు. ఇది అసాధ్యమైన విషయం. కొత్తనీరు కలిసేవరకు యివ్వడానికి వీల్లేదని వారు వారికి చెప్పకున్నారు. మన మేమీ యిప్పుడు యివ్వడంలేదు, ఏమీలేదు కాబట్టి ఆ ప్రసక్తే లేదు, కనుక, మన నొక్కరినే కాదు, మైసూరువారిగూర్చికూడా అదేవిధంగా అనుకోనివ్వండి. బహిరంగంగా చెప్ప లేకపోవచ్చు గాని అక్కడి కొంతనుండి మిత్రులు మన వాదాన్ని అర్థంచేసుకున్నారని మనవి జేస్తున్నాను. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు అజ్జెక్ట్ ఎందుకండి? అన్నారు. ఈ విధంగా పరిస్థితిని అర్థంచేసుకునేందుకు మనం explain చేయడమే తప్ప ఆంధ్రులహక్కులను తీసికెళ్ళి ఎవరికో ధారపోయడంకాదు. ఆవిధంగా చేస్తే యింక మనకు మిగిలే దేమీ వుండదు. ఎవరూ అడ్డుపడకుండా. యీ రెండు ప్రాజెక్టులను శాంక్షన్ చేయించుకొనడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. నేను బహిరంగంగా చెప్పవచ్చునో లేదో గాని 'మీది చాలా reasonable demand' అని అందరి ఎదుట హాఫీజ్ మహమ్మద్, ఇబ్రహీంగారు అన్నారు. అప్పుడు అన్నిరాష్ట్రాల్లో వుద్యోగులు అక్కడ వున్నారు. వారు ఆవిధంగా అనడంవలన మన మొక అడుగు ముందుకు వేసినట్లే. తరువాత ఏమి అవుతుంది అనేది వేరే విషయం.

శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారు వంశధారగురించి చాల ఘాటుగా మాట్లాడారు. నాగార్జునసాగర్, తుంగభద్ర ప్రైవేట్ కెనాల్, వంశధార అంటూ మొదలుపెట్టారు. ఏమి అయింది? ఏమీ రాలేదు అన్నారు. రెండు మేజర్ ప్రాజెక్టులయినా సాధించు కున్నాము కదా. వంశధార చాల చిన్నప్రాజెక్టు. రెండు సాధించుకున్నాము కాబట్టి అందుకు కాంప్లీమెంటుచేస్తూ ఇది రాలేదంటే ఎంతో సంతోషించేవాడిని. ఇంకా వంశధార రాలేదని ఎంతో ఘాటుగా మాట్లాడారు, నేను రూములో కూర్చుని విన్నాను. ఈయన యింత బక్కగా వున్నాడే, యింత ఉద్రేకం, యింత కోపం ఎట్లా వచ్చింది. అని ఆశ్చర్యం కలిగింది. నిజమే మనం కొంతవరకు ఫెయిల్ అయినాము. నాలుగేండ్లకు పూర్వం వంశధార శాంక్షన్ అయిపోయిందనుకున్నాను. ప్రైమినిస్టరుగారిని ఫౌండేషను వేయడానికి ఆహ్వానించాను. వారు ఆఫీసులో వున్న మాపుడగ్గరకు తీసుకువెళ్ళి నన్ను రైలులో తీసుకుపోతావా, కారులో తీసుకుపోతావా అని అడిగారు. నేను చూపించాను. మీరు ఒరిస్సా ఎయిరోడ్రోంలో కటక్ లో దిగాలి, కారులో పోవాలి, అని చెప్పాను. ఆ ప్రేజిడరకు వచ్చిన ప్రాజెక్టు అది. మనమిత్రులు పిటిషన్స్ పెట్టడంవల్ల రివిజుమి చేపడు వచ్చింది. 25 వేల ఎకరాల భూమి మునిగిపోతుందని, కట్టడానికి వీలులేదని మనవారు నిటిపనులు పెట్టారు. భూమి మునిగిపోకుండా ఆకాశంలో కట్టిన ప్రాజెక్టు ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా వుందా? ప్రైభాగంలో రిజర్వాయరు కట్టి ఒరిస్సాలో ముంచుతాం. అంటే వారుమాత్రం ఒప్పుకుంటారా? నిజమే, మనది సారవంతమైన భూమి. మంచి పంట పండే భూమి. పదివేల ఎకరాలు మునిగిపోతుంది కాబట్టి ఒరిస్సాభూములు ముంచుతామంటే వారు ఒప్పుకుంటారా? నిజంగా నా అజ్జెక్ట్ అదే, ఎంత తొందరగా వస్తే అంత సంతోషం నాకు. కాని మనం ఎంత పట్టుదలతో ప్రయత్నం చేసినా మనవాడే—ఇదొక ఆలవాటు అయిపోయింది—ధిల్లివరకు పోవడం, కంప్లయింట్స్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న : వారు ఎవరో దయచేసి చెబుతారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అంతా మనవాళ్ళే. ఎవరో ఇప్పుడు పేర్లు ఎందుకు ? భూములు మునిగిపోతాయనుకున్నవాళ్ళందరూ అందాం. దైరెక్టుగా ఇంటరెస్టున్నవారు మా భూములు మునిగిపోతాయి, దేశం అంతా పాడైపోతుందని చెప్పినవారున్నారు. ఎవరినీ వ్యక్తిగతంగా నిందించాలని నా ఉద్దేశంకాదు. ఈ కారణాలవల్ల రి ఎస్టామిషేషను చేయవలసి వచ్చిందని చెప్పడానికి చెబుతున్నాను. కొండలలో ప్రాజెక్టు కట్టితే శాగుంటుండేమోనని వాటర్ పవర్ కమిషన్ ఇంజనీర్లను పంపారు. ఇది మన చేతులలోనుంచి పూర్తిగా తీసుకోబడింది. వారు పరిశీలన చేసి కట్టవచ్చును అంటే ఒరిస్సావారు అబ్జెక్ట్ చేశారు. ఈలాంటి కారణాలవల్ల అది నిలిచిపోవడం జరిగింది. మనం ఎన్నడైనా దానిని సాధించుకోవాలి. కోటిరూపాయల ఎలాట్ మెంటు వుంది. ఒకటి రెండు సంవత్సరాలలోనైనా ఏదో ఒక షేప్ లో సాధించుకొని రెండు లక్షల ఏకరాలకు నీరివ్వడానికి వీలు పుంటుందనుకున్నాను.

పరిశ్రమల విషయంలో వెనుకబడివున్నామని ప్రతివారు చెబుతూనే వున్నారు. నేను లేట్లై నేషనల్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్ లో కూడా చెప్పాను. రిజిస్టర్డ్ ఇంజనీర్స్ వున్నది. ఆంధ్రలో పరిశ్రమలు లేవని చెబుతూనే వున్నాము. మాట్లాడుతూనే వున్నాము, చర్చలు జరుపుతూనే వున్నాము, కాని ఎవ్వరూ పరిశీలనచేసిన పాపానికైనా పోలేదే రెండు నెలలు అయినా, మళ్ళా కౌన్సిలు సమావేశానికి రావడం, మళ్ళా పాడినపాటే పాడడం జరుగుతోంది. ఇంతేనా, ఏమైనా పరిశీలనచేసే వ్యవహారం వుందా అని అడిగాను. ప్రతిసారి రావడం వల్లించిన పాటే వల్లించడం మళ్ళా వెనక్కుపోవడం యిదంతా ఏమిటి అని ప్రైమినిస్టరు, ప్లానింగు మినిస్టరు, ఇతర ఉద్యోగస్థులు అంతా వుండగానే చెప్పడం జరిగింది. ఇందులో మనకు లోటు వున్నమాట నిజం. అయినా కొంచెమైనా తీరుతోందా లేదా అని పురరాజుగారు చూస్తే కొంచెం కొంచెం ముందుకు వస్తున్నాము. బ్రహ్మాండమైన స్టీల్ ఫ్యాక్టరీలు వగైరా లేకపోవుగాని షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్, సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ మనకు వున్నాయి. సర్ప్లస్ గా వున్నాయి. ప్రయివేటు సెక్టారు అయినా, కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారు అయినా కావలసినన్ని ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. ఇండాక్స్ ప్రక్షలసమయంలో మంత్రిగారు చెప్పారు. మనకు 19 షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయని. ఇంకా ఒకటి రెండు వచ్చే అవకాశాలు కూడా వున్నాయి. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు వున్నవి వుండగా లై సెన్సులు శాండును చేసినవి కొన్ని వున్నాయి ; ప్రయివేటు సెక్టారులోనే. వారు ముందుకువస్తే సిమెంటు విషయంలో మనకు వైబ్లైజ్డ్ పొజిషను వస్తుంది. ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడా సప్లయ చేయగలిగినంత తాహతు ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి వచ్చింది. హెవి ఎలక్ట్రికల్స్ దేశంలో చాల అలబడి కలిగించింది. దీనికి కారణం లేకపోలేదు. కారణం లేకుండా ఆంధ్రులు ఆందోళన చేశారని కాదు. ఒక ట్రేడింగ్ టువంటి సూచన వచ్చింది. నేను ప్రజానీకానికి చెప్పలేదు. ప్రభుత్వం ఫెయిల్ అయింది, యుక్ లాభం లేదు అన్నప్పుడు ప్రజానీకానికి చెప్పాలి కాని అనవసరంగా

ప్రజలలో ఆందోళన కలిగించడం మంచిదికాదనే వుద్దేశంతో నేను చెప్పలేదు. రెండు నెలల క్రితమే వచ్చిన సూచనను ప్రజలకు చెప్పకుండా ప్రభుత్వం తరఫున ఢిల్లీలో టచ్ లో వున్నాం. వంద మెగావాట్స్ చేయలేము అంటున్నారు కాబట్టి దురదృష్టవశాత్తు ఆ ఫ్యూక్టరీ ప్రాదరాజాదులో పెట్టడానికి వీలులేదేమో, తరలించవలసివస్తుందేమో అనే అభిప్రాయం వెల్లడించడం జరిగింది. వెంటనే మేము టేకప్ చేసి వ్రాయడం, వారితో మాట్లాడడం, ప్రైమినిస్టరుతో చర్చించడం యివన్నీ జరిగాయి. 60 మెగావాట్స్ యూనిట్ ఇకోస్ట్రోవేకియా గవర్నమెంటు తయారుచేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారు కాబట్టి ఫ్యూచర్ లో రష్యన్ సపోర్టు తీసుకొని 100 మెగావాట్స్ చేయబోతున్నారు కాబట్టి ఇక్కడనే వుంటుంది, భయంలేదు అని ఎంతో శ్రమతో పట్టుదలతో చేసుకోవడం జరిగింది. ఈలోపున ప్రజలకు ఎల్లాగో లీక్ అవుట్ అయింది. ప్రజల ఏజిటేషనుకూడ ఉపయోగ పడింది. ఆ పరిశ్రమ యిప్పుడు పోదు, అంద్రరాష్ట్రంలోనే వుంటుంది అనుకున్నాము. శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు కామర్స్ మంత్రిగా వుండగా ప్రాదరాజాదు వచ్చి సింథటిక్ డ్రగ్స్ ఫ్యూక్టరీ విషయం అసాన్స్ చేశారు. మొన్ననే 6 నెలలక్రిందట కె. సి. రెడ్డిగారు వచ్చి వునాదిరాయి వేయడం జరిగింది. పని జరుగుతోంది. ఈ శాసనసభలో వున్నవారు చాలమంది పూర్వంకూడ వున్నారు. పబ్లిక్ సెక్టార్ లో వుండాలని ఆహ్వాదించి నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు చాలమందికి తెలుసు. నిర్ణయం తీసుకొని గ్లోబల్ కుండర్స్ కూడ పిలిచాము. ఫైనలైజ్ స్టేజీలో ఒక భయం వచ్చింది. ఇన్నికోట్ల రూపాయలు పెట్ట గలమా, ఒకచోట యంత ప్రభుత్వందబ్బు లాకప్ అయిపోతే ఇతర డెవలప్ మెంట్ లో ఏక్టివిటీస్ అగిపోతాయనే భయం రావడంవల్ల ప్రయివేటు సెక్టారుకు యివ్వడం జరిగింది. మనకు పరిశ్రమలు కావాలి. నేను పబ్లిక్ సెక్టార్ మనిషినే అయినా, పబ్లిక్ సెక్టారుపైన నాకు విశ్వాసం ఎక్కువ వున్నా ప్రయివేటు సెక్టారుకూడ రావాల్సి, రెండు సెక్టారులు కలిసినప్పుడే దేశం ఆభివృద్ధి అవుతుంది, పబ్లిక్ సెక్టారులో డబ్బులేదు, పరిశ్రమలు ఆభివృద్ధి చేసుకోగలమనే విశ్వాసం నాకు అంతగా లేదు; అందువల్ల పబ్లిక్ సెక్టారు, ప్రయివేటు సెక్టారు రెండూ కలిసి పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయాలనే వుద్దేశంతో ప్రయివేటు సెక్టారుకు యివ్వడం జరిగింది. ప్రయివేటు సెక్టారుకు యిచ్చామనే విచారం నాకు లేదు, అది రావాలని నా ఆశ. తొందరగా రావాలని నా కోరిక. నీరు లేక పోవడంవల్లనో, ఎలక్ట్రిసిటీ లేకపోవడంవల్లనో, భూమి సరిగా యివ్వలేకపోవడంవల్లనో కొంత డిటే అవుతుండమకున్నాను. నేనీమధ్య కొత్తగూడెం వెళ్ళి రెండురోజులున్నాను. టీ పార్టీ కూడా అంగీకరించకుండా కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టు, పవర్ యూనిట్, ధర్మతో స్టాంటుకు చేస్తున్న కార్యక్రమం—యివన్నీ చూచాను. సుబ్బారెడ్డిగారు రెండు నెలల క్రితం యిచ్చిన కుంపో ఖలితంగా అంతకుముందు ఏమీలేని కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టుకు ఒక తీవ్రత వచ్చింది. ట్రాక్టర్లు, బుల్ డోజర్లు—ఎన్నో పనిచేస్తున్నాయి. నది మధ్యలో యిప్పుడు పనిచేయడానికి లేదు కాబట్టి వింగ్స్ లో యీ సీజనులోనే ఫౌండేషను పూర్తి చేయడానికి చేసిన ఆ ఏర్పాట్లన్నీ చూచినప్పుడు నాకు చాల సంతోషం అయింది. చాల చురుకుగా పని జరుగుతోంది. అది రెండుకోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు అని చెప్పాను.

ఈ సంవత్సరం 25 లక్షలైనా ఖర్చు చేయాలి. ప్రతిసంవత్సరం బడ్జెటులో వుంటోంది కాని ఖర్చుకాకుండా వుంటున్నది. తప్పకుండా ఖర్చుచేస్తామని ఇంజనీర్లు యీ సంవత్సరం హామీ యిచ్చారు. ఈ సంవత్సరం వింగ్స్ లో రు. 25 లక్షలైనా ఖర్చుచేసి తరువాత సీజనులో ట్రాకింగ్ చేస్తామని చెప్పారు. రెండు సంవత్సరాలలో పని రెండు seasons తరువాత, first stage నీరు సరఫరా చేస్తామని assurance ఇస్తున్నామని ధర్మల్ ప్లాంటు కాని ఫర్టిలైజరు ఫాక్టరీ కాని నీళ్ళు లేకపోవడంవల్ల ఒక్క రోజుకూడా కుంటుపడకుండా గ్యారంటీ ఇస్తున్నామని వారినుంచి హామీ వుచ్చుకున్నాను. 50 మంది ఎదుట అడిగి, I have pinned down to a target date, జూలై 31 నాన్. ఇ. చెప్పిరావడం జరిగింది. నీళ్ళు లేకపోవడంవల్ల delay జరిగేదికాదు. ధర్మల్ ప్లాంటుకు కావలసిన బిల్డింగులు, actual ధర్మల్ ప్లాంటు ఉన్న చోట foundation కు కావలసిన పని జరుగుతోంది. అయితే ఒక చిన్న hitch ఉన్నది. World Bank తో final agreement ఇంకా కాలేదు. ఏ మాదిరి machinery కావాలో అర్థం ఇవ్వడం finalize కాలేదు. ఏ type of machinery వస్తుందో తెలుసుకున్న తరువాతనే firm foundations వేయడానికి నీలు అవుతుంది. Machinery యొక్క specifications తెలియకుండా foundations జరుగుదు. Testing మాత్రమే జరుగుతుంది. బిల్డింగులు, క్వార్టర్లు అయిపోతున్నాయి, ఇప్పటికప్పుడే కొన్ని లక్షలు ఖర్చుచేసి ఉంటారనుకుంటాను. ఆ వివరాలన్నీ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు వారి డిమాండు move చేసినప్పుడు చెబుతారు. నాకు చాలా సంతోషంగా ఉన్నది. Power కు కాని water కు కాని ఏమీ లోటు ఉండదు. పరిశ్రమలు ప్రారంభించేనాటికి ప్రభుత్వంవల్ల జరుగవలసిన ఈ రెండు పనులు జరుగుతున్నాయి. నావెంట ఫర్టిలైజర్ ఫాక్టరీకి సంబంధించిన తణుకు, ముగర్ నవారి రిప్రజెంటేటివుస్, ఇతర మిత్రులు వచ్చారు. మాకు ఇంకా భూమి ఇవ్వలేదు అన్నారు. భూములు ఇవ్వడానికి అక్విజిషన్ తగాయిదా ఉందని అన్నారు. కలెక్టరుగారితో చెప్పాను— "అక్విజిషన్ తగాయిదావుంటే ఏ కొద్ది భూమికో ఉంటుంది; మూడువేల ఎకరాలు అడిగారంటే ఏ 1200 ఎకరాల వరకో ప్రభుత్వ భూమే ఉంటుంది; దానిని వెంటనే స్వాధీనం చేయండి; పని ప్రారంభించండి అని చెప్పాను. ఏ ప్రాజెక్టును అయినా వెయ్యి ఎకరాలు కావలసినట్లే. మూడు వేల ఎకరాలు అడుగుతారు. Future expansions కు అనే పేరుతో అడుగుతారు. ఇప్పుడయితే అగ్గవగా వస్తుంది. 500 ఎకరాలు చాలుచోట మూడువేల ఎకరాలు అడిగితే, ఎందుకయ్యా అంటే future expansion కు అంటాడు. నిజానికి ప్రారంభంలోనే మూడువేల ఎకరాలు ఏ పరిశ్రమకు అక్కరలేదు. రామచంద్రపురం వద్ద Heavy Electricals కు 6 వేల ఎకరాలు అడిగారు. మొన్ననే సుబ్రహ్మణ్యం గారితోబాటు ఆ ప్లాన్లు అన్నీ నేను చూచాను. They are using only half of it now. బిల్డింగులకు, క్వార్టర్లకు అన్నీ లెక్క వేసినా అడిగిన అరువేల ఎకరాలలో నగమే ఇప్పుడు ఉపయోగిస్తున్నారు. విప్పుడో future expansion

కోసమని మూడువేలు చాలును అనకుండా 6 నేలు తీసిపెట్టడం, అందుకే గవర్నమెంటు land ను immediate గా hand over చేయండి అని అన్నాను. అక్విజిషన్ కు delay అవుతుంది, చిన్న చిన్న రైతులను తొలగించవలసి వస్తుంది, ఇక్కడ కూడా ప్రాచారాబాదు ప్రక్క ఉన్న గ్రామాలు తేచిపోతున్నాయి, రెండు మూడు ఎకరాలున్న రైతుకు నేడు రు. 100 లు తెల ఉన్నా పరిశ్రమలు వచ్చిన తరువాత వెయ్యి రూపాయలు అవుతుంది. ఆ advantage వారికి మాత్రం వచ్చా? పది సంవత్సరాలుగా పండ రూపాయలు కాబట్టి రు. 100లు + రు. 50లు సాలేషియం అంటే గ్యాయం కాదు అరిపిస్తుంది. నేను ఒక చోట వ్రాసానుకూడా, పెద్ద పరిశ్రమలు రావడంవల్ల ధరలు పెరుగుతున్నాయి, కాని benefit రైతుకు కూడా కొంత కలిగివ్వండి; law ఉండి క్షమా అని రు. 100 లు 50% సాలేషియం అని అంటే ముఖ్యంగా ప్రవేటు ఇండస్ట్రీకి ఇస్తున్నప్పుడు అక్రమమేమో, న్యాయం కాదేమో అని వ్రాసాను. క్రొత్తగూడెంవద్ద పెట్టే ఫర్టిలైజరు ఫ్యాక్టరీకి ప్రభుత్వం ద్వారా ఇవ్వగలిగిన భూమి, నీరు, ఎలక్ట్రిసిటీ వగైరాలు అన్నీ ఉన్నాయి అని వారికి చెప్పాను తొందరగా ప్రాజెక్టు ప్రారంభించండి అని చెప్పాము. ప్రభుత్వం ఇచ్చే సహకారం ఏదైనా వుంటే తప్పకుండా ఇస్తాము అన్నాను. కార్యక్రమం అంతా చూస్తుంటే సంతోషమైనది. బొగ్గుగనులు కూడా చూసాను. టిక్ందరకు తెలుసు. అధ్యక్షా, అయిదు సంవత్సరాలనాడు ఈ బొగ్గు గనులను ఢిల్లీ ప్రభుత్వంవారు తీసుకోవాలని ప్రయత్నం చేశారు. భారతదేశంలో బాగా జరుగుతున్న బొగ్గు గనులలో ఒకటి. Cost of production కొంచెం ఎక్కువగా ఉంటున్నమాట నిజమే. దానికి కారణం అక్కడ కూలీలకు, ఉద్యోగులకు మనం amenities ఎక్కువ కలిగిస్తున్నాము. ఉదాహరణ దబ్బు ఖర్చుచేసి ఇంట్లు, అనేక వసతులు కల్పించడంవల్ల cost of production కొంచెం small percentage ఎక్కువ అయితే కావచ్చును. ఉత్పత్తిమాత్రం బాగా ఉన్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు తీసుకోవాలి? మనం దబ్బు ఖర్చుచేయలేని కారణంవల్ల, అయిదు సంవత్సరాలనాడు వారిని ఒప్పించడం, రెండు మూడు కోట్లు దబ్బు వారు ఇవ్వడం జరిగింది. కొన్ని భాగాలు వారు అంగీకరించారు. 60% షేర్లు మనకు ఉంచి, 40% ఢిల్లీ ప్రభుత్వం వారు పెట్టుకొని దబ్బు మనకు ఇస్తున్నారు. మన చేతులలోనే ఉంటే ఢిల్లీ ప్రభుత్వం ఖర్చు చేయదేమో, expansion కు అవకాశం లేదేమో, వారికిస్తేనే బాగుంటుందేమో అనే opinion మధ్యలో కలిగింది. అది తప్పు అని నేను అనలేను. అది correct opinion కావచ్చు. నిజంగా మనం ఖర్చుపెట్టలేము. మనవద్ద దబ్బులేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంవద్ద దబ్బు ఉంది. బొగ్గు అనేది అత్యవసరమైన వస్తువు. Power production కు కాని రైల్వే ఇంజన్లకుకాని, పరిశ్రమలకుకాని, దాని ఉత్పత్తిని బాగా పెంచాలని ఢిల్లీ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న సమయంలో మనకు దబ్బు లేకపోవడంవల్ల expansion కు లోపం అవుతున్నది. మిత్రుల సలహాపైన నాకు ఒకటి తోచింది. వైటు గవర్నమెంటు చేతులలోవుంటే ప్రొడక్ట్స్ ఎందుకు suffer కావాలి? ప్రయివేటు సెక్టరులో ఉన్న పరిశ్రమలకు కోట్లకొలది రూపాయలు ఆప్పు ఇస్తూ

రాష్ట్రప్రభుత్వం నడుపుతున్న పరిశ్రమలకు ఇవ్వడానికి ఎందుకు సందేహించాలి. మరల సమస్యను అంతా తిరుగతోడి తగాదా పెట్టాము. కాబినెట్ రెజల్యూషన్ వుంటే వుండ వచ్చును. మేము అంగీకరించడం లేదని చెప్పాము. మేము మీకు hand over చేయడం లేదని చెప్పాము. ఆరు మిలియన్ల టన్నులను 3 వ ప్రణాళిక పూర్తి కాకముందే ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఆ డబ్బు మాకు ఇవ్వండి అని అడగడం జరిగింది. వ్యక్తిగతంగా మంత్రిగారు అంగీకరించారు. ఫీఫ్ పెక్రటరీ, నర్ బూంకార్ గారు మొదలైన ఉద్యోగులు పోయినపుడు వాడు అంగీకరించి ఈ సంవత్సరానికి కావలసిన డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. ఫైనల్ గా conditions ఒప్పుకున్నామని వ్రాయకపోయినా ఇప్పుడు ఇస్తున్నారు. నేను నర్ బూంకర్ గారిని అడిగాను— ఈ సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టలేమేమో అన్నంత డబ్బు ఉన్నది అన్నారు. Lapse మాత్రం చేయవద్దు, ఖర్చు చేయకపోతే next year డబ్బులో కోస్తారేమో అని చెప్పివచ్చాను. ఆరు మిలియన్ల టన్నులు by the end of the Third plan అనే objective తో పోతున్నాము. ఈ సమస్యను తిరుగ తోడడంవల్ల ఏ మూడు నాలుగు నెలల్లో delay కావచ్చును target చేరడానికి— అంతకంటే ఏ ప్రమాదము జరుగలేదు. ఈ సమస్య దాదాపు తీరిపోయిందనే నా ఉద్దేశం లేదా, మూడు మిలియన్ల టన్నులే produce చేసుకుంటాము; నష్టం వచ్చే వ్యాపారం లేదు; దేశ ఊమానికి ఆరు మిలియన్ల టన్నుల వరకు పెంచాలనుకుంటున్నాము కాని మూడు మిలియన్లు అయినా వ్యాపారపంథి; నష్టం రాదు; వడ్డీ ఇస్తున్నాం. వారుకూడా డబ్బు ఇస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం కావలసిన డబ్బు రావడం జరిగింది. ప్రయివేటు ఇండస్ట్రీస్ కు లై సెన్సులు ఇస్తున్నారని మిశ్రులు చెప్పారు. ప్లేటు సెక్టరులో కూడా ఇస్తారు. దానికి డబ్బు ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? ఒక గ్రామం నుంచి మరొక గ్రామం electricity lines తీసుకుపోవాలంటే 10 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడానికి వీలు లేకుండా ఉంటున్నది. అలాంటప్పుడు పరిశ్రమలు పెట్టుకోడానికి కోట్లకొలది రూపాయలు ఎక్కడనుంచి వస్తాయి? ప్రయివేటు సెక్టరులో లై సెన్సులు పెట్టినా సంతోషమే. ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ వారు మూడు, నాలుగువేలు పెట్టినారు. వాటికి లై సెన్సులు ఇచ్చాము, జాంకులనుంచో వేరే లోన్ను తీసుకునే ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇచ్చియో సి మెంటు ఫాక్టరీలవంటివి చూచుకోవాలి. పరిశ్రమలు ఈ రకంగా ఉన్నాయి. నిన్న సుబ్రహ్మణ్యంగారు అడిగారు— ఎక్కడ ఉంది ఎలక్ట్రిసిటీ, నావద్దకు ఎంతోమంది వస్తున్నారు, హైదరాబాదు పోవలసిందని చెబుతున్నాను, మంచి field, raw material ఉందని. ఆంధ్రప్రదేశ్ మమ్మల్ని వెళ్ళమంటున్నారు, అక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్కడ ఉందని అంటున్నారని. నేను వారికి హామీ ఇచ్చాను— ఏమైనా మా వద్దవున్న power లోనే పరిశ్రమలకు ఇస్తాము; తప్పకుండా power supply చేయడానికి చూస్తాము అన్నాను. కనీసం 500 మెగావాట్ల target అయినా reach కావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము, ధర్మల్ ప్లాంటు పూర్తి చేసుకోవడం, ఆపర్స్ తీర్పు పూర్తిచేసుకోవడం, టర్బైన్లు చేసుకోవడం ఎలాగైనా 500 మెగావాట్ల reach అవడానికి తప్పకుండా హామీ ఇస్తున్నాను. పరిశ్రమలు పెట్టదలచుకున్నవారు సందేహించ వలసిన అవసరంలేదు. పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ప్రయత్నం పూర్తైపోయే

సరికి రెండు సంవత్సరాలు అవుతుంది. రెండు సంవత్సరాలలో fall కాకుండా చూచుకుంటాము. ఎవరైనా వస్తే మాకు ఆ ఊపణ లేదు. Steel, fertilizers వంటి heavy industries కొంతవరకు దేశానికి ఉపయోగమే. పంజాబులో ఎక్కువగా తిరిగిన తరువాత జలంధర్, అమృత్ సర్ వంటి ప్రాంతాలను చూచిన తరువాత small and medium scale industries దేశం progress కు ఎక్కువగా తోడ్పడ్డాయేమో అనిపించింది. పంజాబులో heavy industry ఒక్కటి లేదు. కోట్లు ఖర్చు చేసిన రూరెలా వంటి industry లేదు. అయినా గ్రామగ్రామాన చిన్న, మీడియం పరిశ్రమలు విపరీతంగా వున్నాయి. అక్కడ ఉండే activity, ఉత్పాదం ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేదు. Per capita income పెంచు. బీహారులో బ్రహ్మాండమైన పరిశ్రమలు పెట్టారు, పబ్లిక్ సెక్టరులో పెట్టారు వేలకోట్లు ఖర్చుచేసి అసన్ సోల్ belt లో పెట్టారు. కాని బీహారు poorest State. గంగ ఉన్నది, పరిశ్రమలున్నాయి. కాని బీహారు poorest State. అంత backward area శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఆసముద్ర తీరంలోకిపోతే రెడ్డిగలు అనే వారున్నారు, వారిని చూసినప్పుడు ఆ వైపు బీహారులో ప్రతి విశేషాలోనూ కనిపిస్తుంది. ఎందుకు ఆ విధముగా ఉంది? పరిశ్రమలను ఎక్కడనో ఒకచోట పెట్టి పదివేల నుండి మాత్రమే పనిచేస్తూ మిగిలిన కోట్లకొలది జనం ఏమీలేక, enlightenment లేదు. ఇండస్ట్రీలేదు, ఏమీలేకుండా ఉన్నప్పుడు అంత ఉపయోగ పడదు అనిపిస్తోంది. కాబట్టి medium and small scale industries లో ఆంధ్రులకు ఎక్కువ అవకాశాలున్నాయని నా ఉద్దేశ్యం. నాటికి ఎక్కువ encouragement యివ్వాలి, లక్ష. రెండు లక్షలు ఉన్నవారు చాలామంది ఉన్నారు. కోట్లకొలది ఉన్నవారు లేకపోవచ్చు, కాని పది లక్షలు ఇరవైయైదు లక్షలు పెట్టగలిగిన రాహుతు ఉన్నవారున్నారు. Medium and small scale industries జిల్లా జిల్లాలోనూ కొన్ని create చేస్తే అది దేశం యొక్క ఊహానికి ఎక్కువ ఉపయోగ పడుతుండేమోనని రానిగురించి re-think చేస్తున్నాను. Home Department గురించి ఏమీచేర్చవేలేదు. దానిగురించి చెప్పడానికి యిప్పుడే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఒకటి, మాత్రం నా దృష్టికి తెచ్చారు కరీంనగర్ మిత్రులు శాసన సభ్యులు, మూడు నెలల క్రితం జరిగిన ఒక మర్దరుగురించి అయిదుమంది ఉన్న ఒక family ని ఒక్కడినం, wipe off చేశారు. నాలుగైదు నెలలయినది యిప్పటికి ఏమీలేదు అన్నారు. ఆ ప్రశ్న చూసినప్పుడు అది ఘోరమైన మర్దరు అనిపించింది. ముసలాయన, భార్య, కొడుకు, కూతురు, కూతురు కూతురు, ఈ అయిదుమందిని ఒక డెబ్బతో కొట్టేశారు. పార్టీకక్షలు, village factions ఉన్నవా అంటే కక్షలతో ఏమీ సంబంధం లేని మనిషి. మంచివాడు, పాపం. అంతో ఇంతో పది డబ్బులు ఉదండమే ఆయన చేసిన నేరం. అయిదు నెలలయినది, ఏమీ విచారణ లేదు అని చెప్పారు. ఆ విధముగా ఇక్కడ శాసన సభ్యులు చెప్పినప్పుడు విచారం వేసినది. Inspector General of Police ను పిలిచి మాట్లాడాను. నా విచారాన్ని వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఉండి తెలియకుండా అయిదుమందిని చంపితే ఎవడికి safety ఉంది చేశాలో, అప్పుడు

Inspector General ఖద్దూన పోయారు గ్రామానికి. **Efficient** గా పని చేయగలిగిన **D.S.P.** ని పెంట తీసుకునిపోయారు. ఈ కేసు పరిశీలనయి పూర్తి అయి సొరికే వరకు రావడానికి వీలు లేదని గ్రామంలో కూర్చుని అక్కడనే గట్టి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరును పెట్టి పూర్తి కావాలన్నరకంగా చేయడం ఫలితంగా ఆ కేసు లేవడీయబడిందే. చాచాపు సగముమంది ఒప్పుకునేస్థితిలో బయటికి పోయింది. ఇప్పుడు కేసు కోర్టులో ఉంది కనుక విలేవర్లు చెప్పడం మంచిది కాదేమో. కాని కోర్టులో కేసు ప్రకారం సన్నం చ్ భాగం పొందినారని ఎవరినో హుజూరాబాదు తాలూకాలో కొన్నివేల రూపాయలు యిచ్చి విలువనంపించి యీ పని జరిగింది. ఆయన వేల రూపాయల అప్పు తీర్చి పదివేల రూపాయలు డిపాజిట్టు కట్టగా దానిని **explain** చేయలేకపోయాడు. ఆయన “అంతా సిద్ధంగా ఉంది రండి” అని ఎవరికో వ్రాసిన జాబు దొరికిందని రిపోర్టు వచ్చింది. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే ఘోరం జరిగింది అన్నప్పుడు తాత్కాలికంగా అక్కడ ఉన్న ఆఫీసర్లు తమ అక్కతనను ప్రకటించి ఉండవచ్చు. కాని అక్కడ దృష్టికి లేవడం ద్వారా ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్న బలం ఇది. ప్రత్యేకమైన చర్య తీసుకున్నాం. **I.G.P.** ఒక **topman** అక్కడికి పోయి మంచి **efficient officer** ను తీసుకొని పోయి ఆరునెలలు మురిగిపోయిన కేసును లేవడీయడం సంతోషం. కొన్నికొన్ని ఇలాంటి **private feuds** లో జరిగిన ఖూసీలు వగైరా జరిగినాగానీ **on the whole law and order** ఒకరకంగా సవ్యంగానే జరిగిందనుకొంటున్నాను. ఏదీయినా గృహిణి వచ్చినపుడు చర్య తీసుకుంటూనే ఉన్నాము వ్యక్తిగతంగా ఉన్న అభిప్రాయభేదాలను పురస్కరించుకొని చేసినది యేమీ లేదు. **Defence Fund collections** విషయంలో మాత్రం కొంత అవకతవకలు జరిగినాయని, బలవంతంగా వసూలు చేయడం జరిగిందని కొందరు మిత్రులు చెప్పారు. **Defence Fund** విషయంలో రెండు నెలలు రాష్ట్రం అంతా తిరిగాను. ప్రతిచోట **Defence Committee** లో అంతా ఉద్యోగస్థులు లేరు. చాలమంది **non-officials** ఉన్నారు. జిల్లాలో శాసనసభ్యులు, **M. L. &**, ఉన్నారు. జ్ఞాపకమితి తెచ్చుకోలేదుగా ఉన్నాయి. కర్నూలులో డిఫెన్సు కమిటీలో అందరినీ తీసుకోలేదని మిత్రులు వ్రాశారు. అందరినీ తీసుకొననుకదా. ఒకరిద్దరినీ తీసుకొన్నారు. **The Chairman of the Zilla Parishad is automatically the Vice Chairman of the Defence Committee.** ఒక ఇండిపెండెంటు, ఇద్దరు కాంగ్రెసువారిని, నరసపూరిగారిని, ఇంకొకరిని, ఇంకొకరిని, మిగిలిన మెంబర్లు కాని వారిని తీసుకోవడం జరిగింది. నేను చూశాను **amendments** చేయవలసి ఉంటుందేమోనని అందరూ కలిసి తీర్మానం చేసుకుంటున్నారు. ఏ వర్గతిలో వసూలు చేయాలని అక్కడనుంచి **directive** పోలేదు. ఇంత వసూలు చేయడం చెప్ప లేదు. డిఫెన్సు కమిటీ కూర్చుని నినిమాకు యంతనో బస్సుకు యంతనో భూమికి ఏకరానికి యంతనో నిర్ణయించుకున్నారు. అన్ని యూని ఫారంగా లేవు. అనంతపురంలో ఒక వర్గతి అయితే అదిలాబాదులో ఇంకో వర్గతి అయితే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మూడవ వర్గతి అవుతుంది.

There is no uniformity బలవంతంగా చేయడని ఇక్కడనుంచి చెప్పలేదు. ఒక్కొక్క జిల్లా కమిటీవారు, ఒకరిద్దరు ఉద్యోగాలు మిగిలిన 80 మంది non-officials వారందరు కూర్చుని ఈ పద్ధతిలో వసూలు చేస్తే బాగుంటుందని నిర్ణయం చేసుకుంటున్నారు. కొన్ని జిల్లాలలో జిల్లారక్షణ కమిటీవారు ఈ విధముగా ఆలోచించారు. తప్పించుకునేవారు తప్పించుకుపోతున్నారు. భూమి ఎక్కువ ఉన్నవారు, చిన్న రైతుల దగ్గర వసూలు చేయడం జరిగింది. Uniform గా ఎకరానికి రూపాయ రెండు రూపాయలో వసూలు చేసుకుంటే మూడేకరాలున్న వారు మూడు రూపాయలో ఆరు రూపాయలో యిస్తారు 300 ఎకరాలున్నవారు 300 రూపాయలో 600 రూపాయలో యిస్తారు. Uniform గా ఉంటే బాగా ఉంటుంది. ఇంటింటికి తిరిగినప్పుడు చిన్నవాడిదగ్గర వసూలు చేసుకొనడం శక్తి ఉన్నవాడు మడరాసో తెగుళూరు ఆ రెండునాళ్ళూ పోయి తప్పించుకొనడం జరిగింది. యూనిఫార్మటీ కోసం ఎకరానికింత అనే పద్ధతి మంచిదని జిల్లారక్షణ కమిటీవారు నిర్ణయించుకొన్నారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఆ విధముగా జరిగింది. ఇక్కడనుంచి సర్క్యులరు పంపించి ఎకరానికి ఇంత వసూలు చేయాలని ఎవరికీ సలహా యివ్వడం జరగలేదు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో విరివిగా తిరిగాను. అన్ని తాలూకాలలో తిరిగాను. పంచాయతీ సమితులు పోటీలు పడి ఏ ఉద్యోగి సహకారం లేకుండానే వసూలు చేశారు రాయ వరంలో లక్షా ముప్పయివేల రూపాయలు వసూలు చేస్తే కపిశేక్వర పురంలో రూ. 250 వేలు వసూలు చేశారు. తాలూకాలవారు పోటీ పడ్డారు. రామచంద్రం పురం తాలూకాలో ఏడేనిమిది లక్షలు వసూలు చేశారు. ఖద్దన personal knowledge ని బట్టి చెబుతున్నాను వారి enthusiasm చూస్తే ఆశ్చర్యముగా ఉంది, అట్లాకు ఎక్కువ చేశారని ఈ ట్లాకు చేశారని మరో ట్లాకు వారిలో వారు పోటీలుపడి వసూలు చేశారు. ఏమయినా సంజీవరెడ్డి వచ్చేసరికి 30 వేలు పూర్తి చేయాలి, అని నిశ్చయించుకొని ట్లాకుసమితి ప్రెసిడెంటు, శాసన సభ్యులు నేను తిరిగిపోయేనాటికి 37 లక్షలు యిచ్చినారు. అలాంటి తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో బలవంతంగా వసూలు చేశారంటే 'బలవంతం' అనే మాటకు ఏమి వాఖ్యానం చేయాలి? అడగడమే బలవంతమా? నీకు 50 లక్షల ఆస్తి ఉంది అని అడగడమే బలవంతం అయితే యివ్వడానికి బుద్ధి పుడుతుందా? డబ్బున్నవాడికి మరి బుద్ధి పుట్టదు. బీద వాడేయిస్తాడు ఉదారంగా. పదివేల రూపాయలున్న వాడి దగ్గరకు పోయి 'దేశానికి ప్రమాదం వస్తే నీవు ఉపయోగపడకపోతే ఎట్లానబ్బా' అని శాసనసభ్యులుగాని ఉద్యోగులు గాని అడగడమే బలవంతం అంటే అది నిజంగా బలవంతమే! 'నెల్లూరుజిల్లాలో complaint చేస్తున్న పెద్దలకు వందలకొలిది ఎకరాల భూమి ఉంది. లక్షల రూపాయలు బ్యాంకులో ఉన్న పెద్దలున్న గ్రామానికి వెళ్ళితే ఇంత పెద్ద మేడలున్నాయి. Forts ఉన్నాయి పెద్దమొత్తం విధికి వసూలు కాకపోతుందా అనుకుంటే sumptuous lunch మాత్రం నాకుయిచ్చి 5 వేల రూపాయలైనా ఊరిలో యివ్వకుండా నన్ను పంపిన దృశ్యాలున్నాయి. అట్లాంటి వారే complaint చేసేది. ఇచ్చిన వాడు కాదు. పేదవాడు కాదు. పేదవారు complaint చేయడంలేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఆ complaint అబద్ధం అంటారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : చెబుతున్నాను కదా. Complaint చేసిన పెద్దల నిదర్శనం చెప్పానుకదా. ఇవ్వగలిగిన తాహతు ఉంది. “మనం అంతా ఇవ్వాలి. వారంతా మర్యాదగలం చేస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టులంతా ద్రోహులు మనం ఉద్ధరించాలి” అని ఉపన్యాసాలు చేసినవారే వారి ఊరికి వెడితే bunches మాత్రం యిచ్చి రూపాయలు యివ్వకుండా వట్టెం దాటినవారు అట్లాంటి వారి దగ్గరనుంచి complaints వస్తున్నాయి. శక్తివంచనలేకుండా ఇవ్వడని చెబుతున్నాము. అడగకపోతే ఎట్లా ఇస్తారు? Defence of India Rules ఏ పరిస్థితులలోను వాడకూడదని ప్రతి మీటింగులోను చెబుతున్నాను. అలాచేసిననాడే మనదేశానికి గౌరవము డబ్బు వసూలు విషయములో కాని, ఇంకొకరివిషయములోగాని ఈ చట్టాన్ని వాడకుండా చేసుకోగలిగిననాడే ఘనత కాని ఇది వాడి కార్యక్రమాలు సాధించుకొంటే దానిలో గొప్పలేదని ప్రతిమీటింగులోను బహిరింగముగా చెప్పాను. లచ్చన్నగారికి ఎవరయినా చెప్పి వుంటారేమో అనుకొంటాను. దీనిని వాడమని ఏ ఉద్యోగికి చెప్పదలచుకోలేదు. అట్లా వాడి వుంటే తప్పు అని చెప్పాను. అడగకుండా ఎవరూ ఇవ్వరు. అడగవలసి వస్తుంది. చెప్పవలసి వస్తుంది. “ఏమయ్యా, నీకు ఇన్ని బిళ్లులు పున్నవి. ఇంత భూమివుంది దేశానికి ప్రమాదము వచ్చింది కదా 5 వేలు, 10 వేలు ఇస్తే ఏమీ ఇబ్బంది వస్తుందయ్యా” అని అడగవలసివుంటుంది. జిల్లాలో Defence Committee అను ఏర్పాటుచేసుకొన్నాము ఎకరానికి రు. 2/-ల చొప్పున ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. ఇవ్వడని చెప్పివుండవచ్చు ఏదో బెదిరించి బలవంతముగా వసూలుచేసినది ఏమీలేదు. ఇంకా వసూలు చేయాలి. ఇంతటితో నిలిచిపోదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : బలవంతముఅంటే చేతితో వట్టుకొని లాగుకొనివస్తున్నారని కాదు, ఒక డిపార్టుమెంటువారు వెళ్ళి “మీకు ఇంత ఆస్తివుంది కాబట్టి మీకోటా ఇంత” అని అంటారు వారు ఆ డబ్బు తీసుకొని వెడతారు. మర్రాదు ఇంకొక డిపార్టుమెంటువారు వెళ్ళి “మాకోట మాట ఏమిటి” అని అంటారు, నిన్న ఒక డిపార్టుమెంటువారు వచ్చారు. వారికి ఇచ్చాము అని అంటే వారికి ఇచ్చినా వీరి కోటా ప్రకారము వీరికి ఇవ్వడని అంటారు. ఇవ్వగలిగినదానికన్న ఎక్కువగా ఇవ్వడని అంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అట్లా ఇరికివుంటే చాలా కష్టముగా కనిపిస్తుంది కానీ ఒకరికి ఇచ్చాను అని అంటే ఇంకొకరు అడగను. నలుగురూ అడిగితే ఎవ్వరికి ఇవ్వకుండా తప్పించుకొన్నవారున్నారు. అదే నావిచారము ఏ ఒక్కరికి ఇచ్చినా సంతోషమే. ఏమైనప్పటికీ controversy కి దిగి లాభములేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అటువంటివారు వుండరనికాదు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఏ ఒకరో ఇద్దరో విశ్వనాథంగారి దృష్టికి వచ్చారేమో, కాని చాల తక్కువ.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : ఈ విషయము ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి రాకపోవచ్చు మొట్టమొదట రక్షణ నిధికి రూ. 10,000/-లు ఇచ్చిన వ్యక్తి 200 బస్తాల సిమెంటు కావాలంటే బస్తాకు రూ. 5/-లు రక్షణ నిధికి ఇస్తే సిమెంటు ఇస్తాము అని అంటే ఆయన ఎట్లా feel అవుతాడో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇలాంటివే వారిదృష్టికి వస్తాయి కాబట్టి నా విచారము

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : ఇలా జరిగినందుకు విచారమా ? లేక మా దగ్గరకు వచ్చినందుకు విచారమా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవ రెడ్డి : వీరు కైలునుంచి వచ్చిన తరువాత ఇలాంటివారందరూ చెప్పారనుకొంటాను. నా దృష్టికి వచ్చాయి. ఖమ్మం జిల్లాకు పోయి వచ్చాను. కొంత మంది డ్రామాలు వేసి, బహిరంగసభలు పెట్టి "Emergency ఎక్కడవుంది దీనిపేరుతో డబ్బు వసూలుచేస్తున్నారు. ఎందుకు ఇవ్వాలి". అని ఉపన్యాసాలు మొదలుపెట్టారు అది మంచిది కాదు అని చెబుతున్నాము. ఇది directగా జరుగుతున్నది. Directగా తెలుసుకొన్నది, ఖమ్మంజిల్లాలో జరుగుతున్నది మిగతా జిల్లాల్లోకూడ జరుగుతున్నట్లు రిపోర్టులు వస్తున్నవి. ప్రమాదము ఎప్పుడు వస్తుందో ఏమో ! రానున్న 3 మాసాలలో ఏమైన జరగడానికి అవకాశమువుంది. దేశమంతా నిద్రముగా, జాగ్రత్తగా వుండాలని పెద్దలు చెబుతూవుంటే, అందరూ భావిస్తూవుంటే, ఇది ఏదో కాంగ్రెసు దేశమా. జవహర్లాల్ నెహ్రూయేనా ? దేశమంతా భావిస్తున్నారు ఏమి ప్రమాదము వస్తుందో ఏమో అని చాల vigilant గా వుండాలి. యుద్ధముచేయువారి కుటుంబాలను పోషించడానికి defence fund ను వసూలుచేసుకోడానికి ప్రయత్నము చేస్తూవుంటే emergency ఎక్కడాలేదు అని చెప్పడము మంచిదికాదు. ఈ వేదికనుంచి కోరుతున్నాను ఎవరయినా అలాంటివారు వారి దృష్టికివస్తే దయచేసి చెప్పండి. ముఖ్యముగా కమ్యూనిస్టు సభ్యులు శ్రద్ధ తీసుకొంటారు అని ఆశిస్తున్నాను. మన objections వున్నవి. ఏదో కమిటీల విషయము మాట్లాడుతూ విశ్వేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. "పెద్దతేడా ఏమీకన్పించలేదు. ఆ గ్రూపువారు వుండేవారు. ఇప్పుడు ఈ గ్రూపువారు వచ్చారు" అని lightగా మాట్లాడారు. కాని నాకు గ్రూపు ఎక్కడా కన్పించలేదు. గ్రూపులేవే అని వారు విచారపడుతున్నారు. ఇక్కడకువచ్చి ఒక సంవత్సరమయింది. ఏ decision తీసుకొన్నానరే, voting లేకుండా unanimous decisionsనే తీసుకొన్నాము. Taxation policy వచ్చినపుడు further discussions జరుపుకొని ఒకరిని ఒకరము అర్థముచేసుకొనడానికి ప్రయత్నము చేయడము, మరల పార్టీ మీటింగులో పెట్టుకొంటూ unanimous decisionsనే తీసుకొన్నాము. ఆ గ్రూపా, ఈ గ్రూపా అనేదిలేదు. ఇప్పుడు

గ్రూపు కావాలి కొందరికి. ఈ గ్రూపులు భ్రష్టుపట్టాలి. Troubled water పుంటే fish చేయడానికి possibility వుంటుందని భావించేవారికి విచారంగా వుండేమో కాని ఇప్పటివరకు చేమునిదయవల్ల పార్టీలో అన్నీ unanimous decisions నే రిసుకొన్నాము. ఒక సంవత్సరములో అన్నీ unanimous decisions. ఇందులో గ్రూపు లేవని బాధపడితే పడండి కాని వున్నవి అని చెప్పడము మంచిదికాదని తెలియ చేస్తున్నాను. ప్రపంచమంతా వున్నవి. ప్రతి రోజూ పత్రికలలో చూస్తున్నాము. ఇది రష్యా వర్గమా, చైనా వర్గమా వెంకటేశ్వర్లు సుందరయ్య గ్రూపా, రాజేశ్వరరావు గ్రూపా పొద్దున్న లేవగానే పత్రికలలో చదువుతున్నాము. ఎవరి గ్రూపును జైలులో పెట్టాలి. ఎవరి గ్రూపును పెట్టకూడదు అని చస్తున్నాము చైనా గ్రూపా, రష్యా గ్రూపా అనే కాని ఇండియా గ్రూపు అని ఒకడయినా చెప్పేమనిషి లేక పోతున్నాడే అని బాధపడుతూవుంటే మమ్ములను ఎత్తిపొడుస్తున్నారే. ఇప్పుడు మొదలుపెడితే చాలవున్నది. పాలీసీలమీద మనకువున్న సమస్యలమీద discuss చేద్దాము లచ్చన్న. గారు మాడ అంటారు. ఆయన గ్రూపు 18 మంది వున్నారు. ఎంతమంది స్వతంత్రులలో ఎందమందికారో తెలియదు. ఎప్పుడెప్పుడు ఎవకు ఓటు చేస్తారో తెలియదు. కాబట్టి మమ్ములను ఎత్తిపొడవవద్దని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : స్వతంత్ర పార్టీలో స్వతంత్రముగా వుండడమే ప్రత్యేకత.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : నాకేమీ ఆశ్చర్యం లేదు. అంగీకరిస్తున్నాను. మమ్ములను సులభతనగా ఎత్తిపొడవవద్దని ప్రార్థిస్తున్నాను. మిమ్ములను ఎత్తిపొడవము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : మాటికి సూరుపాగ్గు దేశభక్తితో తీర్మానము చేసిన తరువాత దేశభక్తి లేదని అంటే నెహ్రూగారు ఒప్పుకొన్న అభిప్రాయాన్నే contradict చేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : నేను తీర్మానము గురించి చెప్పడములేదు. కమ్యూనిస్టులయినా పూలమాలలు తెచ్చి వేస్తారనుకొంటే తీర్మానము pass చేయడమువల్ల భయపడి చైనావారు వెనుకకు పోయారు అని బహిరంగసభలో చెపుతున్నాము. వారు ఎత్తిపొడిస్తే నేను కూడ point out చేయవలసివుంటుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : కాంగ్రెసులోని గ్రూపు విషయము నేను మాట్లాడలేదు అధ్యక్షా.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : కె. యల్. నరసింహారావుగారో ఎవరో కాని చెప్పారు.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : నేను ఇంతవరకు మాట్లాడలేదు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఎవరో కాని చెప్పారు కాదని అంటే రికార్డు వుంది.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, నా ప్రశ్న మీద వచ్చింది. భువనగిరి మార్కెటింగ్ కమిటీలో జిల్లా కాంగ్రెసు ఉపాధ్యక్షులయిన పురుషోత్తమరెడ్డిగారి గ్రూపు గత 4.5 సంవత్సరాల నుంచి 6 మంది వున్నారు. వారిని తొలగించి.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : All right. అదే కాని జరిగినది లేదని చెప్పడము లేదు. I am not contradicting.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : కమ్యూనిస్టు పార్టీలో ideological dispute పైన జనుగుతున్న discussion ను ముఖ్యమంత్రిగారు గ్రూపుగా చిత్రిస్తున్నారు, కాని కాంగ్రెసులోని గ్రూపు స్వార్థప్రియోజనాల కొరకు ఏర్పడినవి. దానికి దీనికి తేడావుంది.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : నేను ముందు మాట్లాడడము ద్వారా కమలా దేవి గారు సమాధానము చెప్పడానికి సమయము ఇచ్చాము. ఆమె చెప్పవచ్చు కాంగ్రెసు పార్టీకి కూడా ideology లేకపోలేదు. అంత ideology లేని పార్టీయా ? 80, 90 ఏళ్ళ నుంచి ఉన్న పార్టీ. వారు అంగీకరించకపోవచ్చు. ప్రతిపార్టీలోను ideological differences ఉంటాయి. Narrow గా కొంచము remark చేసినపుడు బాధ అనిపిస్తూ వుంటుంది. అది మంచిదికాదు. సమాధానము చెప్పకూడదనే అనుకుంటాను. విశ్వనాథంగారి మాదిరే cool గా వుండామని ప్రయత్నం చేస్తాను. అప్పుడప్పుడు పొడవాలని అనిపిస్తుంది. కాబట్టి మమ్మలను ఆక్షేపించకపోతే మేము ఏమీ చేయము. I want to respect the opposition. I expect the same thing also from them. High level లో discussions చేయాలి. “ఈ తప్పు చేశారు. ఇది సరిగా చేయలేదు. అని ఈ రకముగా మాట్లాడితే బాగుంటుంది అందరమూ ఒక బుట్టలోని చేపలమే. కొన్ని చేపలు ఎగిరి బయటకు పోయినవి. కొన్ని బుట్టలోనే వున్నవి. కొత్త చేపలు ఏమీ కాదు విశ్వనాథంగారు, అచ్చన్నగారు. మేమంతా కలిసి ఒక బుట్టలో వున్నవాళ్ళమే, కొంచము తేడాలవల్ల ఇలాగు జరిగింది. కొత్తవారం కాము అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, ఈ మధ్య సంజీవరెడ్డి గవర్నరుగా పోతాడు అని ప్రతికలు వచ్చాయి. ఇది ఎక్కడ పుట్టిందో! ఢిల్లీలో పుట్టిందా అంటే కాదు. రాధాకృష్ణన్ గారికి surprise. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారికి surprise. నువ్వేమిటి గవర్నర్ ఏమిటి! అని ఆశ్చర్య

పోయరు. ఇక్కడ పత్రికలు వ్రాశాయి. అది కోరిక. ఏ హోదాతో అయినా సంబంధం లేకుండా ఇప్పుడు తైలుకు పోతే చాలు అని.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱ వెంకటేశ్వర్లు : ఎవరు కోరుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఎవరు కోరుతున్నారో ఏమోకాని పత్రికలలో వ్రాసిన మాట నిజం. నాకి హోదాలెందుకు ?—చిన్నవాడిని, చిన్న రైతును. ఆంధ్ర రాష్ట్రం, ఆంధ్ర ప్రజానీకం నన్ను ఎంత గౌరవించాలో అంతా గౌరవించాయి. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఇంతకన్న నాకు ఇవ్వకల్సిన గౌరవం ఏమిలేను. **Highest** గౌరవం ఇచ్చింది ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఆంధ్ర ప్రజానీకం నాకు. అలాంటి వారికి సేవచేయటానికి నాల్గు సంవత్సరాలపాటు అవకాశంవుంటే ఇది వదులుకొని, నాకు హోదా కావాలి, బిళ్ళ జవాను, మిలటరీ ఆఫీసర్లు వెంట రావాలనే ఆశ కాని అభిప్రాయం కాని నాకు లేవు. అలాంటి అభిప్రాయం ఢిల్లీలోకూడా లేదు, కలలోకూడా లేదు. ఎలా పుట్టిందో ఏమో ! నిన్ను మా నెక్రటరీగారు **na table మీద ఒక టేబుల్ పెట్టారు.** వారు **latest** గా వ్రాసింది సంజీవరెడ్డి గవర్నర్ పీప్లస్ రిజెక్ట్ చేశారు కనుక ఢిల్లీలో మినిష్టరు ఇవ్వాలనే ఆలోచిస్తున్నారు అని. ఎలాగైతే నా సంజీవరెడ్డి ఇక్కడుంచి పోవాలి అనే వారి కోరిక.

Mr Speaker : Please do not attach much importance to these things.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Yes Sir, ఇక నాకూ objectives వున్నాయి. శ్రీతైలం కానివ్వండి, ధర్మల్ ప్లాంట్స్ కానివ్వండి, ఏదైనా మనం అందరం కలిసి చేస్తున్నాము. సంజీవరెడ్డిగాని, కాంగ్రెస్ సంస్థకాని చేసేదిలేదు. For major issues I want to take the opposition into confidence and my party also. నా పార్టీని consult చేస్తాను. నేను పార్టీవాడిని కాబట్టి. That does not mean we will ride rough-shod over the opposition. వేరు విషయమై అందరిని అడిగి ఎలా చేశామో అలాగే రేపేదైనా important matter వస్తే, అందరిని అడిగి చేస్తాము. దేశం ఎప్పుడూ వుండేది. ఎవరు opposition లో వుంటారో ఎవరు ప్రభుత్వంలో వుంటారో—ఎవరు వచ్చినా ఎవరు పోయినా దేశం వుంటుంది, ప్రాజెక్టులు వుంటాయి I do not want to treat them as personal or party issues or government issues. They are the issues of the people. ఏ stage వరకు చేస్తా, అందరూ ఒప్పుకుంటేనే చేస్తానా లేదా అనేదికాదు. Maximum agreement possible తీసికొంటాను అందరం కలిసి కూర్చుని ఆలోచించుకొందాము. మనం సాధించ వలసిన ప్రాజెక్టులు వున్నాయి, పరిశ్రమలు వున్నాయి. అలాంటి వాటిలో చేతనై నంతవరకు మీ సహకారం

ఇవ్వండి. ఇక వివరాలు ఏవైనా చెప్పాలంటే ఇక్రిగేషన్ డిమాండు వచ్చినప్పుడు సుబ్జారెడ్డిగారు చెబుతారు. పరిశ్రమల విషయం ఆ డిమాండు వచ్చినప్పుడు దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు చెబుతారు. ఏదో ఇప్పుడొక అవకాశం తీసికొని ఈ ప్రాజెక్టుల విషయంలో నా అభిప్రాయం ఎలా వుందనేది general picture ఇచ్చానుతప్ప final గా ఏమీ లేదు. When that stage comes I would like to take the leaders of the opposition into confidence. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు చాలా సంతోషం. సెలవు.

శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి (అలేరు) : అధ్యక్షా, గత నాలుగు రోజులుగా బడ్జెటుపై చర్చలు జరుపుకొంటున్నాము. ఈ సమయంలో 275.50 కోట్ల వరకు పన్నులు వేసిన కేంద్ర బడ్జెటును మన బడ్జెటును జోడించి చూడవలసివుంది. ఈ రెంటిని చూసినప్పుడు నిజంగా తేలేది ప్రతిపక్ష ప్రజలపై పన్నుల భారాన్ని పెంచటమే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ప్రధాన దృక్పథంగా గోచరిస్తున్నది. పన్నులు వేయవద్దనేది కమ్యూనిస్ట్ పార్టీయొక్క దృక్పథం కానప్పటికీ పన్నులు వేసే సందర్భంలో ఆ వద్దతులలో వున్న వ్యత్యాసాలను తగ్గించటానికి ప్రయత్నం చేయాలని మా అభిప్రాయం. అలాంటి ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వాలు ఎంతవరకు చేస్తున్నాయని ఆలోచించాలి. అవేమీ ఆలోచించకుండా పన్నులు వేయటం ఒక్కటే తమ ధ్యేయమన్నట్లుగా వారి పరిపాలనలో గత చరిత్ర చెబుతున్నది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులు చూసినా అదేవిధంగా వుంది. చర్చల సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు అన్ని పార్టీలవారు కూడ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి, సంటల నష్టం గురించి, వ్యవసాయ వస్తువుల ధరలు గురించి, ధాన్యం ధరల గురించి, సిస్తు శాకీలు వసూళ్ళ గురించి, పెనుగుతున్న నిరుద్యోగ సమస్య గురించి మాట్లాడారు. ప్రచారకా లక్ష్యాన్ని సాధించ గలిగామా అనే ఆ అనుమానాన్ని కూడా వెలిబుచ్చారు. రాష్ట్రంలో అప్పులభారం విపరీతంగా పెరిగిపోయిందని చెప్పారు. పరిశ్రమలు, విద్యుచ్ఛక్తి, నదీజలాల సమస్యపై తమ ఆందోళన వెలిబుచ్చారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఏ అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చారో అదే అభిప్రాయాలను కాంగ్రెస్ పార్టీవారు కూడ వెలిబుచ్చినందుకు వానికి నా కృతజ్ఞత తెలియజేస్తున్నాను.

ఇక, డిఫెన్స్ ఫండ్ గురించి మాట్లాడుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు డిఫెన్స్ ఫండ్ నిర్బంధంగా వసూలు చేయలేదని, అలా వసూలు చేసినట్లు తమ దృష్టికి రాలేదని, ఎక్కడో డబ్బుగల ధనవంతులు తప్పించుకుపోతుంటే అటువంటివారి దగ్గర నిర్బంధం అనేది జరిగిందని చెప్పారు. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీకూడ వసూలు చేసిన డబ్బుతా నిర్బంధంగా చేశారని చెప్పలేదు. స్వచ్ఛందంగా ఇవ్వబట్టే మన కోటాను మనం దాటిపోగలిగామని చెప్పారు. కాని కొన్ని ప్రాంతాలలో, కొన్ని పరియాలలో నిర్బంధం జరిగినమాట నిజం. అది ప్రభుత్వం దృష్టికి కూడా వచ్చింది. సభ్యులు ఉదాహరణలు కూడ ఇచ్చారు.

ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ప్రతి రైతుపై నా నిర్బంధంగా వసూలు చేయాలని కాదు. కాని లక్షల ఎకరాలున్నవారు తప్పించుకొని పోకుండా వుండాలనే ఉద్దేశం తోనే నిర్బంధంగా వసూలు చేయాలని కాదని చెప్పారు. ఉదాహరణ చెప్పారు. రక్షణ నిధి ఇవ్వలేదని కష్టాల్లో పెట్టి వసూలు చేశారు. వారెవరో పేర్లతోనహా చెప్పారు. దానిని నిర్బంధం కాదని అనగలరా అని అడుగుతున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో నిర్బంధంగా వసూలు చేయాలని ఒక సర్క్యులర్ ఇచ్చినట్లుగా కూడా చెప్పి సర్క్యులు ఆ సర్క్యులర్ ను చదివి వినిపించారు. అదేవిధంగా పొదిలి తాలూకా తహసీల్దారు చేసిన ఒక సర్క్యులర్ మీముందు పెడతాను. స్వచ్ఛందం అంటే నిర్బంధం కాదు. స్వచ్ఛందంగా ఇచ్చినవారూ వున్నారు. కాని ప్రభుత్వం ఒక కోటా నిర్ణయిస్తే ప్రతి గ్రామానికి ఇంత కోటా అని తహసీల్దారు నిర్ణయిస్తే తమ కోటాను పూరించేయటానికి స్థానిక ఉద్యోగులు మొదలైనవారు ఎన్నివిధాల వసూలు చేశారో వివరంగా విశ్వనాథంగారు తెలిపారు. పొదిలి తాలూకా తహసీల్దారు జారీ చేసిన సర్క్యులర్ లో ఇలా వుంది. పొదిలి తాలూకా యావన్మంది గ్రామాధికారులకు— జాతీయ నిధి నిమిత్తం నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టర్ జారీ చేయించిన ఆర్. సి. ఎ. 11-832 తేది 15-1-63 ఉత్తర్వు ననుసరించి ఈ ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది. కలెక్టరు జారీ చేసిన సర్క్యులరు ప్రకారంగా తహసీల్దారు గ్రామాధికారులకు సర్క్యులర్ జారీ చేశారు. ప్రతి గ్రామంలో ప్రతి ఆసామి పట్టా భూమి లెక్క తేల్చి దిగువ కనవరచిన ప్రకారం జాతీయ రక్షణ నిధికి లెక్క తయారు చేయాలి. దానిలో సంకె భూమిలో రెండవ కాదు పైరు సాగుచేయటానికి ఎకరం ఒకంటికి పది రూపాయలు పైకం చెల్లించి ముందుగా పర్మిషన్ పొందవలెను అని చెబుచున్నారు. పొలానికి నీరు కావాలంటే తయారుచేసిన లిఫ్ట్ ప్రకారం రక్షణ నిధికి చెల్లిస్తే రెండవ వంటకు నీరు పొందటానికి అర్హత వుంటుందని అన్నారు. దానిని ప్రభుత్వం నిర్బంధం అని అంటుందా అనడా అని అడుగుతున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

అదేవిధంగా మా తాలూకాలో కూడా చేశారు. గ్రామాలలో కూలి చేసుకునే ఒసంమీద మగవారికి అయితే రూపాయి, అడవారికి అయితే అర్ధరూపాయి చొప్పున వసూలు చేయటం జరిగింది. కావాలంటే పేర్లతోనహా మీదగ్గరకు లిఫ్ట్ తీసుకువచ్చి చూపిస్తాము. ఈ విషయాన్ని కలెక్టర్ గారి దృష్టికి తీసుకురావటం జరిగింది. గ్రామంలో ప్రతి ఇంటికివెళ్ళి మీ ఇంటిలో నలుగురు వున్నారు, పది సంవత్సరాల వయస్సు దాటినా సరే మగవారయితే రూపాయి, అడవారు అయితే అర్ధ రూపాయి ఇవ్వాల్సిందే అని నిర్బంధంగా వసూలు చేస్తున్నారు. దీనిని చూసి ప్రజలు ఇది రక్షణనిధికి కాదురాబాబూ బట్టుపన్ను అని అనుకొంటున్నారు. దీనినిగురించి ప్రభుత్వం గట్టిగా అది నిర్బంధం అవునో కాదో ఆలోచించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు ఇంకా వసూళ్ళు కావాలి, కోటాలు

కావాలి ఎమర్జన్సీ పోయిందనుకోకండి, ఎమర్జన్సీ పోలేదు, మనమంతా దేనికైనా సిద్ధంగా వుండాలి అని చెప్పారు. ఒకవేళ ఎమర్జన్సీ పోయినా చేతులు జాడించి కూర్చోవాలని ఎక్కడా లేదు.

ఈ సందర్భంగా వసూలు చేసేటటువంటి కార్యక్రమంలో డబ్బు ఉన్నవారు ఎవరైతే తప్పకొంటున్నారో, వారు ఆవిధంగా తప్పించుకోకుండా ఉండడానికి ప్రయత్నం చేయడంలేదు. వందలకొలది పుట్టు ధాన్యము పండించేవారికి 1, 2 రూ. 1 వరకే పోతుంది, కాని సామాన్యరైతులకు రోజుకు అర్థ రూపాయి, రూపాయి సంపాదించుకొనేవారికి కూడా మగవాళ్ళకు ఒక రూపాయి, ఆడవాళ్ళకు అర్థ రూపాయ: ఈ విధంగా తీసుకున్నది అయితే ఈ రక్షణ నిధికి వసూలు చేసే విషయంలో ప్రభుత్వము, ప్రభుత్వోద్యోగులు జోక్యం కలిపించుకోవడంలేదు. రక్షణ కమిటీలు ఏవైతే ఉన్నాయో, అవే చేస్తున్నాయని చెప్పారు. అదికాదు, ప్రభుత్వోద్యోగులు, circulars జారీ చేయడం పత్రాలు, పట్టావళిలు నేరుగా వెళ్ళి సీర్పంథంగా వసూలు చేయడం జరుగుతున్నది. దాన్ని గురించి ప్రజలలో ఆందోళన కూడా ఉన్నది. చిన్నవారిపైన ఈవిధంగా నిర్బంధంగా వసూలు చేయడం సరియైనది కాదని చెప్పవున్నాను. అదేవిధంగా రక్షణ కమిటీలు వేశారు అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. రక్షణ కమిటీలలో కొంతమందినే తీసుకొని మిగతా వారిని ఇతరులను తీసుకొంటున్నారు. గ్రామాలలో ఆర్థికంగా వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధిపొందినవారిని, గ్రామ రక్షణ కార్యకలాపాలను సరిగా నిర్వహించాలని, గ్రామ రక్షణదళాలను మనము ఏర్పాటు చేశాము. Labours Banks కూడా నిర్మింపజేసినాము. దానికి సంబంధించి Central Government ఒక scheme పెట్టింది. ప్రతి గ్రామంలో ఆ గ్రామంయొక్క పంచాయితీ బోర్డు ప్రసిడెంటు గ్రామ రక్షణ దళానికి ప్రసిడెంటుగా ఉంటూ సమిష్టిగా ఆలోచించి ఒక దళాధిపతిని నిర్ణయించుకొని Labours Bank ను ఏర్పాటు చేసుకోవాలని కాని మన ప్రభుత్వము దానికి ఒక modification చేసి, కొన్ని changes చేసి, unsuitable president ఎక్కడైనా ఉంటే, ఆతనిని ఆ గ్రామ రక్షణ దళానికి ప్రసిడెంటుగా పెట్టవద్దు అని నిర్ణయించేసింది. అయితే, unsuitable అంటే ఎవరు దాని క్రిందికి వస్తారు. గ్రామాలలో ఉండే పంచాయితీబోర్డు ప్రసిడెంటు గ్రామాలలో ప్రజలను మన్నన వరచి ఎన్నికల ద్వారా ప్రజలచే ఎన్నుకోబడినటువంటి వారు unsuitable అంటారా? మరి దానికి అర్థం ఏమిటో తెలియడంలేదు. లేకపోతే స్పష్టంగా చెప్పండి, కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు unsuitable అని, ఆ విధంగా స్పష్టంగా ప్రభుత్వం ఎందుకు చెప్పదు? రక్షణ దళాలను ఏర్పాటు చేసే తద్వారా పార్టీ యొక్క పలుకుబడి కొరకు మనము ప్రయత్నం చేస్తున్నామా లేక గ్రామాలకు, రక్షణ కొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నామా Central Government ఒక స్కీము చేసింది, అది మా పార్టీకి అన్ని విధాలా

లేనప్పుడు, చిన్న చిన్న ఇటువంటి పరిశ్రమలు మాత్రము ప్రభుత్వ సహాయంతో స్థాపించే అవకాశం ఉన్నది. వాటికి పెట్టుబడి పెట్టేవాళ్ళు ఉన్నారు. కనుక దీనికొరకు తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేయాలని, వెంటనే దానికొరకు పూనుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

పారిశ్రామికంగా మనం ఎంత వెనుకబడి ఉన్నామో తెలుసుకోవలసినంతే ఇతర రాష్ట్రములతో పోల్చుకొని చూడాలి. పశ్చిమ బెంగాల్‌లో 30 ఫ్యాక్టరీలు, మహారాష్ట్రలో 40, మద్రాసులో 12, పంజాబ్‌లో 12 ఉంటే ఆంధ్రలో ఒకటిమాత్రమే ఉన్నది. అక్షరక్రమంలో ఆంధ్రజాబితాలో మైగానే ఉన్నదికాని పరిశ్రమలలో చాలా వెనుకబడి ఉన్నది. కేంద్రప్రభుత్వం మనలను ఏ దృక్పథంతో చూస్తున్నదో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగా వ్యవహరిస్తున్నదో చూడాలి. చిన్నతరహా పరిశ్రమలవిషయంలో యిలాగే ఉంది. పంజాబ్‌లో 250 ఉంటే దక్షిణాదిసగల 4 రాష్ట్రాలలో 4 మాత్రమే ఉన్నాయి. దేశాన్ని అభివృద్ధిపరచాలంటే పరిశ్రమలను పెంపొందించుకోవాలి. పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ఎలక్ట్రిసిటీ చాలా ప్రధానమే. ఇప్పుడు మనకున్న ఎలక్ట్రిసిటీ 213 మెగావాట్లు మాత్రమే. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరుకు 375 మెగావాట్ల తయారుచేసుకోవాలనే అభిప్రాయంలో ఉన్నాము. గతాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొన్నట్లయితే యీ లక్ష్యాన్ని మనం సాధించగలమా అనే అనుమానం కలుగుతోంది. మనం స్కీములు తయారుచేసుకోవడంలో గాని, కేంద్రం అనుమతి పొందడంలోగాని, మెషినరీ ఆర్డరు యివ్వడంలోగాని, త్వరితగతినీ నిర్మాణం సాగించుకొనడంలోగాని, వెనుకబడరాదు. మన ప్రణాళికలోని స్కీములన్నిటినీ అలా చేయటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మొన్న ఒక ప్రశ్నసందర్భంలో జవాబిస్తూ ఎలక్ట్రిసిటీ ఉత్పత్తి విషయంలో ప్రభుత్వం సరైన ప్లానులు చేయలేదని మినిష్టరుగారు ఒప్పుకున్నారు. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరుకు 350 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి సాధించగలమా అని ఆలోచించుకోవాలి. మన ప్లానులు యింతవరకు సిద్ధం కాకపోయినట్లయితే అది సాధ్యం అవుతుందా. మనం మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మధ్యకాలంలో ఉన్నాము. మన లక్ష్యాన్ని సాధించుకోవాలంటే ఎంతో కృషిచేయాలి. ఎగువసీలేరే కానివ్వండి, కొత్తగూడెం ధర్మల్ డైమన్ కానివ్వండి, శ్రీశైలం కానివ్వండి, నాగార్జునసాగర్ కానివ్వండి, రామగుండం ధర్మల్ డైమన్ కానివ్వండి వీలన్నిటినీ త్వరలో అమలు జరిపినప్పుడే మన లక్ష్యాన్ని సాధించగలుగుతాము. మన రాష్ట్రం ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రాష్ట్రం. ఎన్నో ప్రాజెక్టులను మనం నిర్మించుకోవలసి యున్నది. ఎన్నో ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తున్నారుకూడా. అయితే పెట్టిన ఖర్చుకు తగినంత ఆదాయం వస్తుందా అన్న విషయం ఆలోచించటం లేదు. ఈ ప్రాజెక్టుల క్రింద వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న రైతులకు తగినంత సహాయం చేస్తే సాగుచేసుకునే భూమి అధికం అవుతుంది. ప్రభుత్వానికికూడా పాచ్చు ఆదాయం వస్తుంది.

ఈనాడు రైతులపై పన్నుభారం పెరగడం, పంటలు పడిపోవడం, వ్యవసాయ ఉత్పత్తికి ధరలు తగ్గిపోవడం సంభవించింది. రైతులు దినదినం దుర్భర పరిస్థితులకు దిగజారిపోతున్నారు. వ్యవసాయదారు స్థితి ఎలావుందో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో నీటి వనరులు లేనిచోట్ల ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్కువగా యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వం ఎప్పుడుచూసినా రైతులపై ననే ఎక్కువ పన్ను వేస్తున్నది. ఇంకో అభిప్రాయం వారికి ఉన్నట్లు లేదు. ఇటీవల వ్యవసాయదారులకు యిచ్చే విద్యుచ్ఛక్తికి చార్జ్స్ ఎక్కువచేశారు. ఒక హార్స్ పవర్ మోటారు పెట్టుకొని సాగుచేసుకొనే రైతుకు ఇదివరలో 30 రూపాయలు మినిమమ్ గ్యారంటీ ఉంటే ఇప్పుడు దానిని 48 రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వానికి డబ్బు కావలసినప్పుడల్లా రైతులపై పన్నువేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఇతర వనరులను సమకూర్చుకొనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేనట్లు కనబడుతున్నది.

తెలంగాణాలోని వీధి రైతాంగం గురించి ఒక విషయం చెప్పాలి. ఈ మధ్య ప్రైవేట్ వారు ప్రైదరాబాదు కౌలుదారీచట్టానికి సంబంధించి ఒక తీర్పు యిచ్చారు. ప్రైదరాబాదులో కౌలుదారీచట్టం వచ్చిన సందర్భంలో భూముల అమ్మకాలు, కొనుగోళ్ళ విపరీతంగా జరిగాయి. ఇప్పటివరకూ జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ప్రైదరాబాదు యాక్టునుబట్టి భూకామందు ఉంచుకునే భూమికి ఒక గరిష్ట పరిమితి ఉంది. ఆయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ లాండ్ సీలింగ్ యాక్టు ప్రకారం ఆ సీలింగు పెంచడం జరిగింది. ప్రైదరాబాదు కౌలుదారీ చట్టం ప్రకారం ఆర్. డి. ఓల పర్మిషన్ లేకుండా ఎవరైతే భూములు అమ్ముతారో అట్టి అమ్మకాలు చెల్లినేరవని ప్రైవేట్ వారు మధ్య తీర్పు యిచ్చింది. ప్రైదరాబాదు చట్టంలోని 95 వ చట్టం ప్రకారం ఆర్. డి. ఓ దగ్గర అప్లికేషన్ పెట్టుకోకుండా భూములనుకొన్న రైతులనందరినీ బేదఖలు చేయాలని ఆర్డరు యిచ్చింది. తెలంగాణాలో లక్షలాది ఎకరాల భూములు కొనుక్కున్న కౌలుదార్ల పరిస్థితి తారుమారైంది. ఇటువంటి తీర్పు రావడంవల్ల పట్టేదార్లు, భూస్వాములు ఆర్. డి. ఓల దగ్గర అప్లికేషనులు పెట్టుకొని రైతులను తొలగించే ప్రమాదం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి రెవిన్యూ మినిష్టరుగారు వెనుకజరిగిన అమ్మకాలను కొనుగోళ్ళను వేలిడేడేచేసే బిల్లు వెంటనే తీసుకొని రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటి బిల్లును ఇదివరలో మనం రిజిస్టర్ కమిటీలోను, ఎసంబ్లీలోను చర్చించాము. కాని, దానికి ప్లానింగ్ కమిషన్ అభ్యంతరం చెప్పడంవల్ల అది ఆగిపోయింది. ఇప్పుడు వచ్చిన ప్రైవేట్ తీర్పువల్ల తెలంగాణాలో లక్షలాది ఎకరాల భూమి కొనుక్కున్న కౌలుదార్లందరూ బేదఖలయ్యే ప్రమాదమున్నది. కాబట్టి వెనుకటి ప్రైదరాబాదు చట్టంలోని 46, 47, 95 మొదలగు సెక్షనులు వెంటనే సస్పెండుచేయాలని కౌలుదార్లకు రక్షణ కలుగజేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

తరువాత నదీజలాల విషయం చాలా ముఖ్యమయినది. ఈ సందర్భంలో మంత్రులు పరస్పర విరుద్ధమైన పైటుమెంటులు యివ్వడం గురించి చాలామంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. ఇతర రాష్ట్రాలలోని ముఖ్యమంత్రులు చేసే ప్రకటనలు చాలా ఆందోళన కలుగజేస్తున్నాయి. 1951 లో చేసుకున్న ఒడంబడికలను తిరగతోడడానికి ఆ రాష్ట్రాలవారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇట్టి సందర్భంలో సామరస్యం అనిచెప్పుతూ మనం ఊరుకున్నట్లయితే మన ప్రణాళికలను సాధించుకోగలమా అని ఆలోచించుకోవాలి. కేకలేసినంత మాత్రంచేత సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా అని సంతృప్తి పడి ప్రయోజనం లేదు. 1951 వ సంవత్సరపు ఒడంబడిక తిరగతోడాలని ఇతర రాష్ట్రాలు ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు ఏమి జరుగుతున్నదో మనం ప్రజలమందు పెట్టాలి. ప్రజలకు అన్ని విషయాలు తెలియజేయాలి. శ్రీశైలం, పోచంపాడు, నాగార్జునసాగర్ మొదలైన అన్ని ప్రాంతాల్లో అమలుజరుగుతాయని ప్రజలకు హామీయివ్వాలి. ప్రజలలో ఉన్న ఆనందాన్ని తొలగించాలి. బడ్జెటు యాసినట్లయితే పోచంపాడుకు ఒక పై సా కూడా కేటాయించడం జరగలేదు. ఈ ప్రాంతాల్లో రాకపోతే మన ప్రజలు సహిస్తారా అని ఆలోచించాలి. ఇతర రాష్ట్రాలలో సామరస్యంగా ఉండవద్దని ఎవరు అనరు. కేకలు వేయకుండా ఐక్యంగా పోరాటం సాగించకుండా గత పది సంవత్సరాలలో ఏదైనా సాధించుకోగలిగామా అని ఆలోచించుకోవాలి. మనం ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏ విధంగా సాధించుకోగలిగాము? పొట్టి శ్రీరాములుగారు చనిపోవడంవల్ల, తర్వాత ప్రజలు ఆందోళన సాగించడంవల్ల ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని సాధించుకోగలిగామేగాని, మాటలద్వారా, ఒడంబడికలద్వారా, సామరస్యంవల్ల సాధించుకోలేదు. విశాలాంధ్రను కూడా ఏవిధంగా సాధించుకున్నాం? ఎంతో ఆందోళన జరిపిన మీదటనే విశాలాంధ్రను సాధించుకోగలిగాము. ఏవిధంగా మనం హెబీ ఎలిక్ట్రికల్స్ ను సాధించుకోగలిగాము. ప్రజల యొక్క ఆందోళనవల్ల ఆ ప్రజావెల్లువ ప్రభావంవల్లనే ఆపుకోగలిగాముగాని పై వాళ్ళవల్ల సాధించుకోలేదు. ఆందోళనచేసి ఐక్యంగా పోరాటంచేసి మనం మన ప్రణాళికలను జయప్రదం చేసుకోవాలి. అభివృద్ధిని సాధించాలి. సామరస్యం, సామరస్యం అని ఊరుకోవడంవల్లనే ప్రస్తుత పరిస్థితి రావడం జరిగింది. ఈ క్లిష్ట సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే మనం ఐక్యంగాలేకుంటే ఇది సాధించుకోలేము. మనం చేసుకొన్న ఒడంబడికలనే కాదంటే ముందుముందు అభివృద్ధి ప్రణాళికలను ఎట్లా అమలు జరుపుకోగలం? సంప్రదింపులవల్ల కొన్ని సమస్యలు పరిష్కరించుకోవచ్చు. మద్రాసుకు నీళ్ళు యిస్తామంటున్నారు, వద్దని మేము అనం. కాని, ఆ నీరు ఎక్కడ నుంచి యిస్తారు? ఆ విషయం ముందుగా నిర్ధారణచేసుకోవాలి. 1951 ఒడంబడిక తిరగతోడటానికి కారణం ఏమిటి? ఏదైనా ఒడంబడిక చేసుకుంటే అది శాశ్వతంగా ఉంటుందనే గ్యారంటీ లేకపోయినట్లయితే ఈ ఒడంబడికలవల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? ఇకముందు ఏ ఒడంబడికలు చేసుకున్నా నిలుస్తాయని నమ్మకం ఉందా? ఒడంబడికను తిరగతోడడానికి ప్రజలు ఒప్పుకోరు. ప్రభుత్వంకూడా అంగీకరించరాదు. మన

రాష్ట్రాన్ని సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలంటే మన ప్రాజెక్టులను సాధించుకోవాలి. ప్రజలకు అన్ని విషయాలు తెలియజేయాలి. ప్రజలందరూ ఐక్యంగా ఆందోళనచేస్తే మనం సాధించుకోలేనిదేదీ ఉండదు.

కేవలం ప్రతిపక్షాలవారి సహకారంలేకుండా మనమే దేశరక్షణకు ప్రజలను సంఘటితపర్చగలమని ప్రభుత్వం అనుకోవటం సరైనదికాదు. కాబట్టి దేశరక్షణ కార్యక్రమాలలో ప్రతిపక్షాల సహకారంకూడ ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. మనం పెట్టుబడి పెడుతున్న ప్రాజెక్టులకు సక్రమంగా రిటరన్స్ వస్తున్నవా లేదా అన్నది ఆలోచించాలి. నందికొండ ప్రాజెక్టుకు ఇప్పటికి 60 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాము. అందుకు 15 కోట్ల రూపాయలు వడ్డీకడుతున్నాము. 1962 కు నందికొండనుండి సిరు వస్తుందని చెప్పుగుగాని, ఇంతవరకు ఆ ప్రాజెక్టునుండి సిరు రాలేదు. మూడవ ప్రణాళికలో ఆ ప్రాజెక్టుకు 20 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆ 20 కోట్లు ఇస్తుందనే ఆశలేదు. నందికొండ ప్రాజెక్టును సెంట్రల్ గవర్నమెంటు తన హేండ్లో వర్గీకరించి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం పన్నులు కట్టబడినట్లుగా వసూలు చేయాలి దుబారాఖర్చులను తగ్గించుకోవాలి. వివిధ శాఖలలో జరుగుతున్న దుబారాను అరికట్టాలి. వైజాంకు ఇస్తున్న ప్రి వీవర్స్ ను వెంటనే ఆపుచేయాలి. జమీందార్లకు ఒక కోటి 50 లక్షల రూపాయలు నష్టపరిహారం ఇస్తున్నారు. ఈ అత్యవసర పరిస్థితులలో వారికిచ్చే నష్టపరిహారం ఆపాలి. రక్షణనిధికొరకు పేదప్రజలనుండి నిర్బంధంగా రూపాయి, అర్ధరూపాయిచొప్పున వసూలుచేస్తున్నదిగాని, జమీందార్లకిస్తున్న నష్టపరిహారం ఆపటానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్యలు తీసుకోకూడదని అడుగు తున్నాను. మద్యపాన నిషేధం ఒక బోగస్ అయిపోయింది. దొంగకాటుగా త్రాగే వారి సంఖ్య దినదినం పెరుగుతున్నది. కాపుసారా, సిరా పేరుతో కల్లుత్రాగుతున్నారు. కాపుసారావల్ల ప్రజల ఆరోగ్యం చెబ్బితింటున్నది. ఈ ప్రాహిబిషన్ విజయవంతం కాకపోవడమేగాక, దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి 15 కోట్ల రూపాయలు నష్టం వస్తున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే యీ మద్యపాన నిషేధాన్ని రద్దుచేస్తే మనకు ఆదాయం వచ్చి, యీ ఎమర్జెన్సీపరిస్థితులలో మన ప్లాన్ పూర్తిచేసుకోటానికి అవసరమైన డబ్బు— 20 కోట్ల రూపాయలు లభిస్తాయి. మద్యపానం తీసివేయమని అన్నిపార్టీలవారు— ఆధికారపార్టీ అయిన కాంగ్రెస్ పార్టీ వారుకూడ — చెబుతున్నారు. గత సెషన్ లో కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన 170 మంది శాసనసభ్యులు మద్యపాననిషేధం రద్దుచేయవలసిందిగా మొమోరాండంతో సంతకంచేసి ఇవ్వటం జరిగింది. మన రిసోర్సెస్ పెంచుకోటానికి బ్యాంక్స్ నేషనలైజ్ చేసే విలున్నది. బర్మా తన రిసోర్సెస్ ను పెంచుకోటానికి బ్యాంక్స్ నేషనలైజ్ చేసింది. మన ప్రభుత్వంకూడా ఆ విధంగా చేసే విషయం ఆలోచించాలి. సిలోన్ కూడ స్వాతంత్ర్యం వచ్చినతర్వాత ఆయిల్స్ జాతీయంచేసింది. మనకూడా ఆ విధంగా చేస్తే మన రిసోర్సెస్ పెంచుకొని దేశాన్ని ముందుకు తీసుకు పోవటానికి అవకాశం ఉంటుంది. సోషలిస్టు సమాజ నిర్మాణ స్థాపనే తన లక్ష్యమని

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. కాని బడ్జెటులో చేయబడిన కేటాయింపులు అందుకు అనుగుణ్యంగా లేవు. దినదినము ఆదాయాలలో వ్యత్యాసము పెరుగుతున్నది గాని తగ్గటం లేదు. సోషలిస్టు సమాజం ఏర్పడటానికి అవకాశములేని పనులే ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. కాని, సోషలిస్టు సమాజం వైపుకు పోవటానికి యీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయటం లేదు.

ఖమ్మంజిల్లాలో డిఫెన్స్ కార్యక్రమాలకు వ్యతిరేకంగా నాటకాలువేసి, ఉపన్యాసాలు ఇవ్వటం పరిపాటి అయిందని, ఇది ముఖ్యంగా కమ్యూనిస్టులకు చెబుతున్నానని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. అక్కడ నాటకాలు వేస్తున్నది డిఫెన్స్ కమిటీలు, గ్రామ రక్షణ దళాలుగాని, కమ్యూనిస్టులు కారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ తీర్మానం ప్రకారం దేశరక్షణకు, ప్రజలను ఐక్యపర్చటానికి కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారు ఏమి చేస్తున్నారో ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ తీర్మానం అమలు జరపటానికి, దేశ రక్షణకొరకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులు కృషి చేస్తున్నారు. యుద్ధం ఆగిపోయి దేశరక్షణ కృషి జరుగుతున్న సందర్భంలో కమ్యూనిస్టులను కైళ్ళలో పెట్టడం దేశ రక్షణకు, జాతిరక్షణకు సరైన పద్ధతి కాదని సి. డి. నాయుడుగారు చెప్పారు. ఇంకా ఎవరైనా ఉన్నారేమో చెప్పండి, వారిని పట్టివ్వండి. అనే ధోరణిలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పటం విచారకరము. గత మూడు మాసాలుగా దేశరక్షణకు వ్యతిరేకంగా, ప్రయితోచాండ్రకు వ్యతిరేకంగా, మన పార్లమెంటులో చేయబడిన ముఖ్యసిద్ధాంతాలకు వ్యతిరేకంగా, సెప్రూ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడుతున్న వారిని బయటనే ఉంచారు. మా కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులను, మన శాసనసభ ప్రతిపక్షనాయకులు, ఉపనాయకులను కైళ్ళలో పెట్టారు.

అందరిని కైళ్ళలో పెట్టాలని మా ఉద్దేశం కాదన్నారు. మా కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకులను ఏ ఉద్దేశంతో కైళ్ళలో పెట్టారు? చైనా అనుకూలురని, రష్యా అనుకూలురని ఏవో ప్రతికలలో వచ్చాయన్నారు. చైనా అనుకూలురెవరో, రష్యా అనుకూలురెవరో వారికే తెలియాలి. సిద్ధాంతరీత్యా, రాజకీయ విభేదాలుంటే ఉండవచ్చును, అవి మేము ఆంతరంగికంగా చర్చించుకొని పరిష్కరించుకొనే విషయాలేగాని పేరు కావు. ఇవాళ 24 మంది కైళ్ళలో ఉన్నారు. వారిని వెంటనే విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను. కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకులను అరెస్టుచేసి, కైళ్ళలో పెడితే, కమ్యూనిస్టుపార్టీకి చెందిన ప్రజలు దేశరక్షణకు తమ నాయకులు ఏమి చెబుతారో తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడినపుడు ఏ విధంగా కృషి చేయగలుగుతారు? కాబట్టి కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకులను ప్రభుత్వం వెంటనే విడుదల చేయాలి. అయినప్పటికీ, కమ్యూనిస్టుపార్టీ దేశరక్షణకు, రక్షణనిధి వసూళ్ళకు ఏ విధంగా కృషి చేస్తున్నదో అందరికీ తెలుసు. నిర్బంధమేమిట లేకుండా ప్రజలనుండి రక్షణనిధి కమ్యూనిస్టుపార్టీ వసూలు చేస్తున్నది; సామరస్యంగా వసూలు చేస్తున్నది. కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకు

అను శైళ్ళలో పెట్టి మూడు మాసాలైనది. వారిని వెంటనే విడుదలచేయాలి. కమ్యూనిస్టుపార్టీ చేసిన తీర్మానాన్ని కమ్యూనిస్టులు తప్పక అమలు జరుపుతారనీ, మన దేశంలో ఒకకుంట భూమి అయినా చై నా ఆక్రమించినట్లయితే మనం ఊరుకొనేదిలేదని. అందరము కలిసికట్టుగా పోరాడుతామని సుందరయ్యగారు అరెస్టుకాకపూర్వం ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పారు. కాని తర్వాత వారిని అరెస్టుచేసి జైలులో పెట్టారు. వారిని అరెస్టుచేయటానికిగాని, విడుదలచేయటానికిగాని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రాష్ట్రగవర్నమెంటుకు అధికారం ఇచ్చింది. కాబట్టి గవర్నమెంటు జైలులో ఉన్నవారిని వెంటనే విడుదలచేయటానికి పూనుకోవాలని కోరుతూ, మేము చెప్పిన విషయాలుగురించి మంత్రిగారు సరిగా చెప్పాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్షా, నాలుగైదు రోజులనుండి బడ్జెట్ ప్రసంగంపై చర్చలు జరిగినవి. గత ఐదు సంవత్సరాలుగా బడ్జెట్ శాసనసభకు సమర్పించే సదవకాశం నాకు కలుగుతున్నది. మా పక్షంనుండి అయితేనేమి, ప్రతిపక్షాలనుండి అయితేనేమి గౌరవసభ్యులయొక్క ఉపన్యాసాలు మంచిస్థాయిలో, మంచి విమర్శలతో మంచి సలహాలతో మన శాసనసభకు గౌరవం తెచ్చేమాదిరిగా ఉన్నవని మనవిచేస్తున్నాను. అప్పుడప్పుడు తాత్కాలిక ఉద్దేశాలకు లోబై, కొన్ని కొన్ని విషయాలు హెచ్చుస్థాయిలో మాట్లాడినా, అనవసరంగా భాషను ఖర్చుచేసినప్పటికీ, మొత్తంమీద ఇతర శాసనసభలతో పోల్చిచూసినప్పుడు మన శాసనసభకు ప్రత్యేకమైన గౌరవమున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు మమారు గంటపై చిల్లర మాట్లాడడం, రాష్ట్ర పెద్ద సమస్యలను గురించి చాల చక్కగా విశదీకరించడం నా భారాన్ని చాల తగ్గించిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో పార్లీమెంట్ గౌరవ సభ్యుల సంఖ్యను చేసిన సూచనలను చూస్తే నా దగ్గర ఉన్న సమాచారాన్ని యివ్వడానికి కూడ 2, 3 గంటలు కావాలి. మీ ఆందరిని వినిగించదలచుకోలేదు. క్లుప్తంగానే, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విషయాలలో ఎక్కువ జోక్యం చేసుకోకుండా యితరవిషయాలపైన మనవి చేస్తాను, తదితరస్థానికంగా ఉండే విషయాలు individual demands వచ్చినపుడు వాటిని గురించిన సమాచారం తెలుసుకోవచ్చు. మనం ఎన్ని ప్రణాళికలు చేస్తున్నా పరిశ్రమలకు, power development కు, multipurpose river valley schemes కు ప్రాముఖ్యత యిస్తున్నప్పటికీ Agricultural production కు చేసే కార్యక్రమాలలో ఏమాత్రం అక్రద్ధ చేయకూడదు, అసలు ప్రణాళికకు base agricultural production. దానికి అనుగుణ్యంగానే మన రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటనుంచి కూడ కేటాయింపులు సక్రమంగానే ఉంటూ ఉంటున్నాయి. దీనికి మన రాష్ట్రంలో, agricultural acreage పెంచడంలో

గాని, దానిలో వచ్చే production గాని, మనం శ్రద్ధ తీసుకుంటూనే ఉన్నాము అని చెప్పక తప్పదు. సభ్యులందరికీ గత సంవత్సరములో మాదిరే నేను review of the state plan అని నా speech లో burden చేయకుండా, సమర్పించడం జరిగింది. Prices విషయం, acreage విషయం, production విషయం, industries విషయం యింకా అనేక సమాచారాలు దానిలో జతపరచబడ్డాయి. Food grains కు సంబంధించి మొత్తం figures మీకు ప్తమైన ఉపయోగపడతా యేమోనని మనవి చేస్తున్నాను. Food grains 61—62 సంవత్సరంలో 2,10,82,000 ఎకరాలు ఉంటే 61—62 లో 2,17,70,000 ఎకరాలు ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. 62—63 లో కూడ నాదగ్గర కొన్ని figures ఉన్నాయిగాని అవి provisional figures. 62—63 లో 2,48,58,600 ఎకరాలు ఉన్నదని నాకు అందినటువంటి provisional figures అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. Production కూడ 60—61 లో 60, 34,200 టన్నులు. 61—62 లో 62,92,000 టన్నులు. 1962—63 లో 66,49,100 టన్నులు అని అంచనా అడే మాదిరిగా oil seeds కూడ 60—61 లో 33,97,077 ఎకరాలు ఉంటే, 1961—62 లో 35,06,051 ఎకరాలు ఉంటే 1962—63 లో కొంచెం తగ్గనూ ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. Oil seeds production 1960—61 లో 6,04,676 టన్నులు, 1961—62 లో 6,63,450 టన్నులు, 62—63 లో 7,45,058 టన్నులు అని మనవి చేస్తున్నాను అడే మాదిరిగా sugar cane, ఈ figures అన్ని యిచ్చి సభ్యులందరిని విసిగించాలని అనుకోవడం లేదు. వాటిలో మాదిరిగానే sugar cane గాని cotton గాని progressive increase ఉన్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నా ఉపన్యాసంలోనే దీనికి తీసుకున్నటువంటి చర్యలు కూడ మనవి చేశాను. ఒక విమర్శ వచ్చినది. production అంతా satisfactory గా ఉన్నదని చెప్పినారు, మీ అందరికీ తెలియనిదేనా, సర్కారు జిల్లాలో, టుంకా చాల జిల్లాలో సైమ్ బోర్డ్ అనండి, ఇతర diseases అనండి, అధికవర్షాలవల్ల చెబ్బితిన్న సంగతి తెలియదా? ముఖ్యంగా కాకాని వెంకటరత్నం గారు. కైతాంగం చెబ్బితిన్నది. సానుభూతి చూపించలేదు అని గట్టిగా చెప్పారు. నేను previous paragraphs లో చెప్పినది 61—62 విషయం అది అందరికీ తెలుసు 62—63 లో ముఖ్యంగా rice production నేను యిప్పుడు చెప్పినటువంటి కారణాలవల్ల చెబ్బి తిన్నది అనడంలో సందేహం లేదు. దానిలో కూడ plant protection measures చాల తీసుకుంటున్నామని మనవి చేశాను. plant protection measures లో కూడ కొంతవరకు subsidy యివ్వవచ్చేలా, కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చే subsidy కాకుండా మన ప్రభుత్వంకూడ 25% subsidy యివ్వాలని, Spraying dusters కూడ Agriculture department లో ఉన్నటువంటి వాటిని అధికంగా చేసి, ఉన్నంత

వరకు రైతాంగానికి supply చేయాలనే సంకల్పం కూడ ఉన్నదని నేను యిదివరకు మనవి చేశాను. Aerial spy spraying చేస్తున్నాము కాని aerial spraying లో ఉన్న యిబ్బందులను కూడ తెలియ చెప్పాలి. 25 వేల ఎకరాలు, 50 వేల ఎకరాలు అంటున్నారు. అది ఎంత ? అన్నారు. నిజమే, కాని మనకు supply అయ్యేటటువంటిది two planes. Two planes ఆ time లో చేయాల్సిందే గాని యిప్పటినుంచి ఊరికే విమానాలను పెట్టి spraying చేయగలిగే విషయం కాదు. మొత్తంపైన plant protection కు, pesticides ను control చేసుకోవడానికి గాని, ప్లామ్ బోరర్ diseases కు గాని ప్రభుత్వంచేత నైసంతవరకు తగుశ్రద్ధ వహిస్తున్నది. ఈ మధ్య, మన budget ప్రసంగానికి ముందే నేను Agriculture department లో Secretary to agriculture, department Director of Agriculture ను కలుసుకొని మాట్లాడి, అదనంగా కొన్ని అడుగులు plant protection విషయంలో, pesticides ను సంపాదించడంలో ఎక్కువ విరివిగా supply చేయడంలో Marginal cultivators కు, poor cultivators కు subsidy ఎక్కువగా యిచ్చేదానికి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. Agriculture demand వచ్చినప్పుడు సమగ్రంగా plant protection కు తీసుకున్న measures గురించి చెబుతారనుకుంటున్నాను.

ఒక గౌరవసభ్యుడు: మంత్రివర్యులు subsidy కొరకు ఏర్పాటు చేశాము అని చెబుతున్నారు. కాని వాస్తవికంగా అక్కడ subsidy యివ్వలేదు. రైతులు చాల జాప్ వడుతున్నారు. దయచేసి వారు చెప్పినదానిని అమలులో పెట్టించేందుకు ఏర్పాటు చేయించాలని మా ద్వారా ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : 25% Central subsidy యిదివరకు ఉన్నది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యివ్వడం లేదు. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడ 25% subsidy యివ్వాలని నిర్ణయం చేశామని మనవి చేస్తున్నాను. fertilizers consumption మాచినప్పుడు కూడ 62-63 లో fertilizers మనం అనుకున్నదానికంటే కొంచెం ఎక్కువగానే supply చేశామని మనవి చేస్తున్నాను. 4 lakhs of tons of Nitrogenous fertilizers in terms of Ammonium sulphate యివ్వడం జరిగింది. ఈ అమ్మోనియం కాకుండా యూరియా యితరములైనవి కూడ మొత్తం 4,79,000 టన్నులు supply చేయడం జరిగింది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : 4 లక్షల టన్నులకు పైగా యిచ్చినమాట నిజమేగాని. అందరు అమ్మోనియా కావాలంటే, యూరియా తీసుకువచ్చి dump చేస్తున్నాదానినికూడ చూడాల్సిన అవసరం ఉన్నదనుకుంటాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : మద్రాసు విజ్ఞేటు ప్రసంగాన్ని పత్రికలలో చదివారో లేదో. అక్కడ అమ్మోనియంసల్ఫేటు 1.2 lakhs or 1.3 lakhs మాత్రమే యివ్వడం జరిగింది. యిదివరకు అనేకసార్లు ప్రశ్నితరాల సమయంలో అగ్రికల్చర్ మినిష్టర్ గారు మనవిచేసి ఉన్నారు మనకు fertilizers విషయంలో ఏమి యిబ్బంది ఉందని four lakhs tons in terms of Ammonium sulphate యివ్వబడింది అని యింకా యితర యురియా మొదలైనవి 74 వేల టన్నులు, యివ్వడం జరిగింది. మొత్తం 62—63 లో consumption four lakhs seventy nine thousands and odd యివ్వడం జరిగిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే మొదటి వచ్చే సంవత్సరం కూడ 63—64 లో 4,75,000 tons of nitrozen fertilizers in terms of Ammonium sulphate యివ్వాలని అదనంగా 2 లక్షల టన్నుల యితర fertilizers సరఫరా చేయాలని programme ఉన్నది. ఆ programme ప్రకారం నడుస్తుందని కూడ ప్రభుత్వానికి ఆశ ఉన్నది. Supplies విరివిగానే జరుగుతున్నాయని నేను మనవి చేస్తున్నాను. డిస్ట్రిబ్యూ మార్కెటింగ్ సంఘాల సంగతి చెప్పారు. ఫెర్టిలైజర్ అన్ని సంఘాలకు సప్లయ చేసినతరువాత వారివద్దనుండి ఆ తరువాత డబ్బు వసూలుచేసే వద్దని యిదివరకు వుండేది. దానినికూడా సడలించి యిప్పుడు consignment cum credit వద్దకి కూడా ఒప్పుకున్నాము. ఈ కార్యక్రమం వేగంగా జరగాలనే వుద్దేశంతో దూకి ఒప్పుకున్నాం ఇంకా యితర ఎరువుల విషయాలకు సంబంధించిన వివరాలు రేపు అగ్రికల్చర్ డిమాండులో తెలుసుకోవచ్చు. వల్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ప్యాకేజీ స్కీము అమలులో వుంది. సభ్యులందరికీ తెలుసు. తూర్పుగోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కర్నూలు, నిజామాబాద్, వరంగల్లు, కరీం నగర్, మహబూబ్ నగర్ మొదలైన పది జిల్లాలలో సుమారు 17 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుతో ఒక మోడిఫైడ్ ప్యాకేజీస్కీము అమలు జరపాలని వుద్దేశం. దీనివలన సకాలంలో సరియైన విత్తనాలు, ఎరువులు, రైతుకు అందుబాటు కావడం, ఋణ సౌకర్యాలు కలగడం జరుగుతుంది, వెల్ సబ్సిడీ స్కీమును అందరూ అహ్వినించినారు. 750 రూపాలనుండి యీ సబ్సిడీ రెండువేల రూపాయలవరకు చేసిన సంగతి తమ కందరికీ తెలుసు, భాగ్యవంతుల్ని సన్నిహితులుపడితే అన్ని త్రవ్వకొనడానికి పీలులేదు. ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఒక్కొక్క బావి మాత్రమే యివ్వబడుతుంది. 750 రూపాయలు వుండడంవలన రైతు అప్పులు చేయవలసి వస్తున్నదని యీ విధంగా మార్పడం జరిగింది. ఇది సక్రమంగా జరిగితే యిందులో 750 రూపాయలు సబ్సిడీగా వుంటుంది. తతిమ్మ మొత్తం ఋణంగా రికవరీ చేసేటట్లు ఏర్పాటు చేశాము. ఇది మామూలు బావులకు సంబంధించి మాత్రమే. ట్యూబు వెల్స్ యిందులోకొచ్చి చెప్పడం లేదు. ఈ సమయంలో మైన్ యిన్ రిగేషన్, స్వవసాయోత్పత్తులకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యం కేంద్ర

ప్రభుత్వం వారు యివ్వాలనుకుంటున్నారు కాబట్టి యీ స్కీము క్రింద మరొక 40,50 లక్షల రూపాయలవరకు రావడానికి అవకాశమున్నదని తెలుస్తున్నది. అది రాకపోయినా యిప్పుడు అప్పులు చేసిన 100 లక్షలతో 5000 బావులు త్రవ్వడానికి అవకాశముంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : రాయలసీమ జిల్లాలలో, ముఖ్యంగా ఆనంతపురం వంటి శాశ్వత ఊమ పాంత్రాలలో ఎంతలోతుగా త్రవ్వినా నీళ్ళు పడవు. అటువంటి చోట్ల వ్యక్తిగతంగా ఎవరికి వారు బావులను త్రవ్వించుకోవడం కష్టమవుతుంది. కనుక ప్రభుత్వమే కమ్యూనిటీ వెల్స్ పథకాన్ని తయారు చేసి దాని ప్రకారం అక్కడ నీటి సదుపాయాన్ని కల్పించడానికి ప్రయత్నిస్తారా !

శ్రీ కె. బిహ్వనందరెడ్డి : అధ్యక్షా ! నాకు సమయం చాల తక్కువగావున్నది. మధ్యలో యిలా అడ్డు తగిలితే కష్టమవుతుంది. కమ్యూనిటీ వెల్స్ సంగతి తరువాత ఆలోచిద్దాము, ఆ స్కీముకుకూడా మంచిదే, అదికూడా మనం ప్రయత్నించవచ్చు. అయితే ప్రస్తుతానికి అదేమీ ఆలోచనలో వున్నట్లు కనిపించడం లేదు.

ఇంక పవర్ అభివృద్ధి చేసుకునే విషయం వున్నది. తీసుకోబోయే చర్చల గూర్చి ముఖ్యమంత్రిగారు వివరంగా ఆ విషయాలన్ని చెప్పారు. మూడవ ప్రణాళికాంశానికి 500 మెగావాట్ల పవర్ ఎట్టి పరిస్థితులలోనైనా సరే చేయాలనుకుంటున్నాం. ఈ సందర్భంలో అప్పర్ సీలేరు, లోయరు సీలేరు సంగతి సేమ ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిందేనని లేదు. వారు వివరంగా చెప్పారు. రామగుండం విషయం నెటల్ అయి పోయింది. కొత్తగూడెం విషయంలో కూడా యీ మధ్య మన ఇంజనీర్లు వెళ్లి వచ్చారు. ఓల్డ్ బాంక్ విషయం సేమ చెబుతున్నాను. over మే 15 రోజులలో C. E. అమెరికా రావలసివుంటుంది. అగ్రిమెంటుపై సంతకం చేయడానికి అనే మాటకూడా వచ్చింది. మరి అది 15 రోజులే అవుతుందో, నెల రోజులే అవుతుందో సేమ చెప్పలేను.

Public debt గూర్చి చాల మంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. ఇది ఒక్క మర రాష్ట్రానికే కాదు, కేంద్రానికి యితర రాష్ట్రాలకు కూడా వున్నది. అయితే యిక్కడ ఒకవిషయం మాత్రం అలోచించవలసి వుంటుంది. ఉత్పత్తి అభివృద్ధి చేసుకోడానికి, యితర రెమ్యూనరేటివ్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ పై ఖర్చు ఇరిగేషన్ దానిని గూర్చి బాధపడవలసిన ఆవసరం లేదు. రెవిన్యూ ఖర్చుగా అప్పుచేసి పప్పుకూడు చేస్తే మాత్రం బాధపడవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు సాగర్లు సాగర్ల వంటి నిర్మాణం వుందే, ఇది ఒక్క మన రాష్ట్రానికే కాదు, మొత్తం దేశానికే సాఖా

గ్యాన్ని చేకూరుస్తుంది. ఈ మార్చి నెల ఆఖరుకు మీపై ఖర్చు 60 కోట్లు చాటుతుంది. అలాగే తుంగభద్ర ఎగ్జిక్యూట్ వుంది. 6, 7 కోట్లలో యిది అవుతుంది. ఇంకా యిటువంటి ప్రాజెక్టులు ఎక్కువ ఉన్నాయి. మొత్తం 80 కోట్లవరకు యిటువంటి వాటిపై అవుతుంది. వాటివలన మనకు వెంటనే 9జిల్లు రావు. ఎలక్ట్రిసిటీ పరిశ్రమలు మొదలైనవాటి క్రింద వెళ్లే ఖర్చుకు quick results వస్తునే ఉన్నాయి. సగ్గులందరికీ తెలిసేది. నాగార్జునసాగర్ వలన రాష్ట్రంలోని యితర కార్యక్రమాలు అనేకం కుంటుపడుతున్నాయి. దాన్ని కామే నిర్వహించవలసిందని, లేక నడ్డి లేకుండా యుదాన్నయినా దీనిని యివ్వవలసిందిగా కేంద్రాన్ని కోరడం జరిగింది. మనకు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు వచ్చే 60 కోట్లలో యిప్పటికి యిచ్చినదాంట్లా సుమారు 25 కోట్లు కార్పొరేషను నుంచో ఎక్కడినుంచో తీసుకున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అది చాల తక్కువ వడ్డీతో less than one percent వస్తున్నది.

Mr. Speaker in the Chair :

25 కోట్లవరకు అయినా సరే వారికి ఏ రేటుకు వచ్చు లభిస్తుందో అదే రేటు తీసుకోవాలని కాని నాలుగు వర్సంబ్, నాలుగున్నర వర్సంబ్ వడ్డీ అంటే అది సాధ్యమయ్యేది కాదు. మనం ఇకనామిస్ ఆఫ్ నాగార్జునసాగర్ అణాపై వలతో చూచుకుంటే అది మనకు భారంగా పున్నదనేది నిర్వివాదాంశం. గౌ. సభ్యులు మద్రాసు బడ్జెటు చూచే వుంటారు. మనకు సుమారు 27½ కోట్ల రూపాయల డెబ్టు వుంటే వారికి 23 కోట్లు వున్నది. మనకు యీ నాగార్జున సాగర్ వల్ల అదనంగా పుండవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మూడవ సంవత్సరం అయ్యే సరికి 156 కోట్లవరకు ఖర్చు చేస్తున్నాము. 305 కోట్ల రూపాయల ప్లానులో సుమారు 148 కోట్లవరకు వుంటుంది. రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయగలమా లేదా అంటే—తప్పకుండా పూర్తి చేయగలము. అందులో ఏమీ అనుమానం లేదు. నా ఉపన్యాసములో చెప్పినట్లు యీ సంవత్సరం 65—66 కోట్లు ఖర్చు చేయడానికి రెడిగా ఉన్నాము. సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ మనం ఆశించినంత దొరకలేదు. గౌ. సభ్యులు మద్రాసు. మహారాష్ట్రముల నంగతి చూచి పుండవచ్చు. మనకు ఆశించినంతగా సెంట్రల్ అసిస్టెన్సు రావట్లేవారికూడ రాలేదు. మహారాష్ట్రలో 80 కోట్ల ప్లాను. మూడవ సంవత్సరంలో వుంటే సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ 28 కోట్లు మాత్రమే, మద్రాసుకు 31 కోట్లు మాత్రమే. మనకు 34½ కోట్ల వరకు వచ్చింది. మనం 55.3 వుంటుందనుకుంటున్నాము. కాని తెక్కలు అయ్యేప్పటికి 58.59 కుడా చాటువచ్చుననే ఆశ ప్రభుత్వానికి వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. డి. నాయుడుగారు defence efforts గురించి చెప్పారు. నా దగ్గర వివరాలున్నాయి. Home Guards, N.C.C. Village volunteer

corps, technical personnel ను train చేయడం—యిటువంటివి ఉన్నాయి. కాలవ్యవధి లేనందువల్ల నేను వివరాలలోకి వెళ్ళడంలేదు కాని స్టేటు గవర్నమెంటు తరపున యీ కార్యక్రమాలన్నీ జరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కువభాగం యీనాడు మనం ఖర్చుచేసినా రేపు సెంట్రలు గవర్నమెంటు యిచ్చేదాంట్లో recoup చేసే అవకాశం కూడ వున్నది. గౌ॥ సభ్యులు సెంట్రలు బడ్జెటు చూచేవుంటారు. 275 కోట్లు పన్నులు వేసినప్పటికీ రాష్ట్రాలకు వచ్చే వాటా చాల తక్కువగా వుంటుంది. మనకు కొన్ని items మాత్రమే వస్తాయితప్ప మిగిలినదంతా defence కోసమే. Excise duties, compulsory savings లో share చాల తక్కువగా కూడ వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం యింత భారం వేసినందువల్ల మన revenues కరెస్పాండింగ్ గా increase అవుతాయనే అభిప్రాయం వుంటే అది లేదని చెప్పడానికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. Taxation విషయం చెప్పాను. గౌ॥ సభ్యుల సహకారం వల్ల additional land revenue assessment వేసుకున్నాము. దానివల్ల 4-4½ కోట్ల రూపాయలు వస్తుందనుకొంటున్నాము, Motor vehicle Tax కూడ revise చేశాము. దానివల్ల 50—60 లక్షలు రావచ్చు. నేను బడ్జెటులో రెండు విషయాలు మాత్రమే సూచించాను. Urban areas లోంచి non-agriculture lands పెర పన్ను విధింపు ఒకటి. గౌ॥ సభ్యులు ఎటు ప్రక్కనుంచి మాట్లాడినా దానిని సమర్థించారు. న్యాయమని చెప్పారు. ఇది నాకు చాల సంతోషం కలిగించింది. ఈ విల్లు బిలయితే యీ సమావేశంలోనే మీ ముందు పెట్టాలనే సంకల్పంతో వని జరుగుతోంది. Sales tax విషయం చెప్పాను. ఇదే మీ కొత్త విషయం కాదు. డాక్టర్ లోకనాథన్ గారు శ్రమతీసుకొని మనకు ఏమీ ఖర్చులేకుండా (ఉచితంగా అని చెప్పాలి) కీతభజ్యాలు తీసుకోకుండా రాష్ట్రమంతా తిరిగి associations ను, శాసన సభ్యులను, పెద్దలను meet అయి వారందరి అభిప్రాయాలూ తెలుసుకొని ఫిబ్రవరి 15-16 తేదీలలో ఒక రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి అందచేశారు. అది పరిశీలనలో వుంది. Business Advisory Committee లో దానిని గురించి తేదీ నిర్ణయించుకొన్న సంగతి మీకూ తెలుసు. మార్చి 29-30 తేదీలలో యీ సభముందు పెట్టి Select Committee కి వేసుకుంటే జూన్ ఆఖరులో వచ్చే సమావేశంలో పూర్తిచేసుకోడానికి వీలుంటుంది. మామూలుగా వచ్చే complaints—harassment, సరిగ్గా collect కాకపోవడం, plug చేయాలని సలహాలు—వున్నాయి. సాధ్యమైనంతవరకు తక్కువ తరగతి వారికి భారం లేకుండా చేయాలనే ఉద్దేశం వున్నది. ఇదివరకే చెప్పాను. ఇప్పుడు కూడా అదే ఉద్దేశం వుంది. కొంత మన అదాయం పోయినప్పటికీ, యితర వాటిలో make up చేసుకుంటూ యీ కంప్లయింట్లకు తావు లేకుండా, administrative efficiency ని కూడ increase చేసుకుంటూ, మనం వున్నవనుకొంటున్న leakages ను సాధ్యమైనంత వరకు plug చేసుకోడానికి అవకాశం వుండేటట్లు అంబరి ఆమోదం పొందే రూపంతోనే తీసుకురావాలనే ఉద్దేశం

అన్నది. విమర్శకు విమర్శచేయవచ్చుగాని ప్రభుత్వానికి కొంత డబ్బు వచ్చేటట్లు, harassment కు అవకాశం లేకుండా ఉండేటట్లు, చిన్న చిన్నవారు రక్షించబడేటట్లు broad principles లో తమరంతా agree అయితే శీఘ్రంగా శాసనం చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఆ proposals చూస్తే చాల tempting గా కనబడుతున్నాయి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : వారికి ఏమి tempting అవుతో, ఏది కాదో నేను పూర్తి చెప్పగలను? ఈ సందర్భంలో విశ్వనాథంగారు చెప్పిన విషయం కూడా వాస్తవమే. ఎవరిపైనా భారంవేసి బాధించాలని కాదు. Bear చేయగలిగిన పరిస్థితులలోనే ఇది చెప్తున్నాము. విపరీతమైన పరిస్థితులలో కొంచెం strain సంఘం మొత్తం మీద వుంటూవుంటుంది. unbearable burden వేయాలనే సంకల్పం లేదు. వారు చెప్పిన మాటలో సేసంగి కనిపిస్తున్నాను. వాస్తవమే. సారాయకారెడ్డిగారు salt tax ను ఇప్పుడు పెట్టకూడదా అన్నారు. ఇది చాల పెద్ద విషయం. ఇది ఎంత సెంటిమెంటుతో కూడిన విషయమో! సాట్ల సత్కారహం లో తైలుకు పోయినవారున్నారు. ఇది బహుశా మన తరంలో అవుతుందని నేను అనుకోను, అయినా యిది మన రాష్ట్రానికి సంబంధంలేని సీతాట. Prohibition సంగతి చెబుతూనేవున్నారు. Broad policy ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నీరాసోనైటీలు auction వేసినందువల్ల tappers కు ఏది కల్పించినవారం అవుతాము, ప్రభుత్వానికి డబ్బురావడానికి అవకాశం వుంటుంది. అన్ని sections నుంచి ఆహ్వానించినందుకు చాల సంతోషం.

శ్రీ పి. విశ్వేశ్వరరావు : అందరూ ఆహ్వానించారు. ఎక్కువ మంది అంగీకరించారు కాబట్టి రద్దు చేస్తేనే పోతుంది కదా! నీరా పేరుతో కల్లు అమ్మే బదులు రద్దు చేస్తేనే ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది కదా!

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ప్రభుత్వ దృష్టికూడ—drink neera అని. చాల మంచిది. ఎంత కావాలంటే అంత త్రాగవచ్చు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు : కొంచెం ferment అయిన తరువాత కూడ పశుమాదం లేదని హామీ యిస్తే—

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నోటి దగ్గరకు పోయిన తరువాత ఏమి అవుతుందో నేను చెప్పలేను. Ferment కాకుండా చూడాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఎప్పటినుంచి వస్తుందో—

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : 1st April అన్నాము. Details work out చేయాలి. ఆ demand వచ్చినప్పుడు చూడాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : లై సెన్సులు ఆపుతున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : సకాలంలో లై సెన్సుల ఆవిడం వంటివన్నీ జరుగుతాయి. Arrears విషయం చెప్పారు, ఉన్నమాట వాస్తవమే. Sales tax, land revenue, excise arrears ఎన్నో వున్నాయి. ఈ arrears సుమారు 11 కోట్ల రూపాయల వరకు ఉన్నాయి. ఇవి వసూలు చేస్తూనే ఉన్నాము. ఒక్కసారి అన్నీ వాధ పెట్టి వసూలు చేయలేము. Excise arrears భాగ్యవంతుల నుంచి బకాయలు వుంటే కఠినంగా వసూలు చేయాలని ఉత్తరువులు ఇచ్చాము. Land revenue కు సంబంధించి పోయిన సంవత్సరం బకాయలు వసూలు చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం కూడా జరుగుతూనే ఉంది. అక్కడక్కడ ఇబ్బంది కలుగుతోందని శాసన సభ్యులు చెబుతున్నారు. విశాఖవద్దను ప్రాంతంలో కొన్ని చోట్ల బాధగా ఉన్నదని కలెక్టరుగారు రిపోర్టు చేశారు. అక్కడ stay చేయడం జరిగింది, అసలు land revenue కు stay ఇచ్చినపుడు additional assessment ను automatic గా stay వచ్చినట్లే అర్థం అని నేను ముఖ్యంగా మనవి చేస్తున్నాను. కాంగ్రెసు సభ్యులు రామారావుగారు scheduled castes కు scheduled tribes కు 15% కేటాయించాలని చెబుతున్నారు, మొత్తం figures నేను తెప్పించి చూచాను. 305 కోట్లు గల మొత్తం ప్లాన్ లో river valley projects, electricity schemes, R. T. C, ఇటువంటి items తీసివేస్తే 190 కోట్ల వరకు ఉంటుంది. ఇందులో 26 కోట్ల 30 లక్షలపై చిలుకు scheduled castes, scheduled tribes కు వినియోగపడుతోందని మనవి చేస్తున్నాను, ప్రతి డిపార్టుమెంటు నుంచి నేను figures తెప్పించాను. Total plan 305 కోట్లలో investments పోతే మిగతా 180—190 కోట్లలో సుమారు 27 crores are specially meant for the benefit of the Scheduled Castes and Tribes అని మనవి చేస్తున్నాను. Leather industry విషయం చెప్పారు. తమకు తెలుసు — ఒక కోటి రూపాయలు ఇందులో ఉన్నవి. ఈ మధ్యనే ఒక బోర్డు వేసుకున్నాము. అనేక స్కిములు వేసుకున్నారు. అప్పుడే కార్యక్రమాలు అమలు పెట్టి చేస్తున్నారు. Details చెప్పే వ్యవధిలేదు. statutory Board పెట్టుకోవడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి కాబట్టి ఆ కార్యక్రమం ఆవకుండా పని జరిగేటట్లు Adhoc Advisory Leather Board ను వేసుకుని కార్యక్రమం జరుపుకొంటున్నారు. Economic backwardness అని మనం అనుకొంటున్నాము. Backward classes కు provision తక్కువైనదని అన్నారు. 34 లక్షలు ఖర్చుపెడుతూనే ఉన్నాము. అన్ని ప్రభుత్వాల ఆలోచన, కేంద్ర ప్రభుత్వాల ఆలోచన కూడా backwardness అంటే economic considerations మాత్రమే criterion గా వుండాలి తప్ప castes అని పెట్టు

కుంటే దేశానికి అవర్ణం అని చెబుతూనే ఉన్నారు. మనం సాగిస్తున్న కార్యక్రమాలు ఇంత వరకు హాసాగిస్తున్నే ఉన్నామనుకోండి. లచ్చన్నగారు సూట్లాడుతూ కాస్త ironical గా వ్యంగ్యంగా చెప్పారు. చాలా బాధగా ఉన్నది. అదే మాదిరి ఢిల్లీలో నేను సమాధానం చెప్పకోదలచలేదు. Kapus of Nellore district ను backward classes లో include చేసారా అని అడిగారు. Include చేసినట్లు కాని చేయదలచినట్లు కాని ఎక్కడా లేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ కు అప్లికేషన్లు వచ్చాయి. సెలెక్టు చేసారు, కావాలంటే particulars ఇస్తాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : లేదు అలా చేయడానికి లేదు. Kapus అని ప్రావీ Backward classes అనుకొని ఏమైనా వస్తే వచ్చి ఉండవచ్చు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : తమకు తెలుసు, అధ్యక్షా, సెల్లూరు జిల్లాలోను రాయలసీమలోను రెడ్లు ఇందుకోసమే ఇలా వేడుకుంటున్నారని నేను చెప్పడంలేదు. తరతరాలనుంచి Kapus అని రిజిస్ట్రేషన్ లో నమోదు చేసుకోవడం వీరికి సాంప్రదాయంగా ఉన్నది. Kapus of Northern Circars ను Backward classes list లో ఉన్నందున సెల్లూరులోని రెడ్లు కాపులమని దరఖాస్తులు పెట్టడం, సెలెక్టు కావడం జరిగింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నాకు తెలియదు. ఇన్ క్వయరీ చేస్తే సేతప్ప చెప్పలేను. ఏమైనప్పటికీ మరొక్కవిషయం వచ్చింది. పై నాన్ను డిపార్టుమెంటుకు cut అనేది అన్వయించడా అని గోపాలకృష్ణయ్యగారు లచ్చన్నగారు చెప్పారు. అది పొరపాటైనమాట అని మనవిచేస్తున్నాను. అసలు ఏ డిపార్టుమెంటుకు అయినా cut సూచించేటప్పుడు మాకు మేము introspection చేసుకొని ఎంత cut చేసుకోగలగా ఆలోచించుకుంటేనే తప్ప మరొకరిదగ్గరకు పోము. మా డిపార్టుమెంటు జిల్లాల్లో లేదు. 1958 లో Economy Committee వచ్చినపుడు సెక్రటరీ యుటోలోనే రు. 1,53,500 లు వరకు ఆఫీసర్ల దగ్గరనుంచి పూనులవరకు తగ్గించడం జరిగింది. ఈమధ్య 10% మరల cut చేసుకుని ఒకంత వదులై చిల్లర తగ్గించుకునే Home Department కు మనవిచేశాము. Finance department thankless department. అధ్యక్షా, సాధారణంగా వీళ్ళు వేచిపెట్టవలసివస్తుంది. అది కావాలని ఇది కావాలని అంటారు. కాదనవలసి వస్తుంది. అంటే కోపం, ఇంగుకే పై నాన్ను అధ్యయిజ్ఞులను వేసుకున్నాము. ఇరిగేషన్, హెల్త్, అగ్రికల్చరు వంటి spending departments కు పై నాన్వియల్ అధ్యయిజ్ఞులను వేసుకున్నాము. ప్రతిదీ పై నాన్ను డిపార్టుమెంటువరకు రావాలంటే ఆలస్యం చాలా

అవుతోందనే ఇట్లా చేశాము. పై నాన్వియల్ అడ్వయిజర్లు అక్కడికక్కడ, మరల ఈ డిపార్టుమెంటుకు పై లు rotate కానక్కరలేకుండా, సంప్రదించుకుని సెక్రటరీని పిలిపించి మాట్లాడుకుని dispose of చేసే అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : పై నాన్వియల్ అడ్వయిజరు చూచిన తరువాత తిరిగి పై నాన్వి డిపార్టుమెంటునకు రానక్కరలేకుండా అమలు జరుగుతుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : పై నాన్వియల్ అడ్వయిజరు agree అయితే సాఫారసుగా రాదు. ఒక్కొక్కప్పుడు మాత్రం పై నాన్వియల్ అడ్వయిజరు ఏ పైలు వై నా పై నాన్వి మినిష్టరు చూడాలని అనవచ్చు, అలాంటప్పుడు నేను చూడడం దస్కతు పెట్టడం జరుగుతుంది. ఏదైనా అనుమానం ఉంటే, ఏ item అయినా ఎక్కువ అని అనుకుంటే ఆర్థికమంత్రి చూస్తే జాగుంటుంది అనే సందర్భంలో వస్తుంది తప్ప మరొకటి కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : పై నాన్వియల్ అడ్వయిజర్లతోనే సరి పుచ్చి మరల డిపార్టుమెంటుకు రాకుండా చూస్తారా? లేకపోతే substantial work ఏ stage లోను జరుగకుండా finality లేకుండా వుంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : లేదు, కొంచెం అనుభవం ఉండి నేను చెబుతున్నాను. ప్రాదరాజాదు సీటీ ఇంప్రూవ్ మెంటును గురించి as mayor కుముదినీ చేవిారు, బవాసీగారు చెప్పారు. ఇదివరకు ప్రాదరాజాదు కార్పొరేషన్ ప్రివిజన్ 10 లక్షలు మేము cut చేయలేదు. వదిలక్షలు ఇవ్వలేదని ఎవరన్నా పొరపాటైన మాట. అయితే ఒకటి కార్పొరేషన్ వారు గమనించవలసి ఉంటుంది. వారి speech లోనే చెప్పారు. మద్రాసు కార్పొరేషన్ ఆదాయం 8 crores and odd. బొంబాయికి 15 కోట్లవరకు ఉన్నది. ప్రాదరాజాదు కార్పొరేషన్ కు వీటితో గమనించుచూస్తే చాలా తక్కువగా ఉంది. ఈ పరిస్థితులు గమనించాలి. House tax position ఎట్లా ఉంది? ప్లానింగ్ సెక్రటరీ నరసింహంగారు ప్రాదరాజాదు కార్పొరేషన్ లోని పరిస్థితులను తుజ్జంగా పరిశీలించారు. విమర్శ చేయాలని కాదు. Resources augment చేసుకోవాలి. Administration tighten చేసుకోవాలి. ఒక feudal పద్ధతిలో doles పద్ధతిలో కార్పొరేషన్ స్థాపనకావడం జరిగింది. Structure కట్టడిట్టాలు చేసే విషయంలో మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రిగారు తగుక్రద్ధ వహిస్తున్నారు.

తప్పకుండా ఎక్కువ heavy burden లేకుండానే మామూలుగా మన పట్టణాలలో ఏ బెజవాడో, గుంటూరో, కర్నూలో, నెల్లూరో అటువంటి పరిస్థితులలో

అంతవరకు కాకపోయినా కొంచెం తక్కువ పరిస్థితులు వచ్చినప్పటికీ 3½ కోట్ల రూపాయలకు ఏ మాత్రం తగ్గకుండా ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉందని ప్రాసరాబాదు కార్పొరేషన్ స్నేహితులకు మేయరుగారికి మనవిచేస్తున్నాను. నిజమే మనం 20 లక్షలు యిస్తున్నాం. ప్రాసరాబాదు కార్పొరేషనులో impact of population ఎక్కువ అవుతున్నది కనుక మనం ఎట్లా అయితే resources ను పెంచుకుంటున్నామో అట్లానే వారు resources ను పెంచుకొనడానికి కష్టపడినప్పుడు అగనంగా ప్రభుత్వం సహాయం చేయాలంటే అవకాశం ఉంటుందితప్ప, మేము ఏమి చేయం, అంతా యివ్వమంటే సాధ్యమయేమాట కానని మనవిచేస్తున్నాను. Highways కాసులేవని ఉండరూ విమర్శ చేస్తున్నారు. పోయిన సంవత్సరం 290 లక్షలు మాత్రమే maintenance కు యిచ్చినాము. అది చాలవంలేదని డిపార్టుమెంటు చెప్పినం మన సభ్యులకూడా రోడ్డు ట్రాన్సుపోర్టు కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు నడిచే చోట్లనే సరిగా రోడ్లు లేవు, గుంతలున్నాయని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం అదనంగా వారు కోరిన దానికంటే సెక్కువగా 75 లక్షల రూపాయలు అదనంగా Total provision for maintenance of Highways 365 లక్షలు next year ఉంటుంది. గతంలో roads in sugarcane areas కు 20 లక్షలుంటే పోయినవంవత్సరం లు 30 లక్షలు చేశారు. ఈ సంవత్సరం 40 లక్షలు చేశాము. అది చాలదని అంటున్నారు. Sugarcane areas లో ఏకీకరిత sugarcane areas లోనే ఖర్చు పెంపాలంటే అది పొరపాటు. Sugarcane development : sugarcane లో అనారోగ్య సలహాలకు గ్యారంటీనే కాకుండా అనేక రూపాలలో సహాయం చేస్తున్నాం. రాష్ట్రం మొత్తంపైనే ఖర్చుపెట్టుకోవలసి ఉంటుంది. కేవలం 40 లక్షల రూపాయలు sugarcane areas కు ఖర్చుపెడితే అది సరిపోతుందని మిత్రులు అనుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు రోడ్డు సంగతి మిత్రుడు చెప్పినాడు. R. T. C. Buses నడివడంలేదని ఈ మధ్యనే ప్రత్యేకంగా కొన్ని areas లో పది లక్షల రూపాయలు వారికి శాంక్షనుచేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : రోడ్లకు ఎప్పుడేటాయంపుచేస్తున్నమాట వాస్తవమే.

కేటాయిస్తున్నదబ్బుతో కంట్రాక్టర్ల ద్వారా రోడ్లు వేయిస్తున్నాం. ఎన్టీమేట్లప్రకారం కంకరగాని సిమెంటుగాని లోట్లు జరిగాయి. అది చెక్ చేస్తే బాగుంటుంది. అచివ యం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నిజమే. ప్రావేన్ కే కాదు. ప్రతిదానికికూడా కేటాయంపుదబ్బు సక్రమంగా వినియోగం అయేటట్లు చేసుకోవలసిన బాధ్యత అధికారులది. ఇంజనీర్లది. కేవలం ప్రావేనేకాదు. ఇరిగేషనయినా, ఎలక్ట్రిసిటీ అయినా, ఏ కార్యక్రమం చేసినప్పటికీ వా యిచ్చే ప్రతి సయాలైనా సక్రమంగా ఖర్చు

చేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే చేయగలరని ఆశిస్తున్నాను.

A. G's Office ను shift చేయడంగురించి చాలకాలంనుంచి శాసనసభలో ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. ఇదివరకు శ్రీ విశ్వనాథంగారుకూడా ప్రభుత్వానికి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ఇదిపినారు. ముఖ్యమంత్రిగారు యూనియన్ పై నాన్సుమినిష్టరుగారికి ఉత్తరము వ్రాశారు. వారుకూడా ఆడిటర్ జనరల్ కు పి. జి. కి ఉత్తరం వ్రాశారు, శీఘ్రంగా shift చేయవలసిందని, office accommodation కావాలంటున్నారు. Accommodation యివ్వడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. 20,000 square feet కావాలని కోరినారు. కాస్తో కూస్తో యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం. అక్కడ ఉన్న 200 — 300 employees కి ఒకేసారి ఇంట్లు కావాలంటే సాధ్యమయేమాట కాదు మాకు ఎంతవరకు వీలుంటే అంతవరకు సహాయం చేయగలం గాని Mint area లో ఉన్న ఆఫీసుకి, ఉద్యోగులకు 300 క్వార్టర్లు తయారైన తరువాత shift చేస్తాం అంటే అసలు ప్రాపోజలుచే negative చేసే సందర్భం ఉందని అది పొరపాటని చీఫ్ సెక్రటరీగారు పి. జి. లో మాట్లాడినారు. ఏమయినా శీఘ్రంగా పి. జి. ఆఫీసు ఈ ప్రాంతానికి రావాలని కోరుకుంటున్నాం. దానిపైన తగు శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ సి. డి. నాయుడుగారు మాట్లాడుతూ డిఫెన్సు ఎఫర్టుకోసం క్రికెట్టు మేన్ జరుగుతున్న రోజులలో అసెంబ్లీ వే వాయిదా వేయాలన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తైము adjust చేయాలన్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అదేలేండి. ఏమయినప్పటికీ Nationalization of bus transport in Kurnool District మానమన్నారు. అది చాల పొరపాటు. మనం నిర్ణయం చేసుకున్నాం. సుమారు కోటిరూపాయలు ఖర్చు పెట్టి 115 కొత్తబస్సులు కొనుక్కోడం, ఆదోని, ఎమ్మిగనూరు, కర్నూలులలో డిపోలు పెట్టడం ఇంకా ఇతర చర్యలు తీసుకోవడం జరిగిన తరువాత యీ రోజున ఆసండి అనడం సాధ్యమైన విషయంకాదు. మనం వచ్చేరోజులలో next year వచ్చేసిన ఆలోచించుకొని మనం పరిస్థితులనుబట్టి defence effort యొక్క కార్యక్రమాన్నిబట్టి ఖర్చునుబట్టి ఆలోచించుకోవలసినదే తప్ప సాధ్యం కానిమాటని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : Nationalisation of transport లో ఎంత పెట్టుబడి పెట్టినది. ఆదాయం ఎంతవచ్చింది అనే సంగతి తెలుసుకొనడానికి కమిటీ వేయాలని అడిగాము. దానిగురించి చెప్పండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : కమిటీ వేయవలసిన పనిలేదు. ఎంత పెట్టుబడి పెట్టారు. ఎన్ని vehicles ఉన్నాయి అనే లెక్కలున్నాయి. కాబట్టి కమిటీ వేయవలసిన పనిలేదు. దగ్గుపాడు కెనాల్ గురించి చెప్పారు. చాల విషయాలున్నవి. రెగ్యులర్ డిమాండ్లు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడుకోవచ్చు. N. D. F Collection విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు గట్టిగా చెప్పినారు. ఒక విషయం చాల కష్టతరంగా ఉంది. దేశం మొత్తం ఆకాలగోపాలం, పిల్లలతోనహా, కార్మికులు, చిన్న చిన్న రైతులు, సామాన్యమైన ప్రజలతోనహా బ్రహ్మాండమైన శ్రద్ధతీసుకొని ఉత్సాహంగా ఆంధ్రదేశానికి గౌరవం తీసుకొనివస్తే - ఏదో చెబుతారు ఒక సామెత “డబ్బు యివ్వని చాడు బోటు ముందు ఎక్కుతాడు” అన్నట్లు నిర్బంధంచేశారు. తైలులో పెట్టారు అంటే చాల కష్టంగా ఉంది. ఆ విధముగా అనడంవల్ల ప్రభుత్వాన్నే కాదు ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న ప్రజల patriotism ను సంకుచితపరుస్తున్నారని గట్టిగా చెబుతున్నాను. Leader of the opposition కూడా ఏదో ఏదో జరిగిందనిచెబితే చాల కష్టంపెస్తున్నది. మొత్తంపైన 1½ నెలల కాలంలో ఏ రాష్ట్రం చేసినదని అడుగుతున్నాను. శ్రీ రామగోపాల రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ నిజాం చక్కెరకార్మికులు నాలుగు లక్షల రూపాయలు యిచ్చినమాట చెప్పలేదని కోవపడ్డారు. గౌరవసభ్యులు శాసనసభ్యులు, మంత్రులు ప్రజానీకం విశేషంగా ఎంతో శ్రద్ధవహించి ఉత్సాహంగా ముందుకువస్తే అట్లా జరిగింది ఇట్లా జరిగిందని ఒకరు. నగరకల్లులో అరెస్టయినదని శ్రీకృష్ణగారుచెబితే అంట్టులేదు, ఏమీలేదని నాకు రిపోర్టువచ్చింది. లచ్చన్నగారు చెప్పారు మల్లె రాములు మోతులేదు. అసలు వల్లె రాములు అనే మనిషి ఉన్నాడు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : నా వ్రాతలోకూడా ‘వల్లె’ అని ఉంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : వల్లె రాములు అనే ఆయన ఒక నయానై నకూడా యివ్వలేదు. ఆ ఊరు మొత్తం 30 రూపాయలు యిచ్చారని చెబితే వల్లె రాములును అరెస్టు చేశారంటున్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : వల్లె రాములును అరెస్టు చేయలేదంటున్నారు. Public enquiry పెడితే వల్లె రాములుదగ్గరనుంచి 100 రూపాయలు పోలీసుస్టేషనులో తీసుకున్నారో లేదో విచారణచేస్తే రుజువుచేస్తాము. నేను ఇక్కడ అవునని వారు కాదంటే ప్రయోజనం లేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అనవసరం. మూడు రూపాయలకోసం అరెస్టు చేశారంటే ఏమంది ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న : మూడు కాదు. నూరు రూపాయలు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఏమయినా, అధ్యక్షా, నల్ల రాములు గురించి I. G. P. దగ్గరనుంచి wireless వైన రిపోర్టు తెప్పించినాము. ఏమని? వల్ల రాములు నయాపై సకూడా యివ్వలేదు. ఊడుమొత్తం 30 రూపాయలు యిచ్చారు.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : మల్లె రాముల్ని అరెస్టు చేశారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : మనిషే లేకపోతే అరెస్టు ఏమిటి?

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఇవి on the floor of the House జరుగుతున్న మాటలు. జరగనివి ఇక్కడ ఒక సభ్యుడు చెప్పడము చాల తప్పు. జరిగినవని సభ్యులు చెబుతున్నప్పుడు అధికారరీత్యా ఆర్థిక మంత్రిగారు జరగలేదని వారికి రిపోర్టు వచ్చినది అని అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇతరులు చెప్పిన దానినిబట్టి తమరు ఇక్కడ చెప్పుతున్నారు. తమకు చెప్పిన వారు ఎంతవరకు సత్యము చెప్పారనేది తెలుసుకొవాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : నేను పూర్తిగా తెలుసుకొని నిజము అని నమ్మి ఇక్కడ చెప్పాను. ఋజువు చేయకపోతే నాకు ఏదయినా.. అసలు మంత్రిగారు తెలుసుకోవచ్చునుకదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గౌరవ సభ్యులు స్వయముగా తెలుసుకొన్న విషయాలను ఇక్కడ చెప్పినప్పుడు బహుళా మంత్రులు ఒప్పుకొంటారు. ఇతరులు చెప్పినదానిని ఆధారము చేసుకొని సభ్యులు ఇక్కడ చెబుతూవుంటారు. అవి బహుళా సత్యమై వుండవచ్చు. ఒకప్పుడు పొరపాటు వుండవచ్చు. ఎక్కువ చేసి చెబుతూవుంటారు, ఒక విధముగా పోలీసువారు ఆయనను పిలుచుకొని పోయివుండవచ్చు. "బలవంతపెట్టారు. అరెస్టు చేశారు, నిర్బంధములో పెట్టారు" అని మీరు చెప్పిన విషయాలను శంకించడములేదు. ఎవరో చెప్పిన దానిని గురించి చర్చించడము జాగుండదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : నేను చెప్పినది వారు శంకించారు. ఇది నిజమా కాదా అని తెలుసుకోవాలికి అవకాశము కల్పించాలని నా మనవి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అటువంటి allegations కి చర్చలు, public enquiries అనవసరము. They do not deserve consideration. ఓంగోలులో ఎవరినో అరెస్టు చేశారు అని చెప్పారు. తడవాత తప్పు దిద్దుకొన్నారు; ఓంగోలులో కాదు అని అన్నారు. ఓంగోలు అని ఎందుకు అవి అంటారు. శ్రీ బి. వి. ఎల్.

నారాయణగారు ఒంగోలునుంచి వచ్చినారు కాబట్టి వారు చెప్పడమువల్ల ఒంగోలు అనుకొని ఒంగోలు అని అన్నారు, తరువాత చిలకలూరిపేట అని అన్నారు. పొట్టి సుబ్బారావు అనే ఆయనను అరెస్టు చేశారు అని అన్నారు. అరెస్టు లేదు, ఆయన రు.1016లు ఇచ్చారు. ఇవ్వడము అటుఉంచండి ముఖ్యమంత్రిగారు, నేను 26 శేదీన అక్కడకు వెళ్ళాము. ఇదివరకు అక్కడ collect చేసిన ఒకలక్ష రూపాయలు ఇవ్వడమే కాకుండా on the spot రు. 400/-, 1000/- లు ఇచ్చినవారు వున్నారు. ఈయన తన ఉంగరాన్ని తీసి ఇచ్చారు coerce చేశారంటే ఏమి చెప్పాలి. కాబట్టి details లోకి వెళ్ళవలసినవని లేదు కాని...

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : లక్షల రూపాయలు విరాళాలు ఇచ్చిన ఉదాహరణలు చెప్పాము. ఆదివారంనాడు కార్మికులు పనిచేసి రక్షణ నిధికి ఇచ్చినవి చెప్పాము. పొట్టి సుబ్బారావు గారి విషయములో వారు చెప్పారు. మాకు వచ్చిన తెలిగ్రాము మంత్రిగారి దృష్టికి తమ ద్వారా తీసుకొని వస్తాను పరిశీలించవలసినదని కోరుకున్నాను.

"Potti Subbarao gold merchant - Chilakalurpet- kept in Police Station on 19th December at 8 p. m., up to 20th December 10 A. M. by Narasaraopet Deputy Collector, Tahsildar Chilakalurpet-Munsif promised Rs. 1116 paid on 26th December-arrest not recorded."

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అనవసరము. ఏదో వత్తిడి చేశారు. వత్తిడి చేస్తే తప్ప ప్రజలు ఇవ్వరు. ప్రజలకు భక్తిలేదు. patriotism లేదు.....

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అలా అన లేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : దీని అర్థము ఏమిటి అని వాసుదేవరావుగారు చెప్పారు. 47 కోట్ల రూపాయలు వత్తిడివల్ల వచ్చినది అంటే చాల తప్పు. ఏమయినప్పు టికి ఇక్కడ నుంచి ప్రజలకు, కానన పట్టలతో కార్మికులకు, రైతులకు బ్రహ్మాండమయిన త్యాగము, సహాయము చేసినందుకు ధన్యవాదాలు చెప్పాలని అనుకొంటున్నాను. ఇంకా సహాయము చేస్తున్నారు. కాబట్టి దీనికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవలసిన అవసరము లేదని అనుకొంటాను. గత నాలుగు రోజులనుంచి చర్చ జాగ్రత్త జరిపి చాల విషయాలు మనవి చేశారు. మిత్రులు చెప్పిన చాల విషయాలకు సమాధానము చెప్పాను. కొన్ని particulars ఆయా డిమాండ్ల సందర్భములో ఇతర మంత్రులు చెప్పే అవకాశము కలుగుతుందని మనవి చేస్తూ శుభము తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (సుల్తానాబాద్) : వసులు సక్రమంగా జరగడానికి ప్రభుత్వ వఱాన ఒక Advisory Board ను వేయాలని చెప్పాను. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు ఆ దేశముకూడ ఇచ్చారు. పంజాబులో ఏర్పాటు చేశారు. ఇక్కడకూడ ఏర్పాటు చేయాలని నా మనవి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : వసులు బాగా జరగడానికి కమిటీ ఏమిటి పరిపాలనకు సంబంధించి అయితే Economy committee వచ్చింది Administrative Reforms committee వచ్చింది అది 92 సిఫార్సులు చేస్తే నాటిల్లో చాలా భాగము అంగీకరించడము జరిగింది. Organisation and Methods Committee పని చేస్తున్నది. అనవసర మైన staff ను తగ్గిస్తున్నారు. ఇది ఒక రోజులో అయ్యేది కాదు. ప్రతి సంవత్సరము జరుగవలసినవని.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి : Inefficiency in the administration ను తగ్గించడానికి ఒక Advisory Committee ని వేస్తే బాగుంటుందని కేంద్రమునుంచి ఆ దేశము లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు ఇచ్చారు పంజాబులో ఏర్పాటు చేశారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : లోకనాథన్ కమిటీ రిపోర్టును పరిశీలిస్తున్నాము. అని చెప్పారు. తుది నిర్ణయానికి వచ్చేముందు సభ్యుల అభిప్రాయముకూడ తెలుసుకొని నిర్ణయము చేయడానికి వీలుంటుంది ఆ రిపోర్టును అందచేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రిపోర్టును అందచేయాలని విశ్వినాథంగారు అడిగితే అంద చేస్తాము అని చెప్పారు.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అందచేస్తాము అని అంటే ఎన్ని సంవత్సరాలకు అందచేసినా అందచేసినట్లే వారి భావము, అలా గాదు. ఈమీటింగు అయ్యేలోగా, ఆ రిపోర్టుపై decision తీసుకొనేముందు అంద చేస్తే మా అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి వీలు వుంటుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : దేశరక్షణకాద్యత గుర్తించి అనేక మంది చందాలు ఇచ్చారు. అనేక ప్రాంతాలలో నిర్బంధముగాకూడ వసూలు చేశారు. కలెక్టర్ల ద్వారా తహశీలు దార్ల ద్వారా circulars జారీ చేయించి గ్రామ గ్రామాన వసూలు చేశారు. ఇటువంటివి జరుగలేదని కాని, జరవము, అనికాని ప్రభుత్వము చెప్పడానికి సిద్ధముగా వుందా ?

[4th March, 1963]

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : రెండవ ప్రపంచయుద్ధము జరుగుతున్న సమయములో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము మన ప్రజలనుంచి 2 కోట్లు రూపాయలు వసూలు చేసినది కాని ఇప్పుడు శ్రీకాకుళం వికాస్ జిల్లాలో 50 లక్షలు కూడ వసూలు చేయలేదు. బలవంతముగా వసూలు చేయడము జరిగితే 50 లక్షల దగ్గరే ఎందుకు ఆగివుంటుంది ? కనుక ఆ మాటలలో నిజము లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. యల్. వరసింహారావు : దేశమంతా నిర్బంధముగా వసూలు చేశారు అని చెప్పడము లేదు, చాలమంది ఇచ్చారు. వారంతా దేశభక్తి యుతముగానే ఇచ్చారు. వారికి దన్యవాదాలు అర్పించడములో భేదాభిప్రాయము లేదు. నిర్బంధముగా వసూలు చేశారా లేదా అని private గా అడిగితే శ్రీరామమూర్తిగారు చెబుతారు గాని ఇక్కడ చెప్పరనుకోండి. అక్కడక్కడ నిర్బంధముగా వసూలు చేయకం జరిగింది. Circulars కావాలంటే produce చేస్తాము enquiry చేయిపై ఋజువు చేస్తాము.

Mr. Speaker: I am not going to allow any further reference to this matter. You can talk on the cut motions in respect of Demand Nos. IX and XLII.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET)
FOR THE YEAR, 1963-64.

Voting of Demands for Grants

Demand No. I Land Revenue — Rs. 91,93,000.

*Demand No. X District Administration and
 Miscellaneous — Rs. 5,32,17,000.*

Demand No. XLII Compensation to Zamindars Rs. 1,55,41,000.

Sri N. Ramachandra Reddy : Mr. Speaker Sir, with your permission, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 91,93,000 under Demand No.I Rs Land Revenue”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,32,17,000 under Demand No. X- District Administration and Miscellaneous”.

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,55,41,000 under Demand No. XLII - Compensation to Zamindars".

Mr. Speaker : Motions moved.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : దీనికి నాకు ఎంతటైమ్ ఇస్తారో తెల్పితే దాని ప్రకారం మాట్లాడటానికి ప్రయత్నిస్తాను.

Mr. Speaker : The whole of tomorrow will be taken up for discussion.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : రెండు రోజులు కావాలనుకొన్నాము. ఎల్లండి పూర్తిగా పుండకపోతే రేపు సాయంకాలం అయినా కూర్చుందాము.

Mr. Speaker : It all depends upon the number of members who want to speak. Otherwise we can finish tomorrow or day after tomorrow.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : మాట్లాడే సభ్యులు చాలామంది వుంటారు కనుక ఒక రోజు ఎక్కువ ఇవ్వటం అవసరం.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : రేపు సాయంకాలమా ఎల్లండా అనేది ఇప్పుడే చెబితే సభ్యులకు సక్రమంగా వుంటుంది.

Mr. Speaker : I am not in a position to say. I do not know how many people want to speak. రేపు చెబుతాను.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి : మంత్రిగారు నోట్లో లేని విషయాలు ఏమైనా వుంటే చెప్పండి లేకపోతే అనవసరం

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : వున్న విషయాలన్నీ వేచివున్న నోట్లో వివరంగా చెప్పటం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడిన తరువాత అయితే కొత్త విషయాలైనా వుంటే అప్పుడే చెబుతాను. అందులోవుండే విషయాలకంటే ఎక్కువ చెప్పేవి ఇప్పుడేవి లేవు.

Smt. A. Kamala Devi : Sir, I move.

The reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణ గ్రామాలందు గ్రామాధికారులు వస్తులు వసూలు చేస్తున్న సందర్భమున రూపాయకు అదానుండి రెండు అణాలు సాదర్ ఖర్చుల పేరుతో వసూలు చేస్తున్న వద్దతిని ప్రభుత్వం ఆపుచేయనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామాలందు గల చెరువు, కుంటల మరమ్మతుకు ప్రభుత్వం పూనుకోక తరి భూములకు నూటికి నూరు రూపాయల వన్ను పోచ్చించి వసూలుకు పూనుకున్నందువల్ల యేర్పడిన విపాధకర పరిస్థితులను చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

దీర్ఘ కాలమునుండి వ్యవసాయము చేస్తున్న ప్రభుత్వ భూములనుండి ఇంతవరకు 10 లక్షల ఎకరాలు మాతావదానలపై ఇచ్చిన ఇంకా 15, 20 లక్షల ఎకరాలు ప్రభుత్వ భూములను పరం గావించనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

అదనపు శిస్తు చట్టంలో 3, 4 క్వటర్లీస్ లో తర్రా లేక అనెవారి నిర్ణయించనందుకుగాను వస్తున్న దుష్ప్రతిభలను చర్చించుటకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గత 4.5 సంవత్సరములనుండి రైతాంగము పేరుతో పేరుకొనివస్తున్న సర్ చార్జ్ ను వస్తును ఇన్ స్టాల్ మెంటు నిర్ణయించి వసూలు గావించే బదులు 1963.64 సంవత్సరము ఆరంభములో ప్రభుత్వం నిర్బంధ విధానాన్ని వినియోగించి వసూలు గావించుచున్నందులకు గాను చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ప్రభుత్వం యీ మధ్య పోచించిన భూమి శిస్తు చట్టములో బీద, సాద అని జేరము దృష్టియందుంచుకోక భూస్వాముల, ధనిక, బీద రైతాంగముపై తరికి నూటికి నూరు పాళ్ళు పోచించుట, బుష్కి-భూములపై నూటికి 75 వరకుంటు పోచించిన చలితంగా యేర్పడిన దుష్ప్రతిభల గురించి చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఆయా జిల్లాలందు హరిజనులు ఇండ్ల స్థలాన్ని కేటాయించుటకు ప్రభుత్వానికి పెట్టుకొనిన ధరభాస్తులపై ప్రభుత్వం దీర్ఘకాలం గడచినప్పటికి యేలాంటి చర్య తీసుకోవనందుకు విచారాన్ని తెలియజేయుటకు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

దీర్ఘకాలమునుండి భూమిలేని బీదరైతుల, వ్యవసాయ కూలీల స్వాధీనములో గల ప్రభుత్వ భూములను వారి పేర పట్టాలు గావించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోవనందుకు దానివల్ల యేర్పడిన దుష్ప్రతిభలను చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

దీర్ఘకాలమునుండి వ్యవసాయ కూలీలు, బీదరైతులు కాస్తు చేస్తున్న బంజకు భూములనుండి వారిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వం ఆజ్ఞలు గావించుటకు పూనుకొని ఆ భూములనే రాజకీయ శాధితులకు అంటకట్టుటకు ప్రభుత్వం పూనుకొన్నందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

చాలాకాలం నుండి ప్రభుత్వ భూములు కాస్తు చేస్తున్న వ్యవసాయ కూలీల, బీదరైతులపైన రెండింతలనుండి 10 ఇంతల వరకు పెనాలుటీలు విధించుచున్నందువల్ల వస్తువున్న చెడు ఫలితాల గురించి చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామాధికారుల వారసత్వ హక్కును ప్రభుత్వం నేటివరకు రద్దుపరచనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామాధికారుల వేతనాలు పొచ్చించని ప్రభుత్వ విధానం గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణాలోని సేతు శిందలకు, నరటిలకు ఏనెల జీతం ఆనెల ఇవ్వని ప్రభుత్వ విధానాలను చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణాలోని ప్రాంతాలందు పట్టా భూములందు చాలాకాలం కిందనే నిర్మించు కోబడిన ఇండ్ల స్థలాన్ని పట్టా నుండి ఛాంజు చేసి గ్రామ కంఠములో చేర్చనందుకు చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఇంతవరకే రైతాంగముపై మోయరాని పన్నుల భారము వున్నప్పటికి ప్రభుత్వం రైతాంగముపై అదనంగా 6.7 కోట్ల అదనపు పన్ను విధించుటవల్ల ఏర్పడిన దుష్పరిణామం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

భువనగిరి తాలూకాలోని తుర్లవల్లి నాన్ బ్లాకులోని పారువెల్లి గ్రామ హరిజనులు ఇండ్ల స్థలముపై దరఖాస్తు పెట్టుకోగ నేటివరకు ఇండ్ల స్థలము కేటాయించ నందుకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

భువనగిరి తాలూకాలోని ఆలేరులో 4.5 సంవత్సరాల క్రింద ప్రభుత్వం భూమిని పేకరించి వేటివరకు ఆ భూమిని హరిజనులకు పంపకం గావించనందుకు గాను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

భువనగిరి తాలూకాలోని బేగంపేట గ్రామ లైతులు కాయకష్టముతో పత్ర కార్మి సేనుతో వంట పండించుచున్నప్పటికి గ్రామాధికారుల తప్పుడు రిపోర్టులపై ప్రభుత్వం పరికార్మి పన్ను వసూలు గావించే బదులు అదనంగ పన్నులు వసూలు గావించుచున్నందుకు చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రీనాలు గడ్డ చిన కొలది లంచగొండితనం బంధుప్రీతి ఆశ్రిత పక్షపాతంను అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం కఠిన చర్యలు తీసికొనందుకు చర్చించుట గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఆయా గ్రామాలందు గల ప్రభుత్వ భూములను, చల వృక్షాలను, చెరువులో తట్టులను, చెరువులను, చెరువులందుగల చేవలను ఆయా పంచాయితీలకు ప్రభుత్వం అప్పగించనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

నాగార్జున సాగర్ ఆయకట్టు క్రిందికి వచ్చే ప్రభుత్వ భూములను నాలకాలింనుండి కాస్తు చేస్తున్న భూములను వారిపేర పట్టాలు గావించవద్దని ప్రభుత్వం ఆజ్ఞలు గావించిన ఫలితంగా వచ్చిన పరిస్థితులను చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వం గ్రామ పంచాయితీలకు, సమితులకు, శిల్లా పరిషత్తులకు జనాభాను బట్టి ఒక్కొక్క మనిషికి 31 నయాపైసలకు బదులు 50 నయాపైసలు ఇవ్వనందుకు చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రైతుకు కావలసివున్న వ్యవసాయపరికరాల ధరలు పెరుగుతున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం వాటిపై కంట్రోలు ధర నిర్ణయించి వాటిని ప్రభుత్వం నష్టం చేయుటకు పూనుకోనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

వ్యవసాయ కూలీలకు ప్రభుత్వం కనీస వేతనం నిర్ణయించి దాదాపు రెండు సంవత్సరాల్లో నష్టపడి ప్రభుత్వం కనీస వేతనాలను రాష్ట్రమందు అమలులో పెట్టుటకు పూనుకోనందుకు చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

కరీంనగరం జిల్లాలో గల పరై కాల్వకి తరి పొలాలకు ఎకరానికి 7 రూపాయల బదులు 14 రూపాయలు అదనపు పన్నుల చట్టము క్రింద సమాలు గావించుటకు పూనుకోవటంవల్ల వేసకువేలు రైతాంగానికి కలుగుతున్న జాధలను గురించి చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

భూముల క్రయ విక్రయాదులు ప్రభుత్వ అనుమతి లేక యే జరిగినవాటిని ప్రభుత్వం ఆ క్రయవిక్రయాదులను చట్ట సమ్మతముగా గుర్తించుటకు చాలాకాలం క్రింద చిట్టబిల్లు తెచ్చి ఇంతవరకు చట్ట రూపము ఇవ్వనందుకు రైతాంగానికి కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Smt. A. Kamala Devi : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For levying heavy penalties against hut-dwellers and box-stall owners even after removing all the encroachments over the road-margins in Visakhapatnam district.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For making forcible collection of land Revenue and arrears in flood affected areas in Visakhapatnam district.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Smt. A. Kamala Devi : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To discuss the importance of Land reforms scheme and implementation thereof.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To discuss collection of Land additional assessment taxes and irregularities of collection of above land taxes.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri K. V. Narayana Reddy : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To urge upon the Government to bring in reforms to improve the efficiency of Revenue administration to suit the present day needs.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To discuss the desirability of providing facilities to the cultivators in respect of payment of Land Revenue.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri M. Pitchaiah : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

కృష్ణ శాస్త్రీశి జంజర్లను సాగుదార్లకు నామినల్ మార్కెటు రేటుకు 1963 సంవత్సరం చివరిలోగా పంచి పట్టాలివ్వడానికి తగిన శ్రద్ధ యిష్టము కనపరచని ప్రభుత్వ విధానాలు చర్చించుటకు.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri P. Satyanarayana : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

సమగ్రమైన భూసంస్కరణ చట్టము లేమివల్ల పేద వ్యవసాయ కార్మికులకు, రైతులకు, కౌలుదార్లకు, శివాయజదార్లు, ఎలాంటి లాభము కలుగ చేయలేకపోవు చున్న ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుటకు.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri P. V. Ramana : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

చెరుకు పండించు ప్రాంతముల అభివృద్ధికొరకు విధించబడిన సుగర్ కేస్ సెస్, పూర్తిగా ఆ పుచ్చేశ్వముకొరకు ఖర్చు చేయక, జనరల్ రెవిన్యూలో కలిపిచేసిన కారణమున.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

1962 అక్టోబరు వరదలు కారణంగా, పంటపొలాలలో వేయబడిన ఇసుక మేటలు తీసికొనుటకు అనుసరమయిన అప్పులు మంజూరు చేయని కారణమున

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

1962 అక్టోబరు వరదలు కారణంగా పంటభూములలో యిసుక మేటలువేసినా అవి తొలగించి భూములు పంట యోగ్యములుగా తయారు చేయుటకు యింతవరకు బుల్ డి అర్డు సరఫరా చేయనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

విశాఖజిల్లా కొండకర్ల సరస్సు వద్ద 'ఆవమునక' భూములు గత వందసంవత్సరాలకు పైగా సాగుచేయుచున్న రైతులను, సరస్సునకు కాని, సరస్సులో నీటి నిల్వకుగాని, మరే యే యితర నష్టములు లేకపోయినను, మొదటినుంచి మేట్టురేటు, నీటి తీర్మానములు చేస్తున్నప్పటికీ, ఆ రైతులను భూములనుండి తొలగించుటకు తీర్మానించేయుచున్న కారణమున

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

విశాఖజిల్లా యెలమంచిలి తాలూకా, కొండకర్ల నిర్మాలో నోమవరం, సీమలాపల్లి గ్రామాల రైతులు 60 సంవత్సరాలకుపైగా సాగుచేయుచున్న భూములు, అక్కడకు ముప్పయి మైళ్ళ దూరంలోయున్న యెలమంచిలి నివాసిక రాజకీయ శాధితుని పేర పట్టాలిచ్చినందుకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినా, విశాఖపట్నం జిల్లాలోని కొన్ని గ్రామాలలో యిప్పటికీ; రెవిన్యూ వసూళ్ళకు, అచ్చు రశీదులివ్వని కారణమున

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా విశాఖపట్నం జిల్లాలో యినాం భూముల తప్పుడు విస్తీర్ణము సర్వే అయిన తరువాత వసూలు చేసిన అదనపు భూమికిస్తు సర్వే నిస్తీర్ణము ననుసరించి, రైతుకు ముదరా యివ్వవలసిన డబ్బు ముదరా యివ్వని కారణమున.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri G. Rama Rao : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To urge on Government to file a revision before the Director of survey and settlements as against the orders

[4th March, 1963

of S. O, Nellore who has granted S. No. 2 measuring 311-20 cents. to the big land lords of Jeelapatur Village, Kalahasti Taluk, Chittoor District as the land is required for the public of the Village.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri K. Guruswamy Reddy : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకాలో వ్యవసాయమునకు లాభకరమైన బంజరు సూమి 44,563 యకరములు వున్నవి. కాని అందులో వీడలకు 6913 యకరాలు మాత్రమే పట్టాలు యిచ్చారు. యింకా 37649 యకరాలు అలాగే వున్నది. సుమారు 1446 అస్తికేతువు అంతా తయారై పట్టాలు యిచ్చుటకు సిద్ధముగా యున్న తరుణములో పట్టాలు యివ్వకూడదు అని బ్యాన్ వచ్చినది. అది ఫలితంగా అనేక పేద కుటుంబాలు పట్టాలు పొందలేకపోయారు. కనీసము సగభూమియైనా పేదలకు పంపకము చేయలేక పోయినందులకు

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri K. Babu Rao : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రాష్ట్రం మొత్తంపై యీ సంవత్సరము పంటలు పూర్తిగా కొంతభాగం 50 శాతం కొంత భాగం పొడైపోయి ఉత్పత్తి దెబ్బతిన్నప్పటికీ రైతులకు రెమిషన్ యిచ్చుటలో ప్రభుత్వం విఫలత చెందినందులకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తమకు తాలూకా చింతలపూడి బ్లాకులో బి.డి.ఓ. ఉపాధ్యాయులవద్ద అదనంగా నేషనల్ సేవీంగ్స్ కోరకు డబ్బు వసూలు చేసి ప్రభుత్వానికి కట్టినందులకు ఉపాధ్యాయులను విచారించిడిగా బదిలీచేసిన పరిస్థితి ప్రభుత్వం నివారించనందున

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తదుపరి తాలూకా నెగ్గెపూడి గ్రామకరణం రైతులనుండి అధిక శిస్తులు వసూలు చేసిన సంఘటనను గ్రామస్తులంతా ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చినా నేటికీ చర్య గైకొన నందులకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పోలవరం తాలూకా బిల్లిపాడు వారిజనులు కట్టుకున్న ఇండ్లకు, ఇంటివన్ను, భూమివన్ను రెండూ వసూలు చేయుచున్నందున

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పోలవరం గ్రామ మున్నబు, గ్రామ తలారి జీతము అపహరించిన సందర్భమున గ్రామస్తులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చిననూ ఏమీ చర్య తీసుకోనందున

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పోలవరం తాలూకాలోని నాగవరం ముతా (మంగారెడ్డి గూడెం ఫిర్యా) లో గల కోయలు, రెడ్లు మొదలైన కొండవాతుల రైతులను జమించారీ బకాయివన్ను వసూలు చేయుచున్నందుకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పోలవరం, పరిసర గ్రామాలలో, గోదావరి వరదల వలన పడిపోయిన ఇళ్ళకు, పాడయిన పంటలకు నష్టపరిహారము యివ్వనందున

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri B. Dharmabhiksham : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

చింతలపాలెం, విజయపురి, వెల్లికల్లు గ్రామాల్లోని (జాలను తీర వెన్మా ఫిర్కా) సేద్యానికి రైతు భూములను 3 సంవత్సరాల నుండి సేద్యం చేస్తున్నప్పటికీ పట్టా లివ్వకపోవడం గురించి చర్చించుటకు గాను

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri N. Venkataswamy : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For not granting Old Age Pensions to the 3 applicants from Parchur Village, Bapatla Taluk, Guntur District.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For the negligence of the Government in not sanctioning adequate Land Revenue remission for the flood-stricken areas in Bapatla Taluk, Guntur District.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For collecting the Land Revenue in full even for the lands that are given Land Revenue remission in Kakumanu Firkka of Bapatla Tq., Guntur Dist.,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For not assigning the Banjar land to Sri Katta Mark of Narasapalem village, Bapatla Tq., Guntur dist., since more than a decade.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For evicting Sri Timmurivenkateswarlu, a landless poor from S. No. 523/2 & 519/2D of Kankatahabu village,

Bapatla Tq., Guntur and assigning a landholder Sri Pragada Venkateswarlu brother of Sri Pragada Kotiah, Ex. M.L.A.,

Mr. Speaker : Cut motions moved.

D. Seetharamiah : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To urge the Government to cancel penalties on the cultivation of Gayyalu and unobjectionable portions of poromboke lands in the Taluks chronically affected with famine and drought conditions.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

The urge upon the Government the immediate necessity for the postponement of the Takkavi Land Revenue, and other Loans and arrears in the drought affected talukas of Rayalaseema.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri G. Rama Rao : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to distribute the waste lands, to the Harijans, and other agricultural labourers.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to enact and declare Kandrikas and some agraharams as estates in the interest of thou-

sands of ryots who lost their rights, with retrospect effect from 15-8-1947.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to abolish the unnecessary departments like Board of Revenue and Revenue Divisional Offices which serve as post offices and for which much expenditure is met in the administration.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to assign forest banjar lands, which are under the occupation and cultivation by thousands of Agricultural labourers in Nuzvid Tq., villages.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to check and stop the exploiters and Land Lords from getting unauthorise levies in the form of paddy produced by thousands of poor ryots and agricultural labourers in the Kolleru lake belt areas for the II crop Dalwa (i. e.,) in Ilaparru, Nandigamalaka, Polukonda etc., villages of Kaikalur Tq.,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to take lanka lands of Potharlanka etc., in Kistna lanka area from the Zamindar of Challapalli and distribute the same to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For indiscriminate and heavy penalisation of cultivators of the poor people on the waste lands and porombokes.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to convert the porombokes which are not serving the purpose for which they were originally set apart into assessed waste lands and grant the same to the landless poor Agricultural labourers.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to issue pattas to the occupants in Govt., assessed waste lands in Kalindindi, Pedalanka, Vaivaka, etc., villages in Kaikalur tq., and also for allowing the land lords still to be in possession of the Waste lands.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to extend the provisions of the Agricultural Loans set to the Agricultural labourers also who are the real agriculturists in spirit and practice.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to implement to Land Ceiling Act and Land Reforms Act.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for not converting the lands which are clasified as reserve forest lands, in Chinagollapallem and Pedapatnam

in Bandar Tq., where there are no trees or shrubs or no scope for growing any forest and distribute the same among the poor.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : failure to bring about resettlement for all villages in the State.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

to discuss about the stoppage of payment of compensations to the Zamindars and other Inamdars in lieu of the Zamindari Abolition Act.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose: Failure to pay compensation in time to the ryots whose lands have been taken for public purposes under Land Acquisition Act.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to intensify the fish culture in the State.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose : Failure to regularise the services of the copyists in Revenue department and pay pensions to the retired copyists.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Purpose: failure to print and produce Boards Standing Orders for Andhra Pradesh as much inconvenience is being experienced for want of the same.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri K. Govinda Rao: Sir I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for not amending the Inams Assessment Act (1955) and the Andhra Inams (Abolition and conversion into Ryotwari) Act, 1956 for scaling down the high rates of assessment to the level of the settlement rates.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for not taking any action against the village Munsiff of Bhinnala village, Sompeta taluk, Srikakulam Dist., inspite of the fact that allegations of embezzlement of land revenue collections have been proved to be true.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for not protecting the interests of the cultivating tenants in the post-settlement inam estate of Eti-koppaka in Visakhapatnam district.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for not extending time for filling objections against settlement defects beyond February, 28th 1963.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for not collecting land revenue for the last 3 years on the basis of surveyed extent in certain inam lands in Visakhapatnam district when surveyed extents are available and instead are collecting on the basis of unsurveyed extent of holdings.

Mr Speaker: Cut motions moved.

Sri K. Ramachandra Reddy: Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గత 30 సంవత్సరముల నుండి ప్రభుత్వం రీ సెటిల్ మెంట్ చేయుటకు పూనుకో నందుకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

భువనగిరి తాలూకాలోని వెనికరాల గ్రామ హరిజనుల ఇండ్ల నిర్మాణానికి స్థలిము ఇచ్చుటగాను, జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా పరిషత్తు, భువనగిరి ఆర్. డి. బి. భువనగిరి తహసీల్ దార్ గారలకు గత 4.5 సంవత్సరాల నుండి అనేక దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నప్పటికీ నేటి వరకు వారికి ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించనందుకు గాను చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామాలందు జవాబా చాలి త్వరత్వరగా పెరిగిపోవుచున్నందు వల్ల గ్రామాలందు ఒక్కొక్క ఇంట్లో 3.4 కుటుంబాల వారు ఎంతో కష్టముతో కాలిము గడుపుచున్నాడు. ప్రభుత్వం ఆయా గ్రామ కంఠముతో అనుకొని వున్న ఖాములను పట్టానుండి తొలగించి గ్రామ కంఠములో చేర్చినందుకు ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ప్రభుత్వ రెవెన్యూ బోర్డును రద్దుగావించనందుకు చర్చించనందుకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

చిన్న నీటి వనరులకు ఎక్కువ ధనం కేటాయించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ప్రదేశ్ లోని డిప్యూటీ కలెక్టర్ల ఆఫీసులను రద్దు గావించి పొదుపు కార్యక్రమమును చేపట్టనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తహసీల్ దారు ఆఫీసులను రద్దు గావించి బ్లాకు డెవలప్ మెంటు ఆఫీసుల ప్రాతిపదికపై రెవెన్యూ విధానమును ప్రవేశ పెట్టి పొదుపు కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ప్రభుత్వం నేటివరకు సమగ్రముగా భూ సంస్కరణ చట్టాన్ని గాని, సమగ్ర కౌలి దాని చట్టాన్ని గాని, చేసి భూ సమన్వయ పరిష్కరించుటకు పూనుకొననందుకు చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణ జిల్లాలోని గ్రామ సేతుసంధీలు, నీరటిలు వేతనాలు పెంచనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ల పదవులను రద్దుగావించి రెవెన్యూ కలెక్టర్ పనులను విశేష్ తెలెల్ వర్కులు ద్వారా వసూలు గావించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకొననందుకు చర్చించుటకుగించి

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణాలోని జాగీర్, సంస్థానాల, సర్వేఖాసు పాఠశాల ప్రాంతాలందు చాలా కాలం నుండి జాగీరు పరిపాలన నాటి అక్రమ బకాయలు పేరుగాని వస్తున్న

వాటిని యీ ప్రభుత్వం మాపు గావించనందుకు, వాటి వసూళ్ళకు పూనుకున్నందుకు ప్రభుత్వ విధానాలను చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

భువనగిరి తాలూకాలోని కొలనుపాక గ్రామ కొత్త చెరువు మరమ్మతు పేరుతో 1952-57 వాటి జాగీరి బఖాయనీ నిర్బంధముగ వసూలు చేయుటకు ప్రభుత్వం పూను కున్నందుకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణాలోని 9 జిల్లాలందు ఆయా తాలూకాల్లోని గ్రామాలందు రీసెటిల్ మెంటు గావించబడ లేదని ప్రభుత్వం రూపాయకు అగతరీ భూములపై రూపాయకు 2 అణాలు షుష్కి భూముల పన్నులపై అనినంగా వన్ను విధించి వసూలు చేస్తున్నందుకు చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రాజకీయ భాదీకులకు కేటివరికు ప్రభుత్వ స్వాధీనములోగల భూములనే కేటాయించుటకు గాను ప్రభుత్వం చర్చ తీసికొనుట గురించి చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రాజకీయ భాదీకులనే పేరులో ప్రభుత్వం విచక్షణరహితంగా భూములను కేటాయించవలసినదిగా చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తహశీల్ ఆఫీసులో ఐచ్. డి. ఓ. కలెక్టర్ల ఆఫీసులందు సంవత్సరాల, మాసాల కొలది కేసులు పెండింగులో వున్నందువల్ల ఏర్పడిన పరిస్థితులను చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

నేటివరకు ప్రభుత్వం తెలంగాణాలోని 9 జిల్లాలందుగల సర్వేఖాస్తు పాయెగా, సంస్థానాల ఖాగీరు ప్రాంతాలందు ప్రభుత్వ సెటిల్ మెంటు గావించనందుకు వచ్చిన దుష్ప్రతిభలను చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

అదనపు శిస్తు చట్టం అమలులోకి రాగానే ప్రదేశ్ లోని ఆ యా జిల్లాలందు యే యే ప్రాజెక్టు యే యే చెరువులు, కుంటలు యే యే క్యాటగిరికి దిగవచ్చేది ప్రభుత్వం ప్రకటించకపూర్వమే అదనపు శిస్తులు వసూలుచేయుటకు పూనుకొన్నందుకు గాను వచ్చిన నష్టం గురించి చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

హరిజన, వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఇండ్లస్థలాన్ని కేటాయించుటకు ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసికొనందుకు,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణాలోని జిల్లాలందు ప్రభుత్వం పన్నులు వసూలు గావించునపుడు సంవత్సరం బొడవున గ్రామాధికారులు ఆ యా గ్రామ హరిజనుల తెలంబి ప్రతిఫలం ఇవ్వకయే పన్నుల వసూళ్ళు పనులు తీసుకొనుచున్నందుకుగాను చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణాలో భూసంస్కరణల చట్టాన్ని అమలులో పెట్టుటకు ప్రభుత్వం పూనుకొనందుకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో భూసంస్కరణల సమగ్రచట్టాన్ని తెచ్చి అమలులో పెట్టుటకు విఫలమైనందుకు ప్రభుత్వ మూల విధానాలను చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

నై జాం నవాబుపేర అతని సంతానముపేర 20 వేల ఎకరాళ భూమి వేస్ట్ లాందుగ పడివున్నప్పటికి ప్రభుత్వం దాన్ని స్వాధీనపరచుకోకపోవుట గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for the year 1963-64

Voting of Demands for Grants

నై జాగ్రహవాలు ఆతని కుటుంబానికి సంబంధించినచారిపేర 20 వేల ఎకరాల భూమిలో ఆహార పంటలు పండించుటకు ప్రభుత్వం తగుచర్య నై కొనసంధుకుగాను చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చాలా కాలంనుండి పేరుకొనివస్తున్న తక్కువ, తదితర బకాయిలను ప్రభుత్వం శిస్తుల్లో కాక ఒకేసారి రైతాంగానికి నోటీసులు ఇవ్వకయే రైతాంగముపై పడిచర స్థిరాస్తులను జప్తుగావించి వమూలు చేసినందువల్ల ఏర్పడిన పరిస్థితులను చర్చించుటగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

హైదరాబాదు కేలుదారి చట్టముప్రకారం ప్రభుత్వ రక్షిత కేలుదార్లను యేలాంటి రక్షణ కల్పించని ఫలితంగా నూటికి 60 పర్సెంటు రక్షిత కేలుదార్లు భూములనుండి జమీందార్లచేత తొలగించ బడటంవలన యేర్పడిన పరిస్థితుల గురించి చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఇంకా కొన్ని లక్షల ఎకరాల భూమిని కాస్తుచేస్తున్న. వీరైతుల వ్యవసాయ కూలీలపేర పట్టాలు గావించాల్సివున్న సమయంలోనే ప్రభుత్వం ఆదనపు ప్లాపునందు గావించుటవల్ల పట్టాలుగావించే కార్యక్రమము ఆయిపోయినందువల్ల యేర్పడిన పరిస్థితులను చర్చించుటగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఆహార పదార్థాలను అధికంగా పండించాల్సివున్న ఈ ఆత్యయికరోజులలోనూడా ప్రభుత్వం నూటికి 10 పర్సెంటు భూమిని అట్టిపెట్టి దానికిపైగల ప్రభుత్వం భూములనే తీట్టబాగావించుతానని ప్రభుత్వ విధానాలను విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1962-63 సంవత్సరములో అతివృష్టి, అనావృష్టివల్ల ఆహార పదార్థాలు ఉత్పత్తి తగ్గినందువల్ల రైతులోకములో యేర్పడిన ఆందోళన ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri Palla Parvatha Reddy: Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

నల్ల గొండశిల్లా దేవరకొండ తాలూకాలో చెంది ప్రాజెక్టు కట్టుబడి 20 సంవత్సరాలు చాటినప్పటికీ కాల్వలు తీయబడిన రోడ్లు వేయబడిన భూములకు నష్టపరిహారం నేటికీ రైతులకు చెల్లించనందుకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

భూసంస్కరణలు అమలు జరిపి దున్నేవానికి భూమినిచ్చి రక్షిత కౌలుదార్లను పట్టేదారులు గావించుటలో విఫలతచెందుట గురించి చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

బంజరు భూములు పట్టా భూములు లేని రైతులకు యివ్వడంతో విఫలత చెందినందుకుగాను చర్చించుటగురించి.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

శిల్లా తహశీలు డివిజన్ కార్యాలయాలలో రివిన్యూ కేసులు పరిష్కరించుటలో అంచము లేనిదే పనిజరగకపోవడము గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామాధికారులకు మరియు మహ్కరీలకు నీరడీలకు వేతనాలు ఏ నెలవి ఆ నెలకు అందించక పోవడంగురించి చర్చించుటగురించి,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రైతులకు తక్కువ ఋణాలు యివ్వడంలో రైతులకు సకాలములో యిచ్చుటకు భూముల పాల్వ్యవేషన్ వెలగట్టడం మొదలైన పనులలో జాప్యం జరుగుచున్నందున చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

బంజరుభూముల సేద్యముచేయు రైతులపై విచక్షణా రహితంగా 4-5-10 రేట్లవరకు తావాన్లు విధించుటగురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

దేవరకొండ తాలూకాను ప్రభుత్వం వరుపుప్రాంతముగా గుర్తించి శాశ్వతకరువు నివాసాల పథకం ప్రాజెక్టుస్కీము ప్రవేశ పెట్టినది. ఆ స్కీము యింతవరకు అమలు జరిగిపోవడం గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

1. రక్షిత కౌల్టరీ కేసులను పరిష్కరించుటలో పండ్లతరబడి జాగు జరుగు చుండుటగురించి చర్చించుటకుగురించి.

2. రక్షిత కౌల్టరీ కేసులను పరిష్కరించుటలో పండ్లతరబడి జాగు జరుగు చుండుటగురించి చర్చించుటకుగురించి.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

పట్టా భూములలోని ఈతచెట్లకు యివ్వబడే డబ్బు ఏ సంవత్సరం డబ్బు ఆ సంవత్సరము యివ్వకపోవడంగురించి చర్చించుటకుగాను.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri V. K. Adinarayana Reddy: Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for collecting the postponed land tax, cess since 4 years in one instalment thus destroying poor & middle peseants economy of Anantapur and Chittoor famine areas.

for the year 1963-64

Voting of Demands for Grants

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for not finalising & implimenting Pilot Scheme in famine areas of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To discuss the failure of the government to provide immediate relief to goldsmiths by way of giving subsistence loans.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri B. Dharma Bhiksham: Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

వరంగల్ తాలూకాలోని ఘస్యాలపల్లి గ్రామరైతులు నిరసించినప్పటికీ విలువ గల పంటలకు యోగ్యమైన బంచరాయిని జమీందారుకు ట్రాన్స్ఫర్ చేసి నిరుపయోగమైన సూమిని బంచరాయిగ వదలటంగురించి నిరసించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ప్రయివేటుభూమి అమ్మకాలను పట్టాలుచేయుటకు అవసరమైన చట్టాలను తీసుకోకపోవడంగురించి చర్చించుటకుగాను.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri K. Babu Rao : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పోలవరం తాలూకాలోని ఏజన్సీ బ్లాకులైన, పోలవరం బుట్టాయిగూడెం పార్శ్వములలో వనిచేయు ఉద్యోగస్తులకు ఏజన్సీ ఎలవెన్ను తీసివేసినందుకు.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri Vanka Satyanarayana : Sir I move :

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తణుకు తాలూకా ఆత్తిలి పంచాయతీ సమితిలోని సోమరాజు యిలింద్రవర్య గ్రామంలోని వెనుకబడ్డ కులాలవారు ప్రభుత్వ అనుమతి ప్రభుత్వ పోరంబోకులో ఇండ్లు వేసుకొని ఇప్పటికి 15 సం. దాటినా ఇంతవరకు పట్టాలు మంజూరు చేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తణుకు తాలూకా అత్తిలి పంచాయతీ సమితిలోని సోమరాజు యిలింద్రవర్య గ్రామంలోని వెనుకబడ్డ కులస్తులకు ఇండ్లు వేసుకొనుటకుగాను ప్రభుత్వ పోరంబోకు సాంఘను కాబడి చాల సంవత్సరములు అయినప్పటికి, సదరు వ్యక్తులకు ఫ్లంకొలిసి అప్పగించనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తణుకు తాలూకా ఇరగవరం గ్రామాధికార్లు రైతులనుండి అదనముగా ఎకరము నకు 36 రు. చొ. వన్ను వసూలుచేసిన వుదంతం ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎన్నిసార్లు తెచ్చిన వేటికి గ్రామాధికార్లు, వారితో ఈ అదనపు వసూళ్ళతో సంబంధంవున్న రెవెన్యూ అధికార్లపై నను చర్యలై కోరనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తణుకు తాలూకా సిద్ధాంతం రజకులకు బట్టలుతుకుటకు చెఱువుగత వెంపండ్ల మండి వాడుకుంటున్న పి. డబ్ల్యు. డి. వారి చెర్వును తమకు స్వాధీన పర్చవలసినదిగా రజకులు-పంచాయతీ కోరినప్పటికి యంతవర్కు వారికి చెఱువు కాంక్షను చేయ నందులకు.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri B. Dharma Biksham : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for the year 1963-64

Voting of Demands for Grants

అర్జెన్టీనా కారణంగా పోదంబోకు, ఖంచరాయి, కారిజుఖాత మొదలగు ప్రభుత్వ భూములు కచ్చాలపై యున్న షెడ్యూల్డు తరగతులు, వెనుకబడ్డ జాతులు, క్రైమిస్ మరియు ఇతర వ్యవసాయ కార్మికులకు పట్టాలివ్వటం గురించి వాయిదావేసిన ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

హరిజన ఇండ్ల స్థలాలగురించి భూమి ఎక్సైజ్ చేయుటలో ఇగుగుతున్న నిర్లక్ష్యం అలసత్వం గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

అత్యధిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా లాండు రెవెన్యూ ఎడిషనల్ ఎస్సెస్ మెంట్ చట్టాన్ని వాయిదా వేయనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ధాన్యం ధరలు పడిపోవటం, పంటలు దెబ్బతివటం జరిగిన యీ పరిస్థితుల్లో గూడ అదనపు భూమి శిస్తు ఈ సంవత్సరానికి వర్తింపజేయటం గురించి నిరసించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

నద్దిసాలరైతు శ్రమపై సేద్యం చేస్తున్నప్పటికీ తరిధార వసూలు చేయు పద్ధతిని చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

దేవరకొండ శాలూకాలో చెట్లు గుట్టలూలేని అడివి భూములను రైతులకు యివ్వడానికి గురించి చర్చించుటకుగాను.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

[4th March, 1963]

Sri Vanka Saryanarayana : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తణుకు తాలూకా కంఠేరు గ్రామ హరిజనులు గత కొద్ది సంవత్సరములనుండి ఎక్కువ సాగుచేయుచున్న భూమికి పట్టాలు యివ్వక ప్రతి ఫసలికి అధిక పెనాలిటీలు విధిస్తున్నందులకు.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri P.V. Ramana : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గోదావరి తదితర లంక భూములను సొసైటీలంకలు పాటలంకలుగా విడదీసి పాత లంకలకంటే నిరుపేదలు సొసైటీగా ఏర్పడి సాగుచేసుకుంటున్న లంకలకు.

పేరున పాటలంకలకంటే (భూములున్న రైతులకిచ్చేవి) అనేక చోట్ల (ఉ.ప.గో.) సర్వాధికారం తాలూకాలో ఎండిలంక అనే పాటలంక పెదమల్లం సొసైటీలంక చూడ నచ్చు) 810 రు.లు వరకు హెచ్చు రేట్లు వసూలు చేయుటకు యేగాక, వై రెండు రకాలంకలలోను పోగాకు నాటి నట్లయితే పాటలంకలను వదిలి సొసైటీలంకల సాగు చారైన వారి వద్దనుండి య. 1కి రూ 5-50 రు.లను చొ. పెనాల్టీలు వసూలు చేసే స్థితికి విచారించుచూ పెనాల్టీలు రద్దుచేయుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 103/-

యీ సంవత్సరం పంటలు చెబ్బి తినుటవల్లనూ, ధరలు పడిపోయినందువల్లనూ రైతాంగం, వ్యవసాయున్నందున పాత సగ్ రేట్ల బకాయాలను వసూలు చేయుట అదనపు పన్నుగా విధింపబడిన పన్నులను వసూలు చేయుటకు వాయిదా వేయుట గూర్చి ప్రభుత్వం సుముఖత చూపనందులకు గర్వించుచూ విచారము తెలుపుటను గూర్చి.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గోదావరి తదితరలంక భూములను పాటలంకలు-ఏవరేణి రెంటల్ వాల్ట్యుకట్టి సొసైటీలంకలుగా విడదీసి నిరుపేదలైన సొసైటీ సాగుచారైన హరిజనులకు

ఎక్కువ రెట్లు కట్టేయినూ పాటలంకలపేరుతో అగ్రకులాలకు భూములున్న రైతాం
 గానికి తక్కువ రేట్లు కట్టబెట్టే పద్ధతిని రద్దుచేసి నిరుపేదలైన సాగుదార్లకు తగినంత
 కిసానీగా యిచ్చే పద్ధతిని గూర్చి ఆలోచించుటకు ప్రభుత్వం ముందుకు రానందులకు
 విచారించుచు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

అనేక తరములుగా కొట్టుకు పోకుండా స్థిరంగా నిలిచియున్న గోదావరి తదితర
 లంక భూములకు అనేక పండ్ల తరబడి సాగుచేసుకుంటున్న నిరుపేదలకు పట్టాలపై
 యిచ్చు విషయము ప్రభుత్వం ఆలోచించనందులకు.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri G. China Venkanna : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Land Aquisition Act

లాండ్ ఎక్జిజిషన్ అక్టు ప్రకారంగా ప్రస్తుతం భూమిని ఎక్సైజిడ్ చేయుటకు
 చాలాకాలయాపన (పదుల సంవత్సరముల తరబడి) జరుగుచున్నది. ముఖ్యంగా పాళెట్టు
 పరియాలలో ఈ చట్టంక్రింద ఎక్సైజిడ్ చేయబడిన భూముల పరిస్థితిని ఎటూ యిద
 మిద్దముగా తేల్చని కారణంగా యింతవరకు భూములు కోల్పోయిన రైతాంగానికి వారి
 భూముల తాలూకు సామ్య యివ్వక భూములు కోల్పోయినందున ఆ రైతాంగానికి
 కలిగిన ఫలనష్టము యివ్వక ఉభయతా సమ్మానికి గురిచేయబడినట్లు చేయుచున్న ప్రస్తుత
 లాండు ఎక్జిజిషన్ అక్టును సవరించకున్నందులకు.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri D. Seetharamiah : Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To urge upon the Government to sanction Takkavi and other Government Loans to Pattadars even if their joint Pattadars refuse to sign the concerned documents.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To urge the Government to postpone immediately all collections of Takkavi and other loans and arrears of land Revenue due in the current fasli in Madanāpalli Taluk of Chittoor District and to refrain from District proceedings there in, in view of the failure of dry and wet crops in that Taluk in the last fasli.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri A. Venkateswār Rao : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For implementing Additional Assessment Act in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Failure on the part of the Government in distributing Banjar lands to landless poor persons

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Failure of the Government in acquiring excess area under ceiling Act in Andhra Pradesh.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri K. Ramaāhndra Reddy : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణాలో యెన్ని కంబైన్సు సర్టిఫికేట్ తీసుకోవడానికి రైతులు రు. 15-00 యివ్వాలని నిర్ణయించిన ప్రభుత్వ నిబంధనను రద్దు చేయుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గత 15 సంవత్సరాలనుండి ప్రభుత్వ శావుని భూములను సేద్యముచేస్తూ విధించిన పెనాల్టీని చెల్లించుకుంటూవస్తున్న రైతాంగము పేర నేటికి పట్టా హక్కు కల్పించ నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ప్రభుత్వం గత సంవత్సరం ప్రభుత్వ భూములను సేద్యం చేయుచున్న రైతాంగం పేర పట్టాలు చేయకుండా ఆవుతున్న జి. ఓ. జారీచేయబడినది. యీ జి. ఓ. ప్రభుత్వము జారీచేసిన తేదీనుండి ప్రభుత్వము భూములు సేద్యముకు యివ్వకుండా ఆపి పై నికుల పేర యివ్వడానికి ప్రభుత్వము అంగీకరించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

పేద రైతాంగము బంజరు భూములను సేద్యము చేయుచున్న వారి పేర యీ సంవత్సరం పెనాల్టీ విధించకుండావుండి పట్టాలకొరకు అనుమతించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

సేతుసంధీలకు ప్రభుత్వము యిచ్చే నెలసరి వేతనము జాప్యము చేయకుండా సక్రమంగ ప్రతినెలకు పోస్టుద్వారా పంపించే ఏర్పాట్లు చేయుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామ తలారీలకు నెలసరి వేతనము రు. 6-00 బదులు 15-00 చేయుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామాలలో ప్రజాస్వామిక విధానములలో గూడ హరిజనుల, చాకలి, కుమ్మరి, వగైరాల కులాలతో శ్రమశ్వాధికారి మరియు గ్రామాధికారులు చేయించుకుంటున్న వెట్టి చాకిరిని ప్రభుత్వము తగిన చర్యలు తీసుకొని ఆపనందుకు.

*for the year 1963-64**Voting of Demands for Grants*

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామీణాధికారుల వారసత్వ హక్కును రద్దుపర్చుచు సుప్రీమ్కోర్టు తీర్పుయిచ్చి చాలాకాలం గడిచిన ప్రభుత్వం ఒక సమన్వయమున వారసత్వ హక్కును రద్దుపంచుచు నిరసనకు చట్టము చేయవలయును నిరసన తెల్పుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,91,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామీణాధికారులు భూమిని పన్ను సందర్భమున రైతాంగమునుండి నూటికి 10 శాతం మరియు 5 శాతం చొప్పున పన్నులు చేసుకుంటున్న అంచనాదివి ధానమును రద్దుచేయుటకుగాను కఠినమైన చర్యలు ప్రభుత్వము అనుసరించనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణ ప్రాంతములో క్రయ విక్రయంచేసిన భూములను కలెక్టరు అనుమతి లేకుండా జరిపి కనుక యిట్టి భూములను గురించి నేటివరకు చట్టము తేవరకు గ్రామీణాధికారి రైతాంగము చెందుతున్న అంబోళను ప్రభుత్వం గుర్తించకుండా నిర్లక్ష్యము చేస్తున్నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

తెలంగాణ ప్రాంతములో పోలీసు యాదను తర్వాత భూస్వాములు పెద్ద ఎత్తున తమ భూములను అమ్మచూపిన ఫలితంగా రైతాంగం కొన్నారు. యీ భూములు డిప్యూటీ కలెక్టరు అనుమతిలేకుండా క్రయ విక్రయాలు జరిగినవి. ఇట్టి భూములను తిగిస్తూ చేస్తూ ప్రభుత్వము యంతవరకు చట్టము రూపొందించనందున మైకోర్టు, డిప్యూటీ కలెక్టరు అనుమతిలేకుండా కొన్ని భూమిలే కనుక చెల్లినేరవని తీర్పుయిచ్చింది. తెలంగాణ రైతాంగంలో పెద్ద అలవాడి కలిగింది. ఈ ప్రమాదము అపుటకుగాను రక్షిత కొల్లారీ చట్టంలో 98 సెక్షను వెంటనే ఉద్ధృతమైనది యిదే అనెంట్లీ సమావేశములో చట్టంచేయాలని పూనుకొనుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

మాగాడి భూములకు అదనపు భూమిశిస్తు విధింపుకు పూర్వము ఏ ఏ నీటివనరు క్రిందికి రాగలదో కలెక్టరు నిర్ణయించిన తర్వాత ఆ షేవనలు తెల్పుకొనుటకు నెలరోజులు నిర్ణయించబడింది. కనుక రైతాంగానికి తెల్పుడానికి నెలరోజులు సరిపోవు కనుక దీనికి బదులు 3 మాసాల గడపు పెంచుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ప్రభుత్వము భూమి సేకరణ చట్టములో వున్న చిక్కులను నేటివరకు తొలగించ నందున అభివృద్ధి పనులకు అవసరమున్న భూమిని సేకరించుటలో సంవత్సరాలకొలది ఆలస్యము జరుగుచున్నందున వసులు అనుకున్న సమయములలో కాకుండ పోతున్నందున ప్రభుత్వము యీ పరిస్థితి తెలుసుకొని వుండికూడ యీ చట్టంలో మార్పులు తేరందువలన నిరసనగా తెల్పుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

హరిజనుల ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించి యీ సమస్యను సంపూర్తిగా పరిష్కరించు టకు ప్రభుత్వము పూనుకోనందున.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా రామన్నపేట తాలూకా మోత్కూరు, అర్రోరు, వేముల కొండ, అడ్డగూడూరు, వెల్లెవికొండగడప గ్రామాల హరిజనుల ఇండ్ల స్థలాలు యంత వరకు ప్రభుత్వము యివ్వనందుకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

నల్లగొండజిల్లా రామన్నపేట తాలూకాలో అర్రోరు గ్రామ హరిజనుల వేర ఖష్టి భూమిపట్టా మంజూరు చేసినా అట్టి భూమిపట్టా మంజూరు చేసినా అట్టి భూమిలో మామిడి చెట్లకు హరిజనులనుండి రూ. 300-00 ప్రభుత్వము తీసుకొని చాలాకాలము అయిన ఒక జమీందారు దరఖాస్తుపై అట్టి భూమిని హరిజనుల స్వాధీనము పర్చనందు లకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

[4th March, 1963]

రెవెన్యూ బోర్డును రద్దుగావించి దీనివలన మిగిలే డబ్బును రాష్ట్ర అభివృద్ధి ప్రణాళికలకు తోడ్పడటానికి మరియు ప్రజలపై ఆర్థిక భారము ఎంత తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకొనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

భూమి గరిష్ట పరిమితి విల్లును చట్టముగ రూపొందించి రెండు సంవత్సరములు అయినప్పటికీ మన రాష్ట్రములో సీలింగు చట్టమును వర్తింపజేసి దీనివల్ల రాగిలిగిన భూమి నేటివరకు వ్యవసాయ కూలీలకు పంపకము ఎంత చేయబడినదో ప్రభుత్వం చెల్లినందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

గ్రామాదులలో ప్రజానీకము ఇండ్లు నిర్మించుకోవడానికి గ్రామ కంఠం భూమి తేసందున పట్టా భూములలో ఇండ్లు నిర్మించుకున్నారు. యీ భూములను పట్టానుండి రద్దుగావించి భూమిశిస్తు వసూలు చేయకుండా వుండటానికి జిల్లా అధికార్లకు ఎన్ని విజ్ఞప్తులు పెట్టుకొన్న రెవెన్యూ అధికారులు పూనుకొనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

వికేంద్రీకరణ పద్ధతి అమలుకు వచ్చిన తర్వాత డిప్టీ కలెక్టరు కార్యాలయ అవసరము ఎంతవరకు వుంటుందో పరిశీలనచేసి రద్దు చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఆంధ్ర ప్రాంతములో రైతాంగానికి ప్రభుత్వము యిచ్చే అప్పులు మార్కెట్టులో భూములకు తన ధరకట్టి అప్పు యిచ్చే పద్ధతిని రైలంగానాలో అమలు జరపనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

రైతాంగానికి తక్కువ అప్పులక్రింద భూములు తాకట్టుపెట్టిన వాటికి వాల్చు యేషన్ (వెలకట్టడం) మెట్టభూములకు ఎకరానికి రు. 100 మాగాణీకి రు. 200 తక్కువ వెలకట్టె పద్ధతిని విడనాడనందున.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri V. Visweswara Rao : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For not paying the Panchayat Samithi 0-50 nP. per head of population according to the latest census.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Survey settlement కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయుటలో జరుగు జాప్యంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For not paying 50 nP. per head of population according to the latest census to each Panchayat in the State.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

Estates Abolition Actను విస్తృతపర్చి జమీందారి మరియు యానాము లన్నిటిని రద్దుచేయుటకు పూనుకొనక ముఠాదారి విధానం, ఇనామ్ విధానం కొనసాగునిచ్చుటకును గురించి.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri A. Sarveswara Rao : Sir, I moved.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

కొల్లెరు (ఏలూరు తాలూకా) లేక్ బెడ్డులోగల భూములను దాళవా వ్యవసాయ తరుణంలోకూడా లీజు మంజూరు పై సరైజు చేయకుండా పుంటూ పున్నందున.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

for the year 1963-64

Voting of Demands for Grants

పంట పూర్తిగా నష్టపడిన పట్టాదారులకు యిస్తూవున్న శిస్తు రిమిషను సదుపాయం కొల్లేరు లేక్ టెడ్ భూములను లీజుకు తీసుకొన్న వారికి కలుగజేయనందులకు, పంట పూర్తిగా పోయినా శిస్తు లీజుదారులనుండి వసూలుచేస్తూ వున్నందుకు.

To the reduce allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

కొల్లేటి లేక్ టెడ్స్ ను సర్వేచేయించనందులకు, లీజుకు యిచ్చిన భూమి యొక్క విస్తీర్ణం స్పష్టంగా తెలియజేయనందున లీజుదార్ల మధ్య తగాదాలు పెరుగుతూవున్నందుననూ, స్పష్టమైన హద్దులు లేకుండా భూమిని లీజుకు యిస్తూవున్నందువల్ల ప్రభుత్వానికి రావలసియున్న ఆదాయం రాకుండా పోతూవున్నందువల్లనూ.

To the reduce allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

కొల్లేటి లేక్ టెడ్ లోవున్న దీపులలో నివసించే వెనుకబడిన వీధ ప్రజలైన వడ్డీలకు, హరిజనులకు అక్కడి భూములను మంజూరుచేసి పట్టాలు యివ్వనందుననూ, కనీసం కో-ఆపరేటివ్ ఫార్మింగు సొసైటీలవై నా కొత్తగా పెట్టినందులనూ, ఆ భూములను భూస్వాములకు, వారి కిలు బొమ్మలకూ (వప్పెట్టు) లీజుకు యిస్తూ వున్నందు వల్లనూ.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

ఆత్మయిక పరిస్థితి దృష్ట్యా, పొదుపు దృష్ట్యావై నా కనీసం రెవెన్యూ బోర్డును రద్దుపరచనందుకు,

To the reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

పరి తక్కువ పండిన రోజుల్లో ధాన్యంధర తగ్గుముఖంగా వున్నప్పటికి గత అయిదు సంవత్సరాల సర్చార్జీని బకాయి శిస్తులను, తక్కువవిరుదాలను చెల్లించమని వత్తిడి చేస్తూన్నందున.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for land Revenue by Rs. 100/-

రక్షణనిధి వసూళ్ళలో శ్రమంతులను తొలగిస్తూ, పెదవాళ్ళను వత్తిడిచేస్తూ వున్నందున.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri T. K. R. Sarama : Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To urge the Government to desist from collecting Betterment Levy from ryots holding lands classified as irrigable dry under T.B. Project and which have not been developed so far.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/0

To draw the attention of the Government to the illegal action of the Revenue authorities in Kurnool District in issuing instructions to collect the enhanced assessment on lands under springs as per section 4 of the Act instead of 5 of the Land Revenue Additional Assessment and Cess Revision Act even without the notification in the Gazette as required by the Act.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To discuss the failure of the Government to publish the 'Unnithan Committee Report' and solve the problems of the Village Officers.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri B. Nagabushan Rao : Sir, I move:

To reduce the allotment for Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Re. 100/-

For providing adequate amounts towards survey of Inams and Jagirs.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100l—

For providing huge compenstion to the Jagirdars during National emergency.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri Jinna Mallareddy : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For having increased the land revenue in this year when crops failed utterly.

Sir Speaker : Cut motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnaaya : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To criticise the Government in delaying the finalisation of the proceedings to finalise to give pattas to the Jirayatidars.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To criticise the action of the Village Officer who refused to give demand notices for the land revenue and assesment as they were not supplied the forms.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100

To impress upon the Government to prepare more maps of the Andhara Pradesh in different scales so as to make available and cheaper below Rs. 5/-.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To impress upon the Government to equip the Central Survey Office with the latest scientific machinery to produce the maps.

To reduce the allotment of Rs. 91,93,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To criticise the Government in not withdrawing the Additional Assessment Act which is making the peasants heavy burdened to their extinction.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

DEMAND No. X—DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS—Rs. 5,32,17,000.

Smt. A. Kamala Devi : Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

జిల్లా పరిపాలన కాఖలో దుబారా ఖర్చు పెట్టబడుచున్న అదనపు ఖర్చులను తగ్గించనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

గ్రామాధికారాల ఇబ్బందుల గూర్చి చర్చించుటకు.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri G. Rama Rao : Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

అనేక ప్రాంతాల్లో గ్రామీణకరణములకు, 1958వ సంవత్సరమునుండి, గ్రామ శేఖరంలో అనగా, రెండవ నెంబరు అడంగులు లెక్కలో ఆరవ కలములో, పట్టా దారుతోబాటు, సాగుదారు పేరును, ఏ షరతుతో సాగుచేయుచున్నది. వివరములతో

బాట పా)యవలసినదిగా, ప్రభుత్వము ఆదేశించి యుండిన్ని, ఆ వివరాలను యింత వరకు, రికార్డులలో అమలు పెట్టక సాగుదారుల హక్కుకు భంగకరంగా ప్రవర్తిస్తున్న, ప్రభుత్వ వై ఖరీది విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

To express disagreement for the delay in granting public copies in Taluk Offices of R. D. O's Offices and urge on Government to reform the Taluk and, R. D. O's Offices on a par with Registration Department in the matter.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

To express disareement with the Government for unnecessary interference by the Minister in respect of S. No. 214 and 215 of Bomireddipalle Village, Kaniglrri Taluk, Nellore District which were granted to the Harijans by R.D.O., Kandukur.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

For the unjust action of the Government by imposing penalty about Rs, 1,500/- last year without inspection by the Collector, on the Harijans who are in occupation of S. No. 5,6 measuring 60 acres which was granted on lease to them as they are unobjectional and urge on Government to refund the amount unjustly imposed on the Harijans of Kandlur village, Kalahasti Taluk, Chittor District.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

For the failure of the Government to take suitable action against the persons who has changed the classification of S. No. 5 and 6 (measuring) 6 acres an assessed dry land as No. 7 classifying as tank poramboke in the village accounts of Kandlur Village, Kalahasti Taluk, Chittoor District for which permission was granted to the Harijans who are in occupation of the land for the last 5 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs 100/-

For the gross delay of the Government to assign Government waste land for the purpose of house sites to the Harijans of Yallamanchipad Village, Kovur Taluk, Nellore District

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous Rs. 100/-

For the gross delay of the Government to issue House site pattas to the Harijans of Kovur Village, Kovur Taluk Nellore District, in spite of the award of Land Acquisition was passed several years ago.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the failure of the Government to issue house site pattas to the Harijans of Peddacherukuru Village Nellore Taluk and Nellore District for which purpose the land Acquisition award was passed long back.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous Rs. 100/-

For the failure of the Government to provide pathway to the Harijans of Gottalpalem Village, Kovuru Taluk Nellore District, after evicting encroacher.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to grant House sites in which the Harijans are in occupation at Thimma Reddy pallem H/O Chennur Village Kovuru Taluk, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous Rs. 100/-

For the delay of the Government to assign S. Nos. 90 to 92 and 254 to 258 of Thurimilla Village Kovuru Taluk Nellore District; to Tennants, Co-operative Society of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous Rs. 100/-

For the gross delay of the Government to evict Sri T. Pera Reddy, for the last 12 years from S. Nos. 101 etc of Pedagandla village Atmakur Taluk Nellore District, so as to assign the land to the Harijans of Gandlavedu village Atmakur Taluk Nellore District, as it pending since 1949.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous Rs. 100/-

For the failure of the Government to assign S. No. II of Devuni Kandriga H/O Vatambedu village measuring about 250 acres to the F.L.C. Society of Vatambedu evicting Madras Milk supply union.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to grant House site pattas to the needy Harijans of Kalanvayee villege Atmakur taluk Nellore District, as there is Government land in the vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

అడంగులో సాగుబడి, యెప్పటికప్పుడు వ్యాయక, సాగుదార్లు తెల్పుకొన్న పుట్టికై నకూడ అసలు సాగుదార్లు తెప్పించి వేరే వారిపేర్లు నమూదు చేయుచు శివారు జమ సాగుదార్లు పడుకటువంటి యిబ్బందుల ప్రభుత్వం గుర్తించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous Rs. 100/-

'బి' మెమోలు వ్యాయకతో తీరని జాప్యముచేయుచు సంవత్సరపు ఆంత్వములో అచివిడిగ వాటిమీద వుత్తరువులు వేయబడుతుంటే ప్రభుత్వము దానిని అరికట్టి అటు ప్రజల యిబ్బందులు పోగొట్టి రెవెన్యూ ఆదాయ సక్రమముగా రాబట్టు కొనలేక పోవుచున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 of District Administration and Miscellaneous Rs. 100/-

For the abnormal delay in disposing of Tenancy cases in all the Taluk offices in the state.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous Rs. 100/-

To urge on Government to expedite Tenancy cases which are pending in all the taluk offices by appointing special staff.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the failure of the Government to grant the deformed land, on patta to the Tenants Co-operative Society,

Nagayagunta village, Kovuru taluk, Nellore District as it is pending since four years.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the failure of the Government to transfer the land on which there are house for the last several years, which are also un objectionable to village site porambokes and assign the same.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Adminittration and Miseellaneous. Rs. 100/-

For the gross delay of the Government to assign house site pattas to the Harijans for whom Lands were acquired and award passed and records sent to the Revenue Department by the Social Welfare Department.

To reduce the allotment of Rs, 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the failure of the Government to supply stationery to the village officers in time, the result of which as much revenue is being lost and much inconvenience is being felt.

To reduce the allotment of Rs. 5,39,17,000 for District Administration and Misceilaneous- Rs. 100/-

To urge on Government to construct a building in each taluk to accommodate the village officers servants, whenever they go over to taluk offices on duty,

To reduce the allotment of Rs, 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous Rs- 100/-

To urge Government to enhance the F. T. A. of the Revenue Inspectors and Peons working under them as the existing F.T.A. is out moded.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Mescellaneous Rs. 100/-

To urge on Government to prepare the Bakee pattis Asamiwar and S. Nos. wise so as to enable the ryots pay the exact land Revenue to the Government without any difficulty.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to postpone the additional assessment Act as there is thorough failure of crops in the state during the current fasli.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to convert all the village officers post as L.D.Cs and village servants post as Class IV Compelees in the State:

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the failure of the Government to obtain the cultivation accounts in each month, S.Nos. wise so as to know the exact extent of land under cultivation.

To redece the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To express disagreement with the Government for the enhancement of water rates [by cent precent (100%) du ring the current Fasli.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the gross delay of the Government to assign an extent of 100 acres of land at Kommalapudi village Nellore taluk to the Harijans of Ravoor village of Nellore taluk.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to provide House sites to the Harijans of Palur village of Government land Kandukur taluk Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. R. 100/-

To urge on Government to assign S. No. 4 & 5 of Maramreddipalli village Harijans of the village Udayagi Taluk Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to grant House sites to the needy poor people of Government village Atmakur Taluk Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to assign the sites on which the Yanadis are in occupation for several years at Guvvagunta H/O Boddavaripalem village Kovuru taluk Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the gross negligence of the Government to reassign S. No. 49/1 A,B to the Harijans of Naidupalem village Kovur Taluk Nellore District after evicting big land lord from the land.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to grant an extent of 250 acres of land to the Harijans, in S. No. 294 of Daam Nellore village Sulturpet Taluk Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to grant S. Nos. 1 to 4 of Polur village Sulturpet taluk to the Harijans of the village after evicting the land lords of Polur.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 130/-

To urge on Government to grant temporary permission to the tank Bed lands which House under the occupation of the Harijans of Hissavaviletipalem village Nellore taluk and District.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to bring a peace of legislation to amend section (2) (D) of Estate Abolition Act so as to make it applicable all Inam Kandrigas and Hamlets of Government villages in the state, as it pending since a long time.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

[4th March, 1963]

For the failure of the Government to assign S. Nos. 488,489 of Zarugmmalli, village of Kandukur taluk Nellore District, to the Harijans of Zarugmmalli.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To urge on Government to transfer S. No. 187 of Gradhaganta village Venkatageri taluk, Nellore District from Kanchapormbocu to village site Porambocu, for the purpose assignment to the Poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the failure of the Government to introduce the system of single pattas in the state in the village accounts.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

For the policy of the N. D. F. collection by method of coercive measures in the state.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. R. 100/-

For the failure of the Government to issue receipts to ryots in printed prescribed form, when the ryots pay the Land revenue to the Government.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. R. 100/-

To urge on Government to allow water supply to Varvaru new channel early in July instead of October each year, Kovur Tq.s Nellore District.

4th March, 1963]

Annual Financial Statement (Budget) 161
for the year 1963-64
Voting of Demands for Grants

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District administration and Miscellaneous. Rs. 100/-

To express disagreement for the dis reservation policy of D. C. lands and assigning the same to the Non-D. C. members in the name of political suffers in the State.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri T. Chanchaiah : Sir, I move.

The reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. By Rs. 100/-

To urge on Government to despose of all the Deykhasts which have been reached final stages and which lying in all the Taluk offices.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. by Rs. 100/-

To urge on Government to print the Board standing orders afresh as they become very old and not serving the purpose properly.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. by Rs. 100/-

To urge on Government to lease out lanka lands to the F. L. C. societies without bearing them in public auction.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

విశాఖజిల్లా పాపకరావుపేట సీయోజికవర్గంలోని కొండపాడు సాగుదార్లపై అక్రమ కేసులు పెట్టి పేద ప్రజలను కోట్లలూచుట్టు త్రిప్పి జరిమానాలు వేయించిన ప్రభుత్వ విధానాలను చత్వించుటకు.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri G. Rama Rao : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. by Rs. 100/-

Failure to prepare the penal of Deputy collectors since the formation of Andhra Pradesh i. e. more them 6½ years

Failure to observe any rules in making the appointment of deputy collectors after consulting the service commission.

For treating the appointments of Deputy collectors made prior to 1-11-1956 by the Andhra Government as temporary.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

For not observing the ratio of 2:1 between Andhra and Telangana personnel in the promotion to gazetted posts in the state.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. by Rs. 100/-

Failure to grant Thakkavi and other land improvement and agricultural loans to pattadars who jointly held lands.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous. by Rs. 100/-

Failure to check and stop the rampant increase in the misappropriation of large amounts of land revenue and loans by the village officers in the state.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

For showing discrimination between Deputy collectors and Assistant Secretaries – though they belong to the one and the same category, Assistant Secretaries are sent out as Deputy Collectors and their pay scale is 300-70/2-700 while a Deputy Collector is not taken as the assistant Secretary and his pay scale is 300-50/2-700 and the Assistant Secretary is started with two advance increments,

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

For showing discrimination between Tahasildars in the mufossil District and the superintendent of the secretariat and the Board of Revenue sent on deputation basis. A superintendent who is sent out on deputation basis is being included in the Deputy Collectors list on the completion of 2½ years service over working the Tahasildar in the mofussil even though the later is confirmed and much senior to the superintendent,

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to revise the scales of Public Servants on a scientific basis (i.e.) in a way neutralising the rising prices by adequate compensation in pay.

Failure to give weightage to service in the Revision of scales of 1961 (The longer the service one has the greater the loss he gets according to this revision).

Failure to concede the request of the Joint staff council of the N. G. Os. which states that the entire merger of D. A. with pay and provision of additional D.A. of Rs. 10/- up to Rs. 148/- and 20/- from Rs. 150/-.

[4th March, 1963]

To reduce the allotment of Rs. 5,321,7,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

For not observing the rules of reservation in making the appointments even though a G. O. was issued to strictly follow the rules of reservation in making even temporary appointment from 1-11-1961.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to regularise the pay scales and recruitments of Public Services by any Act of the Legislature according to constitution even though the constitution came into existence by 16 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to check up rampant corruption in all Departments and offices.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Demand No X – District Administration & Miscellaneous
Rs. 5,32,17,000/-

Sri G. Rama Rao : Sir. I move.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

For proposing the abolition of posts of Managers in all the Offices of the Block Development Officers in the mofussil without taking into account the plan and its success.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to increase the pay scales of the IV Class employees to minimum of Rs. 100/- p.m. (including D.A.) to meet the present conditions in life.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to reorganise the whole administration set-up to suit the present times and needs by making one Upper Division post for every 3 Lower Division Clerks in every office, one Superintendent for every 9 Clerks for speedy disposal of Office business.

Failure to secure the land from the land lords after the implementation of the Land Ceiling Act and the distribute the same among the landless poor agricultural labourers and Ex-Army personnel.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to grant Government waste lands and also waste lands that come under the Krishna barrage scheme, to the landless poor free of market value.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to extend the Tenancy Act by suitable amendments to the lands possessed by Land Lords over and above 10 acres in Delta Areas, and 20 acres of Dry lands.

To reduce the allotment of Rs. 5,3,217,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to bring about an integrated Tenancy Act and also failure to implement the Act in existence in respect of Kowl.

Voting of Demands for Grants

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to pay the T. A. and D. A. according to Andhra T. A. Rules to the Village servants and officers when they attend the Taluq and other offices on official duties.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure to revise the categories of the Village Officers (the posts of Munsifs and karnams to the level of a Ministerial grade and the Vetties and Talavaries to that of peons) and to revise their scales after regularising their services.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri A. Ramachandar Reddy : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

జిల్లా పరిపాలనలో లంచగొండితనం నానాటికి ఎక్కువగుచున్నందుకు దానిని ప్రభుత్వం అరికట్టుటకు యెలాంటి చర్య తీసుకొనుటకు చర్చించుటనుగూర్చి.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

ప్రజెక్ట్‌లోని ప్రతి తాలూకా, జిల్లా కేంద్రాలందు, ప్రతి మునిసిపల్ కేంద్రాలందు చౌకడిదోలు తెరచి జీవితావసర వస్తులను ఆహార పదార్థాలను కంట్రీలు ధరలకు ప్రభుత్వం సప్లయ్ గావించనందుకు చర్చించుటకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

ప్రజెక్ట్‌లో ఆయా గ్రామాలందు గ్రామచావిడిలు లేనందువల్ల ప్రభుత్వ అధికారులు ఆయా గ్రామాలకు వచ్చినపుడు క్యాంపు చేయుటకు కలుగుచున్న ఇబ్బందుల గురించి చర్చించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

గ్రామాధికారుల ప్రభుత్వ పనులపై తాలూకా కేంద్రాలకు వచ్చినపనులు వారి ప్రయాణ తదితర ఖర్చులు వారికి యివ్వనందుకు, గ్రామాధికారులకు తాలూకా కేంద్రాలందు నివసించుటకు ప్రత్యేక యేర్పాట్లు చేయనందుకు చర్చించుటకుగాను

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri B. Dharma Bhiksham : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

జిల్లా ఆఫీసుల్లో కేసులను పరిష్కరించుటలో విలంబన చేయటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri A. Venkateswara Rao : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure of the Government to empower Civil Courts to try the Tenancy and other relevant proceedings.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri V. Visweswara Rao : Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

లంక భూములను సహకార సంఘాలకు కేటాయింపక పాలు పెట్టుటకు, పెనాల్టీలు విధించుటను గురించి

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

మీటింగు పెరగటం, కార్యనిర్వహణ తగ్గుటను గురించి

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

విజయవాడ తాలూకా పొందుగల గుంటముక్కల, కీర్తిరాయనిగూడెం గ్రామాలలో సాగుదాగ్లకు పట్టాలివ్వకపోవుటను గురించి

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

విజయవాడ తాలూకా చీమలపాడు గ్రామ సాగుదాగ్లకు పట్టాలివ్వకపోవుటను గురించి

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

విజయవాడ తాలూకా పాత. కొత్త నాగులూరు గ్రామాల పేదవారికి, సాగు దాగ్లకు పట్టాలివ్వకపోవుట గురించి

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

విజయవాడ తాలూకా తోటకోడు గ్రామంలో సర్వే పూర్తిచేసి, రాళ్ళఫీజు, సర్వేఫీజు కట్టిన భూమిలేని పేదవారు సంవత్సరాల కొలదిగా సాగుచేయువారికి పట్టాలివ్వకపోవుటను గురించి

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

విజయవాడ తాలూకా పుట్లూరు గ్రామంలో సర్వే పూర్తిచేసి, సర్వే రాళ్ళు ఫీజు కట్టించిన తర్వాతకూడా భూమిలేని పేదవారికి పట్టాలివ్వకపోవుటను గురించి

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

బంజరు భూములకు పట్టాలిచ్చుటకు తగిన చర్యలు తీసుకోవందులకు

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

4th March, 1963]

Annual Financial Statement (Budget) 169
for the year 1963-64 --

Voting of Demands for Grants

విజయవాడ తాలూకా రుద్రవరంలో పేద హరిజనుడు సాగుచేయు బంజరును కరిణం తన భార్యపేర బంజరు పట్టా ప్రపోజిట్ చేయుటకు గురించి విచారించక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

రివిన్యూ అధికారులనే స్టేటులోన్న స్కూల్ సేవింగ్సు డేశరక్షణనిధి వసూళ్ళను వినియోగించుటవలన, కార్యనిర్వాహక విధులు నెరవేర్చుటలో అతి జాప్యం జరగటం, ప్రభుత్వ సిబ్బందిలో ఏయే మొత్తాలు ఎంత వసూలు చేసింది స్పష్టత లేకపోవుటవలన అవినీతి ప్రజలిపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

విజయవాడలో గవర్నరు పేటలో స్టేటు బ్యాంకు క్రాంచీని నెలకొల్పుటకు తగిన కృషి చేయకపోవుటను గురించి

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

నిర్బంధంగా డేశ రక్షణనిధి గ్రామాధికారులలో వసూలు చేయుటను చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

(1) గ్రామోద్యోగులకు జీతాలు పెంచకపోవుటను గురించి.

(2) తాలూకా కేంద్రములలో గ్రామోద్యోగులకు వసతి గృహముల నిర్మాణమునకు పూనుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

సాగుకు లాయకైన బంజర్లు ఆటవీబంజర్లు, యింతవరకు, పేదవారిచే సాగుచేయు బడిని బంజర్లు పై నికుల కుటుంబాలకు కేటాయించనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

for the year 1963-64

Voting of Demands for Grants

కృష్ణా జ్యోతిష కలెక్టర్ ఆఫీసులను సైనికుల కుటుంబాలకు కేటాయించి పాటపెట్టాలనే విధానం గురించి చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for District Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

డిస్ట్రీక్ట్ కలెక్టర్ ఆఫీసులు, తాలూకా ఆఫీసులను తొలగించి జ్ఞాన స్థాయిలో బలపర్చి కార్యనిర్వహణ కార్యక్రమమును బలపర్చుటకు లాగిన చర్యలు తీసుకోవలయును.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

పేద ప్రజలకు, భూమి లేని కులీలకు బంజరు భూముల పట్టాలిస్తామనే వాగ్దానంను జరిగినందుకు అమలు పరచవలయును.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri K. Ramachandra Reddy: Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

జిల్లా పరిపాలన యంత్రాంగము యొక్క పనిపక్కి విధానములో ప్రభుత్వము సంస్కరించిన కారణముచేత పాత పక్కి విధానములో కార్యాలయములలో పని సాగుట లేకుండుక ప్రజల్లో చాల అసంతృప్తి దినదినము జిల్లా ప్రభుత్వ యంత్రాంగము ఎడల ఎక్కువ అవుతుంది. ప్రభుత్వం వెంటనే యీ పరిపాలన పద్ధతిని మార్చుటకు పూనుకొనుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

తాలూకాలో తహశీలుదారులు పరిష్కరించవలసిన కేసులు, విచారణ సంవత్సరాలకొలది జరుగుచున్న జాప్యమువలన జై తాంగము అనేక ఆర్థిక చిక్కులకు మరియు సమయము వృథావేయవలసిన స్థితి ఏర్పడినది. అందుకుగాను ఖచ్చితంగా ఏ కేసు 6 మాసాలలోపు తీర్చుచేయుటకు ప్రభుత్వము తహశీలుదారులకు ఆర్డరులు పంపుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

జిల్లాలో డిప్టీ కలెక్టరులు తమ రెవిన్యూ పనులు నిర్వహించడములో మరియు కేసులు విచారణ జరుపుటలో సంవత్సరాలకొలది తరుగుచున్న జాప్యమువలన ప్రజలలో

4th March, 1963]

Annual Financial Statement (Budget) 171
for the year 1963-64.
Voting of Demands for Grants

శ్రీ ప్రమోద ఆంధోళన కలుగుతుంది. ఢిల్లీ ఫలితంగ ప్రభుత్వం ఎడల ప్రజలలో గ్రూప్ అసంతృప్తికి కారణమవుతుంది. అందుకుగాను ప్రభుత్వము 6 మ్యూన్సిపాలిటీ ఫల్యాంబ కేసులైన విచారణ జరిపి తీర్పుచేయుటకు డిప్టీ కలెక్టర్లకు ఖచ్చితమైన నిబంధనలు జారీచేయుటకుగాను.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri G. Rama Rao: Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Failure of Government for not providing jobs from the panel of candidates made in the year 1959, 1960 for Executive Officers under Hindu Religious and Charitable Endowments (Administration) Department under grades III, IV & V.

Mr. Speaker: Cut motion moved.

Sri Ramachandra Rao Deshpande: Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

To bring to the notice of the Government that the interim relief given to the Village Officers is not serving the purpose at all for which it was meant as the payments are not being made quarterly especially in Narayankhed Tq. of Medak Dist.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

To bring home to the Govt. as to how the village officers have to carry on their work of maintenance of village records when neither the Kagaz Baha is paid as before nor all necessary Registers, forms and stationery

is supplied and also to impress that the registers and forms supplied to a certain extent are not sufficient at all.

Mr. Speaker: Cut motion moved.

Sri Bh. Nagabhushana Rao: Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000/- for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

Not having given proper protection on to the Ryots in Jageerdari Villages.

Mr. Speaker: Cut motion moved.

Sri T. K. R. Sarma: Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

To discuss the coercive methods adopted by the District Officials for collecting National Defence Fund.

Mr. Speaker: Cut motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs 5,32,17,000 for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

To impress upon the Government to make the District Collector, the Secretary and Executive Officer who can co-ordinate the Officials and administer the Zilla Parishad.

To reduce the allotment of Rs. 5,32,17,000 for Dt. Administration & Miscellaneous by Rs. 100/-

To criticise the policy of the Government in not considering the heavy work and non-hereditary nature of the work and fix the pay of the Village Officer to that of the lower division clerk and grade four to that of the village servants.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

**DEMAND No. XLII—COMPENSATIONS TO
ZAMINDARS—Rs. 1,55,41,000/-.**

Smt. A. Kamala Devi: Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 1,55,41,000 for
Compensations to Zamindars by Rs. 100/-

జమీందార్లకు నష్టపరిహారాన్ని అత్యవసర పరిస్థితులు యేర్పడిన యీ రోజుల్లో ప్రభుత్వం తాత్కాలికంగా ఆపుచేయనందుకు విచారాన్ని తెలియచేయుటకు.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri M. Pitchayya: Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 1,55,41,000 for
Compensations to Zamindars by Rs. 100/-

చేశంలో ఏర్పడిన అత్యవసర పరిస్థితులదృష్ట్యా ఆర్థికవనరులు సమకూర్చుకోవడంలో జమీందారులకు చెల్లించే నష్టపరిహారం తాత్కాలికంగా ఆపుచేస్తే దేశక్షేమానికి మంచిదని గుర్తెరగని ప్రభుత్వ జమీందారీ పక్షపాతవైఖరి విమర్శించుటకు.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri D. Sitharamayya: Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,55,41,000 for
Compensations to Zamindars by Rs. 100/-

During the period of National Emergency the payment of compensation to Zamindars be stayed to save money for National Defence purposes.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri A. Ramachandra Reddy: Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,55,41,000 for
Compensations to Zamindars by Rs. 100/-

*for the year 1963-64**Voting of Demands for Grants*

నైజాంపేర వున్న 20 వేల యెకరాల భూమిని ప్రభుత్వం స్వాధీన పరచుకో
సండుకు ప్రభుత్వం అవలంబించుచున్న జమీందారి విధానపాలనలను చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 1,55,41,000 for
Compensations to Zamindars by Rs. 100/-

ప్రభుత్వం సోషల్ తరహా సొసైటీని స్థాపించుట తమ ధ్యేయముగా ప్రకటించి
కూడ 1963, 1964 సంవత్సరములో జమీందార్లకు 1,55,41,000 మొత్తం
నష్టపరిహారంగా ఇస్తున్నట్లు శాసనసభ మంజూరికై తెచ్చుటగురించి చర్చించుటకు.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri P. V. Ramana: Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,55,41,000 for
Compensations to Zamindars by Rs. 100/-

దేశంలో నేడున్న అత్యవసర పరిస్థితిని దృష్టియందుంచుకొని ప్రతి పౌరుడూ
తనకు వచ్చే చాలీచాలని దినభత్యములనుండి కొంత వదులుకొనిన్నీ పంటలు తగ్గి ధరలు
తగ్గి యీ మధ్యకాలంలో ఎన్నడూ పడనన్ని యిడుమలు పడుతున్నా తమ శక్తికొలది
శక్తికి మించికుడా సామాన్య కై లాంగమూ తమ త్యాగదీక్షను ప్రదర్శిస్తుండగా
ధనాద్యులైనవారి నుండి వారివారి తాహతుకు తగినట్టుగా ధనాన్ని ప్రభుత్వం
సేకరించకపోగా, యిట్టి క్లిష్టతరుణములోకూడా ప్రజాధనాన్ని కోట్ల రూపాయలు
జమీందారులకు నష్టపరిహారముగా చెల్లించుటకుమాత్రమే ఉద్విఘ్నముచూ, కనిసం దాన్ని
యీ అత్యవసర పరిస్థితి ఉన్నంతవరకై నా వాయిదావేయుటకు యిష్టపడకున్న ప్రభుత్వ
విధానాన్ని గర్హించుచూ విచారము తెలుపుటకు.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri V. Visweswara Rao : Sir, I move

To reduce the allotment of Rs. 1,55,41,000 for
Compensations to Zamindars by Rs. 100/-

నేటి అత్యవసర పరిస్థితుల దృష్ట్యా జమీందారుల నష్టపరిహారమును వాయిదా
వేయసండుటకు.

APPENDIX

రెవెన్యూశాఖ నిర్వహణపై వివరణ

(1962—63)

1. భూమిశిస్తు :

భూమిశిస్తు అనే దానిలో రైతావరీ భూములపై చెల్లించవలసిన శిస్తు, ప్రభుత్వ పాడుదల వనరులనుంచి పొందే నీటికిగాను చెల్లించవలసిన నీటి తీరువుచెరి వుంటాయి. రాష్ట్రం మొత్తం ఆదాయంలో ఇది చాలావూ ఎనిమిదోవంతు వుంటుంది. "IX భూమి శిస్తు" అనే పద్ధతికింద 1963-64 సంవత్సరానికి వెరళి రాబడులు రూ. 16-50 కోట్లని అంచనా వేయబడింది. 1962, ఆంధ్రప్రదేశ్ భూమిశిస్తు (అదనపు శిస్తు విధింపు) మరియు సెస్సు సవరణ చట్టం క్రింద ఆశించిన వసూళ్ళు కూడ ఈ అంచనాలో చేరితాయి.

గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఈ సభ 1962, ఆంధ్రప్రదేశ్ భూమిశిస్తు (అదనపు శిస్తు విధింపు) మరియు సెస్సు సవరణ చట్టాన్ని ఆమోదించిన సంగతి సభవారికి తెలిసినదే. రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రాంతాలలో అమలులో వున్న శిస్తు స్థాయి సరిసమానంగా వుండేటట్లు చేయడానికే, నానాటికి పెరుగుతున్న శ్రేయోరాజ్య అవసరాలను తీర్చడంకోసం అగవపు రాబడి సమకూరేటట్లు చేయడానికి యీ శాసనం ప్రవేశ పెట్టింది. చవుడు భూములు, కోస్తాభూములు, కొనుసున్న భూములు మున్నగు సారవంతం కాని కొన్ని రకాల భూముల విషయంలో శిస్తు తగ్గింపుచేసే నిమిత్తం సవరణ శాసనం ఒకటి చేయవలసి వచ్చిన సంగతికూడ సభవారికి తెలిసినదే. దీనివల్ల చేకూరిన తగ్గింపు, గణనీయమైనదిగానే వున్నది. ఈ శాసనాన్ని అమలు పరచటంలో ఇది అవగతమగుతున్నది. ప్రభుత్వం అదనపు శిస్తు విధింపు చట్టాన్ని అమలు పరచటంలో తమ దృష్టికి తేబడిన ఖోపాలను గురించి అధికారులతోను, అనధికారులతోను సంప్రదింపులు జరిపి, ఆ లోపాలను సరిదిద్దడానికికూడ ప్రయత్నిస్తున్నది.

అమలులోనున్న వివిధ అభివృద్ధి పథకాల నిమిత్తం రాష్ట్రాదాయాన్ని సమీకరించే వృద్ధేశంలో రూ. 11.3 కోట్ల మేరకుగల బకాయిలను వసూలు చేయడానికి 1-5-1962 నుంచి 30-4-1962 వరకు ప్రత్యేక కార్యక్రమం నిర్వహించబడింది. దీని ఫలితంగా రూ. 5.39 కోట్ల మొత్తం వసూలయింది. ఋతు పరిస్థితులు ప్రతికూలించిన కారణంగా శిస్తు వసూలు వాయిదావేసిన ప్రాంతాలలో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టలేదు. అంతే కాకుండా ఈ కార్యక్రమంవల్ల పేదవారికి ఇబ్బంది కలుగకుండా చూడాలనికూడా

గట్టిగా వుత్తరువులు జారీచేయబడ్డాయి. 1-11-1962 నాటికి శిస్తు వసూళ్ళ స్థితి ఈ క్రింది విధంగా వున్నది.

	నిల్వ	వసూలుకాదగినది	వసూలుకాదగినది
ఆంధ్రప్రాంతం	... 3,20,47,808	2,57,73,312	62,74,496
తెలంగాణప్రాంతం ..	1.18,14,842	61,36,048	56,78,794
మొత్తం	4,38,62,650	3,19,09,360	1,19,53,290

మైదరాజాదు భూమిశిస్తు చట్టంక్రింద చేసిన భూమిశిస్తు నియమావళిలోని 40 నియమం ప్రకారం—ప్రభుత్వానికి భూమిశిస్తు చెల్లింపుకోసం ఈక్రింది తేదీలు నిర్ణయించబడ్డాయి :

(1) భారీఫ్, అవిపంటలు (మెట్టమాగాణి): జనవరి 1 నుంచి 21 వరకు (2) రాబి పంట (రెండవ పంట-మెట్ట) ఏప్రిల్ 1 నుంచి 21 వరకు (3) తాబిపంట (రెండవ పంట-మాగాణి) జూన్ 18 నుంచి 30 వరకు..

అదనపు శిస్తు చట్టం అమలుకు సంబంధించిన తొలి చర్యలు 1963 జనవరి మాసం మధ్యనాటికి పూర్తి కాగలదని భావించబడింది. అందుచేత భారీఫ్ అవి పంటలకు గడువు తేదీ 1963 జనవరి 21 లోపున హెచ్చించబడిన రేట్లు చొప్పన భూమిశిస్తును చెల్లించవలసిందిగా రైతులను కోరినట్లయితే వారికి ఇబ్బంది కలుగుతుంది, భూమిశిస్తు చెల్లింపులో రైతులకు ఎట్టి కష్టంగాని కలుగకుండా చేసే నిమిత్తం భారీఫ్ అవి పంటలకు శిస్తు వసూలుకు గడువు 15-3-1963 వరకు పొడిగించబడింది.

ఉమ్మడి పట్టాలవల్ల పరిపాలనా సంబంధమైన చిక్కులు—ముఖ్యంగా శిస్తు వసూలు సందర్భంలో—ఏర్పడినాయి కాబట్టి, యీ ఉమ్మడి పట్టా పద్ధతిలోని చిక్కులను గురించి ప్రణాళిక సంఘం చాలసార్లు సూచించింది. గా)మాధికారుల విచారణ సంఘం ఈ సమస్యను గురించి సాకల్యంగా పరిశీలించింది. విడి పట్టాలు ఇవ్వడమే అంతిమ లక్ష్యం. కాని యిందుకు కొంతకాలం పడుతుంది. అందుచేత ప్రతి రైతుకు అతని ఆధీనంలోగల భూములు, వాటి విస్తీర్ణం, వాటిపై శిస్తు వగైరా వివరాలు తెలుపుతూ “పట్టాదారు ప్యాసుబుక్కు” అనే పుస్తకం యివ్వాలని యీ సంఘం సిఫారసు చేసింది. ఈ పుస్తకం వాస్తవీవానికి అన్ని కార్యాల నిమిత్తం విడి పట్టాగా పనిచేస్తుంది. ప్రభుత్వం ఈ సిఫారసు అంగీకరించి, నిర్ణీత సమూహంలో పట్టాదారు ప్యాసుబుక్కు జారీ చేయవలసిందిగా రెవిన్యూ కాఫీ 2-7-1960 మిస్. నెం. 1354 జి. ఓ. లో ఉత్తరువు చేసింది.

ప్ర్యాసు బుక్కులను అచ్చువేయించి వాటిని గామాధికారులకు సరఫరా చేయవలసి వదిగా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. కనీసం జూలై నెలాఖరు లోపుగా ఈ పని పూర్తి చేయించాలని ఇటీవలనే రెవిన్యూ బోర్డుకు ఆదేశాలు పంపడం జరిగింది. ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఒకే పద్ధతి అమలులో వుండేటట్లు చేయడంకోసం తెలంగాణాలో ప్రస్తుతమున్న బహుళాస్థానీ ఈ ప్ర్యాసుబుక్కు పద్ధతి ప్రవేశపెట్టబడుతున్నది.

ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలలో వ్యవసాయేతర కార్యాలకు పుపయోగించే భూములపై శిస్తు విధింపు పద్ధతిని సరళీకరించి, ఏకీకృతంచేసే నిమిత్తం వ్యవసాయేతర భూములు శిస్తు బిల్లు అనే బిల్లోకటి 30-11-1959 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ గెజెటులో ప్రచురించబడింది. వెనుకటి శాసనసభలో దానిని ప్రవేశ పెట్టడంకూడ జరిగింది. ఈ బిల్లుపై జాయింటు సెలక్టు కమిటీ నివేదిక పరిశీలనార్థం వెనుకటి శాసనసభకు సమర్పించబడింది. కాని ఆ శాసనసభ రద్దు కావడంతో ఆ బిల్లు మురిగిపోయింది. సెలక్టు కమిటీ సిఫారసులను లెక్కలోనికి తీసుకొని త్వరలోనే క్రొత్త బిల్లోకటి ప్రవేశపెట్టబడగలదు.

2. తక్కువ రుణాలు :

భూమి అభివృద్ధి రుణాల చట్టం, వ్యవసాయదార్ల రుణాల చట్టం పీటిక్రింద చేయబడిన నియమము 1958 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనాల సవరణ, విస్తరణ చట్టంక్రింద జారీ చేయబడిన ప్రకటనద్వారా తెలంగాణా ప్రాంతానికి 1960 ఆగష్టు 15 తేదీ లగాయితూ విస్తరింపజేయటం జరిగింది. అట్టి విస్తరణ జరిగిన తర్వాత తక్కువ రుణాల పంపిణీ, వమాళ్ళ విషయంలో అనుసరించే విధానం రాష్ట్రం అంతటికి ఒకే విధంగా తయారైంది. 1963-64 బడ్జెటులో కేటాయించిన అంచనాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి.

భూమి అభివృద్ధి రుణాలు, వ్యవసాయదార్ల రుణాల చట్టం 55 లక్షలు

పంపు సెట్లును ఏర్పాటు చేయటంకోసం ప్రత్యేక నియమాలు 0.40 లక్షలు

వ్యవసాయ పనిముట్లకోసం రుణాలు 0.40 లక్షలు

1-11-1962 నాటికి ఈ రుణాలక్రింద బకాయీల మొత్తం 3.88 కోట్లు. రుణాలు బకాయీలతో బాటు, బకాయీలన్నిటినీ వసూలు చేయటానికి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కలెక్టర్లందరికీ తగు ఆదేశాలు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతూ బోర్డుకు ఉత్తరువులు జారీచేయబడ్డాయి.

రుణాలగురించి ఇవ్వవలసిన సెక్యూరిటీ తీరు, రుణాలను రాబట్టుకొవలసిన వాయిదాల సంఖ్య విషయంలోను, వాటిమీద విధించవలసిన వడ్డీ రేటు షెడ్యూలుకు షెడ్యూలుతెగల వారికి తక్కువీ రుణాలు యిచ్చేపుడు—సెక్యూరిటీ తీరు, వసూలుచేసే వాయిదాల సంఖ్య వడ్డీరేటు మొదలైన అంశాల విషయంలో ప్రస్తుతమున్న తక్కువీ నియమాలకు సంబంధించి ఉదారతచూపే అవసరం ఏమైన వుందేమో ప్రభుత్వంవారు పరిశీలించారు. షెడ్యూలు మతాలు, షెడ్యూలుతెగల వారికి ఇచ్చే రుణాల విషయంలో 5,000 రూపాయలు మించని విలువచేసే అస్థికలిగిన వారికి సగం రేటు చొప్పున మిగిలిన వారికి పూర్తి రేటు చొప్పున వడ్డీ విధించడానికి ప్రభుత్వం ఉత్తరువు చేసింది.

భూములు కేటాయింపుకు సంబంధించిన కొత్త విధానం ప్రకారం కేటాయించిన భూములు మొదటలో వంశాను గతమైనవే కాని అన్యాయక్రాంతం చేయదగ్గవి కావు. వాటిని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి రుణాలు పొందే నిమిత్తం ఆ భూములను ప్రభుత్వానికి గాని, తనఖా బ్యాంకులో సహా సహకార సంఘానికిగాని, వంచాయితీ సమితికి గాని తనఖా పెట్టుకోటానికి అనుమతించ వచ్చునని 3-5-1962 తేదీ రెవిన్యూ శాఖ మిస్. నెం. 706 జి. ఓ. లో ఉత్తరువు చేయబడింది.

3. భూముల కేటాయింపు :

లభ్యమైన భూములన్నిటినీ త్వరితగతినీ కేటాయించేందుకు నిర్వహించిన ప్రత్యేక కృషి 30-6-1962 తేదీన విరమించబడింది. మిగిలిన పని మామూలు సిబ్బందికి అప్పగించడం జరిగింది. ప్రస్తుత అవాంతర పరిస్థితిలో వివిధ హోదాలలో పనిచేస్తున్న జవాన్ల అవసరాలను తీర్చడంకోసం ఈ క్రింది సందర్భాలలో మినహా ఇక మీదట ప్రభుత్వం భూముల కేటాయింపు ప్రభుత్వానికి వేయబడింది.

(i) రాజకీయ జాధితులకు సంబంధించి పెండింగులో ఉన్నకేసుల అవి వాటి వాటి యోగ్యతలనుబట్టి పరిష్కరించ బడతాయి. అయితే క్రొత్త కేసులేవీ స్వీకరించ బడవు,

(ii) క్రింద ప్రభుత్వం నియమించిన బంజరు భూముల సంఘం మొత్తం 1,87,000 ఎకరాలలో నిర్ణయించిన 21,979 ఎకరాలను పునరుద్ధరణ పునరావాస కార్యాలకు గాను అభివృద్ధి చేయడానికి సంబంధించిన పథకం—ఈ భూమి 250 ఎకరాలకు మించిన ఖండాలుగా వుండాలి;

(iii) శిపాయి జమాదార్లకు, తదితర్లకు ఇంతకుముందే కేటాయించి పట్టాలు జారీ చేయని భూములను శాశ్వతంగా కేటాయించవచ్చు. అందుకుగాను కృష్ణా బ్యాంక్ క్రింద భూములకు సంబంధించిన 29-10-1962 తేదీ నాటి రెవిన్యూ మిన్. 1676 వ నెంబరు జి. ఓ. లో తెలిపిన షరతుల ప్రకారం భూమి ఖరీదును చెల్లించాలి,

(iv) కృష్ణా బ్యాంక్ క్రింద శిపాయి జమీదార్ల ఆక్రమణలో ఉన్న భూములను కూడ అదేవిధంగా కేటాయించవచ్చు. అయితే 29-10-1962 తేదీనాటి రెవిన్యూ మిన్ 1676 వ నెంబరు జి. ఓ. లో ఉత్తరువు చేసినట్లు ఇతర బంజరు భూములపై క్రొత్త ఆక్రమణలను పూర్తిగా ఆపి వేయాలి.

(v) ప్రాతెక్టులకోసం భూములను సేకరించినందువల్ల నిర్వాసితులైన వారి పునరావాసం కోసం ఇచ్చిన భూములు ;

(vi) పూర్వపు మైదరాబాదు ప్రభుత్వం 1954 నవంబరు 8 వ తేదీన జారీ చేసిన 14 వ నెంబరు సర్క్యులరు వర్తించే కేసులు ;

(vii) పునఃపరిశీలనపైగాని అప్పీలుపైగాని భూములను కేటాయించడానికి నిర్ణయించి 'డి' ఫారం పట్టా జారీ చేయడం మాత్రమే మిగిలివున్న సందర్భాలు ;

(viii) నిరాశేపణీయమైన సందర్భాలలో శిపాయి జమా సేద్యం దార్లు భూములను ఆక్రమించుకొని ఉండటానికి అనుమతించబడుతుంది. కాని ఆ భూములు వారి కే కేటాయించ బడతాయన్న హామీ ఏమీ ఉండదు.

భాగీగా వున్న బంజరు భూములను ఆక్రమణను అనుమతించరాదనీ, సాగుకోసం 'ఏక్ సాలు' వద్దతిమీద భూములను కౌలుకీయవచ్చునని కూడ ప్రభుత్వం అదేశించింది. అయితే సంవత్సరాంతాన గాని, ప్రభుత్వానికి అవసరమైనట్లయితే ఆ లోగా గాని కౌలును రద్దుచేసిన సందర్భంలో కౌలుదారు తాను చేసిన ఆభివృద్ధులకు లేక పండించిన పంటలకు గాను ఎట్టి పరిహారానికి అర్హుడు కాదు.

అవాంతర పరిస్థితి తొలగిపోగానే పరిస్థితి పునఃపరిశీలించబడుతుంది. కేటాయింపులపై ప్రస్తుతం విధించిన నిషేధం తొలగించ బడుతుంది. నైనిక నిబ్బంది అవసరాలను తీర్చిన తరువాత మిగిలే భూమి భూమి లేని పేదలకు కేటాయించేందుకు మళ్ళీ అనుమతించబడుతుంది.

జవానులకు, మరణించిన జవాన్ల కుటుంబాలకు భూములను కేటాయించడానికి సంబంధించిన పథకం వివరాల రూపొందించబడుతున్నాయి. 1962 జూన్ ఆఖరుకు

10,61832 ఎకరాల భూమి పంపిణీ చేయబడింది. ఇంకా ఏడు లక్షల ఎకరాల భూమి లభ్యం కాగలదని అంచనా.

4. భూదాన గ్రామదాన భూముల విర్వహణ.

భూదాన భూముల క్రమీకరణకు ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నియమావేసి తేవు. 1951 లో ప్రారంభమైన భూమిని చట్టం క్రింద కొన్ని నియమాలు చేయ బడ్డాయి. ప్రస్తుతం అవి తెలంగాణా పాఠశాలలో అమలులో ఉండి భూదాన భూములు పరిష్కారానికి వస్తున్నాయి.

1964 ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీ వరకు వాటి అమలు కాలం పొడిగించ బడింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర మండలతూ భూదాన గ్రామదాన భూముల క్రమీకరణ కోసం ఒకే విధమైన శాసనాన్ని తెచ్చే ఉద్దేశంతో 1958 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ భూదాన గ్రామదాన బిల్లు (1958 లో 46 వ బిల్లు) అన్న బిల్లు వెనుకటి శాసన సభలో ప్రవేశ పెట్టబడి సెలెక్టు కమిటీకి నివేదించబడింది. ఆ తరువాత సెలెక్టు కమిటీకి నివేదించిన బిల్లును కొన్ని అధికార సవరణలతో పాటు వెనుకటి శాసన సభలో ప్రతిపాదించ దలచి నప్పటికీ సమయం లేక పోవడం వల్ల పీలు కాలేదు. ఆ మీదట వెనుకటి శాసన సభ రద్దు కావడంతో బిల్లు మురిగి పోయింది. సవరించిన బిల్లు ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. ఇందుకు సంబంధించిన శాసనం త్వరలో ప్రవేశ పెట్ట బడుతుంది.

5. ప్రతికూల ఋతు పరిస్థితులు

1372 ఫసలీ (1962-63) లో ఋతు పరిస్థితులు, సాధారణముగా రాష్ట్ర మందలి జిల్లా లన్నిటిలోను అనుకూలంగానే ఉన్నాయి. వాల్ల అడను ప్రారంభంతో నైరుతి ఋతుపవనాలు ఆలస్యంగా ప్రారంభమై నందువల్ల కొన్ని జిల్లాలో అంటే రాయలసీమ జిల్లాలలోను నెల్లూరు విశాఖపట్నం మహబూబ్ నగరు జిల్లాలలోను ప్రతి కూల పరిస్థితు లేర్పడ్డాయి. అయితే 1962 సెప్టెంబరు నెల ఉత్తరాధి రాను ఆక్టో బరు నెలలోను భారీ వర్షాలు పడి పరిస్థితిని పూర్తిగా మార్చి వేచాయి. ఎంతో భయ పెట్టిన ప్రతికూల పరిస్థితులు తొలగి పోయాయి. అన్ని జిల్లాలలోను వంటలు బాగా పండాయి.

అనంతపురం జిల్లాలో సహాయ కార్యక్రమం క్రింద రోడ్డు పనుల కోసం పెచ్చిం చేందుకై మూడు లక్షలు రూపాయల మొత్తం మంజూరు చేయబడింది. ఇతర సహాయక పనుల కోసం మరో 2.25 లక్షల మొత్తం మంజూరు చేయబడింది. ఏ, డబ్ల్యు. డి. చెరువుల కోసం మళ్ళీ రెండు లక్షల మొత్తం మంజూరు చేయబడింది. మంచినీటి శాస్త్రం

లోకు ఎక్కువ చేయడం కోసం ముప్పయి వేల రూపాయల మొత్తం కూడ కేటాయించబడింది. 400 టన్నుల కొండ గడ్డిని జిల్లాలోకి రవాణా చేయడానికి గాను రైల్వే రవాణా ఖర్చుల కోసం అయిదు వేల రూపాయలు, తుంగభద్ర ఎగువ కాల్య పని స్థలానికి వ్యవసాయ కూలీలను తీసు కెల్లేందుకు, వారికి వసతి కల్పించేందుకు గాను మరో అయిదు వేల రూపాయల మంజూరు చేయబడ్డాయి. అనంతపురం జిల్లా 1368 ఘనీక చెందిన రూ. 687790/- ల భూమి శిస్తు బకాయాలను వసూళ్ళు వరసగా మూడేళ్ళ పాటు నిలిపివేయ బడ్డాయి. తరువాత ప్రభుత్వం ఆ మొత్తాన్ని కొట్టి వేసింది. సహాయక కార్యక్రమం క్రింద రోడ్డు పనులకోసం కృష్ణా జిల్లాకు రెండు లక్షల రూపాయలు సహాయక పనులకోసం, చిత్తూరు జిల్లాకు ముప్పయి అయిదు వేల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా మంజూరు చేయబడ్డాయి. సహాయక పనుల క్రింద 1962-63 మామూలు బడ్జెటు కేటాయింపు, 12 లక్షల రూపాయలకు పైబడి ఈ ప్రత్యేక కేటాయింపులు వున్నాయి.

కొన్ని ప్రాంతాలలో ఊమం తిరిగి తలెత్తకుండా అరికట్టడం కోసం ప్రభుత్వం శారత ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి పైలట్ పథకం ఒకటి తయారు చేసింది. రాష్ట్రంలో ఎన్నడూ కరువు కాటకాలకు గురి అయ్యే ప్రాంతాలకు ఇది శాస్త్ర సహాయక చర్యగా ఉంటుంది. ఈ పథకానికి సుమారు 8 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని అంచనా వేయబడింది. ఇది మూడు సంవత్సరాల పాటు ఉంటుంది దీన్ని ప్రణాళికా పంచాయితీ రాజ్య కాఫీలో అమలు పరచేటందుకు అప్పగించటం జరిగింది.

వరదలు

1962 నెప్టేంబరు అక్టోబరు మాసాలలో కురిసిన బారి వర్షాల వల్ల తత్ఫలితంగా వదులలోను మురుగు కాల్యాలలోను వరదలు రావటం మూలంగా విశాఖపట్నం పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణ జిల్లాలలో కొన్ని భాగాలు దెబ్బ తిన్నాయి. వర్షాల వల్ల హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంట నగరాలకు కూడ విపరీతమైన నష్టం కలిగింది. జవనరమైన జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకో బడ్డాయి. వరదలకు గురి అయిన ప్రాంతాలలో నివసించే వారిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించటం జరిగింది. విశాఖ పట్నంలో వరద బాధితుల సహాయం కోసం ఒక లక్ష రూపాయలు మంజూరు చేశారు. కలెక్టరు ఎక్కువగా వరద బాధితుల సహాయం కోసమే ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. 1962-63 లో వరదలకు అగ్ని ప్రమాదాలకు గురి అయిన వారి సహాయం కోసంపై మొత్తమే కాకుండా మరో లక్ష రూపాయలు మంజూరు చేయాలని కూడా ఆయన కోశారు. వరదలకు అగ్నిప్రమాదాలకు గురి అయిన వారి గురించి అదనంగా మరో రెండు లక్షల రూపాయలు సహాయం చేసే విషయంలో ఫరిశీలనలో వుంది. వరద బాధితుల సహాయార్థం పశ్చిమ గోదావరికి 2,30,040 రూపాయలు హైదరాబాదుకు 2 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయటం జరిగింది. ఈ కేటాయింపులు మామూలు

బడ్జెటు కేటాయింపు రు. 10,50,000 లకు వైబడి వున్నాయి. ఇంతే కాకుండా చిన్న తరహా నీటి పారుదల వనర్లు మరమ్మత్తుల కోసం విశాఖ పట్నం జిల్లాకు 9 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయటం జరిగింది. రు. 6.37 లక్షల మేరకు ఆదాయం నష్టపోయే రెమిషను కోసం, భూమి శిస్తు, దుబాలు మొదలైన చాటి వసూలు వాయిదాకు విశాఖపట్నం కలెక్టరు పెట్టిన ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. కృష్ణా కలెక్టరునుంచి అందిన ఇదే విధమైన ప్రతిపాదనలు కూడా పరిశీలనలో ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలోని వరద బాధితులకు భారత ప్రజాజ్ఞాను నివారణ ట్రస్టు వారు 30,000 రూపాయలు విరాళ మిచ్చారు. దాన్ని ఈ క్రింది విధంగా పంచటం జరిగింది.

ప్రాదరాజాదు	రు. 9	వేలు
విశాఖపట్నం	రు. 9	వేలు
పశ్చిమ గోదావరి	రు. 4	వేలు
కృష్ణా	రు. 4	వేలు
తూర్పుగోదావరి	రు. 4	వేలు

అగ్ని ప్రమాదాలు

ప్రస్తుతమున్న నియమాల ప్రకారం అగ్ని ప్రమాదానికి గురైన ప్రతి కుటుంబానికి కలిపి ఖర్చుతో సహా 30 రూపాయల గరిష్ట మొత్తాన్ని సహాయం చేయటానికి నిలువది. అగ్ని ప్రమాదానికి గురి అయ్యే వారిలో వది రూపాయలు అంతకు తక్కువ శిస్తు చెల్లించే వారు లేదా నెలకు యాభై రూపాయలు అంతకు తక్కువ జీతం సంపాదించుకొనే వారు అందరూ ప్రభుత్వం నుంచి సహాయం పొందటానికి అర్హులవుతారు. అయితే ఇటీవల ఈ సహాయం పరిమితి 50 రూపాయలకు 1 శిస్తు పరిమితి 20 రూపాయలకు పెంచటం జరిగింది. అర్హత వున్న సందర్భాలలో 20 రూపాయల కంటే ఎక్కువ శిస్తు చెల్లించే బాధితులకు కూడా సహాయాన్ని ఇవ్వటానికి ఇటీవల కలెక్టర్లకు అధికార మివ్వబడింది. (8-11-62 తేదీ గల రెవిన్యూ శాఖ మిన్. నెం. 1741 జి. ఓ.) ఈ మొత్తాలను త్వరితంగా పంచటానికి బిలు కలిగించే ఉద్దేశంతో రెవిన్యూబోర్డు వారు చేసిన కేటాయింపుకు లోబడి సహాయాన్ని మంజూరు చేయటానికి కలెక్టర్లకు అధికారం ఇవ్వటం జరిగింది. ప్లానిక అధికార్లు తాము అవసరమని భావించే సందర్భాలలో బాధితులకు బట్టలు, ఆహార పదార్థాలు ఉచితంగా సరఫరా చేయటం గురించి స్థానిక అధికారులకు ఖర్చు చేయటానికి అధికార మిస్తూ ప్రత్యేక నిబంధన ఒకటి 21-12-60 తేదీ గల రెవిన్యూ శాఖ మిన్. నెం. 2521 జి. ఓ. లో వున్నది.

మధ్యవర్తుల రద్దు

6. ఆంధ్రలో ఎస్టేట్ల రద్దు :— ఆంధ్ర ప్రాంతంలో దాదాపు అన్ని జమీనులో గుత్త ఎస్టేట్లు, ఎక్కువ భాగం ఇనాం, సబ్ డివై డెడ్ ఎస్టేట్లు ఇదివరకే 1948 ఆంధ్ర ప్రచేక్ (ఆంధ్ర ప్రాంతపు) ఎస్టేట్ల (రద్దు, రైతువారీ మార్పు) చట్టము క్రింద ప్రకటించబడి స్వాధీనపరచుకోబడినాయి. (1962 డిశంబరు వరకు) స్వాధీన పరచుకోబడిన ఎస్టేట్ల వివరాలు దిగువ తెలుపబడ్డాయి.

జమీను	లోగుత్త	1936 కు పూర్వమున్న ఇనాములు	1936 తరువాత ఇనాములు	1956 తరువాత ఇనాములు	సబ్ డివై డెడ్ ఎస్టేట్లు
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1,045	940	1.122	872	116	6.848

7. తెలంగాణాలోని జాగీర్లు :— తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్న మొత్తం 950 జాగీర్లలో (మిశ్రమ జాగీర్లతో సహా) 729 జాగీర్ల విషయంలో మదింపు మొత్తాన్ని అంతిమంగా నిర్ణయించటం జరిగింది. మిగిలిన 221 జాగీర్ల విషయంలో కమ్యూటేషన్ అవార్డులు తాత్కాలికంగా జారీ చేశారు. త్వరలోనే వాటికి అంతిమ రూపం ఇవ్వబడుతుంది.

8. భూసంస్కరణలు :—

(ఎ.) 1961 ఆంధ్రప్రచేక్ వ్యవసాయ కమతాల గరిష్ఠ పరిమితి చట్టం 1961 జూన్ మొదటి తేదీన అమలులోనికి వచ్చింది. గరిష్ఠ పరిమితిని మించి భూమిగల భూమిదార్లు చట్టంలోని 5వ విభాగం క్రింద డిక్లరేషనులను దాఖలు చేసుకోవలసిందిగా వారికి నోటీసులు ఇవ్వటం దాదాపు పూర్తి అయింది. ఈ డిక్లరేషనులను పరిశీలించటం జరుగుతున్నది.

(బి.) ఏకీకృత కౌలుదారి బిల్లు. (1962 లో 15వ సెంటరు బిల్లు) 1962 లో శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబడింది. దానిని జాయింట్. సెలెక్ట్ కమిటీ పరిశీలనలో ఉన్నది. ఏకీకృత కౌలుదారి శాసనం పెండింగులో ఉండగా ప్రభుత్వం వారు 1963 ఆంధ్ర ప్రచేక్ (ఆంధ్ర ప్రాంతపు) కౌలుదారి (సవరణ) చట్టం చేయబడింది. 1956 ఆంధ్ర కౌలుదారి చట్టంలో కౌలుదార్లకు ఇచ్చిన రక్షణను 1964 మే 31 వరకు పొడిగించటానికి గాను ఈ చట్టం చేయబడింది.

(సి.) 1950 ఆంధ్రప్రచేక్ (తెలంగాణా ప్రాంతపు) కౌలుదారి వ్యవసాయక భూముల చట్టంలోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా కొన్ని సందర్భాల్లో జరిగిన వ్యవసాయ

భూముల అన్యాయము, బడిలీలను శాసనం ద్వారా చెల్లుబడి చేసే ప్రతిపాదనను భారత ప్రభుత్వం వారితో సంప్రదించుతూ, ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తూ ఉన్నది. భారత ప్రభుత్వం వారి ఆమోదం లభించిన వెంటనే శాసనాన్ని చేయటానికి తగు చర్యలు తీసుకో బడతాయి'

(డి) ఇనాముల రద్దు:—ఈ విషయానికి సంబంధించి రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం రెండు శాసనాలు అమలులో ఉన్నాయి. అవి ఏవంటే 1956 ఆంధ్ర ఇనాముల రద్దు చట్టము, 1954 మైదరాబాదు ఇనాముల రద్దు చట్టము. ఇనాముల రద్దుకు సంబంధించిన సూత్రాలు రెండు ప్రాంతాలలోనూ ఒకే మూదిరిగా ఉండాలని ప్రభుత్వం వారు తలచారు. ఆ ప్రకారంగా రాష్ట్రం మొత్తానికి ఒకే విధంగా వర్తించేట్టు పరీక్షిత చట్టాన్ని చేయటానికి నిర్ణయించటం జరిగింది. ఆంధ్ర ఇనాముల రద్దు చట్టము దాదాపు అన్ని జిల్లాలలోనూ అమలు పరచటం మూలంగా చట్టపు పరీక్షరణ ఉద్దేశం విరిమించుకో బడింది. ఆంధ్ర ఇనాముల రద్దు చట్టాన్ని అవసరమైన చోట్ల సవరించే ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. 1954 మైదరాబాదు ఇనాముల రద్దు చట్టం విషయంలో ప్రకాశికా సంఘం సూచనలను, ప్రస్తుత చట్టపు నిబంధనలలో కానవచ్చే లోపాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, ప్రస్తుత చట్టానికి బదులు క్రొత్తగా శాసనాన్ని రూపొందించటానికి నిర్ణయం తీసికోబడింది. ఇందుకోసం ఒక బిల్లు తయారు చేయబడింది, దానికి మంచి రూపం ఇవ్వబడుతున్నది.

(ఇ.) ఖండికరణ నివారణ, కమతాల పరీక్షరణ:—1958 మైదరాబాద్ ఖండికరణ నివారణ, కమతాల పరీక్షరణ (ఆంధ్రప్రదేశ్ విస్తరణ, సవరణ) బిల్లు నిబంధనలను రాష్ట్ర లా కమిషన్ పరిశీలించింది. కమిషన్ తన నివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది కమిషన్ నివేదికను గురించి రెవిన్యూ బోర్డు వారితో సంప్రదింపులు జరుపుతూ ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది సాధ్యమైనంత త్వరలో శాసనాన్ని తేవడానికి చర్యలు తీసికోబడుతున్నాయి. కమతాల పరీక్షరణ పథకం నిజామాబాద్ జిల్లా కామా రెడ్డి తాలూకా, మెదక్ జిల్లా సిద్దిపేట తాలూకా, ఆదిలాబాద్ జిల్లా పన్నూరు, సిద్దిపేట తాలూకాలందు 1955 గ్రామాలలో 12.32 లక్షల ఎకరాల ప్రాంతం మేర సాగునీరు ఉన్నది. ముసాయిదా పథకాలు 138 గ్రామాలలో ప్రచురింపబడ్డాయి. 1960—61 సంచితస్వరంలో ప్రచురింపబడ్డ గ్రామాలతో సహా 149 గ్రామాల విషయంలో పథకాలు ఖరారు చేయబడినాయి. చేపట్టిన పథకాల విషయంలో వివిధ దశలను పూర్తిచేసి అప్పుడు గాని క్రొత్త ప్రాంతాలకు పథకాన్ని విస్తరించకుండా ఉండడానికి తలపెట్టబడింది.

9. సర్వే పెట్రోమెంట్ :

స్వాధీనం చేసుకున్న ఎక్సేటు ప్రాంతాలలో ఇంతవరకు సర్వే విషయంలో జరిగిన పని దిగువ విధంగా ఉన్నది :—

1. సర్వే చేయవలసిన మొత్తం ప్రాంతం (మైకోర్టు నిలుపుదల లేదా వాయిదా ఉత్తరువుల క్రిందకు వచ్చు ప్రాంతాలు, ఏజెన్సీ ప్రాంతాలు మినహాయించి 1936 తర్వాత స్వాధీనం చేసుకున్న ఇనాములతో సహా) చ. మైళ్లు. 15.491 80

2. సర్వే పనులు పూర్తయిన ప్రాంత (సరిహద్దుల మార్పిడి చట్టం క్రింద మద్రాసు రాష్ట్రానికి బదిలీచేయబడిన భాగం మినహా. 15.333 40

3. సర్వే చేయ వలసిన మిగిలిన ప్రాంతం. 158.40

తెలంగాణా ప్రాంతంలో సర్వే పనులు ఈవిధంగా ఉన్నాయి :—

చ. మైళ్లు.

సర్వే చేయవలసి ఉన్న ప్రాంతం 42.343.00

నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు, ఆయకట్టు ప్రాంతంతో సహా మొత్తం సర్వే చేయబడిన ప్రాంతం. 4,180 50

మిగిలినది. 38.162.50

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో సెటిల్మెంటు పని ఈ విధంగా సాగుతున్నది :—

చ. మైళ్లు.

1. సెటిలు చేయవలసి ఉన్న మొత్తం ప్రాంతం 15,491.80

2. సెటిల్మెంటు శాఖకు సర్వే రికార్డులు పంప బడినట్టి ప్రాంతం. 14.831.36

3. సెటిల్మెంటు ఫీల్డు పని పూర్తయిన ప్రాంతం 14 251 44

4. సెటిల్మెంటు రేట్లు ప్రవేశ పెట్టబడిన ప్రాంతం 13.456 60

హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంట నగరాలను సర్వే చేయడానికై ఒక పథకాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

రద్దు చట్టం క్రింద స్వాధీనం చేసుకోబడిన ఎస్టేట్లలో సర్వే, సెటిల్మెంటు విషయానికి సంబంధించి ముఖ్యంగా విశాఖ పట్టణం, శ్రీకాకుళం, చిత్తూరు జిల్లాలలో చాలాలోపాలున్నాయని వాటిని పరిచేయాలంటూ ప్రజలదగ్గర నుంచి కాపన పథ్యాల దగ్గర నుంచి కూడ విజ్ఞాపనలు అందాయి. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా పరిశీలించింది. దాని ఫలితంగా అట్టి లోపాల మూలంగా నష్టపడుతున్న రైతులందరు 15—12—62 లోగా వారికి సంబంధించిన అసిస్టెంటు సెటిల్మెంటు అధికార్లకు దరఖాస్తులు పెట్టుకోవచ్చునంటూ ప్రభుత్వం ఒక పత్రికా ప్రకటన జారీ చేసింది. దరమిలా ఆ తేదీ

13—1—1963 నాటికి పొడిగించ బడింది. లోపాలు దిద్దుబాటు పని ప్రస్తుతం పాగుతూ ఉన్నది.

అదే విధంగా 1955 ఆండ్రప్రజేక్ట్ (ఆండ్రప్రాంత) ఇనాముల అసెస్మెంటు చట్టం క్రింద వినియోగించిన పూర్తి అసెస్మెంటు రేట్లకు నేలల వర్గీకరణను బట్టి ఆ ప్రాంతం లోని సెటిల్మెంటు కాలంలో నిర్ణయించిన రేట్లతో పోల్చి చూసినట్లయితే చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయంటూ ఫిర్యాదులు ముఖ్యంగా విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలనుంచి వచ్చాయి. ఈ తేడాను తొలగించడానికై, అట్టి ఎక్కువ రేట్ల వల్ల నష్టం పొందుతున్న రైతులు, సంబంధించిన అసెస్మెంటు సెటిల్మెంటు అఫీసరుకు దరఖాస్తులు పెట్టుకోవచ్చు నంటూ 1961 డిశంబరులో ప్రభుత్వం పత్రికా ప్రకటన ఒకటి జారీ చేసింది. దీనికై 28—2—63 గడువుగా నిర్ణయించబడింది. దీనికి సంబంధించిన లోపాల దిద్దుబాటు పని పాగుతూ ఉన్నది. అసెస్మెంటు సెటిల్మెంటు అఫీసరు ఉత్తరువులను పునఃపరిశీలించే హక్కును సెటిల్మెంటు అఫీసరుకు కలుగజేస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు చేసింది కూడా. ఈ మేరకు పత్రికా ప్రకటన కూడా ప్రచురింపబడింది.

10. రిజిస్ట్రేషను, స్టాంపులు :—

రిజిస్ట్రేషను, స్టాంపుల ఇనస్పెక్టరు జనరలు మైదరాబాదు నగరానికి 1899 ఇండియన్ స్టాంపు చట్టం క్రింద 'కలెక్టరు'గా కూడా ఉంటారు. ఆయనే సానైటీల రిజిస్ట్రారుగాను, ఛార్జర్ రిజిస్ట్రారుగాను, జనన, మరణ, వివాహాల రిజిస్ట్రారు జనరల్ గా కూడా ఉంటారు. ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో ఆండ్రప్రాంతంలో 11, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 3 ముత్తం 14 రిజిస్ట్రేషను జిల్లాలు ఉన్నాయి. ఆండ్రప్రాంతంలో రిజిస్ట్రారు అఫీసులు 11, సబ్ రిజిస్ట్రారు అఫీసులు 198 ఉన్నాయి. కాగా తెలంగాణాలో రిజిస్ట్రారు అఫీసులు 3 సబ్ రిజిస్ట్రారు అఫీసులు 43 ఉన్నాయి. డబ్బు కొరత మూలంగా 62—63 లో కొత్తగా సబ్ రిజిస్ట్రారు అఫీసు ఒక్కచైనా స్థాపించటానికి ఖిలు తెకపోయింది.

11. లా కమిషను, భూమి శిస్తు శాసనాలు, భూమిశాసనాలు :—

రాష్ట్ర లా కమిషను 1961 ఆగస్టులో ఏర్పాటయింది. భూమిశిస్తుకు సంబంధించిన శాసనాల, భూమికి సంబంధించిన శాసనాల క్రోడీకరణను వారు పూర్తి చేశారు. కమిషను వారు తయారు చేసిన భూమి శిస్తు కోడు ముసాయిదా విషయంలో రెవెన్యూ శాఖ, రెవెన్యూ బోర్డుల అభిప్రాయాలు లా కమిషను వారికి అందజేయబడ్డాయి. లా కమిషను వారు భూమి శిస్తు కోడు ముసాయిదాపై తమ అంతిమ నివేదికను అందజేశారు. అది ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది.

లా కమీషను వారు తయారు చేసిన భూమి కోడు ముసాయిదా విషయంలో రెవిన్యూ బోర్డు అభిప్రాయాలను కోరటం జరిగింది. ముసాయిదా రెవిన్యూ శాఖ పరిశీలనలో కూడా ఉన్నది.

12. గ్రామోద్యోగులు :—

ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలు రెండింటిలోను ప్రస్తుతం గ్రామోద్యోగాలు వంశ పారంపర్య పద్ధతి ననుసరించి ఉన్నాయి. అందుచేత సుప్రీంకోర్టు వారు ఇటీవల ఇచ్చిన తీర్పు మూలంగా వీటికి చెబ్బ తగిలింది. గ్రామోద్యోగుల వంశ పారంపర్య హక్కులపై నియమించటం అనేది రాజ్యాంగ విరుద్ధం కాబట్టి, ఆ పద్ధతి చెల్లనేరని వారు తమ తీర్పులో తెలియజేశారు. ఉన్నితన్ కమిటీ వారు చేసిన వివిధ సిఫార్సులను, వాటిపై చేసిన నిర్ణయాలను పరిశీలించటం అవాంతర పరిస్థితి కారణంగా ప్రస్తుతానికి వాయిదా వేయటం జరిగింది, అయితే గ్రామోద్యోగులు, గ్రామ సౌకర్య ఈ కమిటీ వారి నివేదిక ఫలితంగా ఇదివరకే మంజూరైనటువంటి తాత్కాలిక సహాయాన్ని పొందుతూనే ఉంటారు. అందుకోసం అయ్యే ఖర్చు 12 లక్షల రూపాయలు.

మాకల రామచంద్రారెడ్డి.

రెవిన్యూ మంత్రి.

1. LAND REVENUE :

Land Revenue consists of the assessment payable on ryotwari lands and the water cess payable for water taken from Government sources of irrigation. It accounts for nearly 1/8th of the total revenue of the State. The gross receipts under the head IX Land Revenue for the year 1963-64 are estimated at 16.50 crores. This estimate includes the collections anticipated under the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess Revision Act, 1962.

The House is aware that during the last financial year it had passed the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess Revision Act, 1962 which was introduced to bring in an element of parity in the pitch of assessment obtaining in the different regions of the State

and also to yield additional income to meet the ever-increasing demands of the welfare State. The House is also aware that they had to pass an amending legislation also to give relief to certain classes of lands of poorer fertility including the saline, coastal and tail-end lands. The relief thus afforded was considerable in extent and it is being felt so during the implementation of the legislation. The Government are also trying to rectify any anomalies by holding discussions with officials and non-officials brought to their notice while enforcing the Additional Assessment Act.

With a view to mobilise the State revenue for the various development schemes on hand the Government launched a special drive from 1-5-1962 to 30-6-1962 for collecting the arrears outstanding to a tune of Rs. 11.3 crores. As a result of the special drive an amount of Rs. 5.39 crores was collected. The intensive collection work was not resorted to in areas where postponements were ordered as a result of the Adverse Seasonal Conditions. Strict instructions were also issued not to cause undue hardship to the poorer sections as a result of the special drive. Collection position as on 1-11-1962 is as follows :

	<i>Balance.</i>	<i>Collectable.</i>	<i>Non- collectable.</i>
Andhra Area	3,20,47,808	2,57,73,312	62,74,496
Telangana Area	1,18,14,842	61,36,048	56,78,794
Total	4,38,62,650	3,19,09,360	1,19,53,290

According to Rule 40 of the Land Revenue Rules framed under the Hyderabad Land Revenue Act, the following dates are fixed for the payment of Land Revenue to Government.

Karif & Abi Crops (Dry & From 1st to 21st January. Wet).

Rabi Crop (Second Crop Dry) From 1st to 21st April.

Tabi Crop (Second Crop Wet) From 16th to 30th June.

It was expected that the preliminaries connected with the implementation of the Additional Assessment Act would be completed by the middle of January, 1963 and it would cause hardship to the ryots if they are asked to pay the land revenue at enhanced rates within the stipulated period of 21st January, 1963 for Karif and Abi Crops. With a view to avoid any hardship to the ryots in the payment of land revenue the date for the collection of land revenue on Karif and Abi crops has been extended till 15-3-1963.

The inconvenience of joint patta system has been repeatedly pointed out by the Planning Commission as it leads to administrative difficulties particularly in the matter of realisation of land revenue. The Village Officers' Enquiry Committee fully examined the question and recommended that as the grant of single patta which is the ultimate aim, takes time, a Book called "Pattadar's Pass Book" may be given to each ryot showing therein the lands held by him together with extents and assessment, etc., thereon, which for all practical purposes represent a single patta. The Government accepted the recommendation and directed the issue of Pattedar's pass Book in the form prescribed in G. O. Ms. No. 1354, Revenue, dated 2-7-1960. Instructions have been issued to the Collectors to get the Pass Books printed and supply them to the Village Officers. Strict instructions have been issued recently to the Board of Revenue to get this.

work completed at least before the end of next July. To have uniformity the Pass Book System is being extended to Telangana area also in place of the existing "Pauthi Bahi."

In order to rationalise and integrate the system of levy of assessment on lands used for non-agricultural purposes in the Andhra and Telangana areas of the State a Bill, *vis.*, Non-Agricultural Lands Assessment Bill was published in the Andhra Pradesh Gazette, dated 30th November, 1959. It was introduced in the former Legislative Assembly and the report of the Joint Select Committee on this Bill was also placed before the former Assembly for its consideration. But with the dissolution of the previous Assembly the Bill lapsed. A revised Bill taking into consideration the recommendation of the Select Committee will be introduced shortly.

2. TACCAVI LOANS:

The Land Improvement Loans Act and the Agriculturists Loans Act and the rules made thereunder were extended to Telangana area through a notification issued under Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Act, 1958 with effect from 15th August 1960. After such an extension the procedure in regard to disbursement of Taccavi Loans and their collection have become uniform in the entire area of the State. The following are the estimates provided in the Budget for 1963-64:

Land Improvement Loans and

Agriculturists' Loans Act Rs. 55 Lakhs.

Special Rules for Pumping Instal-

lations Rs. 0.40 Lakhs.

Loans under Agricultural Im-
plements Rs. 0.40 Lakhs.

The total arrears under Loans on 1-11-1962 amount to Rs. 3.86 crores. Orders have been issued to the Board requesting it to issue appropriate instructions to all the Collectors to take effective steps to collect all the dues including loans balances.

The question whether any liberalisation of the existing Taccavi Rules in the matter of nature of security to be offered, number of instalments of recovery and the rate of interest to be charged, ect., in the case of Scheduled Castes and Scheduled Tribes is necessary was examined by the Government and ordered that the loans advanced to members of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes, provided the property owned by them does not exceed the value of Rs. 5,000 should be charged only 50% of the interest of the full rate of interest charged in the case of others.

Originally the lands assigned under the Revised Assignment Policy are heritable but not alienable. Later, it was ordered in G. O. Ms. No 706, Revenue, dated 3-5-1962 that these lands may be permitted to be hypothecated to Government or to a Co-operative Society including a Land Mortgage Bank or to a Panchayat Samithi for obtaining loans for their development.

3. ASSIGNMENT OF LANDS:

The special drive for the expeditious assignment of all available lands was called off on 30-6-62, entrusting the remaining work to the normal staff. In order to meet the needs of the Jawans serving in various capacities in the present Emergency further assignment of lands

available with the Government has been stayed for the present with the following exceptions:—

(i) Pending cases of political sufferers which will be dealt with on merits, but no fresh cases will be entertained;

(ii) the scheme for the development of Ac. 21, 979 of land for reclamation and rehabilitation out of Ac. 1,37,000 located by the waste Lands Committee appointed by the Central Government available in Blocks exceeding Ac. 250 ;

(iii) Lands already assigned to sivoijamadars and others for which pattas have not been issued, may be permanently assigned on payment of land value on the terms indicated in G.O. Ms. No. 1676 Revenue dated 29th October 1962, relating to the lands under the Krishna Barrage ;

(iv) Lands under the Krishna Barrage in occupation of sivoijamadars may be similarly dealt with and assigned, but new encroachments on other waste lands should be effectively stopped as ordered in G. O. Ms. No. 1676. Revenue, dated 29-10-1962 ;

(v) Lands made available for rehabilitation of displaced persons who have to vacate land being acquired for projects ;

(vi) Cases covered by Circular No. 14 of 8th November, 1954 issued by the former Hyderabad Government ;

(vii) Cases in which a decision to assign lands, has been taken, in revision or appeal, and only the issue of 'D' form patta remains to be done ;

(viii) The sivoijama cultivators in un-objectionable cases will be allowed to continue in occupation without any commitment that the land will be assigned to them.

The Government have further directed that encroachments should not be allowed on waste lands which are vacant and also that lands may be leased on 'EKSALA' basis for cultivation subject to the condition that in the event of termination of the lease at the end of the year or even earlier, in case it is required by the Government, the lessee is not entitled to any compensation on account of the improvement made by him or on account of the crops raised by him.

As soon as the Emergency is over the position would be reviewed and the general ban now imposed on assignments would be lifted. The extent remaining after meeting the requirements of the military personnel would again be thrown open for assignment to landless poor.

The details of the Scheme in regard to granting lands to the Jawans and to the families of the deceased Jawans are being worked out. Till the end of June 1962, 10,16,832 acres of land has been distributed. It is estimated that still about 7 lakhs of acres would be available.

4. ADMINISTRATION OF BHOODAN AND GRAMDAN LANDS:

At present there are no rules in Andhra area for the regularisation of Bhoodan lands. In Hyderabad certain rules have been framed in 1951 under the Hyderabad Land Revenue Act and they are now in force in Telangana area for the disposal of Bhoodan lands. They now stand

extended upto 8th February 1964. With a view to bringing in a uniform piece of legislation for the regulation of the Bhoodan and Gramdan lands in the entire State of Andhra Pradesh in 1958, a bill called the "Andhra Pradesh Bhoodan and Gramdan Bill" (Bill No. 46 of 1958) was introduced in the former Legislative Assembly when it was referred to a Select Committee. Subsequently, the above Bill as referred to by the Select Committee together with some official amendments was proposed to be moved in the former Assembly, but for want of time it could not be introduced and consequently with the dissolution of the former Assembly, the Bill stood lapsed. The revised Bill is now under consideration of the Government and Legislation in this regard will be introduced shortly.

5. ADVERSE SEASONAL CONDITIONS :

During Fasli 1372 (1962-63) the seasonal and crop conditions were generally fair in all Districts in the State. In the early transplantation season, the onset of South-West Monsoon delayed and as a result adverse seasonal conditions prevailed in certain Districts *i. e.*, Rayalaseema Districts, Nellore, Visakhapatnam and Mahboobnagar Districts. But very heavy rains occurred in the 2nd half of September and October, 1962 changing the entire situation. The threatened adverse seasonal conditions abated and the crops in all the districts thrived well.

A sum of Rs. 3 lakhs was sanctioned for Anantapur District for expenditure on relief road works. A further sum of Rs. 2.25 lakhs was sanctioned for other relief works. Again a sum of Rs. 2 lakhs was sanctioned to P. W. D. Tanks. An allotment of Rs. 30,000 was also sanctioned deepening of drinking water wells, A sum of

Rs. 5,000 was sanctioned for meeting railway freight on transport of 400 tons of hill grass to the district and another sum of Rs. 5,000 for transport and accommodation of Agricultural Labourers to the Tungabhadra High Level Canal Works Spot. A sum of Rs. 6,87,790 being Land Revenue Arrears of Fasli 1368 which have been held under suspension consecutively for 3 years in Anantapur District was written off by the Government. A special allotment of Rs. 2 lakhs was sanctioned to Krishna District for Relief Road Works and Rs. 35,000 to Chittoor District for Relief works. These special allotments are over and above normal Budget provision for 1962-63 of Rs. 12 lakhs under the Relief Works.

In order to prevent the recurrence of famine in certain areas, this Government have prepared a pilot Plan as a measure of permanent relief to the chronic drought-affected areas of the State in consultation with the Government of India. The scheme is estimated to cost about Rs. 8 crores spread over a period of three years and its implementation is entrusted to the Planning and Panchayat Raj Department.

FLOODS :—Due to very heavy rains in September—October, 1962 and consequent floods in the rivers and drains, parts of Visakhapatnam, West Godavari and Krishna Dist.'s were affected. The twin cities of Hyderabad and Secunderabad also sustained very heavy damages by the rains. Necessary precautionary measures were taken and the families living in the affected areas were evacuated to safer places. An amount of Rs. 1 lakh was sanctioned to the relief of flood victims in Vizag. The Collector has spent a lakh of rupees more on relief to flood victims and requested that this amount together with another sum of Rs. 1 lakh may be sanctioned for

relief of flood and fire victims during 1962-63. The question of further relief of Rs. 2 lakhs to the flood and fire victims is under the consideration. An amount of Rs. 2,30,040 was sanctioned to West Godavari and Rs. 2 lakhs to Hyderabad for relief of flood victims. These allotments are over and above normal budget provision of Rs. 10,50,000. Further, a sum of Rs. 9 lakhs was sanctioned to Visakhapatnam District for repairs of Minor Irrigation Sources. Proposals of Collector, Visakhapatnam for remission involving loss of revenue to a tune of Rs. 6 37 lakhs and postponement of collection of land revenue and loan etc., are under consideration of the Government. Similar proposals received from the Collector, Krishna are also under consideration. A sum of Rs. 30,000 was donated by the Indian People's Famine Trust to the Flood affected victims in the State and distributed as follows :—

			Rs.
Hyderabad	9,000
Visakhapatnam	9,000
West Godavari	4,000
Krishna	4,000
East Godavari	4,000

FIRE ACCIDENTS :—According to the existing rules a maximum monetary grant of Rs. 30 inclusive of the cost of timber can be granted to each of the family of the fire accident. All the victims of the fire accidents who pay an assessment of Rs. 10 or less or receive monthly salary of Rs. 50 or less are eligible for relief from the Government. These maximum limit was also enhanced to Rs. 20. The Collectors were since authorised to extend the relief

to victims paying assessment more than Rs.20 in deserving cases (G. O. Ms. No. 1741, Revenue, dated 8th November 1962). With a view to facilitate speedy disbursal of amounts the Collectors are empowered to sanction relief subject to the allotment made by the Board of Revenue. In G. O. Ms. No. 2521, Revenue, dated 21st December 1960, there is a special provision empowering the local officers to incur expenditure by way of free supplying of clothing and food-stuffs to the victims wherever they consider necessary.

Abolition of Intermediaries

6. ABOLITION OF ESTATES IN ANDHRA :—

In the Andhra area almost all the zamin and under-tenure Estates and most of the inam and sub-divided Estates have already been notified and taken over under the Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act, 1948. The particulars of the number of taken-over Estates are given below : (Upto December 1962).

Zamin	Under tenure.	Pre-1936 Inam.	Post- 1936 Inams.	Post- 1956 Inams.	Sub-divi- ded Estates.
1,045	940	1,122	872	166	6,848

7. JAGIRS IN TELANGANA :—

Out of a total number of 950 jagirs situated in the Telangana Region (including Mixed Jagirs), commutation sum in respect of 729 Jagirs has been finally fixed. In respect of the rest of 221 Jagirs commutation awards have been passed provisionally and will be finalised soon.

8. *LAND REFORMS* :—

(a) The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Act, 1961 was brought into effect from 1st June, 1961. Issue of Notices to Surplus Holders to file their declarations under Section 5 of the Act has been almost completed and the scrutiny of the declarations is in progress.

(b) A unified tenancy Bill (Bill No. 15 of 1962) was introduced in the Assembly in 1962 and the same was referred to the Joint Select Committee. The Bill is under consideration of the Joint Select Committee. Pending enactment of the Unified Tenancy Law the Government enacted the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Act, 1963 so as to extend the protection given to the tenants in Andhra Tenancy Act, 1956 up to 31st May, 1964.

(c) The proposal to validate by legislation certain alienations and transfers of Agricultural Land which took place in contravention of the provisions of the Andhra Pradesh (Telengana Area) Tenancy and Agricultural Lands Act, 1950 is under consideration of Government in consultation with the Government of India. As soon as the concurrence of the Government of India is received steps will be taken to promote the legislation.

(d) *Inams Abolition*:—There are at present two Acts in force, the Andhra Inams Abolition Act, 1956 and the Hyderabad Inam Abolition Act, 1954 in the State. The Government considered that the principles governing the abolition of inams should be same in both the regions and accordingly decided to bring in an integrated Act which would be applicable uniformly to the entire State. But subsequently a decision was taken to drop the idea of

integration of the Act in as much as the Andhra Inams Abolition Act has been implemented in almost all Districts. Proposals for amendment of the Andhra Inams Abolition Act wherever found necessary are under consideration of the Government. As regards the Hyderabad Abolition of Inams Act, 1954 it has been decided to promote a fresh legislation in lieu of the existing Act, keeping in view of the suggestions of the Planning Commission and the defects noticed in the provisions of the existing Act. A Bill for this purpose has been drafted and is being finalised.

(e) *Prevention of fragmentation and Consolidation of Holdings*:—The provisions of the Hyderabad Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 have been considered by the State Law Commission. The Law Commission submitted its report to the Government. The report of the Law Commission is under consideration of the Government in consultation with the Board of Revenue. Steps are being taken to promote Legislation as early as possible. The scheme of Consolidation of Holdings is in progress in 565 villages in Kamareddy Taluk of Nizamabad District, Siddipet Taluk of Medak District and Chinnur and Nirmal Taluks of Adilabad District covering an area of Rs. 12.32 lakhs acres. Draft schemes were published in 138 villages. Schemes were confirmed in respect of 149 villages including those which were published during the year 1960–61. It is proposed to complete the stages in respect of the schemes on hand and till then not to extend the scheme to new areas.

9. *SURVEY AND SETTLEMENT* :—

The progress so far made, in the survey of the taken over Estate areas, is as follows :—

	Sq. miles.
1. Total area to be surveyed (including post-1936 inams taken over but excluding extents covered by injunction or stay orders of High Court and Agency Tracts) ...	15,491.80
2. Area in which Survey operations are completed (excluding the portion transferred to Madras State under Alteration of Boundaries Act)	15,333.40
3. Balance of area to be surveyed	158.40

The progress of survey in Telangana area is as follows :—

	Sq. miles.
Total area to be surveyed ...	42,343.00
Total area surveyed inclusive of Nagar-junasagar Project, Ayacut area	4,180.50
Balance	38,162.50

The progress of settlement work in the Andhra area is as follows :—

	Sq. miles.
1. Total area to be settled ...	15,411.80
2. Area for which survey records have been supplied to Settlement Dept.	14,831.36

3. Area for which settlement field work has been completed	...	14,251.44
4. Area for which settlement rates have been introduced		13,456.60

A scheme for the survey of the twin cities of Hyderabad and Secunderabad is under active consideration of Government.

In connection with the survey and settlement of Estates taken over under the Abolition Act, representations were received both from the public as well as from M. L. As. particularly in Visakhapatnam, Srikakulam and Chittoor Districts, that there were several errors therein which needed rectification. The matter was carefully considered by Government and as a result they issued a Press Note enjoining on all ryots who were aggrieved by such errors to prefer applications to the Assistant Settlement Officer concerned before 15-12-1962. Later on this date was extended to 31-1-1963. The work of rectification is now in progress.

Similarly, there were complaints particularly from Visakhapatnam and Srikakulam Districts that the rates of full assessment levied under the Andhra Pradesh (Andhra area) Inams Assessment Act, 1955 were unduly high as compared with the rates fixed in Settlement operations in the area based on soil classification. To rectify this anomaly, Government issued a Press Note in December 1962 inviting ryots aggrieved by such high rates to prefer applications to the Assistant Settlement Officer concerned. The last date fixed was 28—2—1963. The work of rectification of defects in this regard is in

progress. The Government have also issued orders providing a right of revision against Assistant Settlement Officer's orders passed on such applications to the Settlement Officer concerned. A Press Note to this effect has also been published.

10. REGISTRATION AND STAMPS :

The Inspector-General of Registration and Stamps is also 'Collector' under the Indian Stamp Act of 1899 for the City of Hyderabad, Registrar of Societies, Registrar of Firms, and Registrar-General of Births, Deaths and Marriages. There are at present 14 Registration Districts (11 in the Andhra Area and 3 in the Telangana area). The number of Registrar's Offices and Sub Registry Offices in the Andhra area are 11 and 198 respectively and those in the Telangana area are 3 and 43 respectively. No new Sub Registry Office could be opened in the year 1962-63 due to financial stringency.

11. LAW COMMISSION AND LAND REVENUE AND LAND CODES :

The State Law Commission was appointed in August, 1961. They have completed the codification of laws relating to Land Revenue and Land Laws. With regard to the draft of Land Revenue Code prepared by Commission, the remarks of Revenue Department and the Board of Revenue have been made available to the Law Commission. The Law Commission have sent their final report on the draft of Land Revenue Code and it is now under the consideration of Government.

As regards the Draft of Land Code prepared by Law Commission, the remarks of the Board of Revenue have been called for. The draft is also under examination in Revenue Department.

12. VILLAGE OFFICERS :

The systems of village offices existing in both Andhra and Telangana are based on the principles of hereditary succession. These are, therefore, hit by the recent judgment of the Supreme Court of India wherein the principle of appointment to village offices based on the rights of hereditary succession was vetoed as being ultra vires of the Constitution. The examination of the various recommendations of Unnithan Committee and the decisions thereon have been deferred for the present in view of the Emergency. The village officers and the village servants however continue to get the interim relief already sanctioned as a result of this Committee's report. The expenditure involved is Rs. 82 lakhs.

NUKALA RAMACHANDRA REDDY,

Minister for Revenue.

